

PRIJEDLOG ZAKONA O TOPLINARSTVU

Zagreb, siječanj 2018. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O TOPLINARSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o samoopskrbi električnom energijom iz obnovljivih izvora energije sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine br. 56/90, 135/97, 113/00, 28/01, 76/10 i 5/14).

II. OCJENA STANJA I PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Uvodne napomene, pravni okvir i ocjena stanja

Osnovni razlog za izradu i predlaganje Zakona o toplinarstvu je ispunjavanje obveze Republike Hrvatske o potpunom usklađivanju hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske Unije, a u skladu sa time i o transponiranju zahtjeva europskog energetskeg zakonodavstva u pogledu jačanja unutarnjeg tržišta električne energije i prirodnog plina.

Potrebna izmjena postojećeg zakona bila je određena obvezom za unaprjeđenjem postojećeg zakonodavstva kako bi se ostvarilo potpuno usklađivanje sa Direktivom 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.), Direktivom 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskeg svojstvima zgrada (preinaka) (SL L 153, 18. 6. 2010.) i Direktivom 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskeg učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.) te željom za poboljšanjem dotadašnje prakse te uklanjanjem nedostataka koji su se pokazali prilikom primjene Zakona o tržištu toplinske energije.

Također, došlo je i do usvajanja novog, četvrtog Nacionalnog akcijskeg plana energetskeg učinkovitosti za razdoblje 2017.-2019. te do promjene i usvajanja novih zakona i podzakonskih propisa te se pokazala potreba da se cijeli „paket energetskeg zakona“ međusobno uskladi radi njihove jednostavnije primjene. Takvo usklađivanje potrebno je ne samo zbog naravi promjena, nego i zbog potrebe da se izbjegne drugačije formuliranje u zastarjelim i novijim verzijama zakona te da se zaobiđu problemi u primjeni zakona i diskriminacija radi ostvarivanja prava pod različitim uvjetima. Na taj se način otvara put da se koncentracija usmjeri na ostvarivanje svrhe navedenih zakona, a to je poboljšanje energetskeg učinkovitosti.

Razlozi za donošenje Zakona o toplinarstvu

U skladu sa obvezama Republike Hrvatske iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (Narodne novine – Međunarodni ugovori, br. 14/2001 i 7/2005) i Zakona o potvrđivanju ugovora o energetske zajednici (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 6/2006) Republika Hrvatska preuzela je obvezu uskladiti svoje zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske Unije.

Zakonom o tržištu toplinske energije (»Narodne novine« broj 80/13, 14/14, 102/14 i 95/15) uvedene su brojne novine u energetske djelatnostima toplinarstva liberalizacijom tržišta toplinske energije, obavljanje djelatnosti opskrbe i proizvodnje određeno je kao obavljanje tržišnih djelatnosti. Regulatornim kreiranjem tržišta pokazalo se da isto nije zaživjelo u nacionalnom okruženju. Nisu ostvareni ciljevi razvoja tržišta i konkurentnosti cijena toplinske energije.

Zgrade, kao najveći pojedinačni potrošači energije predstavljaju veliki potencijal za energetske, ekonomske i ekološke uštede jer preko polovicu energetske potrebe zgrada čine potrebe zagrijavanja prostora. Iako distributeri odnosno opskrbljivači za sada nemaju obvezu ostvarivanja ušteda kod svojih kupaca, bez njihovog značajnijeg angažmana ostvarivanje zadanih ciljeva bit će teško ostvarivo.

Postojala je obveza za sve zgrade koje su izgrađene i/ili priključene na mrežu po prvi puta nakon stupanja na snagu spomenutog zakona, a koje se sastoje od više samostalnih uporabnih cjelina da radi racionalnog korištenja energije ugrade zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline ili na svaki radijatorsko odnosno drugo ogrjevno tijelo u samostalnoj uporabnoj cjelini uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik). Za zgrade koje su bile izgrađene i/ili priključene prije ili za vrijeme stupanja na snagu toga zakona, bila je propisana stroga obveza ugradnje takvih uređaja. Spomenutim rješenjem nije ostvaren cilj zaštite krajnjih kupaca i provediva mogućnost upravljanja potrošnjom, a za mnoge se zgrade/građevine takva ugradnja pokazala neisplativim ulaganjem.

Konačno, Zakonom o tržištu toplinske energije (»Narodne novine« broj 80/13, 14/14, 102/14 i 95/15) uvedena je djelatnost kupca, osobe koja u ime i za račun vlasnika odnosno suvlasnika obavlja tu djelatnost, a koja nije zaživjela na tržištu i dovela je do brojnih problema u praksi i neriješenih novozasnovanih pravnih odnosa.

Prijedlogom zakona rješavaju se manjkavosti prethodnog propisa u opisanim područjima, a na način sukladan pravnoj stečevini Europske unije u području energetike, ali svojstveno nacionalnom pravnom i činjeničnom okruženju.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom i posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Pri izradi Prijedloga zakona o toplinarstvu zadržan je postojeći koncept energetske zakonodavstva po kome je zakon o energiji opći propis za uređenje odnosa u sektoru energetike, dok su pojedine djelatnosti uređene posebnim sektorskim zakonima.

Zakonom se uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.

Zakonom se energetske djelatnosti u sektoru toplinarstva propisuju kao regulirane djelatnosti pod nadležnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije, smanjuje se broj sudionika u djelatnosti toplinarstva u bitno reduciranje prethodno umjetno kreiranog tržišnog elementa i ojačava zaštita krajnjih kupaca i njihove mogućnosti upravljanja potrošnjom.

Ukidanje djelatnosti i ovlasti kupca vraća se nadležnost i odgovornost distributera/opskrbljivača na toplinskom sustavu koja se proteže do obračunskog mjernog mjesta krajnjih kupaca. Odgovornost krajnjih kupaca počinje od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do radijatorskog ventila, odnosno ventila trošila u samostalnoj uporabnoj cjelini.

Radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci vlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu Zakona mogu ugraditi ili jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini.

Za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, no suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini mogu odlučiti o drugačijem modelu raspodjele i obračuna toplinske energije ili o primjeni načina raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima kao da uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) nije niti ugrađen, bez negativnih zakonskih posljedica za donošenje takve odluke. Takvim određivanjem dispozicije suvlasnika zgrade/građevine dosljedno se ojačava zaštita krajnjih kupaca i daje im se stvarna mogućnost upravljanja potrošnjom.

Kao pogodnost za izvršeno ulaganje, suvlasnicima samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini koji su po prethodnom propisu bili uradili uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik), a doneseu odluku o primjeni načina raspodjele i

obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima kao da uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) nije niti ugrađen predviđeno je priznaje tog troška prilikom prvog slijedećeg ulaganja u povećanje energetske učinkovitosti zgrade/građevine.

Donošenjem Zakona o Toplinarstvu postigli bi se sljedeći ciljevi:

Usvajanjem ovog Zakona stvorit će se uvjeti za sigurnu i kvalitetnu opskrbu, odnosno isporuku toplinskom energijom, zaštita krajnjih kupaca, učinkovita proizvodnja i korištenje toplinske energije te smanjivanje negativnih utjecaja na okoliš i održivi razvoj u sektoru toplinarstva.

Svrha ovog zakona je stvaranje pretpostavki za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinskog sustava za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeta za dobivanje koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjera za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona neće biti potrebno osigurati posebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Prilaže se tekst Prijedloga zakona o toplinarstvu.

ZAKON O TOPLINARSTVU

DIO PRVI

Predmet i primjena Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.

Primjena pravne stečevine EU

Članak 2.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.)
- Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (preinaka) (SL L 153, 18. 6. 2010.) i
- Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.).

Primjena propisa

Članak 3.

- (1) Na odnose u sektoru toplinarstva koji nisu uređeni odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje energetski sektor, regulacija energetskih djelatnosti, odredbe zakona kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti te odredbe zakona kojim se uređuje područje koncesija.
- (2) Na pitanja prostornog uređenja koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje prostorno uređenje i odredbe posebnih propisa.
- (3) Na pitanja građenja koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje građenje i odredbe posebnih propisa.
- (4) Na pitanja prava na pristup informacijama koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.
- (6) Na pitanja zaštite potrošača koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje zaštita potrošača.

(7) Na postupovna pitanja koja se uređuju ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje opći upravni postupak.

Značenje pojedinih izraza

Članak 4.

(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetska sektor.

(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. *distribucijska mreža* - vrelovodna, toplovodna i/ili parovodna mreža, od obračunskog mjernog mjesta proizvođača toplinske energije do obračunskog mjernog mjesta krajnjih kupaca,

2. *distribucijsko područje* - područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave za koje se daje koncesija za distribuciju toplinske energije ili koncesija za izgradnju distribucijske mreže,

3. *distribucija toplinske energije* – energetska djelatnost preuzimanja toplinske energije od proizvođača te razvoda iste distribucijskom mrežom radi isporuke krajnjem kupcu, isključujući opskrbu toplinskom energijom, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,

4. *distributer toplinske energije* - energetska subjekt koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u toplinskom sustavu,

5. *energenti* - smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u toplinsku energiju,

6. *energetski subjekt* - pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetske djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti izdanu od Agencije,

7. *Hrvatska energetska regulatorna agencija* - (u daljnjem tekstu: Agencija) - nezavisan regulator energetske djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti,

8. *instalacije* - razvod cijevi od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do radijatorskog ventila, odnosno ventila trošila u samostalnoj uporabnoj cjelini, te radijator i druga ogrjevnja tijela u zajedničkom dijelu zgrade/građevine,

9. *kogeneracija* – proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu,

10. *korisnik distribucijske mreže* - svaka fizička ili pravna osoba koja predaje toplinsku energiju u, odnosno preuzima toplinsku energiju iz distribucijske mreže,

11. *kotlovnica* - proizvodno postrojenje, uključujući i kogeneraciju, koje je dio toplinskog sustava a služi za transformaciju ulazne količine energenta u toplinsku energiju,

12. *krajnji kupac* - pravna ili fizička osoba koja kupuje toplinsku energiju za vlastite potrebe od opskrbljivača toplinskom energijom na temelju obračuna toplinske energije,

13. *kućanstvo* - krajnji kupac koji kupuje toplinsku energiju za potrošnju u samostalnoj uporabnoj cjelini, ako se u toj samostalnoj uporabnoj cjelini ne obavlja registrirana gospodarska i druga djelatnost,

14. *ministar* - ministar nadležan za energetiku,

15. *Ministarstvo* - ministarstvo nadležno za energetiku,

16. *mjerilo toplinske energije* - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjeriteljstva i tehničkim uvjetima distributera toplinske energije, radi obračuna toplinske energije,
17. *mjesto razgraničenja* - mjesto na kojem prestaje nadležnost jednog energetskog subjekta i prelazi na drugog energetskog subjekta ili krajnje kupce,
18. *obračunsko mjerno mjesto* - mjesto razgraničenja na kojem se nalazi mjerilo toplinske energije,
19. *opskrba toplinskom energijom* - energetska djelatnost kupnje toplinske energije od proizvođača toplinske energije te sklapanja ugovora o distribuciji s distributerom toplinske energije koja završava mjestom razgraničenja između opskrbljivača i krajnjeg kupca, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,
20. *opskrbljivač toplinskom energijom* - energetski subjekt koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, koji u toplinskom sustavu kupuje toplinsku energiju od proizvođača toplinske energije te sklapa ugovor o distribuciji s distributerom toplinske energije i prodaje toplinsku energiju krajnjim kupcima,
21. *ovlaštenu predstavnik suvlasnika* - fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora,
22. *priključna snaga* - najveća dopuštena snaga koju predaje proizvodno postrojenje za transformaciju u instalacije ili distribucijsku mrežu, odnosno dopuštena snaga toplinske energije koju iz instalacija ili distribucijske mreže može preuzeti krajnji kupac toplinske energije na mjestu razgraničenja, a propisana je termoenergetskom suglasnošću,
23. *proizvodnja toplinske energije* – energetska djelatnost koja uključuje proizvodno postrojenje za transformaciju, ulazne količine energenta, u toplinsku energiju ukupno priključne snage veće od 0,5 MW, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,
24. *proizvođač toplinske energije* - energetski subjekt ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona,
25. *razdjelnik* - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije kao obračunskom mjernom mjestu odnosno uređaj kojim se određuje udio toplinske energije isporučene samostalnoj uporabnoj cjelini, u ukupno isporučenoj toplinskoj energiji cijeloj zgradi, izmjerenoj na zajedničkom mjerilu toplinske energije,
26. *toplinska energija* - proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,
27. *toplinska podstanica* - sklop uređaja za cirkulaciju i regulaciju odavanja topline koji su sastavni dio distribucijske mreže, a nalazi se unutar zgrade/građevine,
28. *toplinski sustav* - tehnički sustav koji se sastoji od uređaja i opreme za proizvodnju toplinske energije, distribucijske mreže ili instalacija te omogućuje opskrbu toplinskom energijom,
29. *zajedničko mjerilo toplinske energije* - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu na ulazu u zgradu/građevinu i izlazu iz distribucijske mreže,

30. *zajednička potrošnja* - potrošnja toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije umanjena za ukupni iznos potrošene toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije,

31. *zasebno mjerilo toplinske energije* - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini.

DIO DRUGI

Interes Republike Hrvatske

Članak 5.

(1) Izgradnja i razvoj toplinskih sustava i proizvodnja toplinske energije u kogeneracijskim postrojenjima na visokoučinkovit način, kao i njihovo održavanje i korištenje, od interesa su za Republiku Hrvatsku.

(2) Toplinski sustavi smatraju se bitnim elementom energetske učinkovitosti i od interesa su za postizanje ciljeva energetske učinkovitosti u Republici Hrvatskoj.

(3) Korištenje obnovljivih izvora energije kao izvora toplinske energije od interesa je za Republiku Hrvatsku.

(4) U interesu je za Republiku Hrvatsku poticati razvoj i korištenje novih, inovativnih i održivih tehnologija u sektoru energetike. Kroz postupak javne nabave robe, usluga i radova vodit će se računa o otvaranju tržišta inovativnim rješenjima.

Potencijal za učinkovitost u grijanju i hlađenju

Članak 6.

(1) Radi većeg korištenja nacionalnog potencijala toplinske energije za grijanje i hlađenje Vlada Republike Hrvatske donosi program korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju.

(2) Procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati:

1. opis mogućnosti razvoja sustava toplinske energije za grijanje i hlađenje temeljem povećanja potrošnje energije i/ili obnove postojeće infrastrukture

2. predviđanje kako će se navedena potrošnja promijeniti u sljedećih 10 godina, uzimajući posebno u obzir razvoj potražnje u zgradama i različitim industrijskim sektorima

3. kartu Republike Hrvatske s područjima na kojoj su, uz istodobno očuvanje komercijalno osjetljivih informacija, utvrđena

- mjesta potrošnje toplinske energije za grijanje i hlađenje, što uključuje općine i gradove sa stupnjem izgrađenosti od najmanje 0,3 i industrijske zone s ukupnom godišnjom potrošnjom toplinske energije za grijanje i hlađenje većom od 20 GWh

- postojeća i planirana infrastruktura za centralizirano grijanje i hlađenje

- moguća mjesta opskrbe toplinskom energijom za grijanje i hlađenje, uključujući postrojenja za proizvodnju električne energije s ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije većom od 20 GWh, postrojenja za spaljivanje otpada i postojeća i planirana kogeneracijska postrojenja u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz propisa koji uređuje područje energetske učinkovitosti i postrojenja za toplinske sustave

4. utvrđivanje potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje koja se može zadovoljiti visokoučinkovitom kogeneracijom, uključujući mikrokogeneraciju u stambenom sektoru, u toplinskim sustavima

5. utvrđivanje potencijala za dodatnu visokoučinkovitu kogeneraciju, također putem preuređenja postojećih i izgradnje novih proizvodnih i industrijskih postrojenja ili drugih pogona koji proizvode otpadnu toplinu

6. utvrđivanje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za toplinski sustav

7. strategije, politike i mjere koje se mogu usvojiti do 2020. i 2030. radi ostvarenja potencijala iz točke 5. ovoga stavka kako bi se udovoljilo potražnji iz točke 4. ovoga stavka, uključujući, prema potrebi, prijedloge za:

- povećanje udjela kogeneracije u potrošnji toplinske energije za grijanje i hlađenje te u proizvodnji električne energije. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguranja optimalne usklađenosti ponude i potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje

- razvoj infrastrukture za učinkovite toplinske sustave kako bi se omogućio razvoj visokoučinkovite kogeneracije i upotreba toplinske energije za grijanje i hlađenje iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije

- poticanje postavljanja novih toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije i industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina na lokacijama na kojima će se uporabiti maksimalni iznos raspoložive otpadne topline radi udovoljavanja postojećoj ili predviđenoj potražnji za grijanjem i hlađenjem

- poticanje uspostavljanja novih stambenih zona ili novih industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokacijama gdje raspoloživa otpadna toplina, kako je utvrđeno u sveobuhvatnoj procjeni, može pridonijeti udovoljavanju njihovoj potražnji za grijanjem i hlađenjem. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguravanja optimalne usklađenosti ponude i potražnje toplinske energije za grijanje i hlađenje

- poticanje priključivanja toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina, postrojenja za spaljivanje otpada i drugih pogona za proizvodnju energije iz otpada na toplinske sustave,

- poticanje priključivanja stambenih zona i industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na toplinske sustave

8. udio visokoučinkovite kogeneracije i utvrđeni potencijal te napredak ostvaren u skladu s propisima koji uređuju područje energetske učinkovitosti

9. procjenu očekivane uštede energenta

10. procjenu mjera javne potpore grijanju i hlađenju, ako su usvojene, s godišnjim proračunom i utvrđivanje mogućih elemenata potpore. Time se ne dovodi u pitanje zasebna obavijest o programima javne potpore za procjenu potpora.

(3) U mjeri u kojoj je to primjereno sveobuhvatna se procjena može sastojati od skupa regionalnih ili lokalnih planova i strategija.

(4) Za potrebe procjene iz stavka 1. ovoga članka analiza troškova i koristi se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u skladu s analizom iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona. Analiza troškova i koristi pridonosi lakšem utvrđivanju, u

smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem.

Članak 7.

(1) Ministarstvo je odgovorno za praćenje odnosa energetske subjektata, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude toplinske energije, planiranje izgradnje i razvoja dodatnih kapaciteta toplinskih sustava te predlaganje i poduzimanje mjera u slučaju proglašenja kriznog stanja.

(2) Ministarstvo, na temelju godišnjeg izvješća jedinica lokalne samouprave, podnosi izvješće Vladi Republike Hrvatske o stanju i mjerama koje treba poduzeti radi razvoja toplinskih sustava.

Članak 8.

(1) Energetski subjekti dužni su planirati i poduzimati mjere za sigurnu opskrbu toplinske energije u skladu s aktima iz članka 13. i 14. ovoga Zakona, propisanim standardima opskrbe toplinskom energijom te su odgovorni za sigurnost opskrbe u okviru obavljanja svoje djelatnosti.

(2) Distributer toplinske energije dužan je, na zahtjev jedinica lokalne samouprave, dostaviti sljedeće podatke: o ponudi i potražnji toplinske energije na svom području, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijskog sustava na području na kojem mu je dodijeljena koncesija za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(3) Jedinica lokalne samouprave, na temelju podataka iz stavka 2. ovoga članka dostavljenih od strane svih distributera na svome području, analizira i predlaže poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona.

(4) Jedinice lokalne samouprave dužne su poticati, planirati i odobriti izgradnju toplinskih sustava.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su planirati razvoj toplinskih sustava ako se na njihovu području nalaze kogeneracije ili ako na svom području razvijaju kogeneracije na obnovljive izvore energije.

(6) Jedinice lokalne samouprave dužne su prilikom izrade dokumenata prostornog uređenja dati prednost izgradnji i razvoju distribucijske mreže, koja bi se koristila za zadovoljavanje krajnjih kupaca te o istom pribaviti suglasnost Ministarstva, odnosno ureda državne uprave u županiji, odnosno upravnog tijela Grada Zagreba nadležnog za poslove energetike.

DIO TREĆI

POGLAVLJE I. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članak 9.

(1) Energetske djelatnosti u smislu ovoga Zakona su:

1. proizvodnja toplinske energije
2. opskrba toplinskom energijom i
3. distribucija toplinske energije.

(2) Energetske djelatnosti iz stavka 1. ovog članka obavljaju se kao javna usluga.

(3) Pravne i fizičke osobe mogu obavljati energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka samo na temelju rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola) sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor, osim ako drugačije nije propisano ovim Zakonom.

(4) Udruge koje imaju svojstvo pravne osobe, određeno zakonom kojim se uređuju udruge mogu obavljati energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka temeljem rješenja iz stavka 3. ovoga članka kojim se dozvoljava udrugama obavljanje te djelatnosti sukladno zakonu kojim se uređuje energetski sektor pod uvjetima određenim za fizičke osobe.

Članak 10.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona na tržištu mogu obavljati i druge energetske djelatnosti.

(2) Obavljanje energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi se i organizira u skladu s ciljevima razvoja energetske djelatnosti i potrebama krajnjih kupaca za postizanjem sigurne, pouzdane i kvalitetne opskrbe toplinskom energijom u odnosu na:

1. ostvarivanje prava na izgradnju energetskog objekta,
2. pristup toplinskom sustavu,
3. prava na obavljanje energetske djelatnosti,
4. dostupnost informacija,
5. kvalitetu usluge,
6. zaštitu okoliša,
7. zaštitu zdravlja, života i imovine građana,
8. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije,
9. ostale slučajeve utvrđene odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje regulacije energetske djelatnosti.

(3) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točke 1. iste provode i organiziraju uz primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije.

Članak 11.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona mogu obavljati i druge energetske djelatnosti.

(2) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka obvezni su u pružanju javne usluge osigurati:

1. primjenu utvrđenog iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije,
2. sigurnost i pouzdanost distribucije,
3. kvalitetu usluge,
4. zaštitu okoliša,
5. zaštitu zdravlja, života i imovine građana i
6. mjere za zaštitu krajnjih kupaca toplinske energije.

Članak 12.

(1) Za obavljanje energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona Agencija određuje iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije na temelju tarifne metodologije, a u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.

(2) Utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu novih i za povećanje priključnog kapaciteta postojećih energetske subjekata i krajnjih kupaca toplinske energije propisuje se metodologijom za utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.

(3) Iznos tarifnih stavki za obavljanje energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka ovisi o opravdanim troškovima obavljanja te energetske djelatnosti na određenom distribucijskom području.

(4) Za obavljanje energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona Agencija određuje iznos tarifnih stavki proizvodnju toplinske energije u skladu s metodologijom za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije, a skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.

(5) Za obavljanje energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona Agencija određuje iznos tarifnih stavki opskrbu toplinske energije u skladu s metodologijom za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu toplinske energije, a skladu s odredbama zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti.

(6) Iznimno od odredbi stavaka 1., 4. i 5. ovoga članka, kada količina toplinske energije za grijanje prostora, za vlastite potrebe, od strane krajnjeg kupca koji nije kućanstvo, iznosi manje od 50% ukupno utrošene toplinske energije, cijena usluge energetske djelatnosti iz ovoga Zakona određuje se slobodno, odnosno ugovorno.

(7) Agencija je dužna metodologije, naknade i iznose tarifnih stavki iz ovoga članka javno objaviti na svojim internetskim stranicama najmanje 15 dana prije početka primjene.

Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom

Članak 13.

(1) Agencija, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije, te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi opće uvjete za opskrbu toplinskom energijom.

(2) Općim uvjetima iz stavka 1. ovoga članka uređuju se:

1. međusobni ugovorni odnosi između proizvođača, distributera i opskrbljivača toplinske energije,
2. obveze i odgovornosti proizvođača, distributera i opskrbljivača toplinske energije,
3. uvjeti ograničenja i obustave opskrbe toplinske energije,
4. uvjeti obračuna i naplate toplinske energije,
5. postupak promjene opskrbljivača,
6. mjere zaštite krajnjih kupaca,
7. uvjeti kvalitete i sigurnosti opskrbe toplinskom energijom.

(3) Energetska subjekt u obavljanju svoje energetske djelatnosti dužan je primijeniti opće uvjete pravila iz stavka 1. ovoga članka.

Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije

Članak 14.

(1) Agencija, uz prethodno pribavljeno mišljenje distributera toplinske energije te aktivnih opskrbljivača toplinskom energijom, donosi mrežna pravila za distribuciju toplinske energije, kojima se posebno uređuje sljedeće:

1. opis distribucijske mreže,
2. razvoj, građenje i održavanje distribucijske mreže,
3. upravljanje i nadzor nad distribucijskom mrežom,
4. prava i dužnosti distributera toplinske energije i korisnika distribucijske mreže,
5. uvjeti mjerenja, isporučene toplinske energije,
6. objava podataka i razmjena informacija,
7. kvaliteta usluge i sigurnost isporuke toplinske energije,
8. mjere zaštite korisnika distribucijske mreže,
9. neovlašteno korištenje toplinske energije,
10. naknada štete.

(2) Distributer toplinske energije u obavljanju svoje energetske djelatnosti dužan je primijeniti mrežna pravila iz stavka 5. ovoga članka.

Mjesto razgraničenja djelatnosti i odgovornosti

Članak 15.

(1) Mjesto razgraničenja između proizvođača toplinske energije i distributera toplinske energije je obračunsko mjerno mjesto za preuzimanje toplinske energije.

(2) Mjesto razgraničenja između distributera toplinske energije i opskrbljivača i/ili krajnjih kupaca toplinske energije je obračunsko mjerno mjesto za opskrbu toplinske energije opremljeno zajedničkim mjerilom toplinske energije.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona, mjesto razgraničenja između distributera toplinske energije i opskrbljivača i/ili krajnjih kupaca toplinske energije je obračunsko mjerno mjesto za prodaju toplinske energije opremljeno zasebnim mjerilom toplinske energije.

Računovodstveno razdvajanje djelatnosti

Članak 16.

(1) Energetski subjekt koji obavlja više djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona dužan je računovodstveno razdvojiti djelatnosti radi primjene načela nediskriminacije korisnika toplinskog sustava.

(2) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi, objaviti i dati na reviziju godišnje financijske izvještaje. Revizija godišnjega financijskog izvještaja mora potvrditi da se poštivalo načelo nediskriminacije korisnika toplinskog sustava. Godišnji financijski izvještaji moraju sadržavati podatke o transakcijama s povezanim energetskim subjektima.

(3) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, dužan je utvrditi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva.

Pravo pristupa poslovnim knjigama

Članak 17.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona dužni su omogućiti Agenciji pristup poslovnim knjigama, što uključuje pravo Agencije da zahtijeva sve potrebne obavijesti te dostavu potrebnih podataka, neposredan uvid u poslovne knjige, knjigovodstvene isprave, financijske izvještaje i drugu dokumentaciju energetskog subjekta te poduzimanje drugih radnji potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.

(2) Agencija će osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznala u obavljanju svojih poslova.

Tajnost podataka

Članak 18.

Proizvođač, distributer i opskrbljivač toplinske energije, odnosno Agencija dužni su osigurati tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje saznaju od drugih energetskih subjekata, osim ako prema odredbama ovoga Zakona ili drugih posebnih zakona i propisa nisu ovlašteni ili dužni podatke javno objaviti ili ih priopćiti nadležnim državnim tijelima.

POGLAVLJE II. PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 19.

(1) Proizvođač toplinske energije je pravna ili fizička osoba koja je od Agencije ishodila dozvolu sukladno ovom Zakonu.

(2) Pravne ili fizičke osobe koje su stekle status povlaštenog proizvođača električne i toplinske energije iz kogeneracije temeljem zakona kojim se uređuje tržište električne energije dužne su ishoditi dozvolu za proizvodnju toplinske energije u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(3) Proizvođač toplinske energije iz stavka 2. ovoga članka dužan je odvojeno pratiti troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetskih djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku.

(4) Proizvođač toplinske energije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužan je Agenciji dostaviti podatke o visini ostvarenih troškova proizvodnje toplinske energije i planskim troškovima za naredno godišnje razdoblje najkasnije do 30. travnja tekuće godine.

Članak 20.

(1) Analiza koristi i troškova sukladno odredbama propisa kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti provest će se u sljedećim slučajevima kada se:

1. planira novo proizvodno postrojenje za proizvodnju električne i toplinske energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi osiguranja rada postrojenja kao visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja;

2. u značajnoj mjeri radi rekonstrukcija postojećeg proizvodnog postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi njegove pretvorbe u visokoučinkovitu kogeneraciju;

3. planira ili u značajnoj mjeri rekonstruira industrijsko postrojenje s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW u kojem se proizvodi otpadna toplina na korisnoj temperaturnoj razini kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline radi udovoljavanja gospodarski opravdanoj potražnji, uključujući putem kogeneracije i priključivanja tog postrojenja na toplinske sustave;

4. planiraju novi toplinski sustavi ili ako se u postojećim toplinskim sustavima planira novo proizvodno postrojenje za proizvodnju energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW ili ako se u značajnoj mjeri rekonstruira takvo postojeće postrojenje kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline iz susjednih industrijskih postrojenja.

(2) Postavljanje opreme za trajno zbrinjavanje ugljikovog dioksida, proizvedenog u postrojenju za proizvodnju toplinske energije radi njegovog geološkog skladištenja sukladno propisima kojima se uređuje područje trajno zbrinjavanje ugljikovog dioksida, ne smatra se značajnim ulaganjem, odnosno rekonstrukcijom iz stavka 2. točke 2., 3. i 4. ovoga članka.

(3) Za slučajeve iz stavka 2. točak 3. i 4. ovoga članka potrebno je osigurati da se analiza koristi i troškova napravi u suradnji s distributerom toplinske energije, odnosno opskrbljivačem u toplinskom sustavu koji postoji na području određene jedinice lokalne samouprave.

(4) Za izradu analiza koristi i troškova iz stavka 1. ovoga članka ministar donosi pravilnik. Kada se analiza koristi i troškova provodi za potrebe procjene potencijala iz članka 6. ovoga Zakona, temelji se na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u smislu izvora i troškova te najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem.

(5) Proizvodna postrojenja koja se izuzimaju od odredbe stavka 1. ovoga članka su:

1. proizvodna postrojenja za proizvodnju električne i toplinske energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne energije za koja se planira da će raditi manje od 1500 radnih sati godišnje kao tekući prosjek u razdoblju od pet godina na temelju postupka provjere Agencije i kojim se osigurava ispunjavanje ovog kriterija za izuzeće;

2. nuklearne elektrane;

3. proizvodna postrojenja koja su smještena u blizini mjesta geološkog skladištenja, odobrenog u skladu s propisima kojima se uređuje područje rudarstva i ugljikovodika.

(6) Agencija će odlukom odrediti pragove, iskazane kao iznos dostupne korisne otpadne topline, potražnju za toplinskom energijom ili udaljenosti između industrijskih postrojenja i toplinskih sustava radi izuzimanja pojedinačnih postrojenja iz odredaba stavka 1. točaka 3. i 4. ovoga članka i postupak provjere iz stavka 5. točke 1. ovoga članka.

(7) Ministarstvo je dužno obavijestiti Europsku komisiju o izuzećima usvojenima na temelju odluke Agencije iz stavka 6. ovoga članka, kao i o svim njihovim naknadnim izmjenama.

(8) Ako se na temelju procjene iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona i analize iz stavka 1. ovoga članka utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja čije su koristi veće od troškova, potrebno je prvenstveno izgraditi postrojenje visokoučinkovite kogeneracije i uporabiti za grijanja i hlađenja, otpadnu toplinu i obnovljive izvora energije u skladu s člankom 19. stavkom 2., te stavicima 1. i 9. ovoga članka.

(9) Stavci 1., 5. i 8. ovoga članka i članak 21. stavak 6. ovoga Zakona primjenjuju se na postrojenja obuhvaćena zakonom kojim se uređuje područje zaštite prirode i podzakonskim aktima donesenim na temelju tog Zakona.

Članak 21.

(1) Proizvodna postrojenja mogu graditi pravne ili fizičke osobe ako proizvodna postrojenja koja namjeravaju graditi udovoljavaju kriterijima utvrđenim u postupku izdavanja energetskeg odobrenja sukladno zakonu kojim se uređuje građenje i tržište električne energije.

(2) Kriteriji za postupak izdavanja energetskeg odobrenja za građenje proizvodnih postrojenja su javni, a temelje se na načelima objektivnosti, transparentnosti i nepristranosti radi osiguranja:

1. pouzdanosti i sigurnosti toplinskog sustava,
2. konkurentnosti proizvodnih postrojenja,
3. zaštite javnog zdravlja i sigurnosti,
4. kriterija zaštite okoliša i osiguranja trajne kontrole utjecaja na okoliš,
5. odgovarajućeg korištenja zemljišta i lokacije,
6. odgovarajućeg korištenja javnog zemljišta,
7. energetske učinkovitosti,
8. primjene određene vrste primarne energije,
9. tehničke, ekonomske i financijske sposobnosti podnositelja zahtjeva,
10. usklađenosti s mjerama koje se poduzimaju glede obveza javne usluge i zaštite krajnjih kupaca,
11. doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarenju ukupnog cilja udjela energije iz obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u bruto krajnjoj potrošnji energije u 2020. godini u Europskoj uniji, u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije i
12. doprinosa proizvodnog kapaciteta u relativnom smanjenju emisija.

(3) Pri odabiru energetskeg rješenja, pri odlučivanju o izgradnji proizvodnih postrojenja, izgradnja proizvodnog postrojenja kogeneracije na obnovljive izvore energije i/ili koji kao ulazni energent koriste otpad ima prednost u odnosu na ostala proizvodna postrojenja.

(4) U slučaju proizvodnje toplinske energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije iz jednostavnih građevina određenih propisima o prostornom uređenju i gradnji, za gradnju ili izvođenje radova na takvim građevinama se ne izdaje energetskeg odobrenje.

(5) Pravilnik o tehničkim uvjetima za proizvodna postrojenja za proizvodnju toplinske energije propisuje ministar, u suradnji s ministarstvom nadležnim za poslove graditeljstva.

(6) Kriteriji iz stavka 2. ovoga članka trebaju uzeti u obzir i:

1. ishod sveobuhvatne procjene iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona,
2. ispunjavanje zahtjeva iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona,
3. ishod analize troškova i koristi iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 22.

(1) Proizvođač toplinske energije sklapa ugovor o prodaji toplinske energije neposredno s opskrbljivačem toplinske energije nakon što proizvođač toplinske energije ili opskrbljivač toplinske energije prethodno ishode suglasnost distributera toplinske energije.

(2) Proizvođač toplinske energije ili opskrbljivač toplinske energije kojemu je uskraćena suglasnost iz stavka 1. ovoga članka, može izjaviti žalbu Agenciji. Rješenje Agencije je izvršno.

Građevine za proizvodnju toplinske energije

Članak 23.

(1) Građevine za proizvodnju toplinske energije grade se i koriste u skladu s propisima o prostornom uređenju i gradnji, propisima kojima se uređuje energetska sektor, propisima kojima se uređuje zaštita okoliša te posebnim tehničkim i sigurnosnim propisima.

(2) Proizvođači toplinske energije mogu koristiti građevine iz stavka 1. ovoga članka temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje takve energetske djelatnosti.

POGLAVLJE III. DISTRIBUCIJA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 24.

(1) Jedinica lokalne samouprave, koja na svom distribucijskom području ima distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije, dužna je osigurati trajno obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(2) Jedinica lokalne samouprave i energetska subjekt za distribuciju toplinske energije dužni su osigurati kvalitetno obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na načelima održivog razvitka, osigurati održavanje distribucijske mreže u stanju funkcionalne sposobnosti i osigurati transparentan način rada distributera toplinske energije.

Članak 25.

(1) Pravo obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije stječe se na temelju ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije, odnosno ugovora o koncesiji za izgradnju distribucijske mreže te ishoda dozvole sukladno ovom Zakonu.

(2) Koncesija za distribuciju toplinske energije je koncesija za javne usluge u smislu zakona kojim se uređuje područje koncesija, a koncesija za izgradnju distribucijske mreže je koncesija za javne radove u smislu zakona kojim se uređuje područje koncesija.

(3) Za područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave gdje postoji distribucijska mreža, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, u ime jedinice lokalne samouprave, daje koncesiju za distribuciju toplinske energije ako je za to područje javna usluga distribucije toplinske energije prevladavajuća, odnosno javni radovi su sporedni uz glavni predmet ugovora.

(4) Za područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave gdje ne postoji distribucijska mreža, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave, u ime jedinice lokalne samouprave, daje koncesiju za izgradnju distribucijske mreže.

Članak 26.

(1) Osim kriterija određenih zakonom kojim se uređuje područje koncesija, kriteriji na kojima davatelj koncesije za distribuciju toplinske energije temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude, osobito su:

1. kvaliteta usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije propisana općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom,
2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesiju za izgradnju distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije,
3. ukupna visina ulaganja, a koja se odnosi na razvoj distribucijske mreže za područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave gdje postoji distribucijska mreža,

4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje,
5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine distribucijske mreže koja se gradi, odnosno usluge distribucije toplinske energije koja se pruža,
6. planirani iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s tarifnom metodologijom,
7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove,
8. kvaliteta i održivost plana održavanja i vođenja distribucijske mreže sukladno propisima koji uređuju područje obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,
9. plan i opseg razvoja distribucijske mreže,
10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju, koja se potvrđuje ovjerenom pisanom izjavom potencijalnog koncesionara da raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima ili pisanom izjavom kreditne institucije da će potencijalni koncesionar moći osigurati dovoljna financijska sredstva za izgradnju distribucijske mreže.

(2) Kriteriji na kojima davatelj koncesije za izgradnju distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude jesu:

1. kvaliteta radova i opreme na izgradnji distribucijske mreže, koja osigurava kvalitetu usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije propisanu mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije,
2. ponuđeni godišnji iznos naknade za koncesiju na temelju uredbe o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesije za izgradnju distribucijske mreže,
3. ukupna visina ulaganja, a koja se odnosi na izgradnju distribucijske mreže,
4. ponuđeno tehničko dostignuće na temelju tehničkih specifikacija iz dokumentacije za nadmetanje,
5. estetske, funkcionalne i ekološke osobine distribucijske mreže koja se gradi, odnosno usluge distribucije toplinske energije koja se pruža,
6. planirani iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije i planirani iznos naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključnog kapaciteta, za sve godine razdoblja koncesije, razrađeno po korisnicima prema strukturi i s izračunima u skladu s tarifnom metodologijom,
7. ekonomičnost, koja se određuje kao ostvarivanje planiranih poslovnih ciljeva uz što manje operativne troškove,
8. plan održavanja i vođenja distribucijske mreže sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koji se odnose na obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,
9. kvaliteta i održivost plana i opsega razvoja distribucijske mreže koji uključuje terminski plan izvođenja radova i/ili rokovi završetka radova na izgradnji distribucijske mreže te datum početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije i

10. sposobnost za ostvarivanje koncesije koja ukazuje na dugoročnu održivost ponuditelja za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji u predviđenom razdoblju, koja se potvrđuje ovjerenom pisanom izjavom potencijalnog koncesionara da raspolaže dovoljnim financijskim sredstvima ili pisanom izjavom kreditne institucije da će potencijalni koncesionar moći osigurati dovoljna financijska sredstva za izgradnju distribucijske mreže.

(3) Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je nakon javnog otvaranja ponuda, a prije donošenja izvršne odluke o davanju koncesija, dostaviti sve ponude za dobivanje koncesije Agenciji.

(4) Agencija je dužna u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaprimanja ponuda za dobivanje koncesije dostaviti svoje mišljenje jedinici lokalne samouprave o ispunjavanju kriterija iz stavka 1. točke 6., odnosno stavka 2. točke 6. ovoga članka ponuđača za dobivanje koncesije, izraženih u ponudama za dobivanje koncesije.

(5) Agencija je dužna u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaprimanja ponuda za dobivanje koncesije dostaviti izvješće jedinici lokalne samouprave o dosadašnjem radu i ispunjavanju obveza distributera, ako je isti obavljao energetske djelatnosti distribucije toplinske energije, do trenutka objave natječaja za davanje koncesije.

Sadržaj ugovora o koncesiji

Članak 27.

(1) Ugovorom o koncesiji određuju se prava i obveze davatelja koncesije i koncesionara u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje koncesija.

(2) Ugovor o koncesiji iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži:

1. predmet koncesije,
2. mjesto (područje) obavljanja djelatnosti koncesije,
3. način i opseg obavljanja djelatnosti koncesije,
4. odredbu da se cijena za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije utvrđuje sukladno odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje energetski sektor,
5. kapacitet distribucijske mreže,
6. broj priključenih i predviđenih kupaca toplinske energije na distribucijskom sustavu,
7. rok na koji se daje koncesija,
8. rok za priključenje na distribucijsku mrežu,
9. iznos naknade za koncesiju ili osnova za utvrđivanje iznosa naknade za koncesiju koju će koncesionar plaćati,
10. način plaćanja naknade za koncesiju,
11. potrebna jamstva i/ili instrumente osiguranja naplate naknade za koncesiju te naknade moguće štete nastale zbog neispunjenja obveza iz ugovora o koncesiji,
12. odredbe o dozvoli za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije,
13. posebna prava i obveze koncesionara i davatelja koncesije,
14. prestanak koncesije i
15. način rješavanja sporova.

(3) Dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije iz članka 6. stavka 3. ovoga Zakona odabrani ponuditelj, s kojim davatelj koncesije namjerava sklopiti ugovor o koncesiji za distribuciju toplinske energije, za distribucijsko područje gdje postoji distribucijska mreža za distribuciju toplinske energije, dužan je ishoditi prije zaključenja ugovora o koncesiji.

(4) Dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije iz stavka 3. ovoga članka i ugovor o koncesiji za izgradnju distribucijske mreže, za distribucijsko područje gdje ne postoji distribucijska mreža, koncesionar je dužan ishoditi do početka obavljanja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

Jednostrani raskid ugovora o koncesiji

Članak 28.

Osim slučajeva za jednostrani raskid ugovora o koncesiji propisanih zakonom kojim se uređuje područje koncesija, davatelj koncesije može jednostrano raskinuti ugovor o koncesiji i u sljedećim slučajevima:

1. ako je koncesionaru trajno oduzeta dozvola za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije prije isteka njezina važenja,
2. ako koncesionar nije ishodio novu dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije po prestanku važenja ranije izdane dozvole,
3. ako koncesionar prenese dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na drugu pravnu osobu,
4. ako je koncesionaru, na vlastiti zahtjev, prestala važiti dozvola za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

Naknada za koncesiju

Članak 29.

(1) Koncesionar je dužan plaćati novčanu naknadu za koncesiju u iznosu i na način kako je to uređeno ugovorom o koncesiji.

(2) Novčana naknada za koncesiju određuje se kao varijabilni iznos od prihoda koncesionara ostvarenog obavljanjem energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u prethodnoj godini na distribucijskom području za koje se daje koncesija.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, koncesionaru koji nije obavljao energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u prethodnoj godini na distribucijskom području za koje se daje koncesija, novčana naknada za koncesiju određuje se kao varijabilni iznos od planiranog prihoda, prema ponudi koja je sastavni dio ugovora o koncesiji, za godinu u kojoj počinje obavljati energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(4) Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva koje je prethodno pribavilo mišljenje Agencije, uredbom o visini i načinu plaćanja naknade za koncesiju za distribuciju toplinske energije i koncesiju za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije određuje minimalni početni iznos i način plaćanja naknade za koncesiju.

(5) Naknada za koncesiju prihod je proračuna jedinice lokalne samouprave.

Rok na koji se daje koncesija

Članak 30.

Koncesija za distribuciju toplinske energije i koncesija za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije daje se za razdoblje od najmanje 20 godina, a najviše do 30 godina.

Članak 31.

(1) Distributer toplinske energije obavlja energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona korištenjem vlastite distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije ili distribucijske mreže koje koristi na temelju ugovora zaključenog s njegovim vlasnikom.

(2) Sadržaj i razina usluge koju je energetski subjekt dužan pružiti pri obavljanju energetske djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka ne smije ovisiti o načinima korištenja distribucijske mreže za distribuciju toplinske energije iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 32.

Distributer toplinske energije odgovoran je za:

1. razvitak, izgradnju, upravljanje, nadzor, vođenje pogona i održavanje distribucijske mreže
2. izradu planova izgradnje i razvoja toplinskog sustava, usklađenih s planovima i programima jedinice lokalne samouprave
3. funkcionalnu ispravnost i pouzdanost distribucijske mreže
4. usklađeno djelovanje različitih korisnika distribucijske mreže
5. osiguravanje pristupa distribucijskoj mreži za treće osobe na reguliranoj osnovi
6. ugovaranje korištenja distribucijske mreže prema planu za tekuću godinu, a u skladu s instaliranom snagom kapaciteta
7. davanje informacija o budućim potrebama za toplinskom energijom te ostalih informacija potrebnih Agenciji i
8. marketing sustava, odnos s kupcima i statističko informiranje o poslovanju.

Članak 33.

Distributer toplinske energije dužan je:

1. upravljati i održavati, graditi i modernizirati, poboljšavati i razvijati sigurnu, pouzdanu i učinkovitu distribucijsku mrežu
2. primjenjivati najbolja iskustva stečena u praksi radi postizanja sigurnosti opskrbe i raspoloživosti distribucijske mreže
3. priključiti na distribucijsku mrežu zgradu/građevinu pravne i fizičke osobe koja ispunjava uvjete iz ovog Zakona, mrežnih pravila za distribuciju toplinske energije iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona te koja je izgrađena na temelju građevinske dozvole ili drugog odgovarajućeg akta na temelju kojeg se može graditi građevina
4. osigurati korisnicima priključenim na distribucijsku mrežu kvalitetu usluge i pouzdanost isporuke toplinske energije propisanu mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona
5. osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa distribucijskom sustavu, u skladu s ovim Zakonom te mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona

6. uspostaviti povjerenstvo za reklamacije obzirom na pristup sustavu i korištenje sustava sukladno odredbama zakona kojima se uređuje područje zaštite potrošača kao i nezavisni mehanizam za učinkovito rješavanje pritužbi i izvansudsko rješavanje sporova
7. nabavljati toplinsku energiju za potrebe vođenja sustava na transparentan i nediskriminirajući način,
8. na razini distribucijske mreže osigurati mjerenje potrošnje toplinske energije i očitavanje mjerila toplinske energije, u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona
9. izraditi plan razvoja distribucijske mreže, pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski efikasne te osiguravati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe toplinskom energijom,
10. do 30. travnja tekuće godine dostaviti Agenciji izvješće o ostvarenim investicijama u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže u prethodnoj godini,
11. izraditi i do 1. ožujka tekuće godine dostaviti Agenciji godišnje izvješće distributera za prethodnu godinu, a koje mora sadržavati izvješće o pouzdanosti, sigurnosti i učinkovitosti distribucijske mreže, kvaliteti usluge i pouzdanosti isporuke toplinske energije, tehničkim karakteristikama sustava, korištenju kapaciteta distribucijske mreže, održavanju opreme sustava, ispunjavanju ostalih dužnosti i ostvarivanju prava iz ovoga Zakona te sigurnosti i učinkovitosti distribucijske mreže
12. davati informacije korisnicima distribucijske mreže u skladu s mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona
13. davati informacije jedinicama lokalne samouprave za izradu procjena buduće potrošnje, planiranje izgradnje dodatnih kapaciteta i razvoj distribucijske mreže na svom području te predlaganje i poduzimanje mjera u okviru svoje nadležnosti utvrđene odredbama ovoga Zakona
14. korisnicima distribucijske mreže, čija je oprema priključena na distribucijsku mrežu davati propisane informacije o opsegu, danu i trajanju obustave distribucije toplinske energije i očekivanom smanjenju kapaciteta distribucijske mreže, sukladno mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 14. stavka 1. ovoga Zakona
15. osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao u obavljanju svoje djelatnosti
16. održavati mjerila toplinske energije te prikupljati i obrađivati mjerne podatke s obračunskih mjernih mjesta korisnika distribucijske mreže, u skladu s odredbama ovoga Zakona i posebnim propisima
17. primijeniti iznos tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije na temelju metodologije koju donosi Agencija, u skladu s odredbama zakona kojima se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti te ih na primjeren način javno objaviti i to najmanje 15 dana prije početka primjene
18. voditi brigu o energetske učinkovitosti te zaštitu prirode i okoliša
19. voditi evidenciju svih mjesta predaje toplinske energije u distribucijsku mrežu i preuzimanja toplinske energije iz distribucijske mreže i
20. periodički, prema dinamici, opsegu i načinu koji određuje Agencija, dostavljati podatke koje zatraži Agencija, a osobito o:
 - tehničkim podacima distribucijske mreže
 - pogonskim događajima na distribucijskom sustavu

- priključcima na distribucijski sustav i
- podacima vezanim za zaštitu potrošača.

Članak 34.

(1) Distributer toplinske energije dužan je izraditi plan razvoja distribucijske mreže iz članka 26. stavka 1. točke 9., odnosno stavka 2. točke 8. ovoga Zakona u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(2) Plan razvoja distribucijske mreže mora minimalno sadržavati sljedeće:

- plan investicija u izgradnju i rekonstrukciju distribucijske mreže, uključujući plan stavljanja u uporabu vrelovoda, parovoda i ostalih objekata distribucijske mreže, u naturalnim i financijskim pokazateljima i
- analizu opravdanosti planiranih investicija, uključujući projekciju potražnje i opskrbe toplinskom energijom, projekciju dinamike priključenja korisnika sustava te izvore financiranja planiranih investicija.

(3) Plan razvoja distribucijske mreže izrađuje se za regulacijsko razdoblje, s projekcijom razvoja distribucijske mreže za naredno regulacijsko razdoblje, sukladno metodologiji iz članka 33. točke 17. ovoga Zakona, a dostavlja se Agenciji uz zahtjev za utvrđivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije.

(4) Distributer toplinske energije jedinicama lokalne samouprave na čijem području obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije dužan je dostaviti informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže sukladno:

- planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim na temelju Strategije energetskog razvoja i Programa provedbe Strategije energetskog razvoja i
- planom razvoja distribucijske mreže koji je sastavni dio ugovora o koncesiji.

(5) Jedinica lokalne samouprave na čijem području distributer toplinske energije obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije dužna je na zahtjev Agencije dostaviti mišljenje o usklađenosti plana razvoja distribucijske mreže s:

- planovima i programima jedinice lokalne samouprave donesenim na temelju Strategije energetskog razvoja i Programa provedbe Strategije energetskog razvoja i
- planom razvoja distribucijske mreže koji je sastavni dio ugovora o koncesiji.

Članak 35.

(1) Distributer toplinske energije ima pravo:

1. odbiti pristup na distribucijski sustav u slučaju nedostatka kapaciteta, tehničke nemogućnosti pristupa, ekonomske neisplativosti, mogućeg ugrožavanja potreba postojećih korisnika distribucijske mreže, onemogućavanja izvršavanja obveze javne usluge i drugim slučajevima, osim ako to nije predvidio u svojoj ponudi,

2. kupovati toplinsku energiju po reguliranim uvjetima radi obavljanja svoje osnovne djelatnosti, optimalnog vođenja distribucijske mreže, vlastite potrošnje, nadoknade gubitaka toplinske energije u distribucijskom sustavu prilikom izvođenja radova na sustavu i nadoknade pogonskih gubitaka,

3. uspostaviti i osigurati rad vlastite elektroničke komunikacijske mreže za nadzor, mjerenje i automatizaciju distribucijske mreže,

4. ograničiti ili prekinuti ugovorenu distribuciju toplinske energije na određeni rok:

- u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi otklanjanja takvih opasnosti

- radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije distribucijske mreže

- radi otklanjanja kvarova na distribucijskom sustavu

- kada uređaji priključeni na distribucijsku mrežu preuzimaju toplinsku energiju na način koji bi mogao ugroziti život i zdravlje ljudi ili imovinu

- u slučaju neovlaštene potrošnje i neovlaštene distribucije toplinske energije

- u slučajevima kad se opskrbljivač ne pridržava svojih ugovornih obveza, u skladu s općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom ili

- po nalogu opskrbljivača toplinskom energijom, u slučaju da su za to osigurani tehnički preduvjeti.

(2) Distributer toplinske energije dužan je, u slučaju odbijanja pristupa sustavu, dostaviti stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa.

(3) Protiv odluke distributera toplinske energije iz stavka 2. ovoga članka dopuštena je žalba koja se izjavljuje u roku od 15 dana od dana zaprimanja rješenja o odbijanju pristupa sustavu ili na uvjete pristupa sustavu.

(4) Agencija je dužna donijeti odluku u roku od 60 dana od dana podnošenja žalbe. Odluka Agencija je izvršna, a nezadovoljna strana može protiv odluke Agencije pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

(5) Distributer toplinske energije koji odbije pristup sustavu zbog nedostatka kapaciteta ili drugih opravdanih razloga sukladno ovom članku mora, u razumnom vremenu, učiniti potrebne preinake i zahvate u sustavu da bi se omogućio pristup, ako su oni ekonomski isplativi ili ako ih je voljan financirati potencijalni korisnik.

Članak 36.

Korisnici distribucijske mreže obvezni su, na zahtjev distributera, dostavljati distributeru podatke i informacije za potrebe razvoja sustava, vođenja i analize pogonskih događaja:

1. o značajkama potrošnje/proizvodnje toplinske energije i ostale informacije neophodne za rad distributera

2. koji su potrebni za ostvarivanje pristupa i korištenje distribucijske mreže te izradu investicijskih planova prikupljenih od postojećih i potencijalnih korisnika distribucijske mreže

3. koji su potrebni za praćenje gubitaka u distribucijskom sustavu, uključujući procjenu tehničkih gubitaka i neovlašteno preuzete toplinske energije i

4. koji su potrebni za praćenje kvalitete i sigurnosti opskrbe toplinskom energijom u distribucijskom sustavu.

Članak 37.

(1) Strana nezadovoljna radom distributera toplinske energije može izjaviti prigovor Agenciji sve dok traje radnja ili popuštanje radnje distributera toplinske energije.

(2) Prigovor iz stavka 1. ovoga članka podnosi se u vezi s odbijanjem priključka na distribucijsku mrežu, uvjetima priključenja na distribucijsku mrežu, određivanjem naknade za priključenje i/ili povećanje priključne snage na distribucijskoj mreži te primjenom metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije.

(3) Agencija je dužna poduzeti mjere iz svoje nadležnosti te bez odgode, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izjavljivanja prigovora, obavijestiti nezadovoljnu stranu u pisanom obliku o mjerama koje je u povodu prigovora poduzela. Ako nezadovoljna strana nije zadovoljna poduzetim mjerama ili u propisanom roku nije obaviještena o poduzetim mjerama, može pokrenuti upravni spor. Postupak pred upravnim sudom je hitan.

POGLAVLJE IV. OPSKRBA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 38.

(1) Pravo obavljanja energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom stječe se na temelju ishoda dozvole sukladno ovom Zakonu.

(2) Opskrbljivač je dužan obavljati svoju energetsku djelatnost sukladno općim aktima iz članka 13. i 14. ovoga Zakona.

Članak 39.

(1) Krajnji kupac uživa zaštitu u smislu pouzdane, dostupne i dostatne isporuke toplinske energije.

(2) U slučaju tehničkih i drugih poremećaja u isporuci toplinske energije čiji uzrok nije na postrojenjima krajnjeg kupca, krajnji kupac ima pravo na otklanjanje tih poremećaja u najkraćem roku.

(3) Najkraći rok u kojem je energetski subjekt obavezan otkloniti poremećaje u isporuci toplinske energije krajnjem kupcu smatra se rok u kojem se najbrže može otkloniti poremećaj, u skladu s normama o izvođenju odgovarajućih radova, a najduže 24 sata od zaprimanja obavijesti o poremećaju, osim u iznimnim slučajevima kada to objektivno nije moguće učiniti u tom roku.

(4) Poremećajima u isporuci toplinske energije iz stavka 3. ovoga članka ne smatraju se prekidi koji su rezultat primjene mjera ograničenja isporuke koje se poduzimaju u slučaju poremećaja u toplinskom sustavu.

(5) Krajnji kupac obavezan je koristiti toplinsku energiju pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu odredbama ovoga Zakona, zakonom kojim se uređuje energetski sektor, sukladno aktima iz članka 13. ovoga Zakona, kao i drugim propisima.

(6) Zabranjeno je korištenje toplinske energije suprotno uvjetima utvrđenim općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije iz članka 13. stavka 2. ovoga Zakona.

(7) Krajnji kupci su dužni omogućiti ovlaštenim osobama nadležnih energetskih subjekata pristup mjerilima toplinske energije i instalacijama radi:

1. očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili

2. obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima.

(8) Za opskrbljivača koji u toplinskom sustavu kao ulazni energent za proizvodnju toplinske energije koristi plin, primjenjuju se odredbe opskrbe u obvezi javne usluge sukladno odredbama zakona kojim se uređuje plinski sektor.

Članak 40.

(1) Prava i obveze između opskrbljivača toplinskom energijom i krajnjih kupaca uređuju se ugovorom o opskrbi.

(2) Zaključenje i sadržaj ugovora o opskrbi detaljnije se uređuju općim uvjetima za opskrbu toplinske energije, u skladu s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje područje energije.

(3) Ugovor o opskrbi u ime svih krajnjih kupaca iste zgrade/građevine sklapa ovlašteni predstavnik suvlasnika na temelju odluke donesene većinom glasova suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, a ugovor se smatra sklopljenim sa svim krajnjim kupcima unutar zgrade/građevine.

(4) Ako se ne može postići odluka iz stavka 3. ovoga članka, takvu odluku će donijeti sud, na zahtjev bilo kojeg od suvlasnika, u izvanparničnom postupku.

(5) Odluka iz stavka 3., odnosno stavka 4. ovoga članka donosi se za razdoblje ne kraće od jedne godine, uz mogućnost produljenja trajanja odluke. Ukoliko se ne donesena nova odluka, u novom jednogodišnjem razdoblju na snazi je zadnja valjana donesena odluka.

Članak 41.

(1) Opskrbljivač je dužan osigurati da su uvjeti ugovora o opskrbi krajnjih kupaca koje nudi usklađeni s općim uvjetima za isporuku toplinske energije i da su napisani jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu krajnjih kupaca od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.

(2) Opskrbljivač je dužan izraditi i na primjeren način javno objaviti standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi s unaprijed utvrđenim uvjetima, naknade i cjenik usluga.

(3) Ugovor o opskrbi sklapa se u pisanom obliku, a minimalno mora sadržavati:

1. identitet i adresu opskrbljivača
2. usluge koje pruža opskrbljivač, uključujući vrijeme početka i kvalitetu opskrbe
3. vrste ponuđenih usluga održavanja i, kada se radi o zasebnim energetske subjektima, uz suglasnost distributera, podjelu odgovornosti održavanja između opskrbljivača i distributera
4. način dobivanja informacija o važećim cijenama i naknadama, uključujući i o naknadama za održavanje
5. trajanje, uvjete za obnavljanje i raskid ili za prestanak pružanja usluga
6. način utvrđivanja naknade u slučaju nepoštivanja ugovorene razine kvalitete usluga.

(4) Ugovorom o opskrbi ne može se krajnjim kupcima uskratiti ili otežati pravo na raskid odnosno otkaz ugovora zbog korištenja prava na promjenu opskrbljivača, niti se mogu nametati dodatne financijske obveze po toj osnovi.

Članak 42.

(1) Sukladno ugovoru o opskrbi krajnjeg kupca toplinskom energijom, u slučaju postojanja tehničkih uvjeta zahvaljujući kojima neće biti ugrožena redovna isporuka toplinske energije ostalim krajnjim kupcima, opskrbljivač može zahtijevati od distributera toplinske energije obustavu isporuke krajnjem kupcu zbog neispunjenih obveza iz ugovora o opskrbi toplinske energije.

(2) U razdoblju obustave isporuke iz stavka 1. ovoga članka, krajnji kupac toplinske energije ima obveze koje se odnose na pristup distribucijskoj mreži.

(3) Ako krajnji kupac toplinske energije ne ispunjava obveze utvrđene ugovorom o opskrbi, u pogledu plaćanja dospjelih novčanih obveza za isporučenu toplinsku energiju, opskrbljivač je obavezan prethodno upozoriti krajnjeg kupca pisanim putem i besplatno pozvati da, u roku ne kraćem od 15 dana od dana dostave upozorenja, podmiri svoje dospjele novčane obveze, odnosno postigne sporazum o ispunjenju obveza.

(4) Ako krajnji kupac toplinske energije ne podmiri svoje obveze u roku iz stavka 3. ovoga članka, opskrbljivač može postupiti sukladno stavku 1. ovoga članka.

(5) Nakon što krajnji kupac iz stavka 4. ovoga članka podmiri sve svoje dospjele obveze prema opskrbljivaču, opskrbljivač je obavezan unutar 24 sata poduzeti mjere za ponovnu uspostavu opskrbe takvog krajnjeg kupca te bez odgađanja podnijeti zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom.

(6) Distributer toplinske energije obavezan je ponovno uspostaviti opskrbu krajnjeg kupca unutar 24 sata ako se utvrdi da je krajnjem kupcu neutemeljeno obustavljena isporuka toplinske energije odnosno po primitku zahtjeva opskrbljivača iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Distributer toplinske energije može, u slučaju postojanja tehničkih uvjeta zahvaljujući kojima neće biti ugrožena redovna isporuka toplinske energije ostalim krajnjim kupcima, obustaviti isporuku toplinske energije krajnjem kupcu zbog neizvršavanja obveza koje se odnose na pristup distribucijskoj mreži iz stavka 1. ovoga članka, odnosno zbog neplaćanja naknade za korištenje distribucijske mreže kao i u drugim posebnim slučajevima.

(8) Detaljniji uvjeti i postupak obustave isporuke toplinske energije te prava distributera toplinske energije, opskrbljivača i krajnjih kupac uređuju se općim aktima iz članka 13. i 14. ovoga Zakona.

Članak 43.

(1) Opskrbljivač toplinskom energijom jamči kontinuitet i pouzdanost sustava opskrbe toplinskom energijom zajedno s energetske subjektom koji obavlja energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

(2) Opskrbljivač toplinskom energijom odgovoran je za osiguranje dovoljne količine toplinske energije za potrebe krajnjih kupaca te uredno obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom.

Operativne zalihe

Članak 44.

Opskrbljivač energentima koji opskrbljuje proizvođača toplinske energije mora imati operativne zalihe energenata koje mogu zadovoljiti najmanje jednu mjesečnu potrošnju tog energenta.

Članak 45.

(1) Građevine izgrađene bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina ne mogu se priključiti na distribucijsku mrežu.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na građevine koje su izgrađene bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi, ali za koje se prema odredbama posebnog propisa smatra da su izgrađene na temelju građevinske dozvole.

Instalacije

Članak 46.

(1) Upravljanje i održavanje instalacija od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do ulaza u samostalnu uporabnu cjelinu krajnjeg kupca obveza je krajnjeg kupca, odnosno solidarna obveza svih krajnjih kupaca iste zgrade/građevine, ako je u istoj zgradi/građevini više krajnjih kupaca. Navedenu obvezi krajnji kupci mogu pisanim ugovorom povjeriti drugoj pravnoj osobi.

(2) Krajnji kupci dužni su distributeru toplinske energije, odnosno opskrbljivaču toplinske energije omogućiti pristup instalacijama te ga pravodobno izvještavati o svim eventualnim smetnjama pri preuzimanju isporučene toplinske energije.

(3) Ako bilo koji krajnji kupac toplinske energije obavlja preinake na instalacijama, mora o tome obavijestiti distributera i opskrbljivača toplinske energije i ovlaštenog predstavnika suvlasnika, ako je više krajnjih kupaca u istoj zgradi/građevini. Pri preinakama na instalacijama krajnji je kupac dužan osobito se pridržavati odredbi općih uvjeta za opskrbu toplinske energije iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona.

Mjerenje i raspodjela

Članak 47.

(1) U zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci koji su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, mogu ugraditi:

- jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili

- uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini.

(2) Kod donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka, u zgradi/građevini potrebna je suglasnost 90% posto glasova samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

(3) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, radove na ugradnji uređaja može izvoditi isključivo izvođač koji je ovlašten za obavljanje tih djelatnosti, temeljem pisanog ugovora s vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.

(4) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka za vlasnike samostalnih uporabnih cjelina vrši te očitavanja dostavlja opskrbljivaču u rokovima i formatu koji su utvrđeni u pravilniku iz stavka 5. ovoga članka ovlašten predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba temeljem pisanog ugovora sklopljenog s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika na temelju odluke donesene većinom glasova suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.

(5) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje ugradnja uređaja iz stavka 1. ovoga članka te modeli raspodjele i obračuna toplinske energije, način raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima te uvjeti.

(6) Program, uvjeti i način stjecanja ovlaštenja iz stavka 3. ovoga članka i druga pitanja u svezi provjere stručne osposobljenosti, propisuju se pravilnikom koji donosi Ministarstvo.

Zasebna mjerila toplinske energije

Članak 48.

(1) Zgrade/građevine koje se sastoje od više samostalnih uporabnih cjelina, a izgrađene i/ili priključene prvi puta na toplinski sustav nakon stupanja na snagu ovog Zakona, moraju raspolagati uređajima iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona ili se isti ugrađuju temeljem članka 47. stavka 2. ovoga Zakona, tada se razlika podatka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

Razdjelnici

Članak 49.

(1) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, a sukladno odredbama pravilnika iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Ukoliko odluku o tome donese obična većina suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini mogu odlučiti:

- o primjeni modela raspodjele i obračuna toplinske energije, odnosno načinu raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima drugačiju od onoga određenog odredbama pravilnika iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona, ako se isti baziraju na načelu pravične raspodjele, koja u obzir uzima specifičnosti samostalnih uporabnih cjelina, njihovu površinu i/ili položaj u zgradi/građevini i/ili njihove pojedinačne energetske karakteristike, uz uvjet da isti ne stavljaju u bitno povoljniji položaj određenog suvlasnika i/ili određenu skupinu suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini ili

- o primjeni načina raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima kao da uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona nisu niti ugrađeni.

(3) Odluku iz stavka 2. ovoga članka ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan je dostaviti opskrbljivaču u roku od osam dana od donošenja odluke, te osobi iz članka 47. stavka 4. kojoj istodobno izjavljuje raskid ugovora, uz obvezu naknade time prouzročene štete.

(4) Ako nakon donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka, neki od suvlasnika samostalne uporabne cjeline povuče danu suglasnost tako da se izgubi potrebna većina, prestaje važiti odluka iz stavka 2. ovoga članka i primjenjuje se očitavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije sukladno pravilniku iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona, a o čemu je ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan obavijestiti opskrbljivača u roku od osam dana.

(5) Opskrbljivač je dužan primijeniti odluku iz stavka 2., odnosno stavka 4. ovoga članka na način da se model i način raspodjele toplinske energije primjenjuje kod obračuna toplinske energije za idući mjesec.

(6) Krajnji kupac ne može obavljati preinake na instalacijama, niti na zajedničkom mjerilu toplinske energije bez odobrenja opskrbljivača i/ili distributera toplinske energije.

(7) U zgradi/građevini mogu se ugrađivati uređaji samo jednog proizvođača uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije kojega vlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini slobodno izaberu, a kako bi se omogućio jedinstveni sustav očitavanja i naplate isporučene toplinske energije.

Izdvajanje iz toplinskog sustava

Članak 50.

(1) Iznimno od odredbi članaka ovoga Zakona, krajnji kupac, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, može se izdvojiti iz zajedničkog toplinskog sustava uz ispunjavanje sljedećih uvjeta:

1. ishođenje pisane suglasnosti za izdvajanje s toplinskog sustava temeljem odluke većine glasova suvlasnika koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika unutar zgrade/građevine

2. nakon pribavljene suglasnosti iz točke 1. ovoga stavka, pisanu suglasnost za izdvajanje iz zajedničkog toplinskog sustava ovlaštenu predstavnik suvlasnika dužan je ovjeriti i dostaviti opskrbljivaču

3. radovi za izdvajanje samostalne uporabne cjeline krajnjeg kupca iz zajedničkog toplinskog sustava smatraju se jednostavnim radovima koji se mogu izvoditi bez lokacijske dozvole i građevinske dozvole ili akta kojim se odobrava građenje, a u skladu s glavnim projektom, izrađenim po ovlaštenom inženjeru

4. izvođenje radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava može izvoditi izvođač koji ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom zakonu

5. nakon izvedbe radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava izvođač je obavezan izraditi izvješće o izvedenim radovima i dati pisanu izjavu da su izvedeni radovi sukladni projektu, odnosno elaboratu izdvajanja iz zajedničkog toplinskog sustava i pravilima struke za ovu vrstu radova

6. po završetku radova za izdvajanje samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava i njihovu pregledu, projektant je obavezan dati izjavu da su izvedeni radovi sukladni projektu, odnosno elaboratu izdvajanja iz zajedničkog toplinskog sustava i pravilima struke za ovu vrstu radova

7. izjave izvođača i projektanta čuva upravitelj zgrade/građevine i obvezni su dio obavijesti opskrbljivaču energije o izdvajanju samostalne uporabne cjeline iz zajedničkog toplinskog sustava

8. nakon provedenog postupka izdvajanja potrebno je izvijestiti opskrbljivača toplinske energije. Izvješćivanje i dostava dokumentacije iz točke 7. ovog stavka obveza je ovlaštenog predstavnika suvlasnika.

(2) Krajnji kupac iz stavka 1. ovoga članka dužan je plaćati sve troškove osim troškova toplinske energije za svoju samostalnu uporabnu cjelinu.

Članak 51.

(1) Isključenje zgrade/građevine iz toplinskog sustava moguće je uz podnošenje zahtjeva ovlaštenog predstavnika suvlasnika, na temelju prethodno postignute suglasnosti svih suvlasnika na zajedničkom mjerilu toplinske energije, za izdvajanje svih samostalnih uporabnih cjelina unutar zgrade/građevine te uz prethodnu suglasnost distributera i opskrbljivača toplinskom energijom.

(2) Ukoliko se odluka o isključenju zgrade/građevine donosi sukladno stavku 1. ovoga članka, suvlasnici su dužni osigurati novi sustav grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode te financirati njegovu nabavu i ugradnju, uključujući sve potrebne radove.

(3) Prije donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka, za zgrade/građevine s ploštinom korisne površine većom od 1000 m² potrebno je izraditi studiju isplativosti isključenja zgrade/građevine iz toplinskog sustava te ugradnje novog sustava grijanja i/ili pripreme potrošne tople vode od strane osobe ovlaštene za energetske certificiranje zgrada sa složenim tehničkim sustavom ili osobe ovlaštene za energetske preglede zgrada sa složenim tehničkim sustavom i ostalih građevina ili projektanta (ovlašteni arhitekta ili ovlašteni inženjer), a koja mora uzeti u obzir povrat uložene investicije kroz energetske uštede.

(4) Uz studiju isplativosti iz stavka 3. ovoga članka, za zgrade/građevine s ploštinom korisne površine većom od 1000 m² potrebno je izraditi elaborat alternativnih sustava opskrbe energijom sukladno posebnom propisu.

(5) Prilikom ishoda suglasnosti distributera i opskrbljivača toplinskom energijom za isključenje zgrade/građevine u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, ovlašteni predstavnik suvlasnika dužan je uz zahtjev za davanje suglasnosti priložiti studiju isplativosti iz stavka 3. ovoga članka.

DIO ČETVRTI

NADZOR

Članak 52.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode nadležni inspektori Ministarstva i drugi inspektori, svatko iz područja svoje nadležnosti određene posebnim propisom.

(3) Ako nadležni inspektor pri obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da energetska subjekt ne obavlja energetska djelatnost, a krajnji kupac toplinske energije ne koristi toplinsku energiju u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, osim ovlaštenja sukladno općim propisima, ima ovlaštenje rješenjem:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka, uz određivanje roka za njihovo otklanjanje,

2. zabraniti obavljanje energetske djelatnosti ako nije pribavljena dozvola za obavljanje pojedine energetske djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona,

3. zabraniti gradnju proizvodnog postrojenja ako nije ostvareno pravo na izgradnju proizvodnog postrojenja sukladno članku 23. ovoga Zakona,

4. zabraniti radove na ugradnji uređaja iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona ako takve radove izvodi izvođač koji ne ispunjava uvjete za obavljanje tih djelatnosti prema posebnom propisu,

5. narediti obustavu daljnje gradnje ili korištenja proizvodnog postrojenja, odnosno obustavu opskrbe energijom ili korištenje energije, ako se oprema za proizvodno postrojenje ne

proizvodi, a takva postrojenja ne koriste, ne grade ili ne održavaju sukladno odobrenoj ili potvrđenoj dokumentaciji prema posebnim tehničkim ili drugim propisima te ako zbog toga postoji neposredna opasnost za stabilnost i sigurnost proizvodnih postrojenja, zdravlje ili život ljudi ili sigurnost prometa ili susjednih građevina.

(4) Pri provedbi inspekcijskog nadzora iz stavka 2. ovoga članka, tržišni inspektori Ministarstva provode nadzor pravilnosti obračuna i naplate toplinske energije sukladno ovlastima danim ovim Zakonom i posebnim propisom kojim se uređuje zaštita potrošača.

(5) Nadležni inspektori dužni su kontrolirati tlačne dijelove toplinskih sustava.

(6) Nadležni inspektori za tlačnu opremu dužni su obavljati u okviru nadzora tlačne opreme toplinskih sustava kontrolu ugradnje uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije, kontrolu stručnog upravljanja, rukovanja i održavanja tlačnih dijelova toplinskih sustava, nadzor ispunjavanja propisanih uvjeta radnika koji obavljaju određene poslove upravljanja i rukovanja tlačnim dijelovima toplinskog sustava.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 53.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba koja je je energetska subjekt ako:

1. obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetska djelatnosti u skladu s člankom 9. stavkom 3. ovoga Zakona

2. ne koristi građevine temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje energetska djelatnosti proizvodnje toplinske energije sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona

3. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih energetska subjekata i krajnjih kupaca u skladu s člankom 18. ovoga Zakona

4. postupa suprotno odredbi članka 16. ovoga Zakona

5. proizvodna postrojenja koja se namjeravaju graditi ne udovoljavaju kriterijima, utvrđenim u postupku izdavanja energetska odobrenja (članak 21. stavak 1.)

6. obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije bez sklopljenog ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju energetska objekata za distribuciju toplinske energije, odnosno obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije na području za koje je s drugim energetskim subjektom sklopljen ugovor o koncesiji (članak 25. stavak 1.)

7. kao distributer toplinske energije ne ispunjava svoje obveze iz članka 33. ovoga Zakona

8. ne dostavi podatke, odnosno ne dostavi podatke na zahtjev sukladno odredbama članka 8. stavka 2., članka 19. stavka 4., te članka 36. ovoga Zakona

9. ne izradi plan razvoja toplinske distribucijske mreže u skladu sa Strategijom energetska razvoja i Programom provedbe Strategije energetska razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije sukladno članku 34. stavku 1. ovoga Zakona

10. plan razvoja distribucijske mreže ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona

11. ne dostavi informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže jedinicama lokalne samouprave sukladno planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim te planom razvoja distribucijske mreže (članak 34. stavak 4.)
12. neosnovano odbije pristup distribucijskoj mreži suprotno članku 35. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona
13. ne dostavi stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa u skladu s člankom 35. stavkom 2. ovoga Zakona
14. ne postupa u skladu s općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, općim uvjetima za isporuku toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 13. i 14. ovoga Zakona,
15. ne koristi toplinsku energiju, pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu sukladno članku 39. stavku 5. ovoga Zakona
16. koristi toplinsku energiju suprotno uvjetima utvrđenim općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije u skladu s člankom 39. stavkom 6. ovoga Zakona
17. ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima (članak 39. stavak 7.)
18. ne osigura da su uvjeti ugovora o opskrbi krajnjih kupaca toplinske energije koje nudi usklađeni s općima aktima iz članka 13. i 14. ovoga Zakona (članak 41. stavak 1.)
19. obavlja energetska djelatnost opskrbe toplinskom energijom bez dozvole, suprotno odredbi članka 38. stavka 1. ovoga Zakona
20. ne izradi i na primjeren način javno ne objavi standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi krajnjih kupaca toplinske energije s unaprijed utvrđenim uvjetima sukladno članku 41. stavku 1. ovoga Zakona
21. sklopi ugovor o opskrbi krajnjih kupaca toplinske energije koji ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 41. stavka 3. ovoga Zakona
22. ne poduzme mjere, unutar 24 sata, za ponovnu uspostavu opskrbe krajnjeg kupca koji je podmirio svoje dospjele obveze, odnosno bez odgađanja ne podnese zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom u skladu s člankom 42. stavkom 5. ovoga Zakona
23. ne uspostavi opskrbu krajnjeg kupca, unutar 24 sata, ako se utvrdi da je kupcu neutemeljeno obustavljena opskrba toplinskom energijom u skladu s člankom 42. stavkom 6. ovoga Zakona
24. ugovor o prodaji toplinske energije sklopi bez prethodne suglasnosti distributera toplinske energije suprotno odredbi članka 22. stavka 1. ovoga Zakona
25. priključi građevinu na distribucijsku mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina suprotno odredbi članka 45. stavka 1. ovoga Zakona
26. za obavljanje energetska djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga ne primjenjuje iznose tarifnih stavki na temelju tarifne metodologije u skladu s člankom 12. stavkom 4., člankom 12. stavkom 1. ovoga Zakona, te člankom 33. stavkom 1. točkom 17

27. ne omogući pristup poslovnim knjigama sukladno članku 17. ovoga Zakona,
 28. ako ne primjeni odluke, odnosno ne primjeni ih na način određen člankom 49. stavkom 5. ovoga Zakona
 29. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 52. stavkom 3. ovoga Zakona
 30. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti u propisanom roku, sukladno članku 58. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona
 31. ne donese odluku u propisanom roku, sukladno članku 58. stavak 4. ovoga Zakona
 32. ne sklopi ugovor u propisanom roku, sukladno odredbama članka 58. stavcima 2. i 5. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna fizička osobna, odnosno odgovorna fizička osoba u pravnoj osobi te u energetsom subjektu.
- (3) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se energetsom subjektu koji je počinio dva ili više prekršaja iz stavka 1. ovoga članka ili koji u razdoblju od godine dana ponovi dva ili više puta prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti, odnosno djelatnosti u trajanju do godine dana.

Članak 54.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba ili skup osoba ako:
1. kao krajnji kupac obavlja preinake na instalacijama protivno članku 46. stavku 2., na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nema odobrenje opskrbljivača i/ili distributera toplinske energije sukladno članku 49. stavku 6. ovoga Zakona
 2. ne ugradi uređaje sukladno članku 48. stavku 1. ovoga Zakona
 3. kao krajnji kupac ako se izdvojio iz zajedničkog toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nije ispunio uvjete iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona.
 4. kao suvlasnička zajednica nisu ispunili uvjete iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja sklopi ugovor koji ne udovoljava članku 41. stavku 1., članku 47. stavku 3. ili 4. ovoga Zakona.
- (3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:
1. kao ovlaštenu predstavnik suvlasnika ne dostavi opskrbljivaču, odnosno ne dostavi opskrbljivaču u određenom roku odluku iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona
 2. kao ovlaštenu predstavnik suvlasnika ako ne obavijesti opskrbljivača, odnosno ne obavijesti opskrbljivača u određenom roku iz članka 49. stavka 4. ovoga Zakona.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti distribucije toplinske energije na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju na temelju koncesije, nastavljaju obavljati tu djelatnost do prestanka koncesije i sukladno uvjetima iz ugovora o koncesiji.

(2) Pravne ili fizičke osobe koje na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obavljaju djelatnost distribucije toplinske energije, u slučaju nastanka obavljanja djelatnosti opskrbe i/ili distribucije dužne su ishoditi odgovarajuće dozvole sukladno ovome zakonu u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 56.

Priključenje na distribucijsku mrežu za distribuciju toplinske energije zgrada/građevina izgrađenih nakon stupanja na snagu ovoga Zakona izvest će se na način da svaka samostalna uporabna cjelina ima zasebno mjerilo toplinske energije za svaku samostalnu uporabnu cjelinu te odvojen vodomjer za mjerenje potrošnje tople vode i vodomjer za mjerenje potrošnje hladne vode.

Članak 57.

(1) Suvlasnicima samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini koji na dan stupanja na snagu ovoga Zakona imaju ugrađen sustav iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, a koji nakon stupanja ovog Zakona na snagu donesu odluku iz članka 49. stavka 2. podstavka 2. ovoga Zakona, ulaganje koje su izvršili u takav sustav priznat će se prilikom prvog slijedećeg ulaganja u povećanje energetske učinkovitosti zgrade/građevine.

(2) Ostvarenje prava suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina iz stavka 1. ovoga članka uredit će se pravilnikom iz članak 49. stavka 5. ovoga Zakona.

Članak 58.

(1) Energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti iz članka 9. stavka 1. ovoga Zakona dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona, do 1. listopada 2018.

(2) Jedinice lokalne samouprave i distributeri toplinske energije dužni su svoje ugovore o koncesijama uskladiti s odredbama ovoga Zakona do 1. studenoga 2018.

(3) Energetski subjekti dužni su uskladiti svoje poslovanje s općim uvjetima za opskrbu toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 13. i 14. ovoga Zakona do 15. rujna 2018.

(4) Vlasnici samostalnih uporabnih cjelina dužni su odluku iz članka 48. stavka 2. donijeti do 15. rujna 2018.

(5) Predstavnik suvlasnika i opskrbljivač toplinske energije dužni su prvi put sklopiti ugovor o opskrbi sukladno odredbama ovoga Zakona do 1. rujna 2018.

(6) U trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona toplinske podstanice van distribucijske mreže, vanjske instalacije i kotlovnice u zatvorenom toplinskom sustavu i proizvodna postrojenja u samostalnom toplinskom sustavu po Zakonu o tržištu toplinske energije («Narodne novine» broj 80/13, 14/14, 102/14 i 95/15), osim ako nije drugačije uređeno, postaju vlasništvo distributera.

Članak 59.

(1) Predstavnička tijela ili druga ovlaštena tijela jedinica lokalne samouprave dužna su uskladiti svoje akte s ovim Zakonom u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Akti predstavničkih tijela ili drugih ovlaštenih tijela jedinica lokalne samouprave, koji nisu usklađeni s odredbama ovoga Zakona prestaju važiti na dan isteka roka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 60.

(1) Vlada Republike Hrvatske će propis iz članka 29. stavka 4. ovoga Zakona donijeti u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske će donijeti program korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona do 31. prosinca 2019., za razdoblje 2020.- 2030. godina.

(3) Ministar će propise iz članka 21. stavka 5. i članka 47. stavka 5. i 6. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana donošenja akata iz stavka 5. ovoga članka.

(4) Ministarstvo obavještava Europsku komisiju o izuzećima iz članka 20. stavka 7. ovoga Zakona, do 31. prosinca 2018.

(5) Agencija će akte iz članka 12. stavaka 1., 2. 4. i 5., članka 13. stavka 1., te članka 14. stavka 1. ovoga Zakona donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Agencija će akt iz članka 20. stavka 6. ovoga Zakona donijeti najkasnije do 31. listopada 2018.

(7) Ako se planiraju ili rekonstruiraju postrojenja i toplinski sustavi iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona nakon 5. lipnja 2018. potrebno je provesti analizu troškova i koristi u skladu s člankom 20. stavkom 4. ovoga Zakona.

(8) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavaka 1. i 3. ovoga članka, odnosno akata iz stavka 5. ovoga članka primjenjivat će se propisi, odnosno akti koji su na snazi na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 61.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona okončat će se primjenom odredaba Zakona o tržištu toplinske energije (»Narodne novine« broj 80/13, 14/14, 102/14 i 95/15).

Članak 62.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o tržištu toplinske energije (»Narodne novine« broj 80/13, 14/14, 102/14 i 95/15).

Članak 63.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

značenje

1. Naziv prijedloga propisa

Prijedlog Zakona o toplinarstvu, s konačnim prijedlogom Zakona

Final Proposal of the xx

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za energetiku

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske Unije

Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske Unije predviđeno je donošenje predmetnog propisa.

4. Usklađenost prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske Unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske Unije

Ugovor o Europskoj Uniji (UEU), članak 17., prvi stavak

The Treaty on European Union, Article 17, first paragraph

b) Odredbe sekundarnih izvora prava Europske Unije

Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskej učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ

Directive 2012/27/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on energy efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC

Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskej učinkovitosti zgrada (preinaka)

Directive 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council of 19 May 2010 on the energy performance of buildings

Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ

Directive 2009/28/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the promotion of the use of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC

OBRAZLOŽENJE

DIO PRVI

Članak 1.

Članak 1. uvodno nabroja pitanja uređena Zakonom.

Članak 2.

Ovim člankom navodi se pravna stečevina Europske unije s kojom je usklađen ovaj Zakon.

Članak 3.

Člankom se uređuje primjena propisa na posebna pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona.

Članak 4.

Člankom se utvrđuje značenje izraza kojim se uređuje tržište toplinske energije.

DIO DRUGI

Članak 5.

Člankom se utvrđuje interes Republike Hrvatske u izgradnji i razvoju toplinskih sustava.

Članak 6.

Člankom se utvrđuje način i sadržaj programa korištenja i procjene potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju.

Članak 7.

Člankom se utvrđuju odgovornost i zadaće Ministarstva u provođenju predmetnog zakona.

Članak 8.

Člankom se utvrđuju zadaće i dužnosti energetske subjekata i jedinica lokalne samouprave prilikom planiranja i poduzimanja mjera vezanih za opskrbu toplinskom energijom.

DIO TREĆI

POGLAVLJE I. OBAVLJANJE ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članak 9.

Člankom se utvrđuje koje su energetske djelatnosti te tko ih i kako može obavljati.

Članak 10.

Člankom se utvrđuje način organizacije i provođenja proizvodnje i opskrbe toplinskom energijom kao i ciljevi koji se pritom moraju postići.

Članak 11.

Člankom se utvrđuje način organizacije i provođenja distribucije toplinskom energijom kao i ciljevi koji se pritom moraju postići.

Članak 12.

Člankom se utvrđuju iznosi tarifnih stavki te načini utvrđivanja naknade za obavljanje energetske djelatnosti propisanih ovim Zakonom.

Članak 13.

Člankom se utvrđuje nadležnost za donošenje općih uvjeta za opskrbu toplinskom energijom te minimalan sadržaj tih općih uvjeta.

Članak 14.

Člankom se utvrđuje nadležnost za donošenje mrežnih pravila za distribuciju toplinske energije te minimalan sadržaj tih mrežnih pravila.

Članak 15.

Člankom se utvrđuju mjesta razgraničenja između pojedinih energetske djelatnosti te krajnjih kupaca toplinske energije.

Članak 16.

Člankom se utvrđuje obveza računovodstvenog razgraničenja djelatnosti u slučaju da energetski subjekt istodobno obavlja više energetske djelatnosti propisanih Zakonom te obveza podnošenja godišnjih financijskih izvještaja.

Članak 17.

Člankom se uređuje pravo pristupa poslovnim knjigama energetske subjekata, odnosno obveza energetske subjekata da omoguće pristup poslovnim knjigama.

Članak 18.

Člankom se uređuje dužnost čuvanja povjerljivih poslovnih podataka.

POGLAVLJE II. PROIZVODNJA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 19.

Člankom se uređuje način stjecanja statusa proizvođača i/ili povlaštenog proizvođača toplinske energije te njihove dužnosti.

Članak 20.

Člankom se uređuje način analiziranja koristi i troškova kao i obveze u vezi sa takvom analizom.

Članak 21.

Člankom se uređuje stjecanje prava na izgradnju proizvodnih postrojenja.

Članak 22.

Člankom se uređuje način sklapanja ugovora između energetske subjekata.

Članak 23.

Člankom se uređuje način gradnje i korištenja građevina za proizvodnju toplinske energije.

POGLAVLJE III. DISTRIBUCIJA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 24.

Člankom se određuju obveze jedinice lokalne samouprave i drugih energetske subjekata pri distribuciji toplinske energije.

Članak 25.

Člankom se uređuje način ostvarivanja prava za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

Članak 26.

Člankom se uređuju kriteriji na kojima davatelj koncesije za distribuciju toplinske energije temelji odabir ekonomski najpovoljnije ponude.

Članak 27.

Člankom se uređuje sadržaj ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije.

Članak 28.

Člankom se uređuju pretpostavke za jednostrani raskid ugovora o koncesiji.

Članak 29.

Člankom se uređuje obveza plaćanja i način određivanja novčane naknade za koncesiju koju je dužan plaćati koncesionar.

Članak 30.

Člankom se uređuje rok na koji se daje koncesija.

Članak 31.

Člankom se uređuje način korištenja distribucijske mreže te sadržaj i razina usluge koju je energetska subjekt dužan pružiti pri obavljanju energetske djelatnosti distribucije toplinske energije.

Članak 32.

Člankom se uređuje odgovornost distributera toplinske energije.

Članak 33.

Člankom se uređuju dužnosti distributera toplinske energije.

Članak 34.

Člankom se uređuje dužnost distributera toplinske energije izraditi plan razvoja distribucijske mreže te sadržaj tog plana.

Članak 35.

Člankom se uređuju prava distributera toplinske energije te postupak rješavanja po žalbi na rješenja distributera.

Članak 36.

Člankom se uređuje obveza dostavljanja podataka distributeru toplinske energije.

Članak 37.

Člankom se uređuje način ulaganja prigovora na rad distributera toplinske energije.

POGLAVLJE IV. OPSKRBA TOPLINSKE ENERGIJE

Članak 38.

Način ostvarivanja prava na obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom.

Članak 39.

Člankom se uređuju prava krajnjih kupaca prilikom obavljanja energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom.

Članak 40.

Člankom se uređuju prava i obveze krajnjih kupaca i opskrbljivača toplinskom energijom u njihovim međusobnim odnosima.

Članak 41.

Člankom se uređuju dužnosti opskrbljivača te sadržaj i oblik ugovora o opskrbi.

Članak 42.

Člankom se uređuju pretpostavke obustave opskrbe toplinskom energijom te ponovnog priključenja.

Članak 43.

Člankom se uređuju jamstva i odgovornosti opskrbljivača toplinskom energijom.

Članak 44.

Člankom se uređuje obveza operativnih zaliha.

Članak 45.

Člankom se utvrđuju uvjeti priključenja građevine na distribucijsku mrežu.

Članak 46.

Člankom se utvrđuju obveze na upravljanje i održavanje instalacija te dužnost na omogućavanje pristupa instalacijama opskrbljivaču toplinske energije.

Članak 47.

Člankom se uređuju način donošenja odluka vezanih za mjerenje i raspodjelu toplinske energije u građevinama koje su izgrađene prije stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 48.

Člankom se uređuje obveza za građevine koje će prvi puta biti priključene na distribucijski sustav nakon stupanja na snagu ovog Zakona o ugradnji zasebnih mjerila ili razdjelnika te način mjerenja potrošnje toplinske energije.

Članak 49.

Člankom se uređuje način na koji će se mjeriti potrošnja toplinske energije u slučaju ugradnje razdjelnika te mogućnost izabira drugačijeg načina mjerenja potrošnje toplinske energije te način donošenja odluka vezanih uz to.

Članak 50.

Člankom se uređuju pretpostavke za izdvajanje krajnjeg kupca iz zajedničkog toplinskog sustava.

Članak 51.

Člankom se uređuju pretpostavke za izdvajanje zgrade/građevine iz toplinskog sustava.

DIO ČETVRTI

NADZOR

Članak 52.

Člankom se uređuje nadležnost za provođenje upravnog i inspeksijskog nadzora nad provedbom ovog zakona te naredbe i zabrane koje se prilikom provođenja nadzora mogu odrediti.

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 53.-54.

Člancima se propisuju novčane kazne za prekršaje koje se mogu izreći fizičkoj osobi, pravnoj osobi, skupu osoba, odgovornoj fizičkoj osobi u pravnoj osobi te energetskom subjektu za slučaj nepoštivanja odredbi propisanih ovim Zakonom.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 55.-63.

Člancima se uređuje način korištenja pravima koje su energetski subjekti i/ili krajnji kupci stekli prije stupanja na snagu ovog zakona, rok do kojega moraju uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona, rok za donošenje pravilnika, programa i drugih akata propisanih ovim zakonom te dan stupanja na snagu ovog zakona.

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EU/PRAVNOG AKTA VIJEĆA EUROPE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa EU / pravnog akta VE te predmet i cilj njegovog uređivanja

Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ

Directive 2009/28/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the promotion of the use of energy from renewable sources and amending and subsequently repealing Directives 2001/77/EC and 2003/30/EC

Predmet uređivanja:

Ovom Direktivom utvrđuje se zajednički okvir za promicanje energije iz obnovljivih izvora. Direktiva postavlja obvezne nacionalne ciljeve za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije i za udio energije iz obnovljivih izvora u prometu. Direktivom se propisuju pravila koja se odnose na statističke prijenose među državama članicama, zajedničke projekte među državama članicama i zajedničke projekte između država članica i trećih zemalja, jamstva o podrijetlu, upravne postupke, informacije i osposobljavanje te pristup elektroenergetskoj mreži za energiju iz obnovljivih izvora. Nadalje, njome se utvrđuju kriteriji održivosti za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva

2. Naziv prijedloga propisa te predmet i cilj njegovog uređivanja

Prijedlog Zakona o toplinarstvu

Predmet uređivanja:

Ovim se Zakonom uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

UEU, Dio treći, Glava 16. Trans-europske mreže, članak 170.

Usklađeno

4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU / pravnim aktom VE

a)	b)	c)	d)	e)
Odredbe i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka) / pravnog akta VE	Odredbe prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka itd.)	Usklađenost odredbe prijedloga propisa s odredbom propisa EU / pravnog akta VE (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađenosti

<p>Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ</p>	<p>Nacrt Zakona o toplinarstvu</p>			
<p>Članak 1.</p> <p>Predmet i područje primjene</p> <p>Ovom Direktivom utvrđuje se zajednički okvir za promicanje energije iz obnovljivih izvora. Direktiva postavlja obvezne nacionalne ciljeve za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije i za udio energije iz obnovljivih izvora u prometu. Direktivom se propisuju pravila koja se odnose na statističke prijenose među državama članicama, zajedničke projekte među državama članicama i zajedničke projekte između država članica i trećih zemalja, jamstva o podrijetlu, upravne postupke, informacije i osposobljavanje te pristup elektroenergetskoj mreži za energiju iz obnovljivih izvora. Nadalje, njome se utvrđuju kriteriji održivosti za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva.</p>	<p>Članak 1.</p> <p>Predmet i primjena zakona</p> <p>Ovim se Zakonom uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.</p> <p>Članak 2.</p> <p>Primjena pravne stečevine EU</p> <p>Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direktiva 2009/28/EZ Europskog 	<p>Djelomično usklađeno</p>	<p>Nacrt Zakona o toplinarstvu obuhvaća sve vrste goriva za proizvodnju toplinske energije, a ne samo obnovljive izvore energije</p>	

	<p>parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora energije i dopuni te naknadnom ukidanju Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ (SL L 140, 5. 6. 2009.) - Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (preinaka) (SL L 153, 18. 6. 2010.) i - Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetskoj učinkovitosti kojom se dopunjuju direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i ukidaju direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14. 11. 2012.).</p> <p>Članak 3.</p> <p>Primjena propisa (1) Na odnose u sektoru toplinarstva koji nisu uređeni odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje energetski sektor, regulacija</p>			
--	---	--	--	--

	<p>energetskih djelatnosti, odredbe zakona kojim se uređuje područje energetske učinkovitosti te odredbe zakona kojim se uređuje područje koncesija.</p> <p>(2) Na pitanja prostornog uređenja koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje prostorno uređenje i odredbe posebnih propisa.</p> <p>(3) Na pitanja građenja koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje građenje i odredbe posebnih propisa.</p> <p>(4) Na pitanja prava na pristup informacijama koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje pravo na pristup informacijama.</p> <p>(6) Na pitanja zaštite potrošača koja nisu uređena ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se</p>			
--	--	--	--	--

	<p>odredbe propisa kojima se uređuje zaštita potrošača.</p> <p>(7) Na postupovna pitanja koja se uređuju ovim Zakonom i propisima koji se donose na temelju ovoga Zakona primjenjuju se odredbe propisa kojima se uređuje opći upravni postupak.</p>			
<p>Članak 2.</p> <p>Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se definicije Direktive 2003/54/EZ. Također se primjenjuju i sljedeće definicije:</p> <p>(a) „energija iz obnovljivih izvora” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, tj. vjetroenergija, solarna energija, aerotermaalna energija, geotermaalna energija, hidrotermalna energija te energija oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin;</p> <p>(b) „aerotermaalna energija” znači energija pohranjena u obliku topline u zraku;</p> <p>(c) „geotermaalna energija” znači energija pohranjena u obliku topline ispod tvrde zemljine površine;</p> <p>(d) „hidrotermalna energija” znači energija pohranjena u obliku topline u površinskim vodama;</p> <p>(e) „biomasa” je biorazgradiv dio proizvoda, otpada i ostataka biološkog podrijetla iz poljoprivrede (uključujući tvari biljnog i životinjskog podrijetla), šumarstva i s njima povezanih proizvodnih djelatnosti uključujući ribarstvo i akvakulturu te biorazgradiv udio industrijskog i komunalnog otpada;</p> <p>(f) „konačna bruto potrošnja energije” znači energetske proizvod isporučen za energetske potrebe industriji, prometu, kućanstvima, sektoru usluga uključujući i javne usluge, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, uključujući potrošnju električne energije i topline koju upotrebljava energetske sektor za proizvodnju električne energije i topline te uključujući gubitke električne energije i topline u distribuciji i prijenosu;</p> <p>(g) „daljinsko grijanje” ili „daljinsko hlađenje” znači distribucija toplinske energije u obliku pare, vruće vode ili pothlađenih tekućina iz centralnog izvora proizvodnje putem mreže u više zgrada ili na više lokacija radi korištenja za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa;</p> <p>(h) „tekuće biogorivo” znači tekuće gorivo koje se koristi za energetske svrhe, osim za promet, uključujući električnu energiju i energiju za grijanje i hlađenje proizvedenu iz biomase</p> <p>(i) „biogorivo” znači tekuće ili plinovito biogorivo namijenjeno prometu proizvedeno iz biomase;</p> <p>(j) „jamstvo o podrijetlu” znači elektronički dokument čija je jedina svrha dokazati krajnjem kupcu da je određeni udio ili količina</p>	<p>Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020.g (NN 130/09)</p> <p>Četvrti nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje (NAPEnU) 2017.-2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>energije proizvedena iz obnovljivih izvora kako to zahtijeva članak 3. stavak 6. Direktive 2003/54/EZ;</p> <p>(k) „program potpore” znači svaki instrument, program ili mehanizam koji primjenjuje država članica ili skupina država članica koji potiče uporabu energije iz obnovljivih izvora smanjenjem troškova te energije, povećanjem cijene po kojoj se može prodati ili povećanjem količine nabavljene energije na temelju obveze koja se odnosi na obnovljivu energiju ili na drugi način. To uključuje, ali se ne ograničuje na, investicijsku pomoć, oslobađanje od poreza ili njegovo smanjenje, povrat poreza, programe potpore koji obvezuju na uporabu obnovljive energije uključujući programe koji primjenjuju zelene certifikate i neposredne programe zaštite cijena uključujući tarife za opskrbu energijom i plaćanje premija;</p> <p>(l) „obveza povezana s obnovljivom energijom” znači nacionalni program potpore kojim se od proizvođača energije zahtijeva da u svoju proizvodnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora, kojim se od dobavljača energije zahtijeva da u svoju isporuku uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora ili kojim se od potrošača energije zahtijeva da u svoju potrošnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora. To uključuje programe u okviru kojih se ti zahtjevi mogu ispuniti uporabom zelenih certifikata;</p> <p>(m) „stvarna vrijednost” znači ušteda emisije stakleničkih plinova za neke ili za sve faze specifičnog proizvodnog procesa biogoriva izračunana u skladu s metodologijom iz dijela C Priloga V.;</p> <p>(n) „tipična vrijednost” znači procjena reprezentativne uštede emisije stakleničkih plinova za postupak proizvodnje određenog pogonskog biogoriva;</p> <p>(o) „zadana vrijednost” znači vrijednost koja proizlazi iz tipične vrijednosti primjenom prethodno utvrđenih faktora i koja se, pod okolnostima navedenim u ovoj Direktivi, primjenjuje umjesto stvarne vrijednosti.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 3.</p> <p style="text-align: center;">Obvezni nacionalni opći ciljevi i mjere za uporabu energije iz obnovljivih izvora</p> <p>1. Svaka država članica osigurava da je udio energije iz obnovljivih izvora, izračunan u skladu s člancima od 5. do 11., u konačnoj bruto potrošnji energije u 2020. barem jednak njezinom nacionalnom općem cilju za udio energije iz obnovljivih izvora te godine, kako je naveden u trećemu stupcu tablice u Prilogu I. dijelu A. Takvi obvezni opći nacionalni ciljevi u skladu su s ciljem od najmanje 20 % udjela energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Zajednici u 2020. Radi lakšeg ostvarenja ciljeva navedenih u ovom članku, svaka država članica razvija i promiče energetska učinkovitost i uštedu energije.</p> <p>2. Države članice uvode učinkovite mjere kako bi osigurale da udio energije iz obnovljivih izvora bude jednak udjelu navedenom u okvirnim smjernicama iz Priloga I. dijela B ili da ga premaši.</p> <p>3. Kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u stavcima 1. i 2. ovog članka države članice mogu, inter alia, primijeniti sljedeće mjere: (a) programe potpore; (b) mjere suradnje između različitih država članica i između država članica i trećih zemalja za ostvarivanje svojih nacionalnih općih ciljeva u skladu s člancima od 5. do 11. Ne dovodeći u pitanje članke 87. i 88. Ugovora, države članice u skladu s člancima od 5. do 11. ove Direktive imaju pravo odlučiti u kojoj</p>	<p style="text-align: center;">Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020.g (NN 130/09)</p> <p style="text-align: center;">Četvrti nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje (NAPEnU) 2017.-2019.</p>	Usklađeno		

<p>će mjeri poduprijeti energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u drugoj državi članici.</p> <p>4. Svaka država članica osigurava da udio energije iz obnovljivih izvora u svim oblicima prometa 2020. bude barem 10 % ukupne potrošnje energije u prometu u toj državi članici. Za potrebe ovog stavka primjenjuju se sljedeće odredbe:</p> <p>(a) pri izračunu nazivnika, tj. ukupne količine energije potrošene u prometu za potrebe prvog podstavka, uzimaju se u obzir samo benzin, dizel, biogoriva iskorištena u cestovnom i željezničkom prometu i električna energija;</p> <p>(b) pri izračunu brojnika, tj. količine energije iz obnovljivih izvora potrošene u prometu za potrebe prvog podstavka, uzimaju se u obzir sve vrste energije iz obnovljivih izvora iskorištene u svim oblicima prometa;</p> <p>(c) pri izračunu doprinosa električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora i iskorištene u svim vrstama električnih prijevoznih sredstava za potrebe točaka (a) i (b), države članice mogu odlučiti upotrebljavati ili prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora u Zajednici ili udio električne energije iz obnovljivih izvora energije u svojoj državi izmjeren dvije godine prije predmetne godine. Nadalje, pri izračunu potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora u svim vrstama električnih cestovnih vozila smatra se da je potrošnja dva i pol puta veća od energetske sadržaja električne energije dobivene iz obnovljivih izvora energije. Komisija do 31. prosinca 2011., ako to bude potrebno, predstavlja prijedlog kojim se, ovisno o određenim uvjetima, dopušta da se cjelokupna količina električne energije koja potječe iz obnovljivih izvora upotrijebi za pogon svih vrsta električnih vozila. Komisija do 31. prosinca 2011., ako to bude potrebno, predstavlja i prijedlog za metodologiju izračuna doprinosa vodika proizvedenog iz obnovljivih izvora u ukupnoj mješavini goriva.</p>				
<p>Članak 4.</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za obnovljivu energiju</p> <p>1. Svaka država članica donosi nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju. U nacionalnim akcijskim planovima za obnovljivu energiju određeni su nacionalni ciljevi država članica za udio energije iz obnovljivih izvora koja se koristi u prometu, elektroenergetici te za grijanje i hlađenje za 2020., uzimajući pritom u obzir učinke drugih mjera politika koje se odnose na energetske učinkovitost i na konačnu potrošnju energije te odgovarajuće mjere koje treba poduzeti za ostvarivanje tih nacionalnih općih ciljeva, uključujući suradnju lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela, planirane statističke prijenose ili zajedničke projekte, nacionalne politike za razvoj postojećih izvora biomase i mobilizaciju novih izvora biomase za različite vrste uporabe te mjere koje treba poduzeti da se ispune zahtjevi iz članaka od 13. do 19. Komisija do 30. lipnja 2009. donosi predložak nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju. Taj model obuhvaća najmanje zahtjeve navedene u Prilogu VI. Države članice svoje nacionalne akcijske planove za obnovljivu energiju izrađuju na temelju tog predloška.</p> <p>2. Države članice o svojim nacionalnim akcijskim planovima obavješćuju Komisiju do 30. lipnja 2010.</p> <p>3. Svaka država članica šest mjeseci prije roka za podnošenje nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju objavljuje i Komisiji dostavlja prognostički dokument sa sljedećim podacima:</p> <p>(a) procijenjenim viškom pri proizvodnji energije iz obnovljivih izvora uspoređenim s okvirnim smjernicama koji se može prenijeti</p>	<p>Prvi Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje od 2008. do 2010.</p> <p>Drugi Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje od 2010. do kraja 2013.</p> <p>Treći Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>u druge države članice u skladu s člancima od 6. do 11. te procijenjene mogućnosti za zajedničke projekte do 2020.; (b) procijenjenom potražnjom za energijom iz obnovljivih izvora koja se osim domaće proizvodnje do 2020. zadovoljava i drugim sredstvima</p> <p>Ta informacija može uključiti elemente koji se odnose na troškove i koristi te financiranje. Ta se prognoza ažurira u izvješćima država članica kao što je navedeno u članku 22. stavku 1. točkama (l) i (m).</p> <p>4. Država članica čiji je udio energije iz obnovljivih izvora pao ispod predviđenog okvirnim smjericama u prethodnom dvogodišnjem razdoblju navedenom u Prilogu I. dijelu B podnosi Komisiji izmijenjeni nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju do 30. lipnja sljedeće godine u kojem navodi odgovarajuće i razmjerne mjere kako bi u razumnom roku dosegla okvirne smjernice iz Priloga I. dijela B.</p> <p>Komisija može, ako država članica ne dosegne okvirne smjernice u ograničenom opsegu i vodeći pritom računa o tekućim i budućim mjerama koje država članica poduzima, donijeti odluku o oslobađanju države članice od obveze podnošenja izmijenjenog nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju.</p> <p>5. Komisija ocjenjuje nacionalne akcijske planove za obnovljivu energiju, ponajprije primjerenost mjera koje država članica predviđa u skladu s člankom 3. stavkom 2. Komisija na nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju ili na izmijenjeni akcijski plan za obnovljivu energiju odgovara preporukom.</p> <p>6. Komisija Europskom parlamentu šalje nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju i prognostičke dokumente u obliku u kojem su objavljeni u platformi za transparentnost iz članka 24. stavka 2. te sve preporuke iz stavka 5. ovog članka.</p>	<p>razdoblje od 2014. do kraja 2016.</p> <p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019. – trenutno u primjeni</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Izračun udjela energije iz obnovljivih izvora</p> <p>1. Konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora u svakoj državi članici izračunava se kao suma:</p> <p>(a) konačne bruto potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora energije;</p> <p>(b) konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje; i</p> <p>(c) konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora u prometu.</p> <p>Plin, električna energija i vodik iz obnovljivih izvora energije uzimaju se u obzir samo jednom u točki (a), (b) ili (c) prvog podstavka, i to za izračun udjela konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>Ovisno o članku 17. stavku 1. podstavku 2. pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva koja ne ispunjavaju kriterije održivosti iz članka 17. stavaka od 2. do 6. ne uzimaju se u obzir.</p> <p>2. Kada država članica smatra da do 2020. zbog više sile ne može ispuniti svoj udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije naveden u trećem stupcu tablice u Prilogu I. o tome što je prije moguće izvješćuje Komisiju. Komisija donosi odluku o tome je li bila riječ o višoj sili. Ako Komisija odluči da je dokazan slučaj više sile, tada određuje da se za državu članicu prilagodi konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora za 2020.</p> <p>3. Za potrebe stavka 1. točke (a) konačna bruto potrošnja električne energije iz obnovljivih izvora energije izračunava se kao količina električne energije proizvedene u državi članici iz obnovljivih</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019. – trenutno u primjeni</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>izvora energije, pri čemu nije uključena proizvodnja električne energije u crpno akumulacijskim uređajima kod kojih se dio vode koji nije potreban crpi na veću visinu.</p> <p>U pogonima koja koriste više vrsta goriva koji upotrebljavaju obnovljive i konvencionalne izvore u obzir se uzima samo udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije. Za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svake energije na temelju energetskeg sadržaja pogona.</p> <p>Električna energija proizvedena u hidroelektranama i vjetroelektranama uzima se u obzir u skladu s normalizacijskim pravilima navedenim u Prilogu II.</p> <p>4. Za potrebe stavka 1. točke (b) konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje izračunava se kao količina daljinskoga grijanja i hlađenja proizvedena u državi članici iz obnovljivih izvora, plus potrošnja druge energije iz obnovljivih izvora u industriji, kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, za grijanje, hlađenje i proces prerade.</p> <p>U pogonima s više goriva koji upotrebljavaju obnovljive i konvencionalne izvore, u obzir se uzima samo dio energije za grijanje i hlađenje proizvedene iz obnovljivih izvora energije. Za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svake energije na temelju energetskeg sadržaja pogona.</p> <p>Aerotermaalna, geotermaalna i hidrotermaalna toplinska energija dobivena toplinskim crpkama uzima se u obzir za potrebe stavka 1. točke (b), pod uvjetom da konačna proizvedena energija znatno premašuje primarni unos energije potrebne za pogon toplinske crpke. Količina topline koja se za potrebe ove Direktive smatra energijom iz obnovljivih izvora izračunava se u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu VII.</p> <p>Toplinska energija koju proizvode pasivni energetske sustavi kod kojih se niža potrošnja energije postiže pasivno, iskorištavanjem konstrukcije građevine ili topline proizvedene energijom iz neobnovljivih izvora ne uzima se u obzir za potrebe stavka 1. točke (b).</p> <p>5. Energetski sadržaj goriva namijenjenih prometu koja su navedena u Prilogu III. uzima se u obzir kako je utvrđeno u tom Prilogu. Prilog III. može se prilagoditi tehničkom i znanstvenom napretku. Mjere namijenjene izmjenama nebitnih elemenata ove Direktive donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 25. stavka 4.</p> <p>6. Udio energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora podijeljena konačnom bruto potrošnjom energije iz svih izvora energija te izražava u postocima.</p> <p>Za potrebe prvog podstavka, suma iz stavka 1. prilagođava se u skladu s člancima 6., 8., 10. i 11.</p> <p>Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije države članice za potrebe ocjene ispunjavanja ciljeva i pridržavanja okvirnih smjernica iz ove Direktive, pri konačnoj bruto potrošnji energije te države članice u zrakoplovstvu kao udio konačne bruto potrošnje energije uzima se u obzir najviše 6,18 %. Za Cipar i Maltu iznos potrošene energije u zrakoplovstvu kao dio konačne bruto potrošnje energije tih država članica uzima se u obzir najviše 4,12 %.</p> <p>7. Metodologija i definicije koje se primjenjuju u izračunu udjela energije iz obnovljivih izvora su one iz Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetskej statistici (1).</p> <p>Države članice osiguravaju usklađenost statističkih podataka upotrijebljenih u izračunu tih sektorskih i ukupnih udjela i</p>				
--	--	--	--	--

<p>statističkih podataka koje dostavljaju Komisiji u skladu s Uredbom (EZ) br. 1099/2008.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 6.</p> <p style="text-align: center;">Statistički prijenosi među državama članicama</p> <p>1. Države članice mogu sklopiti sporazume o statističkom prijenosu određene količine energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu i urediti sve ostalo oko prijenosa. Prenesena količina:</p> <p>(a) odbija se od količine energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li država članica koja obavlja prijenos zahtjeve iz članka 3. stavaka 1. i 2.;</p> <p>(b) dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li država članica kojoj se prenosi zahtjeve iz članka 3. stavaka 1. i 2.</p> <p>Statistički prijenos ne utječe na ostvarivanje nacionalnog cilja države članice koja obavlja prijenos.</p> <p>2. Sporazumi iz stavka 1. mogu trajati jednu godinu ili više godina. O njima se obavješćuje Komisija najkasnije tri mjeseca nakon završetka svake godine u kojoj su na snazi. Informacije koje se šalju Komisiji sadržavaju količinu i cijenu energije o kojoj je riječ.</p> <p>3. Prijenosi postaju valjani tek nakon što sve države članice uključene u prijenos o njemu obavijeste Komisiju.</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 7.</p> <p style="text-align: center;">Zajednički projekti država članica</p> <p>1. Dvije države članice ili više država članica mogu surađivati na svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije te energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije. Ta suradnja može uključivati i privatne operatore.</p> <p>2. Kako bi se ocijenilo u kojoj su mjeri ispunjeni zahtjevi iz ove Direktive, države članice obavješćuju Komisiju o udjelu ili količini električne energije te energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije proizvedene na svom državnom području u okviru zajedničkog projekta koji se počeo provoditi nakon 25. lipnja 2009. ili u postrojenju s povećanim kapacitetom koji je obnovljen nakon tog datuma, a koji se smatra dijelom općeg nacionalnog cilja druge države članice.</p> <p>3. Obavijest iz stavka 2. sadržava:</p> <p>(a) opis predloženog postrojenja ili podatke o obnovljenom postrojenju;</p> <p>(b) podatke o udjelu ili količini električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje proizvedene u postrojenju koji se smatra dijelom općeg nacionalnog cilja druge države članice;</p> <p>(c) podatke o državi članici za koju se izdaje obavijest;</p> <p>(d) podatke o razdoblju, izražene u cijelim kalendarskim godinama, u kojem se električna energija ili energija za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koju proizvede postrojenje smatra dijelom općeg nacionalnog cilja druge države članice.</p> <p>4. Razdoblje navedeno u stavku 3. točki (d) mora završiti do 2020. Razdoblje zajedničkog projekta može premašiti 2020.</p> <p>5. Obavijest izvršena u skladu s ovim člankom može se izmijeniti ili povući samo uz zajednički dogovor države članice koja vrši obavijest i koja je definirana u skladu sa stavkom 3. točkom (c).</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p style="text-align: center;">Članak 8.</p> <p style="text-align: center;">Učinci zajedničkih projekata država članica</p> <p>1. U roku od tri mjeseca nakon završetka svake godine, a u okviru razdoblja određenog u skladu s člankom 7. stavkom 3. točkom (d), država članica koja je izdala obavijest u skladu s člankom 7. izdaje obavijest u kojoj navodi:</p> <p>(a) ukupnu količinu električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom te godine proizvelo postrojenje na koje se odnosi obavijest iz članka 7.;</p> <p>(b) količinu električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom godine proizvelo postrojenje koje se smatra dijelom općeg nacionalnog cilja druge države članice u skladu s uvjetima obavijesti.</p> <p>2. Država članica šalje obavijest Komisiji i državi članici za koju je obavijest izdana.</p> <p>3. Za potrebe ocjenjivanja ispunjavaju li se zahtjevi ove Direktive koji se odnose na nacionalne opće ciljeve, količina električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije o kojoj je izvršena obavijest u skladu sa stavkom 1. točkom (b):</p> <p>(a) odbija se od količine električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li država članica koja je izdala obavijest u skladu sa stavkom 1. postavljene zahtjeve;</p> <p>(b) dodaje količini električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li država članica koja je dobila obavijest u skladu sa stavkom 2. postavljene zahtjeve.</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 9.</p> <p style="text-align: center;">Zajednički projekti država članica i trećih država</p> <p>1. Jedna država članica ili više država članica mogu surađivati s jednom trećom zemljom ili s više trećih zemalja u svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Takva suradnja može uključivati privatne operatore.</p> <p>2. Električna energija iz obnovljivih izvora energije proizvedena u trećoj zemlji uzima se u obzir samo za potrebe ocjenjivanja ispunjavaju li se zahtjevi ove Direktive koji se odnose na opće nacionalne ciljeve ako su ispunjeni ovi uvjeti:</p> <p>(a) električna energija upotrijebljena je u Zajednici; taj se uvjet smatra ispunjenim kad:</p> <p>i. su svi nadležni operatori prijenosnih sustava u državi podrijetla, državi odredišta ili, ako je to primjenjivo, svakoj trećoj zemlji provoza dodijeljenim kapacitetima međupovezivanja definitivno predložili količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir;</p> <p>ii. nadležni operator prijenosnih sustava koji upravlja spojnim vodovima na strani Zajednice u bilancu unese količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir;</p> <p>iii. se predloženi kapacitet i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije u postrojenju iz stavka 2. točke (b) odnose na isto razdoblje;</p> <p>(b) električnu energiju u okviru zajedničkog projekta iz stavka 1. proizvodi novoizgrađeno postrojenje koje je počelo s radom nakon</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>25. lipnja 2009. ili postrojenje s povećanim kapacitetom koje je obnovljeno nakon tog datuma;</p> <p>(c) za količinu električne energije proizvedene i izvezene iz programa potpore treće zemlje odobrena je samo investicijska pomoć.</p> <p>3. Države članice mogu od Komisije zatražiti da se za potrebe članka 5. uzme u obzir električna energija iz obnovljivih izvora energije proizvedena i upotrijebljena u trećoj zemlji za polaganu i postupnu izgradnju spojnih vodova između države članice i treće zemlje, ako su ispunjeni ovi uvjeti:</p> <p>(a) izgradnja spojnih vodova započela je do 31. prosinca 2016.;</p> <p>(b) spojne vodove nije moguće pustiti u rad do 31. prosinca 2020.;</p> <p>(c) spojne vodove je moguće pustiti u rad do 31. prosinca 2022.;</p> <p>(d) nakon što se spojni vodovi puste u rad primjenjuje se za izvoz električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u Zajednicu u skladu sa stavkom 2.;</p> <p>(e) uporaba se odnosi na zajednički projekt koji ispunjava kriterije iz stavka 2. točaka (b) i (c) i koji će primjenjivati spojne vodove nakon što budu pušteni u pogon te na količinu električne energije koja nije veća od količine koja će se izvoziti u Zajednicu nakon što spojni vodovi započnu s radom.</p> <p>4. Komisiju se obavješćuje o udjelu ili količini električne energije koju proizvede postrojenje na području treće zemlje koje se smatra dijelom nacionalnog općeg cilja jedne države članice ili više država članica za potrebe ocjenjivanja ispunjavanja zahtjeva iz članka 3. Kad je riječ o više država članica, Komisiju se obavješćuje o distribuciji tog dijela ili količine među državama članicama. Taj dio ili količina ne smije premašiti dio ili količinu koja je stvarno izvezena u Zajednicu i u njoj upotrijebljena i odgovara količini iz stavka 2. točke (a) podtočke i. i podtočke ii. ovog članka i ispunjava uvjete navedene u stavku 2. točki (a). Obavijest izdaje svaka država članica za koju se taj udio ili količina električne energije smatra dijelom nacionalnog općeg cilja.</p> <p>5. Obavijest iz stavka 4. sadržava:</p> <p>(a) opis predloženog postrojenja ili podatke o obnovljenom postrojenju;</p> <p>(b) podatke o udjelu ili količini električne energije koju je proizvelo postrojenje i koje se smatra dijelom nacionalnog općeg cilja države članice te, ovisno o zahtjevima za povjerljivošću, odgovarajuće financijske podatke;</p> <p>(c) podatke o razdoblju, u punim kalendarskim godinama, tijekom kojih je električna energija dio nacionalnog općeg cilja države članice;</p> <p>(d) pisanu potvrdu o prihvaćanju točaka (b) i (c) koju izdaje treća zemlja na čijemu će teritoriju postrojenje biti pušteno u rad te udio ili količinu električne energije proizvedene u postrojenju koju će za domaće potrebe upotrebljavati treća zemlja.</p> <p>6. Razdoblje navedeno u stavku 5. točki (c) mora završiti 2020. Trajanje zajedničkog projekta može premašiti 2020.</p> <p>7. Obavijest izdana u skladu s ovim člankom ne može se mijenjati ni povući bez suglasnosti države članice koja izdaje obavijest i treće zemlje koja je potvrdila zajednički projekt u skladu sa stavkom 5. točkom (d).</p> <p>8. Države članice i Zajednica potiču odgovarajuća tijela Ugovora o energetske zajednici da u skladu s tim Ugovorom poduzmu mjere koje su potrebne kako bi ugovorne stranke tog Ugovora mogle primijeniti odredbe o suradnji među državama članicama propisane ovom Direktivom.</p>				
--	--	--	--	--

<p style="text-align: center;">Članak 10.</p> <p style="text-align: center;">Učinci zajedničkih projekata država članica i trećih država</p> <p>1. U roku od tri mjeseca nakon završetka svake godine u okviru razdoblja navedenog u članku 9. stavku 5. točki (c) država članica koja je izdala obavijest u skladu s člankom 9. izdaje obavijest u kojoj navodi:</p> <p>(a) ukupnu količinu električne energije iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom te godine proizvelo postrojenje pogon na koje se odnosi obavijest iz članka 9.;</p> <p>(b) količinu električne energije iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom godine proizvelo postrojenje koje se smatra dijelom općeg nacionalnog cilja u skladu s uvjetima obavijesti iz članka 9.;</p> <p>(c) dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka 9. stavka 2.</p> <p>2. Država članica šalje obavijest Komisiji i trećoj zemlji koja je potvrdila projekt u skladu s člankom 9. stavkom 5. točkom (d).</p> <p>3. Količina električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije za koju je u skladu sa stavkom 1. točkom (b) izdana obavijest za potrebe ocjenjivanja ispunjavanja zahtjeva ove Direktive koji se odnose na opće nacionalne ciljeve dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ocjenjivanju ispunjava li zahtjeve država članica koja je izdala obavijest.</p>	<p style="text-align: center;">Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p style="text-align: center;">Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 11.</p> <p style="text-align: center;">Zajednički programi potpore</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica iz članka 3. dvije države članice ili više država članica mogu dobrovoljno odlučiti da udruže svoje nacionalne programe potpore ili da ih djelomično usklade. U tim slučajevima određena količina energije iz obnovljivih izvora proizvedena na državnom području jedne države članice sudionice smatra se dijelom nacionalnog općeg cilja druge države članice sudionice ako države članice o kojima je riječ:</p> <p>(a) obave statistički prijenos određenih količina energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu državu članicu u skladu s člankom 6.; ili</p> <p>(b) utvrde pravilo distribucije koje usuglase države članice sudionice i prema kojemu se energija iz obnovljivih izvora dodjeljuje tim državama članicama. O tome se pravilu Komisija obavješćuje najkasnije tri mjeseca nakon završetka prve godine u kojoj je pravilo na snazi.</p> <p>2. U roku od tri mjeseca nakon završetka svake godine svaka država članica koja je izvršila obavijest u skladu sa stavkom 1. točkom (b) izdaje obavijest u kojoj navodi ukupnu količinu električne energije ili energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije proizvedene svake godine za koju vrijedi pravilo distribucije.</p> <p>3. Radi ocjenjivanja ispunjavanja zahtjeva iz ove Direktive koji se odnose na opće nacionalne ciljeve, količina električne energije ili energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije za koju je izdana obavijest u skladu sa stavkom 2. preraspodjeljuje se među državama članicama u skladu s pravilom distribucije iz obavijesti.</p>	<p style="text-align: center;">Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p style="text-align: center;">Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 12.</p> <p style="text-align: center;">Povećanje kapaciteta</p>				

<p>Za potrebe članka 7. stavka 2. i članka 9. stavka 2. točke (b) uzima se kao da je jedinice energije iz obnovljivih izvora koje se mogu obračunati kao povećanje kapaciteta postrojenja proizvelo zasebno postrojenje koje je započelo s radom u trenutku u kojem je došlo do povećanja kapaciteta.</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 13.</p> <p>Administrativni postupci, propisi i podzakonski akti</p> <p>1. Države članice osiguravaju da su svi nacionalni propisi koji se odnose na postupke koji se primjenjuju na pogone za proizvodnju električne energije, tj. na postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola za proizvodnju energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije i na pripadajuću infrastrukturu prijenosne i distribucijske mreže te postupak pretvorbe biomase u biogoriva ili druge energetske proizvode budu razmjerni i potrebni. Države članice ponajprije poduzimaju potrebne mjere da osiguraju:</p> <p>(a) jasno određene rokove za donošenje odluka o zahtjevima za planiranje i gradnju, ovisno o razlikama među državama članicama koje se odnose na njihov administrativni ustroj i organizaciju, odgovarajuće nadležnosti nacionalnih, regionalnih i lokalnih administrativnih tijela za postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola uključujući i područje prostornog planiranja;</p> <p>(b) dostupnost, na odgovarajućoj razini, podnositeljima zahtjeva sveobuhvatnih informacija o obradi zahtjeva za izdavanje odobrenja, certificiranja i izdavanje dozvola za postrojenja s obnovljivom energijom te o raspoloživoj pomoći;</p> <p>(c) pojednostavnjene i brze administrativne postupke na odgovarajućoj administrativnoj razini;</p> <p>(d) objektivnost, transparentnost i razmjernost propisa kojima se uređuje izdavanje odobrenja, certificiranje i izdavanje dozvola, te da nediskriminiraju podnositelje zahtjeva i da u cijelosti uzimaju u obzir specifičnosti pojedinih tehnologija obnovljive energije;</p> <p>(e) transparentnost i ovisnost o troškovima administrativnih troškova koje plaćaju potrošači, planeri, arhitekti, građevinari te instalateri i dobavljači opreme i sustava;</p> <p>(f) uvođenje pojednostavnjenih i manje složenih postupaka za izdavanje odobrenja, uključujući i putem jednostavne obavijesti, ako to omogućuje mjerodavni regulatorni okvir, za manje projekte i za decentralizirane uređaje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, kad je to potrebno.</p> <p>2. Države članice jasno definiraju sve tehničke specifikacije koje moraju ispunjavati uređaji i sustavi za obnovljivu energije kako bi ostvarile pravo na potporu iz programa potpore. Kad postoje europske norme, uključujući znakove zaštite okoliš, oznake energetske učinkovitosti i druge tehničke referentne sustave koje uspostavljaju europska normizacijska tijela, te se tehničke specifikacije definiraju na temelju tih norma. Te tehničke specifikacije ne propisuju gdje će se uređaji i sustavi certificirati i ne bi smjeli sprečavati funkcioniranje unutarnjeg tržišta.</p> <p>3. Države članice preporučuju svim sudionicima, ponajprije lokalnim i regionalnim administrativnim tijelima da pri planiranju, projektiranju, gradnji i obnavljanju industrijskih i stambenih područja osiguraju ugradbu uređaja i sustava za primjenu električne energije i energije za grijanje i hlađenje te za daljinsko grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije. Države članice moraju,</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>ponajprije, poticati lokalna i regionalna administrativna tijela da pri planiranju gradske infrastrukture, kad je to primjenjivo, uključe grijanje i hlađenje energijom iz obnovljivih izvora.</p> <p>4. Države članice u svoje zakonske i podzakonske akte o gradnji uvode odgovarajuće mjere kako bi postupno povećale udio svih vrsta energije iz obnovljivih izvora u građevnom sektoru. Pri utvrđivanju tih mjera ili u svojim regionalnim programima potpore, države članice mogu uzeti u obzir nacionalne mjere koje se odnose na znatno povećanje energetske učinkovitosti te na kogeneraciju, na pasivne niskoenergetske zgrade i energetske neovisne zgrade.</p> <p>Do 31. prosinca 2014. države članice moraju u svojim građevnim zakonskim i podzakonskim aktima ili drugim sredstvima s istovrijednim učinkom, kad je to potrebno, zahtijevati da se u novim zgradama i u postojećim zgradama na kojima se obavljaju radovi renoviranja većih razmjera dopusti uporaba najnižih razina energije iz obnovljivih izvora. Države članice dopuštaju da se te najniže razine realiziraju, inter alia, znatnim udjelom energije iz obnovljivih izvora za daljinsko grijanje i hlađenje.</p> <p>Zahtjevi iz prvog podstavka primjenjuju se na oružane snage samo u mjeri u kojoj nisu u sukobu s prirodom i osnovnim ciljem djelovanja oružanih snaga i uz iznimku materijala koji se upotrebljava isključivo u vojne svrhe.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da nove javne zgrade i postojeće javne zgrade na kojima se obavljaju radovi renoviranja većih razmjera, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini služe kao primjer u kontekstu ove Direktive od 1. siječnja 2012. nadalje. Države članice mogu, inter alia, odlučiti da se ta obveza ispunjava tako da se u obzir kao standard uzimaju zgrade nulte energetske potrošnje ili osiguravanjem da krovove javnih ili privatno-javnih zgrada upotrebljavaju treće strane za uređaje koji proizvode energiju iz obnovljivih izvora.</p> <p>6. Države članice u svojim građevnim zakonskim i podzakonskim aktima predviđaju poticaje za uporabu sustava i uređaja za grijanje i hlađenje energijom iz obnovljivih izvora kojima se postiže znatno smanjenje potrošnje energije. Države članice upotrebljavaju oznake energetske učinkovitosti ili znakove zaštite okoliša ili druge odgovarajuće certifikate ili norme razvijene na nacionalnoj razini ili na razini Zajednice, kad postoje, kao temelj za poticanje uporabe tih sustava i uređaja.</p> <p>Kad je riječ o biomasi, države članice predviđaju poticaje za tehnologije prenamjene koje ostvaruju iskoristivost prenamjene od najmanje 85 % za stambene i komercijalne primjene, a najmanje 70 % za industrijske primjene.</p> <p>U slučaju toplinskih crpki, države članice predviđaju poticaje za one toplinske crpke koje ispunjavaju najmanje zahtjeve označivanja zaštite okoliša utvrđenog Odlukom Komisije 2007/742/EZ od 9. studenoga 2007. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice za električne, plinske ili apsorpcijske plinske toplinske crpke (1). 56</p> <p>Kad je riječ o solarnoj toplinskoj energiji, države članice potiču certificirane uređaje i sustave utemeljene na europskim normama kad one postoje, uključujući znakove zaštite okoliša, oznake energetske učinkovitosti i druge tehničke referentne sustave koje su ustanovila europska normizacijska tijela.</p> <p>Pri ocjenjivanju učinkovitosti prenamjene te omjera ulaza/izlaza energije sustava i uređaja za potrebe ovog stavka, države članice primjenjuju postupke Zajednice ili, ako oni ne postoje, međunarodne postupke, ako ti postupci postoje.</p>				
---	--	--	--	--

<p style="text-align: center;">Članak 14.</p> <p style="text-align: center;">Informiranje i izobrazba</p> <p>1. Države članice osiguravaju da su informacije o mjerama potpore na raspolaganju svim uključenim stranama, npr. potrošačima, graditeljima, instalaterima, arhitektima i dobavljačima uređaja i sustava za grijanje i hlađenje i korištenje električne energije te prijevoznih sredstava koja upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da informacije o neto koristima, troškovima te energetske učinkovitosti uređaja i sustava za grijanje, hlađenje i korištenje električne energije iz obnovljivih izvora energije osigurava dobavljač uređaja ili sustava ili nacionalno nadležno tijelo.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da je program certificiranja ili istovrijedni program za stjecanje kvalifikacija na raspolaganju ili da će biti na raspolaganju do 31. prosinca 2012. za instalatere manjih kotlova i peći na biomasu, solarnih fotovoltlnih i solarnih termalnih sustava, plitkih geotermalnih sustava i toplinskih crpka. Ti programi mogu, prema potrebi, uzeti u obzir postojeće programe i strukture i utemeljeni su na kriterijima iz Priloga IV. Svaka država članica priznaje certifikate koje dodijeli druga država članica u skladu s tim kriterijima.</p> <p>4. Države članice objavljuju za javnost informacije o sustavima certificiranja ili istovrijednim sustavima za stjecanje kvalifikacija iz stavka 3. Države članice mogu također staviti na raspolaganje popis instalatera koji su kvalificirani ili certificirani u skladu s odredbama iz stavka 3.</p> <p>5. Države članice osiguravaju da su svim uključenim stranama, ponajprije planerima i arhitektima, na raspolaganju smjernice, tako da mogu na najbolji način uzeti u obzir kombinaciju izvora obnovljive energije, visoko učinkovitih tehnologija te daljinskog grijanja i hlađenja pri planiranju, projektiranju, gradnji i renoviranju industrijskih i stambenih površina.</p> <p>6. Države članice uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih tijela razvijaju odgovarajuće programe obavješćivanja, podizanja javne svijesti, usmjeravanja i/ili osposobljavanja kako bi građane informirale o koristima i praktičnim aspektima razvoja i uporabe energije iz obnovljivih izvora.</p>	<p style="text-align: center;">Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p>	<p style="text-align: center;">Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 15.</p> <p style="text-align: center;">Jamstva o podrijetlu električne energije te energije za grijanje i hlađenje proizvedene iz obnovljivih izvora energije</p> <p>1. Kako bi krajnjim kupcima dokazale koliki je udio ili količina energije iz obnovljivih izvora u mješavini energetskih izvora u energiji dobavljača u skladu s člankom 3. stavkom 6. Direktive 2003/54/EZ, države članice osiguravaju da se podrijetlo električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije može zajamčiti u smislu ove Direktive u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima.</p> <p>2. S tim ciljem države članice osiguravaju da se jamstvo o podrijetlu izdaje na zahtjev proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije. Države članice mogu odlučiti da se jamstva o podrijetlu izdaju na zahtjev proizvođača energije za grijanje i</p>	<p style="text-align: center;">Članak 21.</p>			

<p>hlađenje iz obnovljivih izvora. Za takvu odluku može biti potrebno ograničenje najmanjeg kapaciteta. Jamstvo o podrijetlu standardne je veličine 1 MWh. Za svaku jedinicu proizvedene energije izdaje se samo jedno jamstvo o podrijetlu.</p> <p>Države članice osiguravaju da se ista jedinica energije iz obnovljivih izvora uzima u obzir samo jedanput.</p> <p>Države članice mogu predvidjeti da se proizvođaču kome je dodijeljeno jamstvo o podrijetlu za istu proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ne dodijeli potpora.</p> <p>Jamstvo o podrijetlu nije povezano s ispunjavanjem odredaba iz članka 3. od strane države članice. Prijenosi jamstava o podrijetlu, odvojeno ili zajedno s fizičkim prijenosom energije, ne utječu na odluku država članica da primjenjuju statističke prijenose, zajedničke projekte ili zajedničke programe potpore za ispunjavanje ciljeva ni na izračun konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora u skladu s člankom 5.</p> <p>3. Jamstvo o podrijetlu može se upotrijebiti u okviru 12 mjeseci od proizvodnje odgovarajuće jedinice energije. Jamstvo o podrijetlu poništava se nakon njegove uporabe.</p> <p>4. Države članice ili imenovana nadležna tijela nadziru izdavanje, prijenos i poništavanje jamstva o podrijetlu. Imenovana nadležna tijela nemaju nadležnosti koje se geografski preklapaju i neovisna su u odnosu na djelatnosti proizvodnje, trgovine i nabave.</p> <p>5. Države članice ili imenovana nadležna tijela uspostavljaju odgovarajuće mehanizme kako bi se osiguralo da se jamstva o podrijetlu izdaju, prenesu i ponište elektronički te da su točna, pouzdana i zaštićena od prijevare.</p> <p>6. U jamstvu o podrijetlu navodi se barem:</p> <p>(a) energetska izvor iz kojeg je energija proizvedena te datum početka i završetka proizvodnje;</p> <p>(b) odnosi li se na: i. električnu energiju; ii. grijanje ili hlađenje;</p> <p>(c) naziv, lokacija, vrsta i kapacitet postrojenja u kojem je energija proizvedena;</p> <p>(d) je li i, ako jest, u kojoj je mjeri postrojenje imalo koristi od investicijske potpore, je li i, ako jest, u kojoj je mjeri jedinicu energije potpomogao na bilo koji drugi način nacionalni program potpore te vrsta programa potpore;</p> <p>(e) datum kad je postrojenje započelo s radom;</p> <p>(f) datum i država izdavanja i jedinstveni identifikacijski broj.</p> <p>7. Kad dobavljač električne energije mora dokazati udio ili količinu energije iz obnovljivih izvora u svojoj energetskej mješavini za potrebe članka 3. stavka 6. Direktive 2003/54/EZ, on to može učiniti i pomoću jamstva o podrijetlu.</p> <p>8. Količina energije iz obnovljivih izvora koja odgovara jamstvima o podrijetlu koju prenese dobavljač električne energije trećoj strani odbija se od udjela energije iz obnovljivih izvora u njegovoj energetskej mješavini za potrebe članka 3. stavka 6. Direktive 2003/54/EZ.</p> <p>9. Države članice priznaju jamstva o podrijetlu koja izdaju druge države članice u skladu s ovom Direktivom isključivo kao dokaz elemenata iz stavka 1. i stavka 6. točaka od (a) do (f). Država članica može odbiti priznati jamstvo o podrijetlu kad postoje utemeljene sumnje u njegovu točnost, pouzdanost i istinitost. Država članica obavješćuje Komisiju o odbijanju i razlozima za odbijanje.</p> <p>10. Ako utvrdi da odbijanje priznanja jamstva o podrijetlu nije utemeljeno, Komisija može donijeti odluku kojom od države članice traži da predmetno jamstvo o podrijetlu prizna.</p> <p>11. Država članica može uvesti, u skladu s pravom Zajednice, objektivne, transparentne i nediskriminacijske kriterije za uporabu</p>	<p>11. doprinosa proizvodnog kapaciteta u ostvarenju ukupnog cilja udjela energije iz obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u bruto krajnjoj potrošnji energije u 2020. godini u Europskoj uniji, u okviru ispunjavanja međunarodnih obveza Republike Hrvatske za područje energetike i u skladu s propisima koji čine pravnu stečevinu Europske unije i</p> <p>12. doprinosa proizvodnog kapaciteta u relativnom smanjenju emisija.</p> <p>Članak 19.</p> <p>(1) Proizvođač toplinske energije je pravna ili fizička osoba koja je od Agencije ishodila dozvolu sukladno ovom Zakonu.</p> <p>(2) Pravne ili fizičke osobe koje su stekle status povlaštenog proizvođača električne i toplinske energije iz kogeneracije temeljem zakona kojim se uređuje tržište električne energije dužne su ishoditi dozvolu za proizvodnju toplinske energije u skladu s</p>	<p>Usklađeno</p>		
---	---	------------------	--	--

<p>jamstava o podrijetlu u ispunjavanju obveza iz članka 3. stavka 6. Direktive 2003/54/EZ.</p> <p>12. Kad dobavljači energije pri stavljanju na tržište energije iz obnovljivih izvora navode ekološke ili druge prednosti energije iz obnovljivih izvora, države članice mogu od tih dobavljača energije zatražiti da učine dostupnima, u sažetom obliku, podatke o količini ili udjelu energije iz obnovljivih izvora koja dolazi iz postrojenja ili povećanog kapaciteta koji je započeo s radom nakon 25. lipnja 2009.</p>	<p>odredbama ovoga Zakona.</p> <p>(3) Proizvođač toplinske energije iz stavka 2. ovoga članka dužan je odvojeno pratiti troškove proizvodnje toplinske energije od ostalih energetske djelatnosti, a koji su vezani uz isporuku električne, odnosno toplinske energije, sukladno planiranim količinama potrebnim za isporuku.</p> <p>(4) Proizvođač toplinske energije iz stavaka 1. i 2. ovoga članka dužan je Agenciji dostaviti podatke o visini ostvarenih troškova proizvodnje toplinske energije i planskim troškovima za naredno godišnje razdoblje najkasnije do 30. travnja tekuće godine.</p> <p>Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“ 100/15, 123/16, 131/17)</p>			
<p>Članak 16.</p> <p>Pristup mrežama i njihovo djelovanje</p>				

<p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za razvoj mrežne infrastrukture za prijenos i distribuciju, inteligentnih mrežnih usluga, objekata za skladištenje i elektroenergetskog sustava kako bi omogućile sigurno funkcioniranje elektroenergetskog sustava i njegovu prilagodbu daljnjem razvoju u području proizvodnje električne energije obnovljivih izvora energije, uključujući međupovezivanje država članica i država članica s trećim zemljama. Države članice poduzimaju i odgovarajuće mjere da ubrzaju postupke za izdavanje odobrenja za mrežnu infrastrukturu te usklađivanje odobrenja za mrežnu infrastrukturu s administrativnim postupcima i postupcima planiranja.</p> <p>2. U skladu sa zahtjevima koji se odnose na održavanje pouzdanosti i sigurnosti mreže na temelju transparentnih i nediskriminacijskih kriterija koje definiraju nadležna nacionalna tijela:</p> <p>(a) države članice osiguravaju da operatori prijenosnog sustava i operatori distribucijskog sustava na svojem državnom području jamče prijenos i distribuciju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije;</p> <p>(b) države članice također predviđaju prvenstvo pristupa ili zajamčeni pristup mrežnom sustavu električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije;</p> <p>(c) države članice osiguravaju da operatori prijenosnog sustava pri odašiljanju električne energije iz postrojenja za proizvodnju energije, daju prednost pogonima koji proizvode energiju iz obnovljivih izvora kad to omogućuje sigurno djelovanje nacionalnog elektroenergetskog sustava te kad je utemeljeno na transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima. Države članice osiguravaju da se poduzmu odgovarajuće mjere povezane s mrežom i tržištem kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjilo ograničavanje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije. Ako se radi osiguranja sigurnosti nacionalnog elektroenergetskog sustava i pouzdanosti opskrbe energijom poduzmu mjere koje znatno ograničavaju uporabu obnovljivih izvora energije, države članice dužne su osigurati da odgovorni operatori sustava izvješćuju nadležno regulatorno tijelo o tim mjerama te navedu koje korektivne mjere namjeravaju poduzeti kako bi spriječili neodgovarajuća ograničenja.</p> <p>3. Države članice od operatora prijenosnog sustava i od operatora distribucijskog sustava zahtijevaju da uspostave i objave standardna pravila koja se odnose na preuzimanje i podjelu troškova tehničke prilagodbe, npr. na povezanost s mrežom i jačanje mreže, bolje funkcioniranje mreže te pravila o nediskriminacijskoj provedbi mrežnih kodova koji su potrebni kako bi se uključilo nove proizvođače koji dovode električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije u povezanu mrežu.</p> <p>Ta su pravila utemeljena na objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima koja ponajprije uzimaju u obzir troškove i koristi povezane s uključivanjem proizvođača na mrežu te posebne okolnosti proizvođača iz rubnih područja i slabo nastanjenim područjima. Ta pravila mogu predvidjeti različite vrste uključivanja na mrežu.</p> <p>4. Države članice, kad je to potrebno, mogu od operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava zahtijevati da u cijelosti ili djelomično snose troškove iz stavka 3. Države članice obavljaju pregled i poduzimaju potrebne mjere kako bi poboljšale okvir i pravila za preuzimanje i podjelu troškova iz stavka 3. do 30. lipnja 2011. te svake dvije godine nakon toga kako bi osigurale uključivanje novih proizvođača navedenih u ovom stavku.</p>	<p>Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020. („Narodne novine“ 130/09)</p> <p>Četvrti nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017. – 2019.</p> <p>Zakon o tržištu toplinske energije („Narodne novine“ 80/13, 14/14, 102/14, 95/15)</p> <p>Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ 28/13, 14/14, 16/17)</p> <p>Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“ 100/15, 123/16, 131/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
--	--	------------------	--	--

<p>5. Države članice zahtijevaju da operatori prijenosne mreže i operatori distribucijske mreže svakom novom proizvođaču energije iz obnovljivih izvora koji se želi priključiti mreži podastru tražene cjelovite i potrebne informacije, među ostalim:</p> <p>(a) cjelovitu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem mreži;</p> <p>(b) razumne i precizne rokove za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenjem mreži;</p> <p>(c) razumne okvirne rokove za svako predloženo priključenje mreži.</p> <p>Države članice mogu proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije, ako se žele priključiti mreži, odobriti da objave natječaj za radove za priključenje mreži.</p> <p>6. Raspodjela troškova iz stavka 3. provodi se mehanizmom utemeljenom na objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima koji uzimaju u obzir koristi koje imaju proizvođači koji su početno i naknadno priključeni na mrežu te operatori prijenosne mreže i operatori distribucijske mreže od priključenja mreži.</p> <p>7. Države članice osiguravaju da zaračunavanje tarifa za prijenos i za distribuciju ne diskriminira električnu energiju iz obnovljivih izvora energije, uključujući ponajprije električnu energiju iz obnovljivih izvora energije proizvedenu u rubnim područjima, npr. otočnim područjima i slabo naseljenim područjima. Države članice osiguravaju da zaračunavanje tarifa za prijenos i za distribuciju ne diskriminira plin iz obnovljivih izvora energije.</p> <p>8. Države članice osiguravaju da se u tarifama koje zaračunavaju operatori prijenosne mreže i operatori distribucijske mreže za prijenos i distribuciju električne energije iz postrojenja koja upotrebljavaju obnovljive izvore energije uzimaju u obzir ostvarive troškovne koristi koje proizlaze iz priključenja postrojenja na mrežu. Te troškovne koristi mogu proizići iz neposredne uporabe niskovoltazne mreže.</p> <p>9. Države članice, kad je to primjenjivo, procjenjuju treba li zbog lakšeg uključivanja plina iz obnovljivih izvora energije proširiti postojeću infrastrukturu plinske mreže.</p> <p>10. Države članice, kad je to primjenjivo, zahtijevaju od operatora prijenosne mreže i operatora distribucijske mreže da na svom državnom području objave tehnička pravila u skladu s člankom 6. Direktive 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima unutarnjeg tržišta prirodnog plina (1), ponajprije pravila za priključivanje na mrežu koja uključuju zahtjeve za kakvoću i tlak plina te dodavanje mirisa plinu. Države članice također zahtijevaju da operatori prijenosnih mreža i operatori distribucijskih mreža objave tarife za priključivanje plina iz obnovljivih izvora na temelju transparentnih i nediskriminacijskih kriterija.</p> <p>11. Države članice u svojim nacionalnim akcijskim planovima za obnovljivu energiju ocjenjuju nužnost gradnje nove infrastrukture za daljinsko grijanje i hlađenje proizvedeno iz obnovljivih izvora za ostvarivanje nacionalnog cilja za godinu 2020. iz članka 3. stavka 1. Ovisno o toj procjeni države članice, kad je to primjereno, poduzimaju mjere za razvoj infrastrukture za daljinsko grijanje i hlađenje koja će se prilagođivati razvoju proizvodnje grijanja i hlađenja u velikim pogonima na biomasu, solarnu energiju i biotermalnu energiju.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 17.</p> <p>Kriteriji održivosti za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva</p>				

<p>1. Neovisno o tome jesu li sirovine uzgojene na državnom području Zajednice ili izvan njega, energija iz pogonskih biogoriva i drugih tekućih goriva uzima se u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) samo ako ispunjavaju kriterije održivosti navedene u stavicima od 2. do 6.:</p> <p>(a) ocjenjivanje poštivanja zahtjeva iz ove Direktive koji se odnose na nacionalne ciljeve;</p> <p>(b) ocjenjivanje poštivanja obveza povezanih s uporabom obnovljive energije;</p> <p>(c) prihvatljivost za financijsku potporu za uporabu pogonskih biogoriva i drugih tekućih goriva.</p> <p>Međutim, pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva proizvedena iz otpadaka i ostataka, osim ostataka iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) uzimaju se u obzir samo ako ispunjavaju kriterije održivosti iz stavka 2.</p> <p>2. Ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe pogonskih biogoriva i drugih tekućih goriva koja se uzima u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) stavka 1. iznosi najmanje 35 %.</p> <p>Od 1. siječnja 2017. ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe pogonskih biogoriva i drugih tekućih goriva koja se uzima u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) stavka 1. iznosi najmanje 50 %. Od 1. siječnja 2018. ta ušteda iznosi najmanje 60 % za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su počela s proizvodnjom 1. siječnja 2017. ili kasnije.</p> <p>Ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe pogonskih biogoriva i drugih tekućih goriva izračunava se u skladu s člankom 19. stavkom 1.</p> <p>U slučaju pogonskih biogoriva i drugih tekućih goriva proizvedenih u postrojenjima koja su djelovala 23. siječnja 2008. prvi se podstavak primjenjuje od 1. travnja 2013.</p> <p>3. Pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva koja se uzimaju u obzir za potrebe navedene u stavku 1. točkama (a), (b) i (c) ne proizvode se od sirovina dobivenih na zemljištu koje je veoma važno za očuvanje bioraznolikosti, tj. zemljišta koje je u siječnju 2008. ili poslije toga imalo jedan od sljedećih statusa, neovisno o tome zadržava li zemljište i dalje taj status:</p> <p>(a) prašume i drugog pošumljenog zemljišta, tj. šume i drugog pošumljenog zemljišta s autohtonim vrstama na kojem ne postoje očigledni znakovi djelovanja čovjeka i značajnijeg narušavanja ekoloških procesa;</p> <p>(b) područja koja su:</p> <p>i. zakonom određena kao zaštićena područja prirode ili ih je kao takve definiralo odgovarajuće nadležno tijelo; ili</p> <p>ii. namijenjena zaštiti rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih na popise međuvladinih organizacija ili Međunarodnog saveza za očuvanje prirode na temelju njihova priznavanja u skladu s člankom 18. stavkom 4. podstavkom 2.</p> <p>osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na te svrhe zaštite prirode;</p> <p>(c) travnjaka s visokom bioraznorsnošću koji je:</p> <p>i. prirodan, tj. travnjak koji bi bez djelovanja čovjeka ostao travnjakom i koji čuva prirodni sastav vrste i ekološka svojstva i procese; ili</p> <p>ii. neprirodan, tj. travnjak koji bez čovjekova djelovanja ne bi ostao travnjakom koji je bogat vrstama i nije degradiran, osim ako ne postoje dokazi da je proizvodnja sirovina nužna za očuvanje statusa travnjaka.</p>	<p>Zakon o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>		
---	--	------------------	--	--

<p>Komisija utvrđuje kriterije i geografski opseg za određivanje travnjaka koji je obuhvaćen podstavkom 1. točkom (c). Te mjere koje su namijenjene izmjenama nebitnih odredaba ove Direktive njezinim dopunjavanjem donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 25. stavka 4.</p> <p>4. Pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu s velikim zalihama ugljika, tj. zemljištu koje je u siječnju 2008. imalo jedan od sljedećih statusa, ali koje taj status više nema:</p> <p>(a) močvare, tj. zemljišta pokrivena vodom ili zasićena vodom trajno ili veći dio godine;</p> <p>(b) trajno pošumljena područja, tj. zemljišta koja obuhvaćaju više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 30 % ili drvećem koje taj prag mogu dosegnuti in situ;</p> <p>(c) zemljište koja obuhvaća više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje između 10 % i 30 % ili drvećem koje taj prag mogu dosegnuti in situ, osim ako se ne podastru dokazi da je zaliha ugljika površine prije i poslije prenamjene takva da su nakon primjene metodologije propisane u Prilogu V. dijelu C ispunjeni uvjeti iz stavka 2. ovog članka.</p> <p>Određbe utvrđene ovim stavkom ne primjenjuju se ako je u trenutku dobivanja sirovina zemljište imalo isti status kao u siječnju 2008.</p> <p>5. Pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva uzeta u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) stavka 1. ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu koje je u siječnju 2008. bilo tresetište, osim ako se ne podastru dokazi da uzgoj te sirovine ne uzrokuje isušivanje prethodno neisušena tla.</p> <p>6. Poljoprivredne sirovine proizvedene u Zajednici i upotrijebljene za proizvodnju pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva uzetih u obzir za potrebe navedene u stavku 1. točkama (a), (b) i (c) dobivaju se u skladu sa zahtjevima i standardima na temelju odredaba iz naslova „Okoliš” iz Priloga II. dijela A točke 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. o utvrđivanju zajedničkih pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru zajedničke poljoprivredne politike i utvrđivanju određenih programa potpore za poljoprivrednike (1) u skladu s minimalnim zahtjevima za dobro poljoprivredno i ekološko stanje definirano sukladno članku 6. stavku 1. te Uredbe.</p> <p>7. Komisija svake dvije godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o nacionalnim mjerama koje su poduzete za ispunjavanje kriterija održivosti iz stavaka od 2. do 5. te za zaštitu tala, vode i zraka povezano s trećim zemljama i državama članicama u kojima se proizvede velik dio biogoriva ili sirovina za biogoriva koja se upotrebljavaju u Zajednici. Prvo se izvješće podnosi 2012.</p> <p>Komisija svake dvije godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o utjecaju veće potražnje za biogorivima na održivost socijalnoga sustava u Zajednici i u trećim zemljama, o djelovanju politike Zajednice o biogorivima na raspoloživost prehrambenih proizvoda po pristupačnim cijenama, ponajprije za stanovnike država u razvoju, te o općim razvojnim pitanjima. Izvješća se bave poštivanjem prava na korištenje zemljišta. U njima se za treće zemlje i države članice u kojima se proizvede velik dio biogoriva koja se upotrebljavaju u Zajednici, navodi jesu li ratificirale i provele sve konvencije Međunarodne organizacije rada navedene dalje u tekstu:</p> <p>— Konvenciju o obveznom ili prisilnom radu (br. 29.), — Konvenciju o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje (br. 87.),</p>				
---	--	--	--	--

<p>— Konvenciju o primjeni načela o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje (br. 98.),</p> <p>— Konvenciju o jednakoj naknadi za muškarce i žene za rad jednake vrijednosti (br. 100.),</p> <p>— Konvenciju o ukidanju prisilnog rada (br. 105.), — Konvenciju o diskriminaciji vezano uz zapošljavanje i zanimanje (br. 111.),</p> <p>— Konvenciju o najnižoj dobi za zapošljavanje (br. 138.), — Konvenciju o zabrani i trenutnim djelovanjima za ukidanje najgorih oblika dječjeg rada (br. 182.).</p> <p>U tim se izvješćima za treće zemlje i države članice, u kojima se proizvede velik dio biogoriva koja se upotrebljavaju u Zajednici, navodi jesu li ratificirale i provele:</p> <p>— Protokol iz Kartagene o biosigurnosti,</p> <p>— Konvenciju o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore.</p> <p>Prvo se izvješće podnosi 2012. Komisija, ako je to potrebno, predlaže korektivnu mjeru, posebno ako postoje dokazi da proizvodnja biogoriva u znatnoj mjeri utječe na cijenu prehrambenih proizvoda.</p> <p>8. Za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) države članice ne smiju ne uzeti u obzir pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva, dobivena u skladu s tim člankom iz drugih razloga povezanih s održivošću.</p> <p>9. Komisija do 31. prosinca 2009. izvješćuje o zahtjevima povezanim sa sustavom održivosti za uporabu biomase u druge energetske svrhe, osim proizvodnje pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva. Uz to se izvješće, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću prilažu prijedlozi o programu održivosti za uporabu biomase u druge energetske svrhe. To izvješće i svi u njemu priloženi prijedlozi utemeljeni su na najboljim raspoloživim znanstvenim dokazima koji uzimaju u obzir najnovije razvojne i inovativne procese. Ako analiza napravljena u tu svrhu pokaže da je uputno uvesti izmjene u vezi s šumske biomase u metodologiju za izračun iz Priloga V. ili kriterije održivosti koji se odnose na zalihe ugljika koje se upotrebljavaju za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva Komisija, kad je to potrebno, u vezi s tim istodobno priprema prijedloge za Europski parlament i Vijeće.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 18.</p> <p style="text-align: center;">Provjeravanje ispunjavanja kriterija održivosti za pogonska biogoriva i tekuća biogoriva</p> <p>1. Kad se pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva uzimaju u obzir za potrebe članka 17. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da dokažu da su kriteriji održivosti iz članka 17. stavaka od 2. do 5. ispunjeni. U tu svrhu od gospodarskih subjekata zahtijevaju uporabu sustavu masene bilance koji:</p> <p>(a) određuje da se pošiljke sirovina ili biogoriva različitih svojstava održivosti mogu miješati;</p> <p>(b) zahtijeva da podaci o svojstvima održivosti i veličini pošiljaka iz točke(a) vrijede i za mješavinu; i</p> <p>(c) predviđa da je iznos svih pošiljaka odstranjenih iz mješavine opisan kao da ima ista svojstva održivosti, u istim količinama, kao i iznos pošiljaka dodan mješavini.</p> <p>2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću 2010. i 2012. podnosi izvješće o metodi provjere na temelju masene bilance iz stavka 1. i drugih mogućih metoda provjeravanja s obzirom na neke ili na sve vrste sirovina, pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva.</p>				

<p>Komisija u svojoj ocjeni razmatra one metode provjere u kojima nije potrebno da podaci o svojstvima održivosti fizički ostanu na određenim pošiljkama i mješavinama. Pri ocjenjivanju uzima se u obzir potreba očuvanja integriteta i učinkovitosti sustava provjeravanja i istodobno sprječiti nerazumno veliko opterećenje za industriju. Uz to se izvješće, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću prilažu prijedlozi o primjeni drugih metoda provjeravanja.</p> <p>3. Države članice donose mjere kojima osiguravaju da gospodarski subjekti podnose pouzdane informacije te državi članici na zahtjev daju podatke koji su korišteni za pripremu informacija. Države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da osiguraju odgovarajući standard neovisne revizije podnesenih podataka te da podastru dokaze da su to učinili. Revizijom se provjerava da su sustavi koje primjenjuju gospodarski subjekti točni, pouzdani i zaštićeni od prijevare. Revizijom se ocjenjuje učestalost i metodologija uzorkovanja i pouzdanost podataka.</p> <p>Informacije iz prvog podstavka uključuju ponajprije informacije o ispunjavanju kriterija održivosti iz članka 17. stavaka od 2. do 5., odgovarajuće i relevantne informacije o mjerama za zaštitu tla, vode i zraka, sanaciju degradiranog zemljišta, izbjegavanje prekomjerne uporabe vode na područjima na kojima nedostaje vode te odgovarajuće i relevantne informacije o mjerama poduzetim povezano s pitanjima iz članka 17. stavka 7. podstavka 2.</p> <p>Komisija u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 25. stavka 3. utvrđuje popis odgovarajućih i relevantnih informacija iz prvih dvaju podstavaka. Komisija ponajprije osigurava da dostavljanje tih informacija ne predstavlja pretjerano administrativno opterećenje za gospodarske subjekte općenito ili za male poljoprivrednike, proizvođačke organizacije ili zadruge.</p> <p>Obveze iz ovog stavka primjenjuju se neovisno o tome jesu li pogonska biogoriva ili druga tekuća biogoriva proizvedena u Zajednici ili su uvezena.</p> <p>Države članice podnose Komisiji, u zbirnom obliku, informacije iz prvog podstavka ovog stavka. Komisija te informacije objavljuje na platformi za transparentnost iz članka 24. u sažetom obliku te pritom čuva tajnost komercijalno osjetljivih podataka.</p> <p>4. Zajednica nastoji sklopiti dvostrane i višestrane sporazume s trećim zemljama koji sadržavaju odredbe o kriterijima održivosti koji odgovaraju odredbama ove Direktive. Kad Komisija sklapa sporazume koji sadržavaju odredbe o pitanjima obuhvaćenima kriterijima održivosti iz članka 17. stavaka od 2. do 5. Komisija može odlučiti da se u tim sporazumima podastru dokazi da pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva proizvedena od sirovina uzgojenih u tim državama ispunjavaju kriterije održivosti o kojima je riječ. Pri sklapanju tih sporazuma odgovarajuća se pozornost mora posvetiti mjerama donesenim za očuvanje područja koja u izvanrednim situacijama osiguravaju bitne ekosustavne usluge (npr. zaštita slivnog područja, kontrola erozije), za zaštitu tala, vode i zraka, neizravne promjene uporabe zemljišta, sanaciju degradiranoga zemljišta, izbjegavanje prekomjerne uporabe vode na područjima na kojima nedostaje vode te pitanjima iz članka 17. stavka 7. podstavka 2.</p> <p>Komisija može odrediti da dobrovoljni nacionalni ili međunarodni programi koji određuju standarde za proizvodnju proizvoda iz biomase sadržavaju točne podatke za potrebe članka 17. stavka 2. ili pružaju dokaze da pošiljke biogoriva ispunjavaju kriterije održivosti navedene u članku 17. stavcima od 3. do 5. Komisija može odrediti da ti programi sadržavaju točne podatke za potrebe informiranja o mjerama za očuvanje područja koja u izvanrednim situacijama osiguravaju bitne ekosustavne usluge (npr. zaštita</p>	<p>Zakon o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>		
--	--	------------------	--	--

<p>slivnog područja, kontrola erozije), za zaštitu tala, vode i zraka, sanaciju degradiranog zemljišta, izbjegavanje prekomjernog korištenja vode na područjima na kojima nedostaje vode te o pitanjima iz članka 17. stavka 7. podstavka 2. Komisija može za potrebe članka 17. stavka 3. točke (b) podtočke ii. priznati i područja za zaštitu rijetkih, ranjivih i ugroženih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uvrštenih na popis koji su sastavile međunarodne organizacije ili Međunarodni savez za očuvanje prirode.</p> <p>Komisija može odrediti da dobrovoljni nacionalni ili međunarodni programi za mjerenje uštede emisija stakleničkih plinova sadržavaju točne podatke za potrebe članka 17. stavka 2.</p> <p>Komisija može odrediti da zemljišta uključena u nacionalni ili regionalni program namijenjen obnovi jako degradiranih ili značajno onečišćenih zemljišta ispunjavaju kriterije iz Priloga V. dijela C točke 9.</p> <p>5. Komisija donosi odluke iz stavka 4. samo ako predmetni sporazum ili program ispunjava odgovarajuće standarde pouzdanosti, transparentnosti i neovisne revizije. Kad je riječ o programima za mjerenje uštede emisija stakleničkih plinova, ti programi moraju ispunjavati i metodološke zahtjeve iz Priloga V. U slučaju područja koja su veoma važna za očuvanje biološke raznovrsnosti i navedena u članku 17. stavku 3. točki (b) podtočki ii. popisi takvih područja moraju ispunjavati odgovarajuće norme objektivnosti i usklađenosti s međunarodno priznatim normama te omogućiti odgovarajuće žalbene postupke.</p> <p>6. Odluke iz stavka 4. donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 25. stavka 3. Takve su odluke na snazi najviše pet godina.</p> <p>7. Kad gospodarski subjekt podastre dokaze ili podatke dobivene u skladu sa sporazumom ili programom za koji je bila donesena odluka u skladu sa stavkom 4. ovog članka u okviru te odluke, država članica od dobavljača ne zahtijeva daljnje dokaze o ispunjavanju kriterija održivosti iz članka 17. stavaka od 2. do 5. ni informacije o mjerama iz ovog članka stavka 3. drugog podstavka.</p> <p>8. Na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu Komisija ispituje primjenu članka 17. u vezi s izvorom pogonskog ili drugog tekućeg goriva te u roku šest mjeseci od primitka 62 Službeni list Europske unije 15/Sv. 11 HR zahtijeva i u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 25. stavka 3. odlučuje može li predmetna država članica uzeti u obzir pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva iz tog izvora za potrebe članka 17. stavka 1. točaka (a), (b) i (c).</p> <p>9. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2012. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o:</p> <p>(a) učinkovitosti sustava koji se primjenjuje za prosljeđivanje informacija o kriterijima održivosti; i</p> <p>(b) tome je li izvedivo i uputno uvesti obvezne zahtjeve u vezi zaštite zraka, tla ili vode, uzimajući pritom u obzir najnovije znanstvene dokaze i međunarodne obveze Zajednice.</p> <p>Komisija, ako je to potrebno, predlaže korektivnu mjeru.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 19.</p> <p>Izračun utjecaja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva na stakleničke plinove</p> <p>1. Ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva za potrebe članka 17. stavka 2. izračunava se kako slijedi:</p>				

<p>(a) kad je zadana vrijednost za uštede emisije stakleničkih plinova za proizvodni proces propisana u Prilogu V. dijelu A ili dijelu B i kad je el vrijednost za ta pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva izračunana u skladu s Prilogom V. dijelom C točkom 7. jednaka ili manja od ništice primjenom te zadane vrijednosti;</p> <p>(b) primjenom stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu V. dijelu C; ili</p> <p>(c) primjenom vrijednosti izračunane kao suma faktora formule iz Priloga V. dijela C točke 1. u kojoj se razvrstane zadane vrijednosti u Prilogu V. dijelu D ili dijelu E mogu upotrijebiti za neke faktore, a stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu V. dijelu C za sve druge faktore.</p> <p>2. Najkasnije do 31. ožujka 2010. države članice podnose Komisiji izvješće koje uključuje popis onih područja na njihovu teritoriju koja su klasificirana na razini 2 u nomenklaturi teritorijalnih jedinica za statistiku (NUTS) ili na više razvrstanoj razini NUTS u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (1) kad se može očekivati da tipične emisije stakleničkih plinova iz uzgoja poljoprivrednih sirovina budu niže ili jednake emisijama navedenim pod naslovom „Razvrstane zadane vrijednosti za uzgoj” u Prilogu V. dijelu D ove Direktive popraćene opisom metode i upotrijebljenih podataka za uspostavljanje popisa. Ta metoda uzima u obzir svojstva tla, klime i očekivanog prinosa sirovina.</p> <p>3. Zadane vrijednosti u Prilogu V. dijelu A za biogoriva i razvrstane zadane vrijednosti za uzgoj u Prilogu V. dijelu D za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva, mogu se upotrebljavati samo kad su sirovine:</p> <p>(a) proizvedene izvan Zajednice;</p> <p>(b) proizvedene u Zajednici na područjima uvrštenima na popise iz stavka 2.; ili</p> <p>(c) dobivene iz otpada ili ostataka, osim ostataka u poljoprivredi, akvakulturi i ribarstvu.</p> <p>Za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva koja nisu obuhvaćena točkama (a), (b) ili (c), upotrebljavaju se stvarne vrijednosti za uzgoj.</p> <p>4. Komisija do 31. ožujka 2010. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o tome mogu li se pripremiti popisi područja u trećim zemljama u kojima se može očekivati da tipične emisije stakleničkih plinova zbog uzgoja poljoprivrednih sirovina budu niže ili jednake emisijama navedenim pod naslovom „uzgoj” u Prilogu V. dijelu D i po mogućnosti da se prilože popisi te opis metode i upotrijebljenih podataka za uspostavljanje popisa. Uz izvješće se, ako je to potrebno, prilažu odgovarajući prijedlozi.</p> <p>5. Komisija do 31. prosinca 2012. te nakon toga svake dvije godine podnosi izvješće o procijenjenim tipičnim i zadanim vrijednostima u Prilogu V. dijelovima B i E u kojem posebnu pozornost posvećuje emisijama koje prouzročuje promet i uzgoj i pritom može kad je to potrebno odlučiti da korigira vrijednosti. Te mjere namijenjene izmjenama nebitnih elemenata ove Direktive, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 25. stavka 4.</p> <p>6. Komisija do 31. prosinca 2010. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o pregledu utjecaja promijenjene uporabe zemljišta na emisije stakleničkih plinova te o načinima za smanjivanje toga utjecaja. Izvješće je popraćeno, ako je to potrebno, prijedlogom utemeljenom na najboljim znanstvenim dokazima koji sadržava konkretnu metodologiju za uzimanje u obzir emisija iz promijenjenih zaliha ugljika zbog posredne izmijenjene uporabe</p>	<p>Zakon o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>	
---	--	------------------	--

<p>koja osigurava usklađenost s ovom Direktivom, ponajprije člankom 17. stavkom 2.</p> <p>Takav prijedlog uključuje potrebna jamstva za osiguranje sigurnosti ulaganja poduzetih prije primjene te metodologije. U vezi s postrojenjima koja proizvode biogoriva prije kraja 2013. primjena mjera iz prvoga podstavka do 31. prosinca 2017. ne znači da biogoriva proizvedena u tim postrojenjima ne ispunjavaju zahtjeve održivosti iz ove Direktive ako bi ih inače ispunila, pod uvjetom da se tim gorivima postiže ušteda emisije stakleničkih plinova najmanje 45 %. To se odnosi na kapacitete postrojenja za biogoriva krajem 2012.</p> <p>Europski parlament i Vijeće moraju nastojati do 31. prosinca 2012. odlučiti o svim prijedlozima koje podnese Komisija.</p> <p>7. Prilog V. može se prilagoditi tehničkom i znanstvenom napretku, uključujući i dodavanjem vrijednosti za nove postupke proizvodnje biogoriva za iste ili druge sirovine te modificiranjem metodologije propisane u dijelu C. Te mjere namijenjene izmjenama nebitnih odredaba ove Direktive, inter alia, njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 25. stavka 4.</p> <p>S obzirom na zadane vrijednosti i metodologiju iz Priloga V. uzima se u obzir ponajprije:</p> <ul style="list-style-type: none"> — metoda uzimanja u obzir otpadaka i ostataka, — metoda uzimanja u obzir suproizvoda, — metoda uzimanja u obzir kogeneracije, i — status suproizvoda dodijeljen ostacima poljoprivrednih proizvoda. <p>Zadane vrijednosti za biodizel iz otpadnog biljnog ili životinjskog ulja treba što je moguće prije pregledati.</p> <p>Svaka prilagodba popisa ili dodavanje na popis zadanih vrijednosti u Prilogu V. mora ispunjavati sljedeća pravila:</p> <p>(a) kad je doprinos faktora ukupnim emisijama malen, kad postoje manje razlike ili kad su troškovi ili poteškoće pri utvrđivanju stvarnih vrijednosti veliki, zadane su vrijednosti tipične vrijednosti uobičajenih proizvodnih procesa;</p> <p>(b) u svim drugim slučajevima zadane vrijednosti moraju biti konzervativne u usporedbi s uobičajenim proizvodnim procesima.</p> <p>8. Utvrđuju se detaljne definicije uključujući tehničke specifikacije potrebne za kategorije iz Priloga V. dijela C točke 9. Te mjere namijenjene izmjenama elemenata ove Direktive koji nisu ključni, i to njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 25. stavka 4.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 20.</p> <p style="text-align: center;">Provedbene mjere</p> <p>Provedbene mjere iz drugog podstavka članka 17. stavka 3., članka 18. stavka 3. trećeg podstavka, članka 18. stavka 6., članka 18. stavka 8., članka 19. stavka 5., članka 19. stavka 7. prvog podstavka i članka 19. stavka 8. u cijelosti uzimaju u obzir potrebe članka 7.a Direktive 98/70/EZ.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 21.</p> <p>Posebne odredbe koje se odnose na energiju iz obnovljivih izvora u prometu</p>	<p style="text-align: center;">Zakon o energetskejoj učinkovitosti</p>			

<p>1. Države članice osiguravaju da je javnost informirana o raspoloživosti i ekološkim prednostima različitih obnovljivih izvora energije namijenjenih uporabi u prometu. Kad postotak biogoriva u mješavini s derivatima mineralnog ulja premaši 10 volumnih % države članice zahtijevaju da se to navede na prodajnim mjestima.</p> <p>2. Za potrebe dokazivanja ispunjavanja nacionalnih obveza povezano s obnovljivom energijom koje vrijede za operatore i ostvarivanja cilja za uporabu energije iz obnovljivih izvora u svim oblicima prijevoza iz članka 3. stavka 4., doprinos biogoriva proizveden iz otpada, ostataka, neprehrambene celuloze i drvene celuloze smatra se da je dvostruko veći od doprinosa drugih biogoriva.</p>	<p>(„Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 22.</p> <p style="text-align: center;">Izvješćivanje država članica</p> <p>1. Svaka država članica podnosi Komisiji izvješće o napretku pri poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora do 31. prosinca 2011., a nakon toga svake dvije godine. Šesto izvješće koje se podnosi do 31. prosinca 2021. zadnje je izvješće koje se mora podnijeti.</p> <p>U izvješću se detaljno opisuje u prvom redu:</p> <p>(a) sektorski (električna energija, grijanje i hlađenje te promet) i ukupni udjeli energije iz obnovljivih izvora u prethodne dvije kalendarske godine te mjere poduzete i planirane na nacionalnoj razini za poticanje rasta energije iz obnovljivih izvora uzimajući u obzir okvirne smjernice iz Priloga I. dijela B u skladu s člankom 5.;</p> <p>(b) uvođenje i djelovanje programa potpore i drugih mjera za poticanje energije iz obnovljivih izvora i sve promjene u području mjera izvršene u vezi s mjerama iz nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju države članice te informacije o tome kako se električna energija koja prima potporu dodjeljuje krajnjim kupcima za potrebe članka 3. stavka 6. Direktive 2003/54/EZ;</p> <p>(c) kako država članica, kad je to potrebno, strukturira svoje programe potpore kako bi uzela u obzir primjenu uporabe obnovljive energije koja donosi dodatne koristi u odnosu na druge usporedive primjene, ali koja može imati veće troškove uključujući biogoriva proizvedena od otpadaka, ostataka, neprehrambene celuloze i drvene celuloze;</p> <p>(d) djelovanje sustava jamstava o podrijetlu za električnu energiju i grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije i mjere donesene da se osigura pouzdanost i zaštita od prijevare sustava;</p> <p>(e) napredak učinjen u procjeni i poboljšanju administrativnih postupaka kako bi se uklonile regulatorne i neregulatorne prepreke razvoju energije iz obnovljivih izvora; 64 Službeni list Europske unije 15/Sv. 11 HR</p> <p>(f) mjere poduzete da se osigura prijenos i distribucija električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije te poboljša okvir ili pravila za preuzimanje i podjelu troškova iz članka 16. stavka 3.;</p> <p>(g) razvoj u raspoloživosti i uporabi izvora biomase u energetske svrhe;</p> <p>(h) izmjene u cijeni sirovina i uporabi zemljišta u državi članici povezane s povećanom uporabom biomase i drugih oblika energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(i) razvoj i udio biogoriva proizvedenog od otpada, ostataka, neprehrambene celuloze i drvene celuloze;</p>	<p>Zakon o energetske učinkovitosti („Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>(j) procijenjeni utjecaj proizvodnje pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva na biološku raznolikost, izvore vode, kakvoću vode i kakvoću tla u državi članici;</p> <p>(k) procijenjena neto ušteda emisija stakleničkih plinova zbog uporabe energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(l) procijenjeni višak pri proizvodnji energije iz obnovljivih izvora u usporedbi s okvirnim smjernicama koji se može prenijeti u druge države članice te ocjena mogućnosti za zajedničke projekte do 2020.;</p> <p>(m) procijenjena potražnja za energijom iz obnovljivih izvora koja se ne može podmiriti domaćom proizvodnjom do 2020.; i</p> <p>(n) informacije o tome kako je procijenjen udio biorazgradivog otpada u otpadu koji se upotrebljava za proizvodnju energije te što je poduzeto da se te procjene poboljšaju i provjere.</p> <p>2. Pri procjenjivanju neto uštede emisija stakleničkih plinova zbog uporabe biogoriva, država članica može za potrebe izvješća iz stavka 1. upotrijebiti tipične vrijednosti navedene u Prilogu V. dijelu A i dijelu B.</p> <p>3. U svojem prvom izvješću država članica navodi namjerava li:</p> <p>(a) osnovati jedinstveno administrativno tijelo nadležno za obradu zahtjeva za dobivanje odobrenja, certificiranje i izdavanje dozvola za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te pružanje pomoći podnositeljima zahtjeva;</p> <p>(b) osigurati automatsko odobravanje zahtjeva za planiranje i dozvole za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ako tijelo nadležno za odobravanje ne odgovori u propisanom roku; ili</p> <p>(c) navesti geografske lokacije pogodne za iskorištavanje energije iz obnovljivih izvora pri planiranju uporabe zemljišta za uspostavljanje daljinskoga grijanja i hlađenja.</p> <p>4. Država članica može u svakom izvješću ispraviti podatke iz prethodnih izvješća.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 23.</p> <p style="text-align: center;">Praćenje i izvješćivanje Komisije</p> <p>1. Komisija prati izvor pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva koja se upotrebljavaju u Zajednici i utjecaj njihove proizvodnje, uključujući posredan utjecaj širenja obrađenih površina, na uporabu zemljišta u Zajednici i glavnim trećim zemljama dobavljačima. To je praćenje utemeljeno na izvješćima država članica koja se podnose u skladu s člankom 22. stavkom 1. te na odgovarajućim izvješćima trećih zemalja i međuvladinih organizacija, znanstvenim studijama i drugim relevantnim informacijama. Komisija prati i promjene cijena sirovina povezano s uporabom biomase za dobivanje energije te s tim povezane pozitivne i negativne učinke na zdravstvenu ispravnost hrane. Komisija prati sve uređaje na koje se odnosi članak 19. stavak 6.</p> <p>2. Komisija vodi dijalog s trećim zemljama, proizvođačima biogoriva i organizacijama potrošača i civilnoga društva te s njima razmjenjuje informacije o općoj provedbi mjera iz ove Direktive koje se odnose na pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva. U tome okviru posvećuje posebnu pozornost utjecaju koji bi proizvodnja biogoriva mogla imati na cijene hrane.</p> <p>3. Na temelju izvješća koja podnose države članice na temelju članka 22. stavka 1. te praćenja i analize iz stavka 1. ovog članka, Komisija svake dvije godine podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Prvo se izvješće podnosi 2012.</p>				<p style="text-align: center;">Zakon o energetskoj učinkovitosti</p>

<p>4. Pri izvješćivanju o uštedi emisija stakleničkih plinova zbog uporabe biogoriva, Komisija se služi vrijednostima koje su prijavile države članice te procjenjuje bili se procjena promijenila, odnosno kako bi se promijenila, kad bi se uzeli u obzir suproizvodi primjenom supstitucijskog pristupa.</p> <p>5. Komisija u svojim izvješćima analizira u prvom redu:</p> <p>(a) relativne prednosti različitih biogoriva za okoliš i njihove troškove, učinke uvozne politike Zajednice na njih, posljedice za sigurnost opskrbe te načine za ostvarivanje uravnoteženog pristupa između domaće proizvodnje i uvoza;</p> <p>(b) utjecaj povećane potražnje za biogorivom na održivi razvoj u Zajednici i u trećim zemljama te pritom uzima u obzir gospodarske i ekološke utjecaje uključujući utjecaje na biološku raznolikost;</p> <p>(c) mogućnost za znanstveno objektivan način definiranja geografskih područja veoma važnih za očuvanje biološke raznovrsnosti koja nije obuhvaćena člankom 17. stavkom 3.;</p> <p>(d) utjecaj povećane potražnje biomase na sektore koji upotrebljavaju biomasu;</p> <p>(e) raspoloživost biogoriva proizvedenih od otpada, ostataka, neprehrambene celuloze i drvene celuloze; i</p> <p>(f) posredne promjene uporabe tala u odnosu na sve proizvodne postupke.</p> <p>Komisija, ako je to potrebno, predlaže korektivnu mjeru.</p> <p>6. Na temelju izvješća koja podnose države članice na temelju članka 22. stavka 3. Komisija analizira učinkovitost mjera koje donose države članice o uspostavljanju jedinstvenog administrativnog tijela nadležnoga za obradu zahtjeva za dobivanje odobrenja, za certificiranje i za izdavanje dozvola te za pružanje pomoći podnositeljima zahtjeva.</p> <p>7. Kako bi se poboljšalo financiranje i koordinacija s obzirom na ostvarivanje ciljnog 20 %-tnog sniženja iz članka 3. stavka 1. Komisija do 31. prosinca 2010. predstavlja analizu i akcijski plan o energiji iz obnovljivih izvora da osigura u prvom redu:</p> <p>(a) bolju uporabu strukturnih fondova i okvirnih programa;</p> <p>(b) bolju i povećanu uporabu sredstava iz Europske investicijske banke i drugih javnih financijskih institucija;</p> <p>(c) bolji pristup rizičnom kapitalu ponajprije analizom moguć nosti uvođenja mehanizma za podjelu rizika za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora u Zajednici slično inicijativi Globalnog fonda EU-a za energetska učinkovitost i obnovljive izvore energije koji je namijenjen trećim zemljama;</p> <p>(d) veću usklađenost financiranja na razini Zajednice i na nacionalnoj razini te drugih oblika potpore; i</p> <p>(e) usklađenije djelovanje za potporu inicijativama povezano s obnovljivim izvorima energije čiji uspjeh ovisi o djelovanju subjekata u više država članica.</p> <p>8. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2014. predstavlja izvješće koje se bavi ponajprije sljedećim elementima:</p> <p>(a) pregledom najnižih pragova za uštedu emisija stakleničkih plinova koji će se primjenjivati od datuma navedenih u članku 17. stavku 2. podstavku 2. utemeljenom na procjeni rizika, uzimajući pritom u obzir ponajprije tehnološki razvoj, raspoložive tehnologije te raspoloživost prve i druge generacije biogoriva s visokom uštedom emisija stakleničkih plinova;</p> <p>(b) povezano s ciljem iz članka 3. stavka 4. pregledom:</p> <p>i. troškovne učinkovitosti mjera koje se moraju provesti za ostvarivanje tog cilja;</p> <p>ii. ocjene mogućnosti ostvarivanja cilja uz istodobno osiguranje održivosti proizvodnje biogoriva u Zajednici i u trećim zemljama te uzimanje u obzir gospodarskih, ekoloških i socijalnih utjecaja,</p>	<p>(„Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>		
---	--	------------------	--	--

<p>uključujući posredne učinke i utjecaje na biološku raznolikost te komercijalnu raspoloživost druge generacije biogoriva;</p> <p>iii. utjecaja ostvarivanja cilja na raspoloživost prehrambenih proizvoda po pristupačnim cijenama;</p> <p>iv. raspoloživosti vozila na električni, hibridni i vodikov pogon na tržištu te metodologije odabrane za izračun energije iz obnovljivih izvora upotrijebljene u sektoru prometa;</p> <p>v. procjene posebnih tržišnih uvjeta, uzimajući pritom ponajprije u obzir tržišta čija pogonska goriva predstavljaju više od polovice konačne potrošnje te tržišta koja u cijelosti ovise o uvezenim biogorivima;</p> <p>(c) procjenom provedbe ove Direktive, ponajprije s obzirom na mehanizme suradnje kako bi se osiguralo da se državama članicama omogući da i dalje koriste nacionalne programe potpore iz članka 3. stavka 3. i da ostvaruju nacionalne ciljeve iz Priloga I. u najboljem odnosu troškova i koristi, tehnološkog razvoja i zaključaka koje je moguće donijeti za ostvarivanje cilja od 20 % energije iz obnovljivih izvora na razini Zajednice.</p> <p>Komisija na temelju tog izvješća, ako je to potrebno, podnosi prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću koji se bave navedenim elementima, ponajprije:</p> <ul style="list-style-type: none"> — za element iz točke (a) predlaže modifikaciju najmanje uštede emisija stakleničkih plinova iz te točke, i — za element u točki (c) predlaže odgovarajuće prilagodbe mjera suradnje predviđene ovom Direktivom kako bi se poboljšala njihova učinkovitost pri ostvarivanju ciljne vrijednosti 20 %. Takvi prijedlozi ne utječu na ciljnu vrijednost 20 % ni na nadzor država članica nad programima nacionalne potpore i mjera suradnje. 66 Službeni list Europske unije 15/Sv. 11 HR <p>9. Komisija 2018. predstavlja plan za obnovljivu energiju za razdoblje poslije 2020. Tome se planu, ako je to potrebno, prilažu prijedlozi Europskom parlamentu i Vijeću za razdoblje poslije 2020. Plan uzima u obzir iskustvo stečeno primjenom ove Direktive i tehnološki razvoj u području energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>10. Komisija 2021. predstavlja izvješće o pregledu primjene ove Direktive. To se izvješće ponajprije bavi time kako sljedeći čimbenici utječu na uspješnost država članica u ostvarivanju nacionalnih ciljeva definiranih u Prilogu I. uzimanjem u obzir odnosa troškova i koristi:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) postupak pripreme prognoza i nacionalnih akcijskih planova za obnovljivu energiju; (b) učinkovitost mehanizama suradnje; (c) tehnološki razvoj u području energije iz obnovljivih izvora, uključujući razvoj uporabe biogoriva u komercijalnom zrakoplovstvu; (d) učinkovitost nacionalnih programa potpore; i (e) zaključci izvješća Komisije iz stavaka 8. i 9. 				
<p style="text-align: center;">Članak 24.</p> <p style="text-align: center;">Platforma za transparentnost (preglednost)</p> <p>1. Komisija na mreži uspostavlja javnu platformu za transparentnost. Svrha je te platforme povećati transparentnost te olakšati i poticati suradnju među državama članicama ponajprije u području statističkih prijenosa iz članka 6. i zajedničkih projekata iz članka 7. i 9. Osim toga, platforma se može koristiti za objavljivanje odgovarajućih informacija koje Komisija ili država članica smatra da su važne za ovu Direktivu i za ostvarivanje njezinih ciljeva.</p>				

<p>2. Komisija na platformi za transparentnost objavljuje sljedeće informacije, kad je to uputno u zbirnom obliku, i pritom čuva tajnost komercijalno osjetljivih informacija:</p> <p>(a) nacionalne akcijske planove za obnovljivu energiju država članica;</p> <p>(b) prognoze država članica iz članka 4. stavka 3. koje se što je prije moguće dopunjuju sažetkom Komisije o višku proizvodnje i očekivanoj potražnji iz uvoza;</p> <p>(c) ponude država članica za sudjelovanje u području statističkih prijenosa ili zajedničkih projekata nakon zahtjeva države članice o kojoj je riječ;</p> <p>(d) informacije iz članka 6. stavka 2. o statističkim prijenosima među državama članicama;</p> <p>(e) informacije iz članka 7. stavaka 2. i 3. i članka 9. stavaka 4. i 5. o zajedničkim projektima;</p> <p>(f) nacionalna izvješća država članica iz članka 22.;</p> <p>(g) izvješća Komisije iz članka 23. stavka 3.</p> <p>Međutim, na temelju zahtjeva države članice koja je dostavila informacije, Komisija ne objavljuje prognoze iz članka 4. stavka 3. ili informacije iz nacionalnih izvješća država članica iz članka 22. stavka 1. točaka (l) i (m).</p>	<p>Zakon o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 25.</p> <p>Odbori</p> <p>1. Osim u slučajevima iz stavka 2. Komisiji pomaže Odbor za izvore obnovljive energije.</p> <p>2. Za predmete koji se odnose na održivost pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva Komisiji pomaže Odbor za održivost pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva.</p> <p>3. Kad se upućuje na ovaj stavak primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ uzimajući u obzir njezin članak 8.</p> <p>4. Kad se upućuje na ovaj stavak primjenjuje se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ uzimajući u obzir odredbe članka 8.</p>	<p>Zakon o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“ 127/14)</p> <p>Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje 2011.-2020.</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 26.</p> <p>Izmjene i stavljanje izvan snage</p> <p>1. U Direktivi 2001/77/EZ briše se članak 2., članak 3. stavak 2. i članci od 4. do 8. s pravnim učinkom od 1. travnja 2010.</p> <p>2. U Direktivi 2003/30/EZ briše se članak 2., članak 3. stavci 2., 3. i 5. i članci 5. i 6. s pravnim učinkom od 1. travnja 2010.</p> <p>3. Direktive 2001/77/EZ i 2003/30/EZ stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2012.</p>				

<p>Članak 27.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 4. stavke 1., 2. i 3. države članice donose zakone i druge propise potrebne za ispunjavanje odredaba ove Direktive do 5. prosinca 2010.</p> <p>Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>																									
<p>Članak 28.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>																									
<p>Članak 29.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>																									
<p>PRILOG 1.</p> <p>Nacionalni opći ciljevi za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije 2020.¹</p> <p>A. Nacionalni opći ciljevi</p> <table border="1" data-bbox="92 1391 807 1865"> <thead> <tr> <th></th> <th>Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije 2005. (S₂₀₀₅)</th> <th>Cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji 2020. (S₂₀₂₀)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Belgija</td> <td>2,2 %</td> <td>13 %</td> </tr> <tr> <td>Bugarska</td> <td>9,4 %</td> <td>16 %</td> </tr> <tr> <td>Češka</td> <td>6,1 %</td> <td>13 %</td> </tr> <tr> <td>Danska</td> <td>17,0 %</td> <td>30 %</td> </tr> <tr> <td>Njemačka</td> <td>5,8 %</td> <td>18 %</td> </tr> <tr> <td>Estonija</td> <td>18,0 %</td> <td>25 %</td> </tr> </tbody> </table>		Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije 2005. (S ₂₀₀₅)	Cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji 2020. (S ₂₀₂₀)	Belgija	2,2 %	13 %	Bugarska	9,4 %	16 %	Češka	6,1 %	13 %	Danska	17,0 %	30 %	Njemačka	5,8 %	18 %	Estonija	18,0 %	25 %				
	Udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije 2005. (S ₂₀₀₅)	Cilj za udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji 2020. (S ₂₀₂₀)																							
Belgija	2,2 %	13 %																							
Bugarska	9,4 %	16 %																							
Češka	6,1 %	13 %																							
Danska	17,0 %	30 %																							
Njemačka	5,8 %	18 %																							
Estonija	18,0 %	25 %																							

¹ Kako bi se ostvarili nacionalni ciljevi iz ovog Priloga, naglašeno je se da u smjernicama o državnoj potpori za zaštitu okoliša mora biti definirana stalna potreba za nacionalnim mehanizmima potpore poticanju energije iz obnovljivih izvora.

Irska	3,1 %	16 %
Grčka	6,9 %	18 %
Španjolska	8,7 %	20 %
Francuska	10,3 %	23 %
Italija	5,2 %	17 %
Cipar	2,9 %	13 %
Latvija	32,6 %	40 %
Litva	15,0 %	23 %
Luksemburg	0,9 %	11 %
Mađarska	4,3 %	13 %
Malta	0,0 %	10 %
Nizozemska	2,4 %	14 %
Austrija	23,3 %	34 %
Poljska	7,2 %	15 %
Portugal	20,5 %	31 %
Rumunjska	17,8 %	24 %
Slovenija	16,0 %	25 %
Slovačka Republika	6,7 %	14 %
Finska	28,5 %	38 %
Švedska	39,8 %	49 %
Ujedinjena Kraljevina	1,3 %	15 %

B. Okvirne smjernice

Okvirne smjernice iz članka 3. stavka 2. uključuju sljedeće udjele energije iz obnovljivih izvora:

$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$, kao prosjek za dvogodišnje razdoblje od 2011. do 2012.

$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$, kao prosjek za dvogodišnje razdoblje od 2013. do 2014.

$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$, kao prosjek za dvogodišnje razdoblje od 2015. do 2016. i

$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$, kao prosjek za dvogodišnje razdoblje od 2017. do 2018.

gdje je

S_{2005} = udio za tu državu članicu 2005. kako je navedeno u tablici u dijelu A,

i

S_{2020} = udio za tu državu članicu 2020. kako je navedeno u tablici u dijelu A.

PRILOG II.

Normalizacijsko pravilo za uzimanje u obzir električne energije proizvedene iz vodne energije i energije vjetra

Sljedeće se pravilo upotrebljava za potrebe izračunavanja električne energije proizvedene iz vodne energije u određenoj državi članici:

$$Q_{N(\text{norm})} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

gdje je:

- N = referentna godina
- $Q_{N(\text{norm})}$ = normalizirana električna energija proizvedena u svim hidroelektranama države članice u godini N za potrebe izračuna
- Q_i = količina električne energije stvarno proizvedene u godini i u svim hidroelektranama države članice mjerena u GWh, pri čemu nisu uključeni crpno akumulacijski uređaji kod kojih se dio vode koji nije potreban crpi na veću visinu
- C_i = ukupno instalirani kapacitet bez crpnih hidroelektrana države članice na kraju godine i mjerena u MW.

Sljedeće se pravilo upotrebljava za potrebe izračunavanja električne energije proizvedene iz vjetroelektrana u određenoj državi članici:

$$Q_{N(\text{norm})} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \left(\frac{C_j + C_{j-1}}{2} \right)}$$

gdje je:

- N = referentna godina
- $Q_{N(\text{norm})}$ = normalizirana električna energija proizvedena u svim vjetroelektranama države članice u godini N za potrebe izračuna
- Q_i = količina električne energije stvarno proizvedene u godini i u svim vjetroelektranama države članice mjerena u GWh
- C_j = ukupno instalirani kapacitet svih vjetroelektrana države članice na kraju godine j mjeren u MW
- n = 4 ili broj godina koje prethode godini N za koju su raspoloživi podaci za kapacitet i proizvodnju za državu članicu o kojoj je riječ, ovisno o tome što je niže.

PRILOG III.

Energetski sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu

Gorivo	Energetski sadržaj u težinskim postocima (donja kalorična vrijednost MJ/kg)	Energetski sadržaj u volumnim postocima (donja kalorična vrijednost MJ/l)
Bioetanol (etanol proizveden iz biomase)	27	21
Bio-ETBE (etil-tercijarni-butil-eter proizveden na temelju bioetanola)	36 (od toga 37 % iz obnovljivih izvora)	27 (od toga 37 % iz obnovljivih izvora)
Biometanol (metanol proizveden iz biomase, koji je namijenjen uporabi kao biogorivo)	20	16
Bio-MTBE (metil-tercijarni-butil-eter proizveden na temelju bio-metanola)	35 (od toga 22 % iz obnovljivih izvora)	26 (od toga 22 % iz obnovljivih izvora)
Bio-DME (dimetileter proizveden iz biomase, koji je namijenjen uporabi kao biogorivo)	28	19
Bio-TAEE (tercijarni-amil-etil-eter proizveden na temelju bioetanola)	38 (od toga 29 % iz obnovljivih izvora)	29 (od toga 29 % iz obnovljivih izvora)
Biobutanol (butanol proizveden iz biomase koji je namijenjen uporabi kao biogorivo)	33	27
Biodizel (metil-ester proizveden iz biljnoga ili životinjskoga ulja, koji ima kvalitetu dizela, namijenjen uporabi kao biogorivo)	37	33
Fischer-Tropschov dizel (sintetski ugljikovodik, ili mješavina sintetskih ugljikovodika, proizvedenih iz biomase)	44	34
Biljno ulje obrađeno vodikom (biljno ulje termo-kemijski obrađeno vodikom)	44	34
Čisto biljno ulje (ulje proizvedeno od uljarica prešanjem ekstrakcijom ili usporedivim postupcima, sirovo ili rafinirano, ali kemijski nepromijenjeno, kad je njegova uporaba spojiva s	37	34

uporabljеним типом мотора и одговарајућим захтевима који се односе на емисије)					
Bioplin (ogrjevni plin proizveden iz biomase i/ili biorazgradivog dijela otpada koji se može pročistiti do kakvoće prirodnog plina koji je namijenjen uporabi kao biogorivo ili drvni plin)	50	—			
Benzin	43	32			
Dizel	43	36			
PRILOG IV. Certificiranje instalatera					
<p>Sustavi certificiranja ili istovrijedni sustavi stjecanja kvalifikacija iz članka 14. stavka 3. utemeljeni su na sljedećim kriterijima:</p>					
<p>1. Certifikacijski ili kvalifikacijski postupak transparentan je i država članica ili tijelo koje je imenovala jasno ga je definiralo.</p>					
<p>2. Certificiranje instalaterskih uređaja na biomasu, toplinskih crpka, plitkih geotermalnih sustava i solarnih fotovoltnih i solarnih termalnih uređaja odvija se u skladu s akreditiranim programom osposobljavanja ili pružatelja usluga osposobljavanja.</p>					
<p>3. Akreditiranje programa osposobljavanja ili pružatelja usluga osposobljavanja obavljaju države članice ili administrativna tijela koja one imenuju. Akreditacijsko tijelo osigurava da program osposobljavanja koji nudi pružatelj usluge osposobljavanja ima kontinuitet i da vrijedi na regionalnoj ili nacionalnoj razini. Izvođač programa osposobljavanja mora imati odgovarajuće tehničke mogućnosti za izvođenje praktičnog dijela programa osposobljavanja, uključujući određenu laboratorijsku opremu ili odgovarajuće kapacitete za obavljanje praktičnog osposobljavanja. Izvođač osposobljavanja osim osnovnog osposobljavanja nudi i kraće tematske tečajeve za usavršavanje (za obnovu znanja), uključujući nove tehnologije kako bi se omogućilo doživotno učenje u postrojenjima. Pružatelj usluga osposobljavanja može biti proizvođač uređaja ili sustava, instituti ili udruženja.</p>					
<p>4. Osposobljavanje na temelju kojeg se instalateru dodjeljuje certifikat ili kvalifikacija je teorijska i praktična. Na kraju programa osposobljavanja instalater mora vladati vještinama i znanjem potrebnim za instaliranje odgovarajućih uređaja ili sustava kako bi se ispunile potrebe pouzdanosti i kakvoće izvedbe koje traži naručitelj i uzeli u obzir svi važeći propisi i standardi, uključujući oznake energetske učinkovitosti i znakove zaštite okoliša.</p>					
<p>5. Tečaj osposobljavanja završava ispitom koji je temelj za dodjelu certifikata ili kvalifikacije. Ispit uključuje praktičnu ocjenu uspješnosti pri instaliranju kotlova (bojlera) ili peći na biomasu, toplinskih crpka, plitkih geotermalnih uređaja, solarnih fotovoltnih ili solarnih termalnih uređaja.</p>					
<p>6. Sustavi certificiranja ili istovrijedni sustavi stjecanja kvalifikacija iz članka 14. stavka 3. uzimaju u obzir sljedeće smjernice:</p>					

<p>(a) Akreditirani programi osposobljavanja trebaju se ponuditi instalaterima s radnim iskustvom koji su prošli ili koji prolaze sljedeće vrste osposobljavanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. za instalatera kotlova (bojlera) ili peći na biomasu: osposobljavanje za vodoinstalatera, instalatera cijevnih instalacija, inženjera za grijanje ili tehničara za sanitarne uređaje ili uređaje za grijanje i hlađenje, kao preduvjet; ii. za instalatera toplinskih crpka: osposobljavanje za vodoinstalatera ili inženjera za hlađenje koji osim toga mora imati osnovna znanja o električnim i vodovodnim instalacijama (rezanje cijevi, zavarivanje cijevnih spojeva, lijepljenje cijevnih spojeva, brtvljenje i testiranje vodovodnih instalacija i sustava za grijanje i hlađenje), kao preduvjet; iii. za instalatera solarnih fotovoltnih ili solarnih termalnih uređaja: osposobljavanje vodoinstalatera ili električara, osim toga mora imati znanja o vodoinstalaterskim i električarskim instalacijama te o i lotanju cijevnih spojeva, lijepljenju cijevnih spojeva, brtvljenju instalacija i testiranju vodovodnih instalacija, znanja o povezivanju električnih vodova, mora poznavati osnovne krovne materijale, metode izrade metalnih pokrova za odvođenje kišnice i brtvljenje, kao preduvjet; i iv. program stručnog osposobljavanja na temelju koje instalater dobiva odgovarajuća znanja i vještine koje odgovaraju trogodišnjem obrazovanju za vještine i znanja iz točaka (a), (b) ili (c) uključujući obrazovanje u ustanovi i na radnome mjestu. <p>(b) Teorijski dio osposobljavanja instalatera za peći i kotlove na biomasu morao bi uključiti pregled tržišnoga položaja biomase i obuhvatiti ekološke aspekte, biomasna goriva, logistiku, vatrogasnu zaštitu, odgovarajuće subvencije, tehnike sagorijevanja, sustave paljenja, optimalna hidraulična rješenja, usporedbu troškova i rentabilnosti te projektiranje, instalacije i održavanje kotlova i peći na biomasu. Osposobljavanjem se mora također osigurati i dobro poznavanje svih europskih norma za tehnologiju biomase i goriva (npr. pelete) te s biomasom povezano nacionalno zakonodavstvo i zakonodavstvo Zajednice.</p> <p>(c) Teorijski dio osposobljavanja instalatera za toplinske crpke morao bi uključiti pregled tržišnoga položaja toplinskih crpka i obuhvatiti geotermalne resurse i temperature izvora tla različitih regija, identifikaciju tla i stijena zbog termalne vodljivosti, propise o uporabi geotermalnih resursa, mogućnost uporabe toplinskih crpka u zgradama te utvrđivanje najpogodnijeg sustava toplinskih crpka te poznavanje tehničkih zahtjeva, sigurnosti, filtriranje zraka, priključivanje na izvor energije i plan sustava. Osposobljavanjem se mora također osigurati i dobro poznavanje svih europskih norma za toplinske crpke kao i poznavanje odgovarajućeg</p>				
--	--	--	--	--

<p>nacionalnog zakonodavstva i zakonodavstva Zajednice. Instalater mora pokazati sljedeće kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. osnovno razumijevanje fizikalnih načela i načela funkcioniranja toplinske crpke, uključujući svojstva strujnoga kruga toplinske crpke: povezanost između niske temperature i apsorpcije topline, visokih temperatura izvora topline i učinkovitosti sustava određivanjem koeficijenta učinkovitosti (iskoristivosti) (COP) i sezonskog faktora učinkovitosti (SPF); ii. razumijevanje sastavnica i njihova funkcioniranja u strujnom krugu toplinske crpke, uključujući kompresor, ekspanzijski ventil, isparivač, kondenzator, pričvršćene i pomične instalacije, ulje za podmazivanje, rashladno sredstvo, mogućnosti pregrijavanja te pothlađivanja i hlađenja toplinskim crpkama; i iii. sposobnost izabrati i odrediti veličinu sastavnica u tipičnim situacijama instaliranja, uključujući određivanje tipičnih vrijednosti toplinskog opterećenja različitih zgrada te za proizvodnju tople vode na temelju uporabe energije, određivanje kapaciteta toplinske crpke pri toplinskom opterećenju za proizvodnju tople vode, pohranjenoj masi zgrade i neprekinutoj opskrbi električnom energijom; odrediti komponentu spremišta topline i njegova obujma te povezivanja s drugim sustavom grijanja. <p>(d) Teorijski dio osposobljavanja instalatera solarnih fotovoltnih i solarnih termalnih uređaja morao bi uključiti pregled tržišnog položaja solarnih proizvoda i usporedbu troškova i rentabilnosti te obuhvatiti ekološke aspekte, sastavnice, svojstva i dimenzioniranje solarnih sustava, odabir ispravnih sustava i dimenzioniranje komponenata, određivanje potražnje za toplinom, vatrogasnu zaštitu, odgovarajuće subvencije te projektiranje, instalaciju i održavanje solarnih fotovoltnih i solarnih termalnih instalacija. Osposobljavanjem se mora također osigurati i dobro poznavanje svih europskih norma za tehnologiju i certificiranje (npr. Solar Keymark) te s tim povezano nacionalno zakonodavstvo i zakonodavstvo Zajednice. Instalater mora pokazati sljedeće kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. sposobnost da siguran rad s pomoću odgovarajućih alata i opreme te da pritom koristi sigurnosne propise i norme te prepozna vodoinstalaterske, električne i druge opasnosti povezane sa solarnim uređajima; ii. sposobnost da identificira sustave i njihove sastavnice specifične za aktivne i pasivne sustave, uključujući strojno projektiranje i određivanje lokacija sastavnica te osposobljenost za plan i konfiguraciju sustava; iii. sposobnost određivanja potrebne površine za instalaciju, usmjerenje i nagib za solarne fotovoltne i solarne vodne grijače, uzimajući pritom u obzir sjenu, dostupnost sunca, konstrukcijsku cjelovitost, 				
---	--	--	--	--

<p>prikladnost instalacije za zgradu ili klimu te utvrđivanja različitih metoda instaliranja pogodnih za vrste krova i uravnoteženost sustava opreme potrebne za instaliranje; i</p> <p>iv. ponajprije za solarne fotovoltne sustave sposobnost adaptacije projekta električnih instalacija, uključujući određivanje računskih tokova, odabir odgovarajuće vrste i vrijednosti električnih vodiča za svaki strujni krug, određivanje odgovarajuće veličine, vrijednosti i lokacija za svu pripadajuću opremu i podsustave te odabir odgovarajućeg mjesta za priključivanje.</p> <p>(e) Certificiranje instalatera mora biti vremenski ograničeno time da je za produljenje certificiranja potreban seminar za obnovu znanja (usavršavanje) ili tečaj.</p>				
---	--	--	--	--

<p>PRILOG V.</p> <p>Pravila za izračun utjecaja pogonskih biogoriva, drugih tekućih biogoriva i njihovih usporedivih fosilnih goriva na stakleničke plinove</p> <p>A. <i>Tipične i zadane vrijednosti za biogoriva, ako su proizvedena bez neto emisija ugljika zbog promjene uporabe zemljišta</i></p> <table border="1" data-bbox="87 1014 807 2024"> <thead> <tr> <th data-bbox="87 1014 300 1173">Proizvodni proces dobivanja biogoriva</th> <th data-bbox="300 1014 525 1173">Tipična ušteda emisija stakleničkih plinova</th> <th data-bbox="525 1014 807 1173">Zadana ušteda emisija stakleničkih plinova</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="87 1173 300 1238">etanol iz šećerne repe</td> <td data-bbox="300 1173 525 1238">61 %</td> <td data-bbox="525 1173 807 1238">52 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="87 1238 300 1335">etanol iz pšenice (procesno gorivo nije specificirano)</td> <td data-bbox="300 1238 525 1335">32 %</td> <td data-bbox="525 1238 807 1335">16 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="87 1335 300 1491">etanol iz pšenice (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)</td> <td data-bbox="300 1335 525 1491">32 %</td> <td data-bbox="525 1335 807 1491">16 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="87 1491 300 1648">etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnome kotlu)</td> <td data-bbox="300 1491 525 1648">45 %</td> <td data-bbox="525 1491 807 1648">34 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="87 1648 300 1805">etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)</td> <td data-bbox="300 1648 525 1805">53 %</td> <td data-bbox="525 1648 807 1805">47 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="87 1805 300 1962">etanol iz pšenice (slama kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)</td> <td data-bbox="300 1805 525 1962">69 %</td> <td data-bbox="525 1805 807 1962">69 %</td> </tr> <tr> <td data-bbox="87 1962 300 2024">etanol iz kukuruza proizveden u</td> <td data-bbox="300 1962 525 2024">56 %</td> <td data-bbox="525 1962 807 2024">49 %</td> </tr> </tbody> </table>	Proizvodni proces dobivanja biogoriva	Tipična ušteda emisija stakleničkih plinova	Zadana ušteda emisija stakleničkih plinova	etanol iz šećerne repe	61 %	52 %	etanol iz pšenice (procesno gorivo nije specificirano)	32 %	16 %	etanol iz pšenice (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	32 %	16 %	etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnome kotlu)	45 %	34 %	etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	53 %	47 %	etanol iz pšenice (slama kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	69 %	69 %	etanol iz kukuruza proizveden u	56 %	49 %				
Proizvodni proces dobivanja biogoriva	Tipična ušteda emisija stakleničkih plinova	Zadana ušteda emisija stakleničkih plinova																										
etanol iz šećerne repe	61 %	52 %																										
etanol iz pšenice (procesno gorivo nije specificirano)	32 %	16 %																										
etanol iz pšenice (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	32 %	16 %																										
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnome kotlu)	45 %	34 %																										
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	53 %	47 %																										
etanol iz pšenice (slama kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	69 %	69 %																										
etanol iz kukuruza proizveden u	56 %	49 %																										

Zajednici (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)					
etanol iz šećerne trske	71 %	71 %			
dio iz obnovljivih izvora of etil-tercijarni-butil-eter (ETBE)	Jednak kao pri dobivanju etanola				
dio iz obnovljivih izvora of tercijarni-amil-etil-eter (TAEE)	Jednak kao pri dobivanju etanola				
biodizel iz repičina sjemena	45 %	38 %			
biodizel iz suncokreta	58 %	51 %			
biodizel iz soje	40 %	31 %			
biodizel iz palminalja (proces nije specificiran)	36 %	19 %			
biodizel iz palminalja (proces s hvatanjem metana u uljari)	62 %	56 %			
biodizel iz otpadnog biljnog ili životinjskog ulja (1)	88 %	83 %			
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	51 %	47 %			
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	65 %	62 %			
biljno ulje iz palminalja obrađeno vodikom (proces nije specificiran)	40 %	26 %			
biljno ulje iz palminalja obrađeno vodikom (proces s hvatanjem metana u uljari)	68 %	65 %			
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	58 %	57 %			
bioplina iz komunalnog organskog otpada kao komprimirani prirodni plin	80 %	73 %			
bioplina od vlažnog gnoja kao	84 %	81 %			

komprim. prirodni plin		
bioplina od suhog gnoja kao komprim. prirodni plin	86 %	82 %

B. Procijenjene tipične i zadane vrijednosti za buduća biogoriva koja u siječnju 2008. nisu bila na tržištu, ili su bila samo u zanemarivim količinama, ako su proizvedena bez neto emisija ugljika zbog promijenjene uporabe zemljišta

Proizvodni proces dobivanja biogoriva	Tipična ušteda emisija stakleničkih plinova	Zadana ušteda emisija stakleničkih plinova
etanol iz slame pšenice	87 %	85 %
etanol iz otpadnog drva	80 %	74 %
etanol iz uzgojene šume	76 %	70 %
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva	95 %	95 %
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume	93 %	93 %
dimetileter iz otpadnog drva (DME)	95 %	95 %
DME iz uzgojene šume	92 %	92 %
metanol iz otpadnog drva	94 %	94 %
metanol iz uzgojene šume	91 %	91 %
dio iz obnovljivih izvora metil-tercijarni-butyl-etera (MTBE)	Jednak kao pri dobivanju metanola	

C. Metodologija

1. Emisije stakleničkih plinova koje nastanu pri proizvodnji i uporabi goriva namijenjenih prometu, pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva izračunavaju se kao:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} - e_{ee},$$

gdje je

E = ukupne emisije od uporabe goriva

e_{ec} = emisije od ekstrakcije ili uzgoja sirovina

e_l = godišnje emisije zbog promjene zaliha ugljika prouzročene promjenom uporabe zemljišta

e_p = emisije od obrade

e_{td} = emisije od prometa i distribucije

<p>e_u = emisije koje nastaju pri uporabi goriva</p> <p>e_{sca} = uštede emisija iz akumulacije ugljika u tlu zbog boljega poljoprivrednoga gospodarjenja</p> <p>e_{ccs} = uštede emisija radi hvatanja i geološkog pohranjivanja ugljika</p> <p>e_{ccr} = uštede emisija radi hvatanja i zamjene ugljika i</p> <p>e_{ee} = uštede emisija od viška električne energije koji nastaje pri kogeneraciji.</p>													
<p>Emisije koje nastaju pri proizvodnji strojeva i opreme ne uzimaju se u obzir.</p>													
<p>2. Emisije stakleničkih plinova iz goriva, E, izražavaju se u gramima ekvivalenta CO₂ na MJ goriva gCO_{2eq}/MJ.</p>													
<p>3. Odstupajući od točke 2. za goriva namijenjena prometu vrijednosti izračunane kao gCO_{2eq}/MJ mogu se prilagođivati kako bi uzele u obzir razlike među gorivima pri obavljenoj korisnom radu izražene kao km/MJ. Takve se prilagodbe rade samo kad se podastru dokazi o obavljenoj korisnom radu.</p>													
<p>4. Uštede emisija stakleničkih plinova od pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva izračunavaju se kao:</p>													
<p>$UŠTEDA = (E_F - E_B) / E_F,$</p>													
<p>gdje je</p> <p>E_B = ukupne emisije od pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva i</p>													
<p>E_F = ukupne emisije od usporednog fosilnog goriva.</p>													
<p>5. Staklenički su plinovi uzeti u obzir za potrebe točke 1. CO₂, N₂O i CH₄. Za potrebe izračunavanja ekvivalenta CO₂ ti se plinovi vrednuju kako slijedi:</p>													
<table> <tr> <td>CO₂</td> <td>:</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>N₂O</td> <td>:</td> <td>296</td> </tr> <tr> <td>CH₄</td> <td>:</td> <td>23</td> </tr> </table>	CO ₂	:	1	N ₂ O	:	296	CH ₄	:	23				
CO ₂	:	1											
N ₂ O	:	296											
CH ₄	:	23											
<p>6. Emisije koje nastaju pri ekstrakciji ili uzgoju sirovina e_{ec} uključuju emisije pri samom procesu ekstrakcije ili uzgoja; pri skupljanju sirovina; emisije iz otpadaka i curenja tekućina; te iz proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih pri ekstrakciji ili uzgoju. Hvatanje CO₂ u uzgoju sirovina ne uzima se u obzir. Potvrđena smanjenja emisije stakleničkih plinova koja nastaju pri spaljivanju na lokacijama za proizvodnju ulja bilo gdje na svijetu odbijaju se. Umjesto uporabe stvarnih vrijednosti za emisije iz uzgoja mogu se upotrijebiti procjene na temelju prosječnih vrijednosti izračunane za manja geografska područja od onih upotrijebljenih u izračunu zadanih vrijednosti.</p>													
<p>7. Godišnje emisije koje nastaju zbog promjena zaliha ugljika kao rezultat promjene uporabe zemljišta (e_1) izračunavaju se jednakomjerno dijeljenjem ukupnih emisija tijekom 20 godina. Za izračun tih emisija primjenjuje se sljedeće pravilo:</p>													

$$e_i = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \quad (3),$$

gdje je

e_i = godišnje emisije stakleničkih plinova zbog promjena zaliha ugljika kao rezultat promjene uporabe zemljišta (mjereno kao masa ekvivalenta CO₂ po jedinici energije biogoriva)

CS_R = zaliha ugljika po jedinici površine povezana s referentnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa ugljika po jedinici površine, uključujući tlo i vegetaciju). Referentna uporaba zemljišta je uporaba zemljišta u siječnju 2008. ili 20 godina prije dobivanja sirovina ovisno o tome što je kasnije

CS_A = zaliha ugljika po jedinici površine povezana sa stvarnom uporabom zemljišta (mjerena kao masa ugljika po jedinici površine, uključujući tlo i vegetaciju). U slučaju kad se zaliha ugljika akumulira tijekom razdoblja duljeg od godine dana, vrijednost koja se pripisuje CS_A je procijenjena zaliha po jedinici površine nakon 20 godina ili kad ljetina sazrije, ovisno o tome što je prije

P = produktivnost prinosa (mjerena kao energija iz pogonskog biogoriva ili drugog tekućeg biogoriva po jedinici površine godišnje) i

e_B = dodana vrijednost 29 gCO_{2eq}/MJ pogonskog biogoriva ili drugog tekućeg biogoriva ako je biomasa dobivena sa saniranog degradiranog zemljišta pod uvjetima navedenim u točki 8.

8. Dodana vrijednost 29 gCO_{2eq}/MJ pripisuje se ako postoje dokazi da predmetno zemljište:

- (a) u siječnju 2008. nije upotrebljavano u poljoprivredne ili druge svrhe; i
- (b) pripada u jednu od sljedećih kategorija:
 - i. jako degradirano zemljište, uključujući zemljište koje je prije bilo upotrebljavano u poljoprivredne svrhe;
 - ii. jako onečišćeno zemljište.

Dodana vrijednost 29 gCO_{2eq}/MJ primjenjuje se za razdoblje do 10 godina od dana prenamjene zemljišta u poljoprivredne svrhe, pod uvjetom da se za zemljišta koja pripadaju pod podtočku i. osigura stalan rast zaliha ugljika te znatno smanjenje erozije zemljišta koja pripadaju pod podtočku ii. smanji onečišćenost tla.

9. Kategorije iz točke 8. (b) definirane su kako slijedi:

- (a) „jako degradirano zemljište” znači zemljište koje je tijekom duljeg razdoblja bilo u većoj mjeri podložno zasoljavanju ili mu je nizak sadržaj organskih tvari i znatno je erodirano;
- (b) „jako onečišćeno” znači zemljište koje je nepogodno za uzgajanje hrane za ljude i hrane za životinje zbog onečišćenosti.

Takvo zemljište uključuje zemljište koje je bilo predmetom odluke Komisije u skladu člankom 18. stavkom 4. podstavkom 4.

10. Komisija do 31. prosinca 2009. donosi smjernice za izračun zaliha ugljika zemljišta na temelju smjernica IPCC iz 2006. za nacionalnu evidenciju stakleničkih plinova – svezak 4. Smjernice Komisije služe kao temelj za izračun zaliha ugljika u zemljištu za potrebe ove Direktive.

11. Emisije koje nastaju pri obradi (e_p) uključuju emisije pri samoj obradi; emisije od otpadaka i istjecanja te proizvodnje kemikalija ili proizvoda upotrijebljenih u obradi.

Pri uzimanju u obzir električne energije koja nije proizvedena u okviru pogona za proizvodnju goriva, pretpostavlja se da je intenzitet emisije stakleničkih plinova proizvodnje i distribucije te električne energije jednak prosječnom intenzitetu emisije proizvodnje i distribucije električne energije u definiranoj regiji. Odstupajući od ovog pravila, proizvođači mogu upotrebljavati prosječnu vrijednost za pojedini pogon za proizvodnju električne energije koju taj pogon proizvede, ako taj pogon nije priključen na elektroenergetsku mrežu.

12. Emisije zbog prijevoza i distribucije (e_{td}) uključuju emisije koje nastaju pri prometu i skladištenju sirovina i poluproizvoda te skladištenju i distribuciji gotovih proizvoda. Emisije koje nastaju pri prometu i distribuciji koje se uzimaju u obzir pod točkom 6. ne uzimaju se u obzir pod ovom točkom.

13. Emisije koje nastaju pri uporabi goriva (e_u) računaju se kao ništica za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva.

14. Uštede emisija od hvatanja i geoloških zaliha ugljika (e_{ccs}) koje već nisu uzete u obzir u e_p , ograničavaju se na emisije onemogućene hvatanjem i sekvencijom emitiranog CO₂ izravno povezanog s ekstrakcijom, prometom, obradom i distribucijom goriva.

15. Uštede emisija od hvatanja i zamjene ugljika (e_{ccr}) ograničavaju se na emisije izbjegnute hvatanjem CO₂ čiji ugljik potječe od biomase i koji se upotrebljava za zamjenu, ograničavaju se na CO₂ koji se dobiva od fosilnoga goriva, upotrijebljenog u komercijalnim proizvodima i uslugama.

16. Uštede emisija od viška električne energije iz kogeneracije (e_{ee}) uzimaju se u obzir za višak električne energije proizvedene sustavima za proizvodnju goriva koji upotrebljavaju kogeneraciju, osim kad je gorivo upotrijebljeno za kogeneraciju suproizvoda koji nije ostatak poljoprivrednog prinosa. Pri uzimanju u obzir tog viška električne energije, veličina kogeneracijske jedinice smatra se kao najmanja potrebna za to da kogeneracijska jedinica dovodi toplinu

<p>koja je potrebna za proizvodnju goriva. Uštede emisija stakleničkih plinova povezane s viškom električne energije smatraju se jednakima količini stakleničkih plinova koji bi se emitirali da je jednaka količina električne energije proizvedena u elektrani koja upotrebljava isto gorivo kao i kogeneracijska jedinica.</p> <p>17. Kad se u procesu proizvodnje goriva proizvede istodobno gorivo za koje su emisije izračunane i jedan ili više proizvoda (suproizvoda), emisije stakleničkih plinova dijele se između goriva ili njegova neposrednog proizvoda i suproizvoda razmjerno njihovu energetsom sadržaju (određenom kao donja ogrjevna vrijednost u slučaju suproizvoda koji nisu električna energija).</p> <p>18. Za potrebe izračuna iz točke 17. emisije koje se dijele su $e_{ec} + e_l$ + oni dijelovi e_p, e_{td} i e_{ee} koje se odvijaju do procesne faze i uključujući procesnu fazu na kojoj je suproizvod proizveden. Ako je došlo do koje podjele na suproizvode u ranijoj procesnoj fazi u životnom ciklusu, u tu se svrhu umjesto ukupne količine tih emisija upotrebljava dio tih emisija dodijeljenih u posljednjoj takvoj procesnoj fazi posrednom proizvodu goriva.</p> <p>U slučaju pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva svi suproizvodi, uključujući električnu energiju, koji ne pripadaju u područje primjene točke 16. uzimaju se u obzir za potrebe ovog izračuna, osim ostataka poljoprivrednih proizvoda, uključujući slamu, ostatke šećerne trske, lupine, klipove i orahove ljuske. Suproizvodi koji imaju negativan energetski sadržaj za potrebe izračuna uzimaju se kao da im je energetski sadržaj nula.</p> <p>Otpad, poljoprivredni ostaci ljetine, uključujući ostatke šećerne trske, lupine, klipove, orahove ljuske i ostatke od postupka obrade, uključujući sirovi glicerol (nerafinirani glicerol) smatraju se da im je životni ciklus emisije stakleničkih plinova nula do procesa skupljanja tih materijala.</p> <p>U slučaju goriva koja se proizvode u rafinerijama jedinica analize za potrebe izračuna iz točke 17. je rafinerija.</p> <p>19. Za pogonska biogoriva za potrebe izračuna iz točke 4. kao usporedno fosilno gorivo E_F vrijede posljednje raspoložive stvarne prosječne emisije iz fosilnog dijela benzina i dizelskog goriva upotrijebljena u Zajednici u izvješćima u skladu s Direktivom 98/70/EZ. Ako takvi podaci ne postoje, ta vrijednost iznosi 83,8 gCO_{2eq}/MJ.</p> <p>Za tekuća biogoriva koja se upotrebljavaju u proizvodnji električne energije za potrebe izračuna iz točke 4. usporedno fosilno gorivo E_F je 91 gCO_{2eq}/MJ.</p> <p>Za tekuća biogoriva koja se upotrebljavaju u proizvodnji topline za potrebe izračuna iz točke 4. usporedno fosilno gorivo E_F je 77 gCO_{2eq}/MJ.</p> <p>Za tekuća biogoriva koja se upotrebljavaju u kogeneraciji za potrebe izračuna iz točke 4. usporedno fosilno gorivo E_F je 85 gCO_{2eq}/MJ.</p> <p><i>D. Raščlanjene zadane vrijednosti za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva</i></p>				
--	--	--	--	--

Raščlanjene zadane vrijednosti za uzgoj: „ e_{ec} ” kako je definirano u ovom Prilogu dijelu C

Proizvodni procesi dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)
etanol iz šećerne repe	12	12
etanol iz pšenice	23	23
etanol iz kukuruza proizveden u Zajednici	20	20
etanol iz šećerne trske	14	14
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
dio iz obnovljivih izvora TAAE	Jednak kao pri dobivanju etanola	
biodizel iz repičina sjemena	29	29
biodizel iz suncokreta	18	18
biodizel iz soje	19	19
biodizel iz palmina ulja	14	14
biodizel iz otpadnog biljnog ili životinjskog ulja (⁴)	0	0
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	30	30
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	18	18
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom	15	15
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	30	30
bioplin iz komunalnog organskog otpada kao komprimirani prirodni plin	0	0
bioplin od vlažnog gnoja kao komprimirani prirodni plin	0	0
bioplin od suhog gnoja kao komprimirani prirodni plin	0	0

Raščlanjene zadane vrijednosti za obradu (uključujući višak električne energije): „ $e_p - e_{ee}$ ” kako je definirano u ovom Prilogu dijelu C

Proizvodni procesi dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)
etanol iz šećerne repe	19	26
etanol iz pšenice (procesno gorivo nije specificirano)	32	45

etanol iz pšenice (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	32	45				
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnome kotlu (bojleru))	21	30				
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	14	19				
etanol iz pšenice (slama kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	1	1				
etanol iz kukuruza proizveden u Zajednici (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	15	21				
etanol iz šećerne trske	1	1				
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednak kao pri dobivanju etanola					
dio iz obnovljivih izvora TAAE	Jednak kao pri dobivanju etanola					
biodizel iz repičina sjemena	16	22				
biodizel iz suncokreta	16	22				
biodizel iz soje	18	26				
biodizel iz palmina ulja (proces nije specificiran)	35	49				
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	13	18				
biodizel iz otpadnog biljnog ili životinjskog ulja	9	13				
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	10	13				
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	10	13				
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces nije specificiran)	30	42				
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces sa zahvaćanjem metana u uljari)	7	9				
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	4	5				
bioplin iz komunalnog organskog otpada kao komprimirani prirodni plin	14	20				
bioplin od vlažnog gnoja kao komprim. prirodni plin	8	11				
bioplin od suhog gnoja kao komprim. prirodni plin	8	11				
Raščlanjene zadane vrijednosti za prijevoz i distribuciju: „ <i>e_{id}</i> ” kako je definirano u ovom Prilogu dijelu C						
Proizvodni proces dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)				

etanol iz šećerne repe	2	2				
etanol iz pšenice	2	2				
etanol iz kukuruza proizveden u Zajednici	2	2				
etanol iz šećerne trske	9	9				
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednak kao pri dobivanju etanola					
dio iz obnovljivih izvora TAE	Jednak kao pri dobivanju etanola					
biodizel iz repičinog sjemena	1	1				
biodizel iz suncokreta	1	1				
biodizel iz soje	13	13				
biodizel iz palmina ulja	5	5				
biodizel iz otpadnog biljnog ili životinjskog ulja (*)	1	1				
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	1	1				
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	1	1				
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom	5	5				
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	1	1				
bioplin iz komunalnog organskog otpada kao komprimirani prirodni plin	3	3				
bioplin od vlažnog gnoja kao komprim. prirodni plin	5	5				
bioplin od suhog gnoja kao komprim. prirodni plin	4	4				

Ukupno za uzgoj, obradu, prijevoz i distribuciju

Proizvodni procesi dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)
etanol iz šećerne repe	33	40
etanol iz pšenice (procesno gorivo nije specificirano)	57	70
etanol iz pšenice (lignit kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	57	70
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u konvencionalnom kotlu)	46	55
etanol iz pšenice (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	39	44

etanol iz pšenice (slama kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	26	26			
etanol iz kukuruza proizveden u Zajednici (prirodni plin kao procesno gorivo u kogeneracijskom pogonu)	37	43			
etanol iz šećerne trske	24	24			
dio iz obnovljivih izvora ETBE	Jednak kao pri dobivanju etanola				
dio iz obnovljivih izvora TAAE	Jednak kao pri dobivanju etanola				
biodizel iz repičina sjemena	46	52			
biodizel iz suncokreta	35	41			
biodizel iz soje	50	58			
biodizel iz palmina ulja (proces nije specificiran)	54	68			
biodizel iz palmina ulja (proces s hvatanjem metana u uljari)	32	37			
biodizel iz otpadnog biljnog ili životinjskog ulja	10	14			
biljno ulje iz repičina sjemena obrađeno vodikom	41	44			
biljno ulje iz suncokreta obrađeno vodikom	29	32			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces nije specificiran)	50	62			
biljno ulje iz palmina ulja obrađeno vodikom (proces sa zahvaćanjem metana u uljari)	27	29			
čisto biljno ulje iz repičina sjemena	35	36			
bioplin iz komunalnog organskog otpada kao komprimirani prirodni plin	17	23			
bioplin od vlažnog gnoja kao komprim. prirodni plin	13	16			
bioplin od suhog gnoja kao komprim. prirodni plin	12	15			
E. Procijenjene raščlanjene zadane vrijednosti za buduću pogonska biogoriva i tekuća biogoriva koja u siječnju 2008. nisu bila na tržištu ili su bila u zanemarivim količinama					
Raščlanjene zadane vrijednosti za uzgoj: „ <i>e_{ec}</i> ” kako je definirano u ovom Prilogu dijelu C					
Proizvodni proces dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)			
etanol iz slame pšenice	3	3			
etanol iz otpadnog drva	1	1			
etanol iz uzgojene šume	6	6			

Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva	1	1
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume	4	4
DME iz otpadnog drva	1	1
DME iz uzgojene šume	5	5
metanol iz otpadnog drva	1	1
metanol iz uzgojene šume	5	5
dio iz obnovljivih izvora MTBE	Jednak kao pri dobivanju metanola	

Raščlanjene zadane vrijednosti za obradu (uključujući višak električne energije): „ $e_p - e_{ee}$ ” kako je definirano u ovom Prilogu dijelu C

Proizvodni proces dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)
etanol iz slame pšenice	5	7
etanol iz drva	12	17
Fischer-Tropschov dizel iz drva	0	0
DME iz drva	0	0
metanol iz drva	0	0
dio iz obnovljivih izvora MTBE	Jednak kao pri dobivanju metanola	

Raščlanjene zadane vrijednosti za transport i distribuciju: „ e_{td} ” kako je definirano u ovom Prilogu dijelu C

Proizvodni procesi dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)
etanol iz slame pšenice	2	2
etanol iz otpadnog drva	4	4
etanol iz uzgojene šume	2	2
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva	3	3
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume	2	2
DME iz otpadnog drva	4	4
DME iz uzgojene šume	2	2
metanol iz otpadnog drva	4	4
metanol iz uzgojene šume	2	2
dio iz obnovljivih izvora MTBE	Jednak kao pri dobivanju metanola	

Ukupno za uzgoj, obradu, transport i distribuciju

Proizvodni proces dobivanja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva	Tipične emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)	Zadane emisije stakleničkih plinova (gCO _{2eq} /MJ)

etanol iz slame pšenice	11	13				
etanol iz otpadnog drva	17	22				
etanol iz uzgojene šume	20	25				
Fischer-Tropschov dizel iz otpadnog drva	4	4				
Fischer-Tropschov dizel iz uzgojene šume	6	6				
DME iz otpadnog drva	5	5				
DME iz uzgojene šume	7	7				
metanol iz otpadnog drva	5	5				
metanol iz uzgojene šume	7	7				
dio iz obnovljivih izvora MTBE	Jednak kao pri dobivanju metanola					
<p>(¹) Ulje proizvedeno od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstano kao materijal kategorije 3. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 3. listopada 2002. o utvrđivanju zdravstvenih pravila u pogledu nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi (¹ nije uključeno).</p> <p>(²) SL L 273, 10.10.2002., str. 1.</p> <p>(³) Kvocijent koji se dobije dijeljenjem molekularne težine CO₂ (44,010 g/mol) molekularnom težinom ugljika (12,011 g/mol) iznosi 3,664.</p> <p>(⁴) S iznimkom ulja proizvedenog od nusproizvoda životinjskog podrijetla razvrstanih u materijal kategorije 3. u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002.</p>						
<p>PRILOG VI.</p> <p>Minimalni zahtjevi za usklađen predložak za izradu nacionalnih akcijskih planova za obnovljive izvore energije</p> <p>1. Očekivana konačna potrošnja energije: Konačna bruto potrošnja energije u elektroenergetici, prometu te za grijanje i hlađenje za 2020. uzimajući u obzir učinke mjera politike za energetska učinkovitost.</p> <p>2. Nacionalni ciljevi za sniženje emisija 2020. po sektorima i procijenjeni udjeli energije iz obnovljivih izvora u elektroenergetici za grijanje i hlađenje te u prometu:</p> <p>(a) ciljni udio energije iz obnovljivih izvora u energetici 2020.;</p> <p>(b) predviđena smjernica za udio energije iz obnovljivih izvora u energetici;</p> <p>(c) ciljni udio energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje 2020.;</p> <p>(d) predviđena smjernica za udio energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje;</p> <p>(e) predviđena smjernica za udio energije iz obnovljivih izvora u prometu;</p> <p>(f) nacionalna okvirna smjernica iz članka 3. stavka 2. i Priloga I. dijela B.</p> <p>3. Mjere za ostvarivanje tih ciljeva:</p>						

<p>(a) pregled svih politika i mjera za poticanje uporabe energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(b) posebne mjere za ispunjavanje zahtjeva iz članaka 13., 14. i 16. uključujući potrebu širenja i jačanja postojeće infrastrukture kako bi se omogućilo uključivanje količina energije iz obnovljivih izvora potrebnih za ostvarivanje nacionalnog cilja do 2020.; mjere za ubrzavanje postupka izdavanja odobrenja; mjere za smanjivanje netehnoloških prepreka te mjere koje se odnose na članke od 17. do 21.;</p> <p>(c) programi potpore za poticanje uporabe energije iz obnovljivih izvora u energetici koje primjenjuje jedna država članica ili više njih;</p> <p>(d) programi potpore za poticanje uporabe energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje koje primjenjuje jedna država članica ili više njih;</p> <p>(e) programi potpore za poticanje uporabe energije iz obnovljivih izvora u prometu koje primjenjuje jedna država članica ili više njih;</p> <p>(f) posebne mjere o poticanju uporabe energije iz biomase, posebno za dobivanje nove biomase i pritom uzeti u obzir:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. raspoloživost biomase: domaće i biomase iz uvoza; ii. mjere za povećanje raspoloživosti biomase, uzimajući pritom u obzir druge korisnike biomase (poljoprivredni i šumarski sektor); <p>(g) planiranu uporabu statističkih prijenosa među državama članicama i planirano sudjelovanje u zajedničkim projektima s drugim državama članicama i trećim zemljama:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. procijenjena prekomjerna proizvodnja energije iz obnovljivih izvora u odnosu na okvirnu smjernicu koja se može prenijeti drugim državama članicama; ii. procijenjena mogućnost za zajedničke projekte; iii. procijenjena potražnja za energijom iz obnovljivih izvora koja se treba pokriti proizvodnjom koja nije domaća. <p>4. Ocjene:</p> <p>(a) očekivani ukupan doprinos svih tehnologija za dobivanje energije iz obnovljivih izvora pomoću kojih se trebaju ostvariti ciljevi za 2020. i okvirna smjernica za udjele energije iz obnovljivih izvora u energetici, grijanju i hlađenju te prometu;</p> <p>(b) očekivani ukupan doprinos mjera za energetske učinkovitost i uštedu energije pri ostvarivanju obveznih ciljeva za 2020. i okvirna smjernica za udjele energije iz obnovljivih izvora u energetici, grijanju i hlađenju te prometu.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG VII.</p> <p style="text-align: center;">Uključivanje energije iz toplinskih crpka</p> <p>Količina aerotermalne, geotermalne ili hidrotermalne energije zahvaćene toplinskim crpkama koja se smatra energijom iz</p>				

<p>obnovljivih izvora za potrebe ove Direktive, E_{RES}, izračunava se u skladu sa sljedećom formulom:</p> $E_{RES} = Q_{usable}^* (1 - 1/SPF)$ <p>gdje je</p> <ul style="list-style-type: none"> — Q_{usable} = procijenjena ukupna uporabljiva toplina uhvaćena toplinskim crpkama koje ispunjavaju kriterije iz članka 5. stavka 4., upotrijebljene na sljedeći način: uzimaju se u obzir samo toplinske crpke kod kojih je $SPF > 1,15 * 1/\eta$, — SPF = procijenjeni prosječni faktor sezonske učinkovitosti navedenih toplinskih crpka, — η je omjer između ukupne bruto proizvodnje električne energije i potrošnje primarne energije za proizvodnju električne energije i izračunava se kao prosjek EU-a utemeljen na podacima Eurostata. <p>Najkasnije do 1. siječnja 2013. Komisija mora izraditi smjernice o načinu na koji će države članice procjenjivati vrijednosti Q_{usable} i SPF za različite tehnologije i primjene toplinskih, uzimajući pritom u obzir razlike u klimatskim uvjetima, ponajprije veoma hladnim klimatskim područjima.</p>				
--	--	--	--	--

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA PROPISA

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EU / PRAVNOG AKTA VIJEĆA EUROPE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa EU / pravnog akta VE te predmet i cilj njegova uređivanja

Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada (preinaka)

Directive 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council of 19 May 2010 on the energy performance of buildings

Predmet uređivanja:

Ovom Direktivom utvrđuje se zajednički okvir za poticanje energije iz obnovljivih izvora. Direktiva postavlja obvezatne nacionalne ciljeve za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije i za udio energije iz obnovljivih izvora u prometu. Direktiva propisuje pravila koja se odnose na statističke prijenose među državama članicama i zajedničke projekte između država članica i trećih država, jamstva o podrijetlu, upravne postupke, informacije i izobrazbu te pristup elektroenergetskoj mreži za energiju iz obnovljivih izvora. Nadalje, njome se utvrđuju kriteriji održivosti za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva.

2. Naziv prijedloga propisa

Prijedlog Zakona o toplinarstvu

Predmet uređivanja:

Ovim se Zakonom uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

UEU, Dio treći, Glava 16. Trans-europske mreže, članak 170.

Usklađeno

4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU / pravnim aktom VE

a)	b)	c)	d)	e)
Odredbe i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka) (pravnog akta VE	Odredbe prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka itd.)	Usklađenost odredbe prijedloga propisa s odredbom propisa EU / pravnog akta VE (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)	Razlozi za djelomičnu usklađenost ili neusklađenost	Predviđeni datum za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske učinkovitosti zgrada (preinaka)	Prijedlog Zakona o toplinarstvu			
<p>Članak 1.</p> <p>1. Ova Direktiva promiče poboljšavanje energetske učinkovitosti zgrada u Uniji, uzimajući u obzir vanjske klimatske i lokalne uvjete te zahtjeve unutarnje klime i troškovnu učinkovitost.</p> <p>2. Ovom se Direktivom utvrđuju zahtjevi u pogledu:</p> <p>(a) zajedničkog općeg okvira metodologije za izračunavanje integrirane energetske učinkovitosti zgrada i građevinskih cjelina;</p> <p>(b) primjene minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za nove zgrade i nove građevinske cjeline;</p> <p>(c) primjene minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za:</p>	<p>Članak 47.</p> <p>(1) U zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci koji su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, mogu ugraditi:</p> <p>- jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili</p>			

<p>i. postojeće zgrade, građevinske cjeline i građevinske elemente koji se podvrgavaju značajnoj obnovi;</p> <p>ii. građevinske elemente koji čine dio ovojnice zgrade i koji imaju značajan utjecaj na energetska učinkovitost ovojnice zgrade ako se naknadno ugrađuju ili zamjenjuju; i</p> <p>iii. tehničke sustave zgrade bez obzira na to kad su postavljeni, zamijenjeni ili dograđeni;</p> <p>(d) nacionalnih planova za povećanje broja zgrada približno nulte energije;</p> <p>(e) energetskog certificiranja zgrada ili građevinskih cjelina;</p> <p>(f) redovitih pregleda sustava grijanja i klimatizacije u zgradama; i</p> <p>(g) neovisnih sustava kontrole energetskih certifikata i izvješća o pregledu.</p> <p>3. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi su minimalni zahtjevi i ne priječe države članice da zadrže ili uvedu strože mjere. Te su mjere u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije. O tim se mjerama obavješćuje Komisija.</p>	<p>- uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini.</p> <p>(2) Kod donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka, u zgradi/građevini potrebna je suglasnost 90% posto glasova samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p> <p>(3) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, radove na ugradnji uređaja može izvoditi isključivo izvođač koji je ovlašten za obavljanje tih djelatnosti, temeljem pisanog ugovora s vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(4) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka za vlasnike samostalnih uporabnih cjelina vrši te očitavanje dostavlja opskrbljivaču u rokovima i formatu koji su utvrđeni u pravilniku iz stavka 5. ovoga članka ovlaštenu predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba temeljem pisanog ugovora sklopljenog s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika na temelju odluke donesene većinom glasova suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(5) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje ugradnja uređaja iz stavka 1. ovoga članka te modeli raspodjele i obračuna toplinske energije, način raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima te uvjeti.</p> <p>(6) Program, uvjeti i način stjecanja ovlaštenja iz stavka 3. ovoga članka i druga pitanja u svezi provjere stručne osposobljenosti, propisuju se pravilnikom koji donosi Ministarstvo.</p>	<p>Usklađeno</p>		
---	--	------------------	--	--

	<p style="text-align: center;">Članak 48.</p> <p>(1) Zgrade/građevine koje se sastoje od više samostalnih uporabnih cjelina, a izgrađene i/ili priključene prvi puta na toplinski sustav nakon stupanja na snagu ovog Zakona, moraju raspolagati uređajima iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona ili se isti ugrađuju temeljem članka 47. stavka 2. ovoga Zakona, tada se razlika podatka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p>			
<p style="text-align: center;">Članak 2.</p> <p style="text-align: center;">Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „zgrada” znači građevina s krovom i zidovima u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta;</p> <p>2. „zgrada približno nulte energije” znači zgrada koja ima vrlo visoku energetska učinkovitost utvrđenu u skladu s Prilogom I. Ta približno nulta odnosno vrlo niska količina energije trebala bi se u vrlo značajnoj mjeri pokrivati energijom iz obnovljivih izvora, uključujući energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u krugu zgrade ili u blizini zgrade;</p> <p>3. „tehnički sustav zgrade” znači tehnička oprema za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode i rasvjetu zgrade ili građevinske cjeline ili kombinaciju navedenog;</p> <p>4. „energetska učinkovitost zgrade” znači izračunana ili izmjerena količina energije</p>	<p style="text-align: center;">Članak 4.</p> <p style="text-align: center;">Značenje pojedinih izraza</p> <p>(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetska sektor.</p> <p>(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:</p> <p>1. <i>distribucijska mreža</i> - vrelovodna, toplovodna i/ili parovodna mreža, od obračunskog mjernog mjesta proizvođača toplinske energije do obračunskog mjernog mjesta krajnjih kupaca,</p> <p>2. <i>distribucijsko područje</i> - područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave za koje se daje koncesija za distribuciju toplinske energije ili koncesija za izgradnju distribucijske mreže,</p>	Usklađeno		

<p>koja je potrebna da se zadovolje energetske potrebe povezane s uobičajenim korištenjem zgrade, što uključuje, među ostalim, energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode i rasvjetu;</p> <p>5. „primarna energija” znači energija iz obnovljivih i neobnovljivih izvora koja nije podvrgnuta nijednom postupku pretvorbe;</p> <p>6. „energija iz obnovljivih izvora” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, tj. energija vjetra, sunčeva energija, aerothermalna, geothermalna, hidrothermalna energija i energija oceana, hidroenergija, biomasa, deponijski plin, plin iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i bioplinovi;</p> <p>7. „ovojnica zgrade” znači ugrađeni elementi zgrade koji odvajaju unutrašnjost zgrade od vanjskog okoliša;</p> <p>8. „građevinska cjelina” znači dio zgrade, kat ili stan unutar zgrade koji je predviđen ili preuređen za zasebno korištenje;</p> <p>9. „građevinski element” znači tehnički sustav zgrade ili element ovojnice zgrade;</p> <p>10. „značajna obnova” znači obnova zgrade gdje: (a) ukupni trošak obnove ovojnice zgrade ili tehničkog sustava zgrade prelazi 25 % vrijednosti zgrade, ne računajući vrijednosti zemljišta na kojemu se zgrada nalazi; ili (b) se obnovi podvrgava više od 25 % površine ovojnice zgrade. Države članice mogu odabrati primjenu opcije (a) ili (b);</p> <p>11. „europska norma” znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;</p> <p>12. „energetski certifikat” znači certifikat koji priznaje država članica odnosno pravna osoba koju je odredila država članica i iz kojega je vidljiva energetska učinkovitost zgrade ili građevinske cjeline, izračunana u skladu s metodologijom usvojenom u skladu s člankom 3.;</p> <p>13. „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja toplinske i električne i/ili mehaničke energije u istom postupku;</p> <p>14. „troškovno optimalna razina” znači razina energetske učinkovitosti koja rezultira najmanjim troškom tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja, pri čemu:</p> <p>(a) najmanji trošak određuje se uzimajući u obzir troškove ulaganja povezana s energijom, troškove održavanja i</p>	<p>3. <i>distribucija toplinske energije</i> – energetska djelatnost preuzimanja toplinske energije od proizvođača te razvoda iste distribucijskom mrežom radi isporuke krajnjem kupcu, isključujući opskrbu toplinskom energijom, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,</p> <p>4. <i>distributer toplinske energije</i> - energetska subjekt koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u toplinskom sustavu,</p> <p>5. <i>energenti</i> - smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u toplinsku energiju,</p> <p>6. <i>energetski subjekt</i> - pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetske djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti izdanu od Agencije,</p> <p>7. <i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i> - (u daljnjem tekstu: Agencija) - nezavisni regulator energetske djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetska sektor i regulacija energetske djelatnosti,</p> <p>8. <i>instalacije</i> - razvod cijevi od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do radijatorskog ventila, odnosno ventila trošila u samostalnoj uporabnoj cjelini, te radijator i druga ogrjevnja tijela u zajedničkom dijelu zgrade/građevine,</p> <p>9. <i>kogeneracija</i> – proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu,</p> <p>10. <i>korisnik distribucijske mreže</i> - svaka fizička ili pravna osoba koja predaje toplinsku energiju u, odnosno preuzima toplinsku energiju iz distribucijske mreže,</p> <p>11. <i>kotlovnica</i> - proizvodno postrojenje, uključujući i kogeneraciju, koje je dio toplinskog sustava a služi za transformaciju ulazne količine energenta u toplinsku energiju,</p>			
--	---	--	--	--

<p>operativne troškove (uključujući troškove i uštede energije, kategoriju dotične zgrade, zaradu od proizvedene energije), gdje je primjenjivo, kao i troškove zbrinjavanja, gdje je primjenjivo;</p> <p>(b) procijenjeni gospodarski vijek trajanja određuje svaka država članica. On se odnosi na preostali procijenjeni gospodarski vijek trajanja zgrade, ako se zahtjevi energetske učinkovitosti određuju u odnosu na zgradu u cjelini, odnosno na procijenjeni gospodarski vijek trajanja građevinskog elementa, ako se zahtjevi energetske učinkovitosti određuju u odnosu na građevinske elemente.</p> <p>Troškovno optimalna razina nalazi se unutar područja razina energetske učinkovitosti za koje je analiza troškova i koristi tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja pozitivna;</p> <p>15. „sustav klimatizacije” znači kombinacija komponenti koje su potrebne za određeni oblik obrade zraka u prostoriji pomoću koje se nadzire temperatura odnosno pomoću koje se temperatura može sniziti;</p> <p>16. „kotao” znači kombinirana jedinica koja se sastoji od tijela kotla i plamenika i koja je namijenjena prijenosu topline koja se oslobađa izgaranjem u tekućine;</p> <p>17. „nazivna snaga” znači maksimalna toplinska snaga, izražena u kW, koju navodi i jamči proizvođač tijekom neprekidnog pogona uz istovremeni korisni učinak koji je naznačio;</p> <p>18. „toplinska crpka” znači uređaj, naprava ili postrojenje koje prenosi toplinu iz prirodnog okruženja kao što su zrak, voda ili tlo, u zgrade ili industrijske aplikacije obrtanjem prirodnog tijeka topline tako da ona teče od niže temperaturne razine prema višoj. Kod reverzibilnih toplinskih crpki toplina se može prenositi iz zgrade u prirodno okruženje;</p> <p>19. „daljinsko grijanje” odnosno „daljinsko hlađenje” znači distribuiranje toplinske energije u obliku pare, vruće vode ili pothlađenih tekućina iz centralnog izvora proizvodnje putem mreže u više zgrada ili na više lokacija radi korištenja za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa.</p> <p style="text-align: center;">Članak 3.</p> <p style="text-align: center;">Usvajanje metodologije za izračunavanje energetske učinkovitosti zgrada</p>	<p>12. <i>krajnji kupac</i> - pravna ili fizička osoba koja kupuje toplinsku energiju za vlastite potrebe od opskrbljivača toplinskom energijom na temelju obračuna toplinske energije,</p> <p>13. <i>kućanstvo</i> - krajnji kupac koji kupuje toplinsku energiju za potrošnju u samostalnoj uporabnoj cjelini, ako se u toj samostalnoj uporabnoj cjelini ne obavlja registrirana gospodarska i druga djelatnost,</p> <p>14. <i>ministar</i> - ministar nadležan za energetiku,</p> <p>15. <i>Ministarstvo</i> - ministarstvo nadležno za energetiku,</p> <p>16. <i>mjerilo toplinske energije</i> - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjeriteljstva i tehničkim uvjetima distributera toplinske energije, radi obračuna toplinske energije,</p> <p>17. <i>mjesto razgraničenja</i> - mjesto na kojem prestaje nadležnost jednog energetske subjekta i prelazi na drugog energetske subjekta ili krajnje kupce,</p> <p>18. <i>obračunsko mjerno mjesto</i> - mjesto razgraničenja na kojem se nalazi mjerilo toplinske energije,</p> <p>19. <i>opskrba toplinskom energijom</i> - energetska djelatnost kupnje toplinske energije od proizvođača toplinske energije te sklapanja ugovora o distribuciji s distributerom toplinske energije koja završava mjestom razgraničenja između opskrbljivača i krajnjeg kupca, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,</p> <p>20. <i>opskrbljivač toplinskom energijom</i> - energetske subjekt koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, koji u toplinskom sustavu kupuje toplinsku energiju od proizvođača toplinske energije te sklapa ugovor o distribuciji s distributerom toplinske energije i prodaje toplinsku energiju krajnjim kupcima,</p> <p>21. <i>ovlašteni predstavnik suvlasnika</i> - fizička ili pravna osoba koju su</p>			
---	---	--	--	--

<p>Države članice primjenjuju metodologiju za izračunavanje energetske učinkovitosti zgrada u skladu sa zajedničkim općim okvirom utvrđenim u Prilogu I. Ta se metodologija usvaja na nacionalnoj ili regionalnoj razini.</p> <p style="text-align: center;">Članak 4.</p> <p style="text-align: center;">Određivanje minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade odnosno građevinske cjeline, s ciljem postizanja troškovno optimalnih razina. Energetska učinkovitost izračunava se u skladu s metodologijom iz članka 3. Troškovno optimalne razine izračunavaju se u skladu s poredbenim metodološkim okvirom iz članka 5. po uspostavi tog okvira. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za građevinske elemente koji čine dio ovojnice zgrade i koji, ako se zamijene ili naknadno ugrade, imaju značajan utjecaj na energetska učinkovitost ovojnice zgrade, s ciljem postizanja troškovno optimalnih razina. Države članice kod određivanja zahtjeva mogu razlikovati između novih i postojećih zgrada te između različitih kategorija zgrada. U okviru tih zahtjeva uzimaju se u obzir opći unutarnji klimatski uvjeti, kako bi se izbjegli mogući negativni učinci, npr. nedostatan prozračivanje, kao i lokalni uvjeti, namjena i starost zgrade. Država članica nije obvezna odrediti minimalne zahtjeve energetske učinkovitosti koji nisu troškovno učinkoviti tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja. Minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti preispituju se u redovitim razmacima, koji nisu duži od pet godina, te se prema potrebi ažuriraju sukladno tehničkom napretku u građevinarstvu.</p> <p>2. Države članice mogu odlučiti da neće odrediti ili primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. na sljedeće kategorije zgrada:</p> <p>(a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske</p>	<p>suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora,</p> <p>22. <i>priključna snaga</i> - najveća dopuštena snaga koju predaje proizvodno postrojenje za transformaciju u instalacije ili distribucijsku mrežu, odnosno dopuštena snaga toplinske energije koju iz instalacija ili distribucijske mreže može preuzeti krajnji kupac toplinske energije na mjestu razgraničenja, a propisana je termoenergetskom suglasnošću,</p> <p>23. <i>proizvodnja toplinske energije</i> – energetska djelatnost koja uključuje proizvodno postrojenje za transformaciju, ulazne količine energenta, u toplinsku energiju ukupno priključne snage veće od 0,5 MW, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,</p> <p>24. <i>proizvođač toplinske energije</i> - energetska subjekt ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona</p> <p>25. <i>razdjelnik</i> - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije kao obračunskom mjernom mjestu odnosno uređaj kojim se određuje udio toplinske energije isporučene samostalnoj uporabnoj cjelini, u ukupno isporučenoj toplinskoj energiji cijeloj zgradi, izmjerenoj na zajedničkom mjerilu toplinske energije,</p> <p>26. <i>toplinska energija</i> - proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,</p> <p>27. <i>toplinska podstanica</i> - sklop uređaja za cirkulaciju i regulaciju odavanja topline koji su sastavni dio</p>			
---	---	--	--	--

<p>učinkovitosti na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled;</p> <p>(b) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe;</p> <p>(c) privremene zgrade s rokom uporabe do dvije godine, industrijska postrojenja, radionice i nestambene poljoprivredne zgrade s niskim energetske potrebama te nestambene poljoprivredne zgrade koje koristi sektor obuhvaćen nacionalnim sektorskim ugovorom o energetske učinkovitosti;</p> <p>(d) stambene zgrade koje se koriste ili su predviđene za korištenje manje od četiri mjeseca u godini odnosno koje se koriste ili su predviđene za korištenje u ograničenom vremenu tijekom godine i čija očekivana potrošnja energije iznosi manje od 25 % očekivane potrošnje kod cjelogodišnjeg korištenja;</p> <p>(e) samostojeće zgrade s ukupnom korisnom površinom ispod 50 m².</p>	<p>distribucijske mreže, a nalazi se unutar zgrade/građevine,</p> <p>28. <i>toplinski sustav</i> - tehnički sustav koji se sastoji od uređaja i opreme za proizvodnju toplinske energije, distribucijske mreže ili instalacija te omogućuje opskrbu toplinskom energijom,</p> <p>29. <i>zajedničko mjerilo toplinske energije</i> - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu na ulazu u zgradu/građevinu i izlazu iz distribucijske mreže,</p> <p>30. <i>zajednička potrošnja</i> - potrošnja toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije umanjena za ukupni iznos potrošene toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije,</p> <p>31. <i>zasebno mjerilo toplinske energije</i> - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini.</p> <p>Pravilnik o energetske pregledu zgrade i energetske certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>			
<p>Članak 5.</p> <p>Izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti</p> <p>1. Komisija do 30. lipnja 2011. putem delegiranih akata u skladu s člancima 23., 24. i 25. utvrđuje poredbeni metodološki okvir za izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade i građevinske elemente.</p> <p>Poredbeni metodološki okvir utvrđuje se u skladu s Prilogom III. i u njemu se razlikuju nove i postojeće zgrade te različite kategorije zgrada.</p> <p>2. Države članice izračunavaju troškovno optimalne razine minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti primjenom poredbenog metodološkog okvira utvrđenog u skladu sa stavkom 1. i relevantnim parametrima, kao što su klimatski uvjeti i stvarna dostupnost energetske infrastrukture, te uspoređuju rezultate tog izračuna s minimalnim</p>	<p>Pravilnik o energetske pregledu zgrade i energetske certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>zahtjevima energetske učinkovitosti koji su na snazi.</p> <p>Države članice Komisiji podnose izvješće o rezultatima tih izračuna sa svim ulaznim podacima i pretpostavkama koje su pritom korištene. To se izvješće može uključiti u planove djelovanja u vezi s energetsom učinkovitosti iz članka 14. stavka 2. Direktive 2006/32/EZ. Države članice ta izvješća podnose Komisiji u redovitim razmacima, koji ne smiju biti duži od pet godina. Prvo se izvješće dostavlja do 30. lipnja 2012.</p> <p>3. Ako usporedba provedena u skladu sa stavkom 2. pokaže da su važeći minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti bitno manje energetske učinkoviti od troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti, država članica Komisiji opravdava tu razliku u pisanom obliku u izvješću iz stavka 2., kojemu, ako se ta razlika ne može opravdati, prilaže plan odgovarajućih koraka za značajno smanjenje te razlike do sljedećega preispitivanja zahtjeva energetske učinkovitosti iz članka 4. stavka 1.</p> <p>4. Komisija objavljuje izvješće o napretku država članica u postizanju troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 6. Nove zgrade</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nove zgrade ispune minimalne zahtjeve energetske učinkovitosti određene u skladu s člankom 4.</p> <p>Države članice osiguravaju da se kod novih zgrada prije početka gradnje razmotri i uzme u obzir tehnička, okolišna i gospodarska izvedivost visokoučinkovitih alternativnih sustava, poput onih koji su navedeni u nastavku, ako su oni raspoloživi:</p> <p>(a) decentralizirani sustavi opskrbe energijom na temelju energije iz obnovljivih izvora;</p> <p>(b) kogeneracija;</p> <p>(c) daljinsko ili blokovsko grijanje ili hlađenje, posebno ako se u cijelosti ili djelomično temelji na energiji iz obnovljivih izvora;</p> <p>(d) toplinske crpke.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da se analiza alternativnih sustava iz stavka 1. dokumentira i bude raspoloživa u svrhu provjere.</p> <p>3. Ta se analiza alternativnih sustava može provesti za pojedinačne zgrade ili skupine</p>	<p style="text-align: center;">Članak 48.</p> <p>(1) Zgrade/građevine koje se sastoje od više samostalnih uporabnih cjelina, a izgrađene i/ili priključene prvi puta na toplinski sustav nakon stupanja na snagu ovog Zakona, moraju raspolagati uređajima iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.</p>	<p style="text-align: center;">Usklađeno</p>		

<p>sličnih zgrada ili za zgrade zajedničke tipologije na istom području. Što se tiče skupnih sustava grijanja i hlađenja, analiza se može provesti za sve zgrade koje su povezane na sustav na istom području.</p>				
<p>Članak 7.</p> <p>Postojeće zgrade</p> <p>Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se prilikom značajne obnove zgrada unaprijedi energetska učinkovitost čitave zgrade ili obnovljenog dijela zgrade kako bi se ispunili minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti u skladu s člankom 4., u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo. Ti se zahtjevi primjenjuju na čitavu obnovljenu zgradu ili građevinsku cjelinu. Zahtjevi se osim toga, ili umjesto toga, mogu primjenjivati i na obnovljene građevinske elemente. Države članice osim toga poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kod naknadne ugradnje ili zamjene građevinskog elementa koji čini dio ovojnice zgrade i koji ima značajan utjecaj na energetska učinkovitost ovojnice zgrade ispunje minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti za građevinski element, u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo. Države članice te minimalne zahtjeve energetske učinkovitosti utvrđuju u skladu s člankom 4. Države članice potiču da se u slučaju zgrada koje se podvrgavaju značajnoj obnovi razmotre i uzmu u obzir visokoučinkoviti alternativni sustavi, kako je navedeno u članku 6. stavku 1., u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.</p>	<p>Članak 47.</p> <p>(1) U zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci koji su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, mogu ugraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini. 	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 8.</p> <p>Tehnički sustavi zgrade</p> <p>1. Države članice s ciljem optimiziranja energije koju troše tehnički sustavi zgrade određuju sustavne zahtjeve u pogledu ukupne energetske učinkovitosti, ispravnog postavljanja i odgovarajućeg dimenzioniranja, ugađanja i upravljanja tehničkim sustavima koji se postavljaju u postojećim zgradama. Države članice mogu te sustavne zahtjeve primjenjivati i na nove zgrade. Sustavni zahtjevi određuju se za nove tehničke sustave zgrade te za zamjenu i dogradnju postojećih tehničkih sustava i</p>	<p>Članak 47.</p> <p>(1) U zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci koji su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, mogu ugraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije 			

<p>primjenjuju se u mjeri u kojoj je to tehnički, gospodarski i funkcionalno izvedivo.</p> <p>Sustavni zahtjevi uključuju barem:</p> <p>(a) sustave grijanja;</p> <p>(b) sustave pripreme tople vode;</p> <p>(c) sustave klimatizacije;</p> <p>(d) velike ventilacijske sustave; ili kombinaciju tih sustava.</p> <p>2. Države članice potiču uvođenje inteligentnih mjernih sustava kod svake izgradnje ili značajne obnove zgrada, istodobno osiguravajući da ti poticaji budu u skladu s Prilogom I. točkom 2, Direktivi 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (1). Države članice mogu nadalje, ako je to primjereno, poticati postavljanje aktivnih upravljačkih sustava, kao što su automatizacijski, upravljački i nadzorni sustavi koji štede energiju.</p>	<p>(razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini.</p> <p>(2) Kod donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka, u zgradi/građevini potrebna je suglasnost 90% posto glasova samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p> <p>(3) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, radove na ugradnji uređaja može izvoditi isključivo izvođač koji je ovlašten za obavljanje tih djelatnosti, temeljem pisanog ugovora s vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(4) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka za vlasnike samostalnih uporabnih cjelina vrši te očitavanja dostavlja opskrbljivaču u rokovima i formatu koji su utvrđeni u pravilniku iz stavka 5. ovoga članka ovlašteni predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba temeljem pisanog ugovora sklopljenog s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika na temelju odluke donesene većinom glasova suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(5) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje ugradnja uređaja iz stavka 1. ovoga članka te modeli raspodjele i obračuna toplinske energije, način raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima te uvjeti.</p> <p>Članak 48.</p>	<p>Usklađeno</p>		
---	--	------------------	--	--

	<p>(1) Zgrade/građevine koje se sastoje od više samostalnih uporabnih cjelina, a izgrađene i/ili priključene prvi puta na toplinski sustav nakon stupanja na snagu ovog Zakona, moraju raspolagati uređajima iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona ili se isti ugrađuju temeljem članka 47. stavka 2. ovoga Zakona, tada se razlika podatka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p>			
<p>Članak 9.</p> <p>Zgrade približno nulte energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da:</p> <p>(a) do 31. prosinca 2020. sve nove zgrade budu zgrade približno nulte energije; i</p> <p>(b) nakon 31. prosinca 2018. nove zgrade u kojima su smještena tijela javne vlasti odnosno koje su u vlasništvu tijela javne vlasti budu zgrade približno nulte energije. Države članice sastavljaju nacionalne planove za povećanje broja zgrada približno nulte energije. Ti nacionalni planovi mogu sadržavati ciljeve koji se razlikuju po kategorijama zgrade.</p> <p>2. Države članice nadalje, po uzoru na javni sektor, izrađuju politike i poduzimaju mjere kao što je određivanje ciljeva za poticanje pretvorbe zgrada koje se obnavljaju u zgrade približno nulte energije i o tome obavješćuju Komisiju u svojim nacionalnim planovima iz stavka 1.</p> <p>3. Nacionalni planovi obuhvaćaju, među ostalim, sljedeće elemente:</p> <p>(a) detaljan prikaz primjene definicije zgrade približno nulte energije u praksi u državi članici, u skladu s njezinim nacionalnim, regionalnim i lokalnim uvjetima, uključujući brožani pokazatelj potrošnje primarne energije u kWh/m² godišnje. Faktori primarne energije koji se</p>	<p>Pravilnik o energetsom pregledu zgrade i energetsom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>koriste za određivanje potrošnje primarne energije mogu se temeljiti na nacionalnim ili regionalnim godišnjim prosjecima, a mogu uključivati i relevantne europske norme;</p> <p>(b) prijelazne ciljeve za poboljšanje energetske učinkovitosti novih zgrada do 2015. godine, s ciljem pripreme za provedbu stavka 1.;</p> <p>(c) informacije o politikama i financijskim ili drugim mjerama donesenima u kontekstu stavka 1. i 2. za promicanje zgrada približno nulte energije, uključujući pojedinosti nacionalnih zahtjeva i mjera u pogledu korištenja energije iz obnovljivih izvora u novim zgradama i u postojećim zgradama koje se podvrgavaju značajnoj obnovi u kontekstu članka 13. stavka 4. Direktive 2009/28/EZ i članaka 6. i 7. ove Direktive.</p> <p>4. Komisija ocjenjuje nacionalne planove iz stavka 1., posebno dostatnost mjera koje su predvidjele države članice u odnosu na ciljeve ove Direktive. Vodeći računa o načelu supsidijarnosti Komisija može prema potrebi zatražiti dodatne konkretne informacije u vezi sa zahtjevima navedenima u stavcima 1., 2. i 3. U tom slučaju dotična država članica dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci od zahtjeva Komisije. Komisija može nakon ocjenjivanja izdati preporuku.</p> <p>5. Komisija do 31. prosinca 2012. i svake tri godine nakon toga objavljuje izvješće o napretku koje su države članice postigle u povećavanju broja zgrada približno nulte energije. Komisija na temelju tog izvješća izrađuje plan djelovanja i prema potrebi predlaže mjere za povećanje broja tih zgrada i potiče primjenu najbolje prakse za troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade približno nulte energije.</p> <p>6. Države članice mogu u posebnim i opravdanim slučajevima odlučiti da neće primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. točaka (a) i (b), ako je analiza troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja predmetne zgrade negativna. Države članice obavješćuju Komisiju o načelima odgovarajućih zakonskih režima.</p>				
<p>Članak 10.</p> <p>Financijski poticaji i tržišne prepreke</p> <p>1. S obzirom na važnost osiguravanja primjerenih financijskih i drugih instrumenata kojima se pospješuje energetska učinkovitost zgrada i prelazak na zgrade približno nulte energije, države</p>			<p>Fond za zaštitu okoliša je sufinancirao preglede zgrada i građevina i</p>	

<p>članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se razmotrili najrelevantniji takvi instrumenti u svjetlu nacionalnih okolnosti.</p> <p>2. Države članice do 30. lipnja 2011. sastavljaju popis postojećih i, prema potrebi, predloženih mjera i instrumenata uključujući one financijske prirode, koji promiču ciljeve ove Direktive, a koji nisu predviđeni ovom Direktivom.</p> <p>Države članice taj popis ažuriraju svake tri godine. Države članice te popise dostavljaju Komisiji, što mogu učiniti tako da ih uključe u planove djelovanja u vezi s energetske učinkovitosti iz članka 14. stavka 2. Direktive 2006/32/EZ.</p> <p>3. Komisija u okviru potpore provedbi ove Direktive ispituje učinkovitost navedenih postojećih i predloženih mjera iz stavka 2. kao i relevantnih instrumenata Unije. Komisija može na temelju tog ispitivanja pružiti savjete i preporuke u pogledu pojedinih nacionalnih programa i koordinacije s Unijom i međunarodnim financijskim institucijama, vodeći računa o načelu supsidijarnosti. Komisija može rezultate tog ispitivanja i moguće savjete ili preporuke uključiti u svoje izvješće o nacionalnim planovima energetske učinkovitosti iz članka 14. stavka 5. Direktive 2006/32/EZ.</p> <p>4. Komisija prema potrebi na zahtjev država članica pomaže kod određivanja nacionalnih i regionalnih programa financijske potpore s ciljem povećanja energetske učinkovitosti zgrada, posebno postojećih zgrada, podupirući razmjenu najbolje prakse među odgovornim nacionalnim i regionalnim vlastima ili tijelima.</p> <p>5. Komisija po mogućnosti do 2011. godine, u svrhu poboljšanja financijske potpore provedbi ove Direktive i vodeći računa o načelu supsidijarnosti, predstavlja analizu posebno sljedećih aspekata:</p> <p>(a) učinkovitosti, primjerenosti visine i stvarno iskorištenog iznosa strukturnih fondova i okvirnih programa koji se koriste u svrhu povećavanja energetske učinkovitosti zgrada, posebno u stambenom sektoru;</p> <p>(b) učinkovitosti korištenja fondova EIB-a i drugih javnih financijskih ustanova;</p> <p>(c) koordinacije sredstava Unije s nacionalnim sredstvima i drugim oblicima potpore koji mogu dodatno potaknuti ulaganja u energetske učinkovitost i dostatnost tih sredstava u odnosu na ostvarenje ciljeva Unije.</p>			<p>energetsko certificiranje zgrada u vlasništvu obrtnika te malih, srednjih i velikih poduzeća kao i energetske preglede i energetsko certificiranje postojećih višestambenih zgrada i obiteljskih kuća; još uvijek postoji dio sredstava za sufinanciranje ove namjene nekih lokalnih zajednica i komercijalnih banaka</p>	
---	--	--	--	--

<p>Na temelju te analize i u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom, Komisija može zatim podnijeti prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću u pogledu instrumenata Unije, ako to smatra primjerenim.</p> <p>6. Države članice kod osiguravanja poticaja za izgradnju ili značajnu obnovu zgrada vode računa o troškovno optimalnim razinama energetske učinkovitosti.</p> <p>7. Odredbe ove Direktive ne priječe države članice da osiguraju poticaje za nove zgrade, obnove ili građevinske elemente koji prelaze troškovno optimalne razine.</p>				
<p>Članak 11.</p> <p>Energetski certifikati</p> <p>1. Države članice donose potrebne mjere za uspostavu sustava energetske certificiranja zgrada. Energetski certifikat obuhvaća energetska učinkovitost zgrade i referentne vrijednosti, kao što su minimalni zahtjevi energetske učinkovitosti, kako bi se vlasnicima i najmoćnijim zgrade odnosno građevinske cjeline omogućilo da usporede i procijene njezinu energetska učinkovitost.</p> <p>Energetski certifikat može sadržavati dodatne informacije, kao što je godišnja potrošnja energije za nestambene zgrade i postotak energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije.</p> <p>2. Energetski certifikat obuhvaća preporuke za troškovno optimalno ili troškovno učinkovito poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade ili građevinske cjeline, osim ako nema realnog potencijala za takvo poboljšanje u odnosu na zahtjeve energetske učinkovitosti koji su na snazi.</p> <p>Preporuke u energetske certifikatu uključuju:</p> <p>(a) mjere koje se provode u vezi sa značajnom obnovom ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade; i</p> <p>(b) mjere za pojedinačne građevinske elemente neovisne o značajnoj obnovi ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade.</p> <p>3. Preporuke u energetske certifikatu tehnički su izvedive za konkretnu zgradu i mogu sadržavati procjenu razdoblja povrata ulaganja ili analizu troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja zgrade.</p> <p>4. U energetske certifikatu navodi se gdje vlasnik odnosno najmoćniji može</p>	<p>Pravilnik o energetske pregledu zgrade i energetske certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>dobiti detaljnije informacije, uključujući informacije u pogledu troškovne učinkovitosti preporuka navedenih u energetske certifikatu. Ocjenjivanje troškovne učinkovitosti temelji se na setu standardnih uvjeta, kao što su procjena ušteda energije i cijene energije na kojima se ta procjena temelji te preliminarna prognoza troškova. Osim toga, on sadrži informacije o koracima za provedbu preporuka. Vlasniku odnosno najmoprimcu mogu se pružiti i druge informacije o povezanim pitanjima, kao što su energetske preglede i poticaji financijske i druge prirode te mogućnosti financiranja.</p> <p>5. Države članice, podložno nacionalnim propisima, potiču tijela javne vlasti da vode računa o svojoj vodećoj ulozi u području energetske učinkovitosti zgrada i u skladu s tom ulogom, među ostalim, provedu preporuke iz energetske certifikata koji je izdan za zgrade u njihovu vlasništvu u razdoblju njegove valjanosti.</p> <p>6. Certificiranje građevinskih cjelina može se temeljiti na:</p> <p>(a) zajedničkom certificiranju čitave zgrade; ili</p> <p>(b) procjeni druge reprezentativne građevinske cjeline s istim energetske značajkama u istoj zgradi.</p> <p>7. Certificiranje obiteljskih kuća može se temeljiti na procjeni druge reprezentativne zgrade sličnog oblika i veličine i slične stvarne energetske učinkovitosti, ako stručnjak koji izdaje energetske certifikat može zajamčiti tu sličnost.</p> <p>8. Valjanost energetske certifikata ne može biti duža od 10 godina.</p> <p>9. Uz savjetovanje s relevantnim sektorima Komisija do 2011. godine donosi dragovoljnu zajedničku shemu certificiranja energetske učinkovitosti nestambenih zgrada u Europskoj uniji. Ta se mjera usvaja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 26. stavka 2. Države članice potiču se da priznaju odnosno da koriste tu shemu ili da koriste dio te sheme u skladu s nacionalnim okolnostima.</p>				
<p>Članak 12.</p> <p>Izdavanje energetske certifikata</p> <p>1. Države članice osiguravaju da se energetske certifikat izda za:</p> <p>(a) zgrade odnosno građevinske cjeline koje se grade, prodaju ili iznajmljuju novom stanaru; i</p> <p>(b) zgrade u kojima više od 500 m² ukupne korisne površine zauzima prostor koji</p>				

<p>koriste tijela javne vlasti i u kojima se često zadržava građanstvo. Od 9. srpnja 2015. taj se prag od 500 m² spušta na 250 m². Zahtjev izdavanja energetske certifikata ne primjenjuje se na zgrade odnosno građevinske cjeline koje posjeduju valjan certifikat izdan u skladu s Direktivom 2002/91/EZ ili ovom Direktivom.</p> <p>2. Države članice zahtijevaju da se kod izgradnje, prodaje i iznajmljivanja zgrada ili građevinskih cjelina potencijalnom novom najmoprimcu ili kupcu pokaže, a kupcu odnosno najmoprimcu i preda, energetski certifikat odnosno njegova preslika.</p> <p>3. Ako se zgrada prodaje ili iznajmljuje prije nego što je izgrađena, države članice mogu zahtijevati da prodavatelj, odstupajući od stavaka 1. i 2., osigura procjenu njezine buduće energetske učinkovitosti; u tom se slučaju energetski certifikat izdaje najkasnije kada zgrada bude izgrađena.</p> <p>4. Države članice traže da se prilikom oglašavanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zgrada koje imaju energetski certifikat, — građevinskih cjelina u zgradi koja ima energetski certifikat, i — građevinskih cjelina koje imaju energetski certifikat, <p>u komercijalnim medijima u svrhu njihove prodaje ili iznajmljivanja navede pokazatelj energetske učinkovitosti iz energetske certifikata zgrade odnosno građevinske cjeline.</p> <p>5. Odredbe ovog članka provode se u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima o suvlasništvu odnosno zajedničkom vlasništvu.</p> <p>6. Države članice mogu kategorije zgrada iz članka 4. stavka 2. izuzeti od primjene stavaka 1., 2., 4. i 5. ovog članka.</p> <p>7. O mogućim učincima energetske certifikata u smislu mogućih sudskih postupaka odlučuje se u skladu s nacionalnim propisima.</p>	<p>Pravilnik o energetske pregledu zgrade i energetske certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 13.</p> <p>Izlaganje energetske certifikata</p> <p>1. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da u zgradama u kojima tijela javne vlasti koriste prostor koji zauzima više od 500 m² ukupne korisne površine i u kojima se često zadržava građanstvo, a za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 12. stavkom 1., energetski certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu.</p>	<p>Pravilnik o energetske pregledu zgrade i energetske certificiranju</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>Od 9. srpnja 2015. taj se prag od 500 m² spušta na 250 m².</p> <p>2. Države članice zahtijevaju da u zgradama u kojima više od 500 m² korisne površine zauzima prostor u kojemu se često zadržava građanstvo i za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 12. stavkom 1., energetska certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu.</p> <p>3. Odredbe ovog članka ne uključuju obvezu izlaganja preporuka iz energetskog certifikata.</p>	<p>(„Narodne novine“ 88-2093/17)</p>			
<p>Članak 14.</p> <p>Pregled sustava grijanja</p> <p>1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava grijanja zgrada, kao što su toplinski generator, upravljački sustav i optočna crpka ili crpke, s kotlovima čija nazivna snaga za potrebe zagrijavanja prostora prelazi 20 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti i dimenzioniranja kotla u odnosu na toplinske potrebe zgrade. Procjenu dimenzioniranja kotla nije potrebno ponavljati, osim ako su u međuvremenu izvršene promjene na sustavu grijanja ili ako su se promijenile toplinske potrebe zgrade.</p> <p>Države članice mogu smanjiti učestalost tih pregleda odnosno ublažiti ih, ako se koristi sustav elektroničkog nadzora i upravljanja.</p> <p>2. Države članice mogu odrediti drukčiju dinamiku pregleda, ovisno o vrsti i nazivnoj snazi sustava grijanja, uzimajući u obzir troškove pregleda sustava grijanja i procijenjene uštede troškova energije koje bi se mogle postići kao rezultat pregleda.</p> <p>3. Sustavi grijanja s kotlovima nazivne snage iznad 100 kW pregledavaju se barem svake dvije godine. Kod plinskih se kotlova to razdoblje može produžiti na četiri godine.</p> <p>4. Države članice mogu umjesto stavaka 1., 2. i 3. poduzeti mjere radi savjetovanja korisnika u pogledu zamjene kotlova, drugih izmjena sustava grijanja i alternativnih rješenja za procjenu učinkovitosti i odgovarajućeg dimenzioniranja kotla. Ukupni učinak ovog pristupa istovjetan je učinku koji proizlazi iz odredaba stavaka 1., 2. i 3.</p> <p>Ako države članice odluče primjenjivati mjere iz prvog podstavka, one Komisiji podnose izvješće o istovjetnosti tih mjera s mjerama iz stavaka 1., 2 i 3. ovog članka</p>	<p>Pravilnik o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>najkasnije do 30. lipnja 2011. Države članice ta izvješća podnose Komisiji svake tri godine. Izvješća se mogu uključiti u planove djelovanja u vezi s energetsom učinkovitosti iz članka 14. stavka 2. Direktive 2006/32/EZ.</p> <p>5. Komisija može po primitku nacionalnog izvješća države članice o primjeni opcije opisane u stavku 4. zatražiti dodatne konkretne informacije u pogledu zahtjeva i istovjetnosti mjera utvrđenih u tom stavku. U tom slučaju dotična država članica dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci.</p>				
<p>Članak 15.</p> <p>Pregled sustava klimatizacije</p> <p>1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava klimatizacije nazivne snage iznad 12 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti klimatiziranja i dimenzioniranja u odnosu na potrebe hlađenja zgrade. Procjenu dimenzioniranja nije potrebno ponavljati, osim ako su u međuvremenu izvršene promjene na sustavu klimatizacije ili ako su se promijenile potrebe hlađenja zgrade. Države članice mogu smanjiti učestalost pregleda odnosno ublažiti ih, ako se koristi sustav elektroničkog nadzora i upravljanja.</p> <p>2. Države članice mogu odrediti drukčiju dinamiku pregleda, ovisno o vrsti i nazivnoj snazi sustava klimatizacije, uzimajući u obzir troškove pregleda sustava klimatizacije i procijenjene uštede troškova energije koje bi se mogle postići kao rezultat pregleda.</p> <p>3. Države članice kod utvrđivanja mjera iz stavaka 1. i 2. ovog članka osiguravaju, u mjeri u kojoj je to gospodarski i tehnički izvedivo, da se pregledi provode u skladu s pregledima sustava grijanja i drugih tehničkih sustava iz članka 14. ove Direktive i kontrolom propuštanja iz Uredbe (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o određenim fluoriranim stakleničkim plinovima (1).</p> <p>4. Države članice mogu umjesto stavaka 1., 2. i 3. poduzeti mjere radi savjetovanja korisnika u pogledu zamjene sustava klimatizacije ili drugih izmjena sustava klimatizacije, što može uključivati preglede za procjenu učinkovitosti i odgovarajućeg dimenzioniranja sustava klimatizacije. Ukupni učinak ovog pristupa istovjetan je učinku koji proizlazi iz odredaba stavaka 1., 2. i 3.</p>	<p>Pravilnik o energetsom pregledu zgrade i energetsom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>Ako države članice primjenjuju mjere iz prvog podstavka, one Komisiji podnose izvješće o istovjetnosti tih mjera s mjerama iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka najkasnije do 30. lipnja 2011. Države članice ta izvješća podnose Komisiji svake tri godine. Izvješća se mogu uključiti u planove djelovanja u vezi s energetsom učinkovitosti iz članka 14. stavka 2. Direktive 2006/32/EZ.</p> <p>5. Komisija može po primitku nacionalnog izvješća države članice o primjeni opcije opisane u stavku 4. zatražiti dodatne konkretne informacije u pogledu zahtjeva i istovjetnosti mjera utvrđenih u tom stavku. U tom slučaju dotična država članica dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci.</p>				
<p>Članak 16.</p> <p>Izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije</p> <p>1. Izvješće o pregledu izdaje se nakon svakog pregleda sustava grijanja odnosno klimatizacije. Izvješće o pregledu sadrži rezultat pregleda obavljenog u skladu s člankom 14. ili 15. i uključuje preporuke za troškovno učinkovito poboljšanje energetske učinkovitosti pregledanog sustava.</p> <p>Preporuke se mogu temeljiti na usporedbi energetske učinkovitosti pregledanog sustava s energetsom učinkovitošću najboljeg raspoloživog i izvedivog sustava i sustava sličnoga tipa kod kojeg sve relevantne komponente postižu razinu energetske učinkovitosti koju predviđa mjerodavno zakonodavstvo.</p> <p>2. Izvješće o pregledu predaje se vlasniku odnosno najmoprimcu zgrade.</p>	<p>Pravilnik o energetsom pregledu zgrade i energetsom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 17.</p> <p>Neovisni stručnjaci</p> <p>Države članice osiguravaju da energetske certificiranje zgrada i preglede sustava grijanja i klimatizacije provode kvalificirani i/ili akreditirani stručnjaci na neovisan način, bilo da se radi o samostalno zaposlenim osobama ili zaposlenicima javnih tijela ili privatnih poduzeća.</p> <p>Stručnjaci se akreditiraju na temelju stručnosti. Države članice javnosti stavljaju na raspolaganje informacije o izobrazbi i akreditacijama.</p> <p>Države članice osiguravaju da se javnosti stave na raspolaganje popisi kvalificiranih</p>	<p>Pravilnik o energetsom pregledu zgrade i energetsom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>i/ili akreditiranih stručnjaka ili popisi akreditiranih poduzeća koja nude usluge tih stručnjaka i da se ti popisi redovito ažuriraju.</p>				
<p>Članak 18.</p> <p>Neovisni sustav kontrole</p> <p>1. Države članice osiguravaju uspostavu neovisnih sustava kontrole energetske certifikata i izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije u skladu s Prilogom II. Države članice mogu uspostaviti odvojene sustave za kontrolu energetske certifikata i kontrolu izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije.</p> <p>2. Države članice mogu prenijeti odgovornost za provedbu neovisnih sustava kontrole.</p> <p>Države članice koje se za to odluče osiguravaju da se neovisni sustavi kontrole provode u skladu s Prilogom II.</p> <p>3. Države članice zahtijevaju da se energetske certifikate i izvješća o pregledu iz stavka 1. stave na raspolaganje nadležnim vlastima i tijelima na njihov zahtjev.</p>	<p>Pravilnik o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 19.</p> <p>Preispitivanje</p> <p>Komisija uz pomoć odbora osnovanog člankom 26. ocjenjuje ovu Direktivu najkasnije do 1. siječnja 2017. u svjetlu stečenih iskustava i napretka učinjenog tijekom njezine primjene te prema potrebi daje prijedloge.</p>	<p>Pravilnik o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 20.</p> <p>Obavješćivanje</p> <p>1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi vlasnici i najmoprimci zgrada ili građevinskih cjelina bili obaviješteni o različitim metodama i praksi kojima se može povećati energetska učinkovitost.</p> <p>2. Države članice vlasnicima i najmoprimcima zgrada posebno pružaju informacije o energetskim certifikatima i izvješćima o pregledu, njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim načinima poboljšanja energetske učinkovitosti zgrade i, prema potrebi, o financijskim instrumentima koji su raspoloživi za poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade.</p>	<p>Pravilnik o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>Komisija na zahtjev država članica pomaže državama članicama u provođenju informativnih kampanja za potrebe stavka 1. i prvog podstavka ovog stavka, koje mogu biti predmet programa Unije.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se svima koji su odgovorni za provedbu ove Direktive stave na raspolaganje smjernice i izobrazba. Te smjernice i izobrazba bave se važnošću poboljšanja energetske učinkovitosti i omogućuju da se kod planiranja, projektiranja, građenja i obnove industrijskih i stambenih zona razmotri optimalna kombinacija poboljšanja energetske učinkovitosti, korištenja energije iz obnovljivih izvora i korištenja daljinskoga grijanja i hlađenja.</p> <p>4. Komisija se poziva da stalno poboljšava svoje usluge obavješćivanja, posebno internetske stranice koje su uređene kao europski portal za energetske učinkovitost zgrada usmjeren prema građanima, stručnjacima i nadležnim tijelima, kako bi državama članicama pomogla u njihovim naporima obavješćivanja i osvješćivanja. Informacije na tim internetskim stranicama mogu sadržavati poveznice na relevantno zakonodavstvo Europske unije te nacionalno, regionalno i lokalno zakonodavstvo, poveznice na internetske stranice EUROPA koje sadrže nacionalne planove djelovanja u vezi s energetskom učinkovitosti, poveznice na raspoložive financijske instrumente te primjere najbolje prakse na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Komisija u kontekstu Europskog fonda za regionalni razvoj nastavlja i dodatno intenzivira svoje usluge obavješćivanja, s ciljem olakšavanja korištenja raspoloživih sredstava pružajući pomoć i informacije zainteresiranim subjektima, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, u pogledu mogućnosti financiranja, uzimajući u obzir posljednje izmjene regulatornog okvira.</p>				
<p>Članak 21.</p> <p>Savjetovanje</p> <p>Kako bi se olakšala učinkovita provedba Direktive, države članice u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom i prema potrebi savjetuju s relevantnim subjektima, uključujući lokalna i regionalna tijela. To savjetovanje posebno je važno za primjenu članka 9. i 20.</p>	<p>Pravilnik o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 22.</p>				

<p>Prilagođavanje Priloga I. tehničkom napretku</p> <p>Komisija prilagođava točke 3. i 4. Priloga I. tehničkom napretku putem delegiranih akata u skladu s člancima 23., 24. i 25.</p>				
<p>Članak 23.</p> <p>Delegiranje ovlasti</p> <p>1. Komisiji se dodjeljuju ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 22. na razdoblje od pet godina, počevši od 8. srpnja 2010. Komisija sastavlja izvješće u vezi s prenesenim ovlastima najkasnije šest mjeseci prije završetka petogodišnjeg razdoblja. Prenošenje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednake dužine, osim ako ga Europski parlament ili Vijeće opozove u skladu s člankom 24.</p> <p>2. Ne dovodeći u pitanje rok iz članka 5. stavka 1., ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 5. Komisiji se dodjeljuju do 30. lipnja 2012.</p> <p>3. Čim Komisija donese delegirani akt, ona ga istodobno prosljeđuje Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>4. Ovlasti za donošenje delegiranih akata Komisiji se dodjeljuju podložno uvjetima utvrđenima u člancima 24. i 25.</p>				
<p>Članak 24.</p> <p>Opoziv ovlasti</p> <p>1. Delegiranje ovlasti iz članaka 5. i 22. može opozvati Europski parlament ili Vijeće.</p> <p>2. Institucija koja je započela unutarnji postupak za donošenje odluke o opozivu delegiranja ovlasti nastoji o tomu obavijestiti drugu instituciju i Komisiju u razumnom roku prije donošenja konačne odluke, navodeći delegirane ovlasti koje bi mogle biti predmetom opoziva te moguće razloge za opoziv.</p> <p>3. Odlukom o opozivu prestaju delegirane ovlasti navedene u toj odluci. Ona proizvodi učinke odmah ili na kasniji dan utvrđen u odluci. Ona ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su na snazi. Ona se objavljuje u Službenom listu Europske unije.</p>				
<p>Članak 25.</p> <p>Prigovori na delegirane akte</p> <p>1. Europski parlament i Vijeće mogu staviti prigovor na delegirani akt u roku od dva mjeseca od dana priopćenja.</p>				

<p>Taj se rok na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća produljuje za dva mjeseca.</p> <p>2. Ako do isteka tog roka ni Europski parlament niti Vijeće ne stave prigovor na delegirani akt, on se objavljuje u Službenom listu Europske unije i stupa na snagu na dan koji je u njemu naveden. Delegirani se akt može objaviti u Službenom listu Europske unije i stupiti na snagu i prije isteka toga roka, ako su Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da ne namjeravaju staviti prigovor.</p> <p>3. Ako Europski parlament ili Vijeće stavi prigovor na delegirani akt, on ne stupa na snagu. Institucija koja stavlja prigovor navodi razloge prigovora na delegirani akt.</p>				
<p>Članak 26.</p> <p>Odborski postupak</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. 2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.</p>				
<p>Članak 27.</p> <p>Sankcije</p> <p>Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju u slučaju povrede nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice Komisiji dostavljaju te odredbe najkasnije do 9. siječnja 2013. te je bez odlaganja obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.</p>	<p>Pravilnik o energetsom pregledu zgrade i energetsom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 28.</p> <p>Prijenos</p> <p>1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člancima 2. do 18. te člancima 20. i 27. najkasnije do 9. srpnja 2012. Što se tiče članaka 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. i 27., one primjenjuju te odredbe najkasnije od 9. siječnja 2013. Što se tiče članaka 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15. i 16., one primjenjuju te odredbe na zgrade u kojima su smještena tijela javne vlasti najkasnije od 9. siječnja 2013., a na ostale zgrade najkasnije od 9. srpnja 2013.</p>	<p>Pravilnik o energetsom pregledu zgrade i energetsom certificiranju („Narodne novine“ 88-2093/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>One mogu odgoditi primjenu članka 12. stavaka 1. i 2., u odnosu na pojedinačne građevinske cjeline koje se iznajmljuju, do 31. prosinca 2015. Ipak, to ne smije dovesti do izdavanja manjeg broja certifikata nego što bi ih bilo izdano na temelju primjene Direktive 2002/91/EZ u dotičnoj državi članici.</p> <p>Kada države članice donose ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. One također sadržavaju izjavu da se upute na Direktivu 2002/91/EZ u postojećim zakonima i drugim propisima smatraju uputama na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja te formulaciju te izjave.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>				
<p>Članak 29.</p> <p>Stavljanje izvan snage</p> <p>Direktiva 2002/91/EZ, kako je izmijenjena Uredbom navedenom u Prilogu IV. dijelu A, ovim se stavlja izvan snage s učinkom od 1. veljače 2012., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu roka za njezin prijenos u nacionalno pravo i njezinu primjenu, kako je navedeno u Prilogu IV. dijelu B.</p> <p>Upućivanja na Direktivu 2002/91/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga V.</p>				
<p>Članak 30.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>				
<p>Članak 31.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>				
<p>PRILOG I.</p> <p>Zajednički opći okvir za izračunavanje energetske učinkovitosti zgrada (iz članka 3.)</p>				

<p>1. Energetska učinkovitost zgrade određuje se na temelju izračunane ili stvarne godišnje količine energije koja se troši da bi se zadovoljile različite potrebe povezane s uobičajenim korištenjem zgrade i odražava potrebe za toplinskom energijom i potrebe za rashladnom energijom (energija potrebna da bi se izbjeglo pregrijavanje), radi održavanja predviđenih temperaturnih uvjeta, te potrebe za sanitarnom toplom vodom.</p> <p>2. Energetska učinkovitost zgrade izražava se na transparentan način i uključuje pokazatelj energetske učinkovitosti i brojčani pokazatelj potrošnje primarne energije na temelju faktora primarne energije po nositelju energije, koji se mogu temeljiti na nacionalnim ili regionalnim godišnjim ponderiranim prosjecima ili specifičnoj vrijednosti proizvodnje u krugu zgrade.</p> <p>Metodologija za izračunavanje energetske učinkovitosti zgrada uzima u obzir europske norme i mora biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije, uključujući Direktivu 2009/28/EZ.</p> <p>3. Kod utvrđivanja metodologije uzimaju se u obzir barem sljedeći aspekti:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) sljedeće stvarne toplinske značajke zgrade, uključujući unutarnje pregrade:<ul style="list-style-type: none">i. toplinski kapacitet;ii. izolacija;iii. pasivno grijanje;iv. rashladni elementi; iv. toplinski mostovi;(b) postrojenja za grijanje i opskrbu toplom vodom, uključujući njihova izolacijska svojstva;(c) postrojenja za klimatizaciju;(d) prirodno i mehaničko provjetranje, koje može uključivati zrakonepropusnost;(e) ugradbena rasvjeta (uglavnom u nestambenom sektoru);(f) oblik, položaj i orijentacija zgrade, uključujući vanjsku klimu;(g) pasivni solarni sustavi i zaštita od sunca;(h) unutarnji klimatski uvjeti, uključujući projektiranu unutarnju klimu;(i) unutarnja opterećenja. <p>4. Uzima se u obzir pozitivan utjecaj sljedećih čimbenika, ako su oni relevantni za izračun:</p> <ul style="list-style-type: none">(a) mjesni uvjeti osunčanja, aktivni solarni sustavi i drugi sustavi grijanja i električni sustavi na temelju energije iz obnovljivih izvora;(b) električna energija proizvedena kogeneracijom;				
---	--	--	--	--

<p>(c) sustavi daljinskog i blokovskoga grijanja i hlađenja; (d) prirodna rasvjeta. 5. Zgrade bi u svrhu izračuna trebalo odgovarajuće razvrstati u jednu od sljedećih kategorija: (a) različiti tipovi obiteljskih kuća; (b) stambene zgrade; (c) poslovne zgrade; (d) zgrade za obrazovanje; (e) bolnice; (f) hoteli i restorani; (g) sportski objekti; (h) zgrade veleprodaje i maloprodaje; (i) ostali tipovi zgrada koje troše energiju.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG II. Neovisni sustavi kontrole energetske certifikata i izvješća o pregledu</p> <p>1. Nadležne vlasti odnosno tijela kojima su nadležne vlasti prenijele odgovornost za provedbu neovisnog sustava kontrole nasumično odabiru i provjeravaju barem statistički značajan postotak svih energetskih certifikata koji su izdani tijekom godine. Provjera se temelji na sljedećim opcijama ili istovjetnim mjerama: (a) provjera valjanosti ulaznih podataka zgrade koji su korišteni kod izdavanja energetskog certifikata i rezultata navedenih u certifikatu; (b) provjera ulaznih podataka i provjera rezultata energetskog certifikata, uključujući dane preporuke; (c) potpuna provjera ulaznih podataka zgrade koji su korišteni kod izdavanja energetskog certifikata, potpuna provjera rezultata navedenih u certifikatu, uključujući dane preporuke, te, po mogućnosti, posjet samoj zgradi radi provjere podudaranja specifikacija navedenih u energetskom certifikatu i certificirane zgrade.</p> <p>2. Nadležne vlasti odnosno tijela kojima su nadležne vlasti prenijele odgovornost za provedbu neovisnog sustava kontrole nasumično odabiru i provjeravaju barem statistički značajan postotak svih izvješća o pregledu koja su izdana tijekom godine.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG III. Poredbeni metodološki okvir za utvrđivanje troškovno optimalnih razina zahtjeva energetske učinkovitosti za zgrade i građevinske elemente</p>				

<p>Poredbeni metodološki okvir omogućuje državama članicama da utvrde energetske učinkovitosti zgrada i građevinskih elemenata i da ocijene gospodarske aspekte mjera povezanih s energetskom učinkovitošću te da ih stave u međusobnu kako bi utvrdile troškovno optimalnu razinu.</p> <p>Poredbeni metodološki okvir dopunjuje se smjernicama u kojima se opisuje primjena tog okvira u izračunavanju troškovno optimalnih razina učinkovitosti. Poredbeni metodološki okvir omogućuje da se uzmu u obzir sljedeći čimbenici: obrasci korištenja, vanjski klimatski uvjeti, troškovi ulaganja, kategorija zgrade, troškovi održavanja i operativni troškovi (uključujući troškove i uštede energije) te prema potrebi zarada od proizvedene energije i troškovi zbrinjavanja. Trebao bi se temeljiti na europskim normama koje su relevantne za ove Direktive.</p> <p>Osim toga, Komisija osigurava:</p> <ul style="list-style-type: none"> — smjernice uz poredbeni metodološki okvir, koje će omogućiti državama članicama da poduzmu korake navedene u nastavku, — informacije o procijenjenim dugoročnim trendovima cijena energije. <p>Opći uvjeti za primjenu poredbenog metodološkog okvira u državama članicama, izraženi u parametrima, utvrđuju se na razini država članica.</p> <p>Na temelju poredbenog metodološkog okvira države članice dužne su:</p> <ul style="list-style-type: none"> — definirati referentne zgrade za koje je značajna funkcionalnost i geografski položaj, uključujući unutarnje i vanjske klimatske uvjete, i koje su u tom smislu reprezentativne. Referentne zgrade obuhvaćaju stambene i nestambene zgrade, kako nove tako i postojeće, — utvrditi mjere energetske učinkovitosti koje se ocjenjuju u odnosu na referentne zgrade. To mogu biti mjere za pojedinačne zgrade u cjelini, pojedinačne građevinske elemente ili kombinaciju građevinskih elemenata, — procijeniti potrebe referentnih zgrada za krajnjom i primarnom energijom prije i nakon primjene utvrđenih mjera energetske učinkovitosti, — izračunati troškove (tj. neto sadašnju vrijednost) mjera energetske učinkovitosti (kako je navedeno u drugoj alineji) tijekom očekivanoga gospodarskog vijeka trajanja u odnosu na referentne zgrade (kako je navedeno u prvoj alineji) 				
--	--	--	--	--

<p>primjenom načela poredbenog metodološkog okvira. Izračunavanjem troškova mjera energetske učinkovitosti tijekom očekivanoga gospodarskog vijeka trajanja države članice procjenjuju troškovnu učinkovitost različitih razina minimalnih zahtjeva energetske učinkovitosti. To će omogućiti da se odrede troškovno optimalne razine zahtjeva energetske učinkovitosti.</p>										
<p style="text-align: center;">PRILOG IV. DIO A</p> <p>Direktiva stavljena izvan snage s njezinom naknadnom izmjenom (iz članka 29.)</p> <p>Direktiva 2002/91/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 1, 4.1.2003., str. 65.) Uredba (EZ) br. 1137/2008 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 311, 21.11.2008., str. 1.) samo točka 9.9. Priloga</p> <p style="text-align: center;">DIO B</p> <p>Rokovi za prijenos u nacionalno pravo i primjenu (iz članka 29.)</p> <table border="1" data-bbox="92 1093 555 1352"> <thead> <tr> <th>Direktiva</th> <th>Rok za prijenos</th> <th>Datum primjene</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2002/91/EZ</td> <td>4. siječnja 2006.</td> <td>4. siječnja 2009., samo u odnosu na članke 7., 8. i 9.</td> </tr> </tbody> </table>	Direktiva	Rok za prijenos	Datum primjene	2002/91/EZ	4. siječnja 2006.	4. siječnja 2009., samo u odnosu na članke 7., 8. i 9.				
Direktiva	Rok za prijenos	Datum primjene								
2002/91/EZ	4. siječnja 2006.	4. siječnja 2009., samo u odnosu na članke 7., 8. i 9.								

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA

USPOREDNI PRIKAZ PODUDARANJA ODREDBI PROPISA EU / PRAVNOG AKTA VIJEĆA EUROPE S PRIJEDLOGOM PROPISA

1. Naziv propisa EU / pravnog akta VE te predmet i cilj njegova uređivanja

Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i VIjeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ

Directive 2012/27/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 on energy efficiency, amending Directives 2009/125/EC and 2010/30/EU and repealing Directives 2004/8/EC and 2006/32/EC

Predmet uređivanja:

Ovom Direktivom utvrđuje se zajednički okvir za poticanje energije iz obnovljivih izvora. Direktiva postavlja obvezatne nacionalne ciljeve za ukupan dio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije iz obnovljivih izvora u prometu. Direktiva propisuje pravila koja se odnose na statističke prijenose među državama članicama, zajedničke projekte među državama članicama i zajedničke projekte između država članica i trećih država, jamstva o podrijetlu, upravne postupke, informacije i izobrazbu te pristup elektroenergetskoj mreži za energiju iz obnovljivih izvora. Nadalje, njome se utvrđuju kriteriji održivosti za pogonska biogoriva i tekuća biogoriva.

2. Naziv prijedloga propisa te predmet i cilj njegova uređenja

Prijedlog Zakona o toplinarstvu

Predmet uređivanja:

Ovim se Zakonom uređuju mjere za sigurnu i pouzdanu opskrbu toplinskom energijom, toplinski sustavi za korištenje toplinske energije za grijanje i hlađenje, uvjeti dobivanja koncesije za distribuciju toplinske energije, odnosno koncesije za izgradnju distributivne mreže, pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu djelatnost proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom u toplinskim sustavima i mjere za postizanje energetske učinkovitosti u toplinskim sustavima.

3. Usklađenost s primarnim izvorom prava EU

UEU, Dio treći, Glava 16. Trans-europske mreže, članak 170

Usklađeno

4. Usklađenost s propisom (sekundarnim izvorom prava) EU / pravnim aktom VE

a)	b)	c)	d)	e)
		Usklađenost odredbe prijedloga propisa s odredbom	Razlozi za djelomičnu	Predviđeni datum za postizanje

Odredbe i zahtjevi propisa EU (članak, stavak, točka) / pravnog akta VE	Odredbe prijedloga propisa (glava, odjeljak, članak, stavak, točka, itd.)	propisa EU / pravnog akta VE (usklađeno, djelomično usklađeno, neusklađeno)	usklađenost / neusklađenost	potpune usklađenosti
Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ	Prijedlog Zakona o toplinarstvu			
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE I.</p> <p style="text-align: center;">PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE, DEFINICIJE I CILJEVI POVEĆANJA ENERGETSKE UČINKOVITOSTI</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 1.</p> <p style="text-align: center;">Predmet i područje primjene</p> <p>1. Ovom se Direktivom uspostavlja zajednički okvir mjera za poticanje energetske učinkovitosti u Uniji kako bi se osiguralo ostvarivanje krovnog cilja povećanja energetske učinkovitosti Unije za 20 % do 2020. i otvorio put daljnjim poboljšanjima energetske učinkovitosti nakon te godine.</p> <p>Njome se utvrđuju pravila čija je namjena otklanjanje prepreka na tržištu energije i prevladavanje neefikasnosti tržišta koje ograničavaju učinkovitost u opskrbi energijom i njezinoj uporabi i osigurava utvrđivanje okvirnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti do 2020.</p> <p>2. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi minimalni su zahtjevi i ne sprečavaju države članice da zadrže ili uvedu strože mjere.</p> <p>Takve su mjere u skladu s pravom Unije. Ako su nacionalnim zakonodavstvom predviđene strože mjere, država članica obavješćuje Komisiju o tom zakonodavstvu.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 2.</p> <p style="text-align: center;">Definicije</p> <p>Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:</p> <p>1. „energija” znači svi oblici energenata, goriva, toplinske energije, obnovljive energije, električne energije ili bilo koji drugi oblik energije kako je definirano u članku 2. točki (d) Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetske statistici (1);</p> <p>2. „potrošnja primarne energije” znači bruto kopnena potrošnja bez neenergetskog korištenja;</p>	<p style="text-align: center;">Članak 4.</p> <p style="text-align: center;">Značenje pojedinih izraza</p> <p>(1) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena zakonom kojim se uređuje energetske sektor.</p> <p>(2) U ovom se Zakonu koriste i izrazi koji u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:</p> <p>1. <i>distribucijska mreža</i> - vrelodna, toplodna i/ili</p>			

<p>3. „krajnja potrošnja energije” znači cjelokupna energija kojom se opskrbljuju industrija, promet, kućanstva, usluge i poljoprivreda. Isključena je isporuka sektoru za pretvorbu energije i samoj energetskejoj industriji;</p> <p>4. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije i utroška energije;</p> <p>5. „ušteta energije” znači količina uštedene energije utvrđena mjerenjem i/ili procjenjivanjem potrošnje prije i nakon provedbe mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti, uz osiguravanje normalizacije vanjskih uvjeta koji utječu na potrošnju energije;</p> <p>6. „poboljšanje energetske učinkovitosti” znači povećanje energetske učinkovitosti kao rezultat promjena u tehnologiji, ponašanju i/ili gospodarstvu;</p> <p>7. „energetska usluga” znači fizička korist, prednost ili dobro dobiveno iz kombinacije energije s energetske učinkovitom tehnologijom ili djelovanjem, koje može uključivati rad, održavanje i kontrolu potrebne za pružanje usluge, koja se pruža na temelju ugovora i za koju je dokazano da u uobičajenim okolnostima dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koja se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti ili do ušteta primarne energije;</p> <p>8. „javna tijela” znači „javni naručitelji” kako je definirano u Direktivi 2004/18/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o usklađivanju postupaka za sklapanje ugovora o javnim radovima, ugovora o javnoj nabavi robe te ugovora o javnim uslugama (2);</p> <p>9. „središnja vlast” znači svi administrativni odjeli s nadlež nošću na cijelom državnom području države članice;</p> <p>10. „ukupna korisna površina poda” znači površina poda zgrade ili dijela zgrade u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta;</p> <p>11. „sustav gospodarenja energijom” znači skup međusobno povezanih i djelujućih elemenata plana u kojem su određeni cilj povećanja energetske učinkovitosti i strategija za njegovo ostvarivanje;</p> <p>12. „europska norma” znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;</p> <p>13. „međunarodna norma” znači norma koju je donijela Međunarodna organizacija za normizaciju te koja je stavljena na raspolaganje javnosti;</p> <p>14. „stranka obveznica” znači distributer energije ili poduzeće za maloprodaju energije za koje je obvezujući nacionalni sustav obveze energetske učinkovitosti iz članka 7.;</p> <p>15. „ovlaštena stranka” znači pravni subjekt na koji je vlada ili drugo javno tijelo prenijelo ovlasti za razvoj financijskog plana, njegovo upravljanje ili rad u ime vlade ili drugog javnog tijela;</p>	<p>parovodna mreža, od obračunskog mjernog mjesta proizvođača toplinske energije do obračunskog mjernog mjesta krajnjih kupaca,</p> <p>2. <i>distribucijsko područje</i> - područje ili dio područja jedinice lokalne samouprave za koje se daje koncesija za distribuciju toplinske energije ili koncesija za izgradnju distribucijske mreže,</p> <p>3. <i>distribucija toplinske energije</i> – energetska djelatnost preuzimanja toplinske energije od proizvođača te razvoda iste distribucijskom mrežom radi isporuke krajnjem kupcu, isključujući opskrbu toplinskom energijom, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,</p> <p>4. <i>distributer toplinske energije</i> - energetske subjekt koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti distribucije toplinske energije u toplinskom sustavu,</p> <p>5. <i>energenti</i> - smatraju se ulazne količine plina, naftnih derivata, ugljena, obnovljivih izvora energije i sl. za transformaciju u toplinsku energiju,</p> <p>6. <i>energetski subjekt</i> - pravna ili fizička osoba koja obavlja jednu ili više energetske djelatnosti i ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti izdanu od Agencije,</p> <p>7. <i>Hrvatska energetska regulatorna agencija</i> - (u daljnjem tekstu: Agencija) - nezavisni regulator energetske djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim odredbama ovoga Zakona, zakona kojim se uređuje energetske sektor i regulacija energetske djelatnosti,</p> <p>8. <i>instalacije</i> - razvod cijevi od obračunskog mjernog mjesta u toplinskoj podstanici do radijatorskog ventila, odnosno ventila trošila u samostalnoj uporabnoj cjelini, te radijator i druga ogrjevna tijela u</p>	<p>Usklađeno za toplinarstvo</p>		
--	--	----------------------------------	--	--

<p>16. „stranka sudionica” znači poduzeće ili javno tijelo koje se obvezalo ostvariti određene ciljeve na temelju dobrovoljnog sporazuma ili je obuhvaćeno instrumentom nacionalne regulatorne politike;</p> <p>17. „provedbeno tijelo javne vlasti” znači tijelo na koje se primjenjuje javno pravo i koje je odgovorno za provedbu ili praćenje oporezivanja u području energetike ili emisija ugljika, financijskih planova i instrumenata, fiskalnih poticaja, standarda i normi, sustava označavanja energetske učinkovitosti, osposobljavanja ili obrazovanja;</p> <p>18. „mjera politike” znači regulatorni, financijski, fiskalni ili dobrovoljni instrument ili instrument za pružanje informacija koji je formalno uspostavljen i provodi se u državi članici s ciljem stvaranja okvira potpore, zahtjeva ili poticaja kojima se osigurava da sudionici na tržištu pružaju i kupuju energetske usluge i poduzimaju druge mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti;</p> <p>19. „pojedična mjera” znači mjera koja dovodi do poboljšanja energetske učinkovitosti koje se može provjeriti i izmjeriti ili procijeniti i koja se poduzima kao posljedica mjere politike;</p> <p>20. „distributer energije” znači fizička ili pravna osoba, uključujući operatora distribucijskog sustava, odgovorna za prijenos ili transport energije s ciljem njezine isporuke krajnjim kupcima ili do distribucijskih stanica koje prodaju energiju krajnjim kupcima;</p> <p>21. „operator distribucijskog sustava” znači „operator distribucijskog sustava” kako je definiran u Direktivi 2009/72/EZ odnosno Direktivi 2009/73/EZ;</p> <p>22. „poduzeće za maloprodaju energije” znači fizička ili pravna osoba koja prodaje energiju krajnjim kupcima;</p> <p>23. „krajnji kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupuje energiju za vlastitu krajnju potrošnju;</p> <p>24. „pružatelj energetske usluge” znači fizička ili pravna osoba koja isporučuje energetske usluge ili druge usluge za poboljšanje energetske učinkovitosti u objektima ili prostorijama krajnjeg kupca;</p> <p>25. „energetski pregled” znači sustavni postupak stjecanja odgovarajućeg znanja o postojećem profilu potrošnje energije zgrade ili skupine zgrada, industrijskog ili komercijalnog procesa ili postrojenja ili privatne ili javne usluge, utvrđivanja i kvantificiranja troškovno učinkovitih mogućnosti ušteda energije te izvješćivanja o rezultatima;</p> <p>26. „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači poduzeća kako je definirano u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (1); kategorija mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća sastoji se od poduzeća koja zapošljavaju manje od 250 osoba te čiji godišnji promet ne prelazi 50 milijuna EUR ili čija godišnja bilanca stanja ne prelazi 43 milijuna EUR;</p> <p>27. „ugovor o energetske učinku” znači ugovorni sporazum između korisnika i pružatelja mjere za</p>	<p>zajedničkom dijelu zgrade/građevine,</p> <p>9. <i>kogeneracija</i> – proizvodno postrojenje za transformaciju ulazne količine energenta u kojemu se istodobno proizvodi toplinska i električna ili mehanička energija u jedinstvenom procesu,</p> <p>10. <i>korisnik distribucijske mreže</i> - svaka fizička ili pravna osoba koja predaje toplinsku energiju u, odnosno preuzima toplinsku energiju iz distribucijske mreže,</p> <p>12. <i>kotlovnica</i> - proizvodno postrojenje, uključujući i kogeneraciju, koje je dio toplinskog sustava a služi za transformaciju ulazne količine energenta u toplinsku energiju,</p> <p>13. <i>krajnji kupac</i> - pravna ili fizička osoba koja kupuje toplinsku energiju za vlastite potrebe od opskrbljivača toplinskom energijom na temelju obračuna toplinske energije,</p> <p>14. <i>kućanstvo</i> - krajnji kupac koji kupuje toplinsku energiju za potrošnju u samostalnoj uporabnoj cjelini, ako se u toj samostalnoj uporabnoj cjelini ne obavlja registrirana gospodarska i druga djelatnost,</p> <p>15. <i>ministar</i> - ministar nadležan za energetiku,</p> <p>16. <i>Ministarstvo</i> - ministarstvo nadležno za energetiku,</p> <p>17. <i>mjerilo toplinske energije</i> - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu, sukladno propisima iz područja mjeriteljstva i tehničkim uvjetima distributera toplinske energije, radi obračuna toplinske energije,</p> <p>18. <i>mjesto razgraničenja</i> - mjesto na kojem prestaje nadležnost jednog energetske subjekta i prelazi na drugog energetske subjekta ili krajnje kupce,</p>			
--	---	--	--	--

<p>poboljšanje energetske učinkovitosti, koji se provjerava i prati tijekom čitavog trajanja ugovora, pri čemu su ulaganja (radovi, opskrba ili usluge) u tu mjeru plaćena s obzirom na ugovorom dogovorenu razinu poboljšanja energetske učinkovitosti ili drugi dogovoreni kriterij energetske učinkovitosti, kao što je financijska ušteda;</p> <p>28. „pametni sustav mjerenja” ili „inteligentni sustav mjerenja” znači elektronički sustav koji može mjeriti potrošnju energije pružajući više informacija od konvencionalnog brojila te prenositi i primati podatke koristeći se nekim oblikom elektroničke komunikacije;</p> <p>29. „operator prijenosnog sustava” znači „operator prijenosnog sustava” kako je definiran u Direktivi 2009/72/EZ odnosno „operator transportnog sustava” kako je definiran u Direktivi 2009/73/EZ;</p> <p>30. „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja toplinske i električne ili mehaničke energije u istom postupku;</p> <p>31. „ekonomski opravdana potražnja” znači potražnja koja ne prelazi potrebe za toplinom ili hlađenjem, a koja bi se inače u tržišnim uvjetima mogla zadovoljiti postupcima proizvodnje energije različitim od kogeneracije;</p> <p>32. „korisna toplina” znači toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem;</p> <p>33. „električna energija iz kogeneracije” znači električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunana u skladu s metodologijom utvrđenom u Prilogu I.;</p> <p>34. „visokoučinkovita kogeneracija” znači kogeneracija koja udovoljava kriterijima utvrđenim u Prilogu II.;</p> <p>35. „cjelokupna učinkovitost” znači godišnji iznos proizvodnje električne i mehaničke energije i proizvodnje korisne topline podijeljen s gorivom utrošenim za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije;</p> <p>36. „omjer električne i toplinske energije” znači omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, uz korištenje radnih podataka određene jedinice;</p> <p>37. „kogeneracijska jedinica” znači jedinica koja može raditi u kogeneracijskom pogonu;</p> <p>38. „mala kogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica instaliranog kapaciteta manjeg od 1 MWe;</p> <p>39. „mikrokogeneracijska jedinica” znači kogeneracijska jedinica najvećeg kapaciteta manjeg od 50 kWe;</p> <p>40. „stupanj izgrađenosti” znači omjer između površine poda zgrade i površine zemljišta na određenom području;</p>	<p>19. <i>obračunsko mjerno mjesto</i> - mjesto razgraničenja na kojem se nalazi mjerilo toplinske energije,</p> <p>21. <i>opskrba toplinskom energijom</i> - energetska djelatnost kupnje toplinske energije od proizvođača toplinske energije te sklapanja ugovora o distribuciji s distributerom toplinske energije koja završava mjestom razgraničenja između opskrbljivača i krajnjeg kupca, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,</p> <p>22. <i>opskrbljivač toplinskom energijom</i> - energetska subjekt koji ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti opskrbe toplinskom energijom, koji u toplinskom sustavu kupuje toplinsku energiju od proizvođača toplinske energije te sklapa ugovor o distribuciji s distributerom toplinske energije i prodaje toplinsku energiju krajnjim kupcima,</p> <p>23. <i>ovlašteni predstavnik suvlasnika</i> - fizička ili pravna osoba koju su suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina unutar jedne zgrade/građevine ovlastili za zastupanje u postupcima koji proizlaze iz upravljanja, na temelju ugovora o upravljanju, odnosno međuvlasničkog ugovora,</p> <p>24. <i>priključna snaga</i> - najveća dopuštena snaga koju predaje proizvodno postrojenje za transformaciju u instalacije ili distribucijsku mrežu, odnosno dopuštena snaga toplinske energije koju iz instalacija ili distribucijske mreže može preuzeti krajnji kupac toplinske energije na mjestu razgraničenja, a propisana je termoenergetskom suglasnošću,</p> <p>25. <i>proizvodnja toplinske energije</i> – energetska djelatnost koja uključuje proizvodno postrojenje za transformaciju, ulazne količine energenta, u toplinsku energiju ukupno priključne snage veće od 0,5</p>			
---	--	--	--	--

<p>41. „učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” znači sustav centraliziranog grijanja ili hlađenja koji upotrebljava najmanje 50 % obnovljive energije, 50 % otpadne topline, 75 % topline dobivene kogeneracijom ili 50 % kombinacije takve energije i topline;</p> <p>42. „učinkovito grijanje i hlađenje” znači sustav grijanja i hlađenja koji, u odnosu na ishodišni scenarij koji odražava uobičajenu situaciju, mjerljivo smanjuje utrošak primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava na troškovno učinkovit način, u skladu s procjenom iz analize troškova i koristi iz ove Direktive i uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju;</p> <p>43. „učinkovito individualno grijanje i hlađenje” znači sustav opskrbe za individualno grijanje i hlađenje koji u odnosu na učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje mjerljivo smanjuje utrošak neobnovljive primarne energije potrebne za opskrbu jedne jedinice isporučene energije unutar relevantne granice sustava ili zahtijeva jednaki utrošak neobnovljive primarne energije, ali uz niže troškove, uzimajući u obzir energiju potrebnu za ekstrakciju, pretvorbu, prijevoz i distribuciju;</p> <p>44. „preuređenje u značajnoj mjeri” znači preuređenje čiji troškovi prelaze 50 % troškova ulaganja za novu usporedivu jedinicu;</p> <p>45. „agregator” znači pružatelj usluga potražnje koji kombinira više kratkotrajnih opterećenja potrošača za prodaju ili dražbu na organiziranim tržištima energije.</p>	<p>MW, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona, za koju je potrebno ishoditi dozvolu Agencije,</p> <p>26. <i>proizvođač toplinske energije</i> - energetski subjekt ima dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti proizvodnje toplinske energije, osim ako drugačije nije propisano odredbama ovoga Zakona</p> <p>27. <i>razdjelnik</i> - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije izmjerene na zajedničkom mjerilu toplinske energije kao obračunskom mjernom mjestu odnosno uređaj kojim se određuje udio toplinske energije isporučene samostalnoj uporabnoj cjelini, u ukupno isporučenoj toplinskoj energiji cijeloj zgradi, izmjerenoj na zajedničkom mjerilu toplinske energije,</p> <p>28. <i>toplinska energija</i> - proizvedena energija nastala u proizvodnom postrojenju za transformaciju, sa svrhom zagrijavanja prostora i zagrijavanja potrošne tople vode ili energija korištena u tehnološke svrhe (vrela voda, topla voda ili para) ili za hlađenje prostora,</p> <p>29. <i>toplinska podstanica</i> - sklop uređaja za cirkulaciju i regulaciju odavanja topline koji su sastavni dio distribucijske mreže, a nalazi se unutar zgrade/građevine,</p> <p>31. <i>toplinski sustav</i> - tehnički sustav koji se sastoji od uređaja i opreme za proizvodnju toplinske energije, distribucijske mreže ili instalacija te omogućuje opskrbu toplinskom energijom,</p> <p>32. <i>zajedničko mjerilo toplinske energije</i> - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije na obračunskom mjernom mjestu na ulazu u zgradu/građevinu i izlazu iz distribucijske mreže,</p> <p>33. <i>zajednička potrošnja</i> - potrošnja toplinske energije</p>			
---	---	--	--	--

	<p>izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije umanjena za ukupni iznos potrošene toplinske energije izmjerene na zasebnim mjerilima toplinske energije,</p> <p>34. zasebno mjerilo toplinske energije - uređaj kojim se registrira količina isporučene toplinske energije u samostalnoj uporabnoj cjelini.</p> <p>Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“ 100/15, 123/16, 131/17)</p>			
<p>Članak 3.</p> <p>Ciljevi povećanja energetske učinkovitosti</p> <p>1. Svaka država članica određuje okvirni nacionalni cilj povećanja energetske učinkovitosti na temelju potrošnje primarne energije ili krajnje potrošnje energije, uštede primarne ili krajnje energije ili energetskeg intenziteta. Države članice obavješćuju Komisiju o navedenim ciljevima u skladu s člankom 24. stavkom 1. i Prilogom XIV. dijelom 1. Pritom navedene ciljeve također iskazuju kao apsolutnu razinu potrošnje primarne energije i krajnje potrošnje energije u 2020. i objašnjavaju kako i na temelju kojih podataka su izračunale tu razinu. Pri određivanju navedenih ciljeva države članice uzimaju u obzir:</p> <p>(a) da potrošnja energije u Uniji 2020. ne smije biti veća od 1 474 Mtoe primarne energije, odnosno 1 078 Mtoe krajnje energije;</p> <p>(b) mjere predviđene ovom Direktivom;</p> <p>(c) mjere usvojene s ciljem ostvarivanja nacionalnih ciljeva uštede energije donesenih u skladu s člankom 4. stavkom 1. Direktive 2006/32/EZ; i</p> <p>(d) druge mjere za poticanje energetske učinkovitosti u državama članicama i na razini Unije.</p> <p>Pri određivanju navedenih ciljeva države članice mogu također uzeti u obzir nacionalne okolnosti koje utječu na potrošnju primarne energije kao što su:</p> <p>(a) preostali troškovno učinkovit potencijal za uštedu energije;</p> <p>(b) razvoj i predviđanja u vezi s BDP-om;</p> <p>(c) promjene u izvozu i uvozu energije;</p> <p>(d) razvoj svih izvora obnovljive energije, nuklearne energije te hvatanja i skladištenja ugljika; i</p> <p>(e) pravodobno djelovanje.</p> <p>2. Komisija do 30. lipnja 2014. procjenjuje ostvareni napredak i vjerojatnost da će Unija ostvariti potrošnju energije od najviše 1 474 Mtoe primarne</p>	<p>Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020.g</p> <p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (NAPEnU) za razdoblje 2017.-2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>energije i/ili najviše 1 078 Mtoe krajnje energije u 2020.</p> <p>3. Pri provedbi preispitivanja iz stavka 2. Komisija:</p> <p>(a) zbraja nacionalne okvirne ciljeve povećanja energetske učinkovitosti koje su dostavile države članice;</p> <p>(b) procjenjuje može li se zbroj tih ciljeva smatrati pouzdanim pokazateljem ostvaruje li se cilj na razini cijele Unije prema planu, uzimajući u obzir ocjenu prvog godišnjeg izvješća u skladu s člankom 24. stavkom 1. i ocjenu nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost u skladu s člankom 24. stavkom 2.;</p> <p>(c) uzima u obzir dopunsku analizu proizišlu iz: i. procjene napretka u potrošnji energije te u potrošnji energije u odnosu na gospodarsku aktivnost na razini Unije, uključujući napredak u učinkovitosti opskrbe energijom u državama članicama koje svoje nacionalne okvirne ciljeve temelje na krajnjoj potrošnji energije ili uštedi krajnje energije, uključujući napredak zbog usklađivanja navedenih država članica s poglavljem III. ove Direktive; ii. rezultata oblikovanja modela u odnosu na buduća kretanja u potrošnji energije na razini Unije;</p> <p>(d) uspoređuje rezultate iz točaka od (a) do (c) s količinom potrošene energije potrebne kako u 2020. potrošnja energije ne bi prelazila 1 474 Mtoe primarne energije i/ili 1 078 Mtoe krajnje energije.</p>				
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE II.</p> <p style="text-align: center;">UČINKOVITOST U UPORABI ENERGIJE</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 4.</p> <p style="text-align: center;">Obnova zgrada</p> <p>Države članice uspostavljaju dugoročnu strategiju za poticanje ulaganja u obnovu nacionalnog fonda stambenih i poslovnih zgrada, javnih i privatnih. Ta strategija obuhvaća:</p> <p>(a) pregled nacionalnog fonda nekretnina, prema potrebi na temelju statističkog uzorkovanja;</p> <p>(b) utvrđivanje troškovno učinkovitog pristupa obnovama ovisno o vrsti zgrade i klimatskoj zoni;</p> <p>(c) politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih velikih radova obnove zgrada, uključujući postupne velike radove obnove;</p> <p>(d) dalekovidnu perspektivu za usmjeravanje odluka pojedinaca, građevinske industrije i financijskih institucija o ulaganjima;</p> <p>(e) procjenu očekivane uštede energije i širih koristi koja se temelji na dokazima.</p> <p>Prva verzija strategije objavljuje se do 30. travnja 2014. i nakon toga ažurira svake tri godine te dostavlja Komisiji u sklopu nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost</p>	<p style="text-align: center;">Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (NAPEnU) za razdoblje 2017.-2019.</p>	<p style="text-align: center;">Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 5.</p>				

<p style="text-align: center;">Zgrade javnih tijela kao uzor</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članak 7. Direktive 2010/31/EU, svaka država članica osigurava da se od 1. siječnja 2014. 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti obnovi svake godine kako bi se ispunili barem minimalni zahtjevi energetske svojstava koje je odredila primjenom članka 4. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Stopa od 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti dotične države članice čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m² i koje 1. siječnja svake godine ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske svojstava određene primjenom članka 4. Direktive 2010/31/EU. Prag se od 9. srpnja 2015. smanjuje na 250 m².</p> <p>Ako država članica zahtijeva da se obveza obnove 3 % ukupne površine poda svake godine proširi na površinu poda u vlasništvu i uporabi administrativnih odjela ispod razine središnje vlasti, stopa od 3 % izračunava se na temelju ukupne površine poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti i navedenih administrativnih odjela dotične države članice čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², odnosno od 9. srpnja 2015. veća od 250 m² i koje 1. siječnja svake godine ne ispunjavaju nacionalne minimalne zahtjeve energetske svojstava određene primjenom članka 4. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>Pri provedbi mjera za opsežnu obnovu zgrada središnje vlasti u skladu s prvim podstavkom, države se članice mogu odlučiti razmatrati zgradu u cjelini, uključujući njezinu ovojnicu, opremu, poslovanje i održavanje.</p> <p>Države članice zahtijevaju da se zgradama središnje vlasti s najnižim energetske svojstvima da prednost pri provedbi mjera povećanja energetske učinkovitosti ako je to troškovno učinkovito i tehnički izvedivo.</p> <p>2. Države članice mogu odlučiti da neće odrediti ili primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. na sljedeće kategorije zgrada:</p> <p>(a) zgrade koje su službeno zaštićene zbog toga što pripadaju posebno zaštićenom području ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske svojstava na neprihvatljiv način promijenio njihov značaj ili izgled;</p> <p>(b) zgrade koje su u vlasništvu oružanih snaga ili središnje vlasti i koje su namijenjene nacionalnoj obrani, osim pojedinačnih prostora za stanovanje ili uredskih zgrada za oružane snage i drugo osoblje koje zapošljavaju nadležna tijela za nacionalnu obranu;</p> <p>(c) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe.</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (NAPEnU) za razdoblje 2017.-2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		
--	--	------------------	--	--

<p>3. Ako država članica obnovi više od 3 % ukupne površine poda zgrada središnje vlasti u određenoj godini, višak može računati u godišnju stopu obnove bilo koje od prethodne ili sljedeće tri godine.</p> <p>4. Države članice mogu u godišnju stopu obnove zgrada središnje vlasti računati nove zgrade koje su u vlasništvu i uporabi kao zamjena za određene zgrade središnje vlasti srušene tijekom bilo koje od prethodne dvije godine ili zgrade koje su prodane, srušene ili stavljene izvan uporabe tijekom bilo koje od dvije prethodne godine zbog intenzivnije uporabe drugih zgrada.</p> <p>5. Za potrebe stavka 1. države članice do 31. prosinca 2013. uspostavljaju i objavljuju popis grijanih i/ili hlađenih zgrada središnje vlasti čija je ukupna korisna površina poda veća od 500 m², odnosno od 9. srpnja 2015. veća od 250 m², osim zgrada izuzetih na temelju stavka 2. Popis sadržava sljedeće podatke:</p> <p>(a) površinu poda u m²; i</p> <p>(b) energetska svojstva svake zgrade ili relevantne podatke o energiji.</p> <p>6. Na dovodeći u pitanje članak 7. Direktive 2010/31/EU, države se članice mogu odlučiti za alternativni pristup stavcima od 1. do 5. ovog članka te pritom poduzimaju druge troškovno učinkovite mjere, uključujući velike radove obnove i mjere za promjenu ponašanja korisnika zgrada, kako bi do 2020. ostvarile uštede energije u prihvatljivim zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti koje su barem jednake uštedama propisanim u stavku 1. i o kojima se izvješćuje na godišnjoj osnovi.</p> <p>Za potrebe alternativnog pristupa države članice mogu procijeniti uštede energije koje bi ostvarile primjenom stavaka od 1. do 4. koristeći se odgovarajućim standardnim vrijednostima za potrošnju energije u referentnim zgradama središnje vlasti prije i nakon obnove te na temelju procijenjene površine njihova fonda. Kategorije referentnih zgrada središnje vlasti reprezentativne su za fond takvih zgrada.</p> <p>Države članice koje se odluče za alternativni pristup do 31. prosinca 2013. obavješćuju Komisiju o alternativnim mjerama koje planiraju usvojiti i pokazuju kako namjeravaju ostvariti jednako poboljšanje energetske svojstava zgrada središnje vlasti.</p> <p>7. Države članice potiču javna tijela, uključujući tijela na regionalnoj i lokalnoj razini, i tijela za socijalno stanovanje na koja se primjenjuje javno pravo, uzimajući u obzir njihove odgovarajuće nadležnosti i administrativni ustroj, da:</p> <p>(a) donesu plan za energetske učinkovitost, koji može biti samostalan ili dio šireg klimatskog ili okolišnog plana i koji sadrži specifične ciljeve i djelovanja u vezi s uštedom energije i energetske učinkovitošću, kako bi slijedila primjer zgrada središnje vlasti utvrđen u stavcima 1., 5. i 6.;</p>				
---	--	--	--	--

<p>(b) uspostave sustav gospodarenja energijom, uključujući energetske preglede, u sklopu provedbe svog plana;</p> <p>(c) prema potrebi upotrebljavaju poduzeća za energetske usluge i ugovore o energetskom učinku za financiranje obnove i provedbu planova s ciljem dugoročnog održavanja ili poboljšanja energetske učinkovitosti.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 6.</p> <p style="text-align: center;">Kupnja od strane javnih tijela</p> <p>1. Države članice osiguravaju da središnja vlast kupuje samo proizvode, usluge i zgrade s visokim energetskim svojstvima u mjeri u kojoj je to u skladu s troškovnom učinkovitošću, gospodarskom izvedivošću, širom održivošću, tehničkom prikladnošću i dovoljnom razinom tržišnog natjecanja kako je navedeno u Prilogu III.</p> <p>Obveza iz prvog podstavka primjenjuje se na ugovore za kupnju proizvoda, usluga i zgrada od strane javnih tijela u mjeri u kojoj je vrijednost takvih ugovora jednaka pragovima ili veća od pragova iz članka 7. Direktive 2004/18/EZ.</p> <p>2. Obveza iz stavka 1. primjenjuje se na ugovore oružanih snaga samo u mjeri u kojoj njezina primjena nije u suprotnosti s prirodom i primarnim ciljem aktivnosti oružanih snaga. Obveza se ne primjenjuje na ugovore za nabavu vojne opreme kako je definirano Direktivom 2009/81/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju postupaka nabave za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavi robe i ugovore o uslugama u području obrane i sigurnosti koje sklapaju javni naručitelji ili naručitelji (1).</p> <p>3. Uzimajući u obzir njihove odgovarajuće nadležnosti i administrativni ustroj, države članice potiču javna tijela, uključujući tijela na regionalnoj i lokalnoj razini, da slijede primjer središnje vlasti i kupuju samo proizvode, usluge i zgrade s visokim energetskim svojstvima. Države članice potiču javna tijela da u slučaju javnog natječaja za ugovore o uslugama sa značajnim energetskim sadržajem procijene mogućnost sklapanja dugoročnih ugovora o energetskom učinku kojima se osigurava dugoročna ušteda energije.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., pri kupnji paketa proizvoda koji je kao cjelina obuhvaćen delegiranim aktom donesenim u skladu s Direktivom 2010/30/EU, države članice mogu zahtijevati da se prednost da zbirnoj energetskoj učinkovitosti u odnosu na energetsku učinkovitost pojedinačnih proizvoda u sklopu tog paketa, odnosno kupnji paketa proizvoda koji je u skladu s kriterijem pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti.</p>	<p style="text-align: center;">Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (NAPEnU) za razdoblje 2017.-2019.</p>	<p style="text-align: center;">Usklađeno</p>		
<p style="text-align: center;">Članak 7.</p>				

<p style="text-align: center;">Sustavi obveze energetske učinkovitosti</p> <p>1. Svaka država članica uspostavlja sustav obveze energetske učinkovitosti. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., tim se sustavom osigurava da distributeri energije i/ili poduzeća za maloprodaju energije koji su imenovani strankama obveznicama u skladu sa stavkom 4. i koji posluju na državnom području pojedinačne države članice do 31. prosinca 2020. ostvare kumulativni cilj uštede energije u krajnjoj potrošnji. Navedeni cilj mora biti barem jednak ostvarivanju novih ušteda svake godine od 1. siječnja 2014. do 31. prosinca 2020. od 1,5 % godišnjeg opsega energije koji su svi distributeri energije ili sva poduzeća za maloprodaju energije prodali krajnjim kupcima prema prosjeku za zadnje tri godine prije 1. siječnja 2013. Iz tog se izračuna djelomično ili potpuno može isključiti količina prodane energije upotrijebljene za promet. Države članice odlučuju kako će se izračunana količina novih ušteda iz drugog podstavka rasporediti tijekom razdoblja.</p> <p>2. Podložno stavku 3. države članice mogu:</p> <p>(a) napraviti izračun propisan stavkom 1. drugim podstavkom na temelju vrijednosti 1 % u 2014. i 2015., 1,25 % u 2016. i 2017. i 1,5 % u 2018., 2019. i 2020.;</p> <p>(b) iz izračuna isključiti cjelokupnu prodanu količinu ili dio prodane količine energije koja se upotrebljava u industrijskim djelatnostima navedenima u Prilogu I. Direktivi 2003/87/EZ;</p> <p>(c) dopustiti da se uštede energije ostvarene u sektorima pretvorbe, distribucije i prijenosa energije, uključujući infrastrukturu za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje, kao rezultat provedbe zahtjeva utvrđenih u članku 14. stavku 4., članku 14. stavku 5. točki (b) i članku 15. stavcima od 1. do 6. i 9. uračunaju u iznos uštede energije propisan stavkom 1.; i</p> <p>(d) uračunati u iznos uštede energije iz stavka 1. uštede energije proizišle iz novih pojedinačnih mjera koje se provode od 31. prosinca 2008. i nastavljaju ostvarivati učinak u 2020. te koje se mogu mjeriti i provjeriti.</p> <p>3. Primjena stavka 2. ne dovodi do smanjenja iznosa uštede energije iz stavka 1. za više od 25 %. Države članice koje primjenjuju stavak 2. o tome obavješćuju Komisiju do 5. lipnja 2014., uključujući elemente navedene u stavku 2. koje primjenjuju i izračun koji pokazuje njihov učinak na iznos uštede energije iz stavka 1.</p> <p>4. Ne dovodeći u pitanje izračun uštede energije za ostvarivanje cilja u skladu sa stavkom 1. drugim podstavkom, za potrebe stavka 1. prvog podstavka svaka država članica na temelju objektivnih i nediskriminirajućih kriterija imenuje stranke obveznice između distributera energije i/ili poduzeća za maloprodaju energije koji posluju na njezinom državnom području, a može uključiti i</p>	<p style="text-align: center;">Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020.g.</p> <p style="text-align: center;">Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (NAPEnU) za razdoblje 2017.-2019.</p>	<p style="text-align: center;">Usklađeno</p>		
--	--	--	--	--

<p>distributere goriva za prijevoz i poduzeća za maloprodaju goriva za prijevoz koji posluju na njezinom državnom području. Stranke obveznice ostvaruju iznos uštede energije potreban za ispunjavanje obveze među krajnjim kupcima koje prema potrebi određuje država članica, neovisno o izračunu izrađenom u skladu sa stavkom 1., ili, ako države članice tako odluče, putem potvrđene uštede drugih stranaka kako je opisano u stavku 7. točki (b).</p> <p>5. Države članice izražavaju iznos uštede energije koji se zahtijeva od svake stranke obveznice kao krajnju potrošnju energije ili potrošnju primarne energije. Metoda odabrana za iskazivanje potrebnog iznosa uštede energije upotrebljava se i za izračun ušteta koje prijavljuju stranke obveznice. Primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV.</p> <p>6. Države članice osiguravaju da se uštede ostvarene na temelju stavaka 1., 2. i 9. ovog članka i članka 20. stavka 6. izračunavaju u skladu s Prilogom V. točkama 1. i 2. One uspostavljaju sustave mjerenja, nadzora i provjere u okviru kojih se provjeravaju barem statistički značajan udio i reprezentativni uzorak mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su uspostavile stranke obveznice. To se mjerenje, nadzor i provjera provode neovisno o strankama obveznicama.</p> <p>7. U sklopu sustava obveze energetske učinkovitosti države članice mogu:</p> <p>(a) u nametnute obveze uštede uključiti zahtjeve sa socijalnim ciljem, uključujući i zahtjev da se dio mjera za povećanje energetske učinkovitosti provede kao prioritet u kućanstvima koja su pogođena energetske siromaštvom ili u socijalnim stanovima;</p> <p>(b) dopustiti strankama obveznicama da u svoju obvezu uračunaju potvrđene uštede energije koje su ostvarili pružatelji energetske usluga ili druge treće osobe, uključujući kada stranke obveznice putem tijela koja je odobrila država ili putem tijela javne vlasti promiču mjere koje mogu, ali ne moraju uključivati formalna partnerstva i mogu se kombinirati s drugim izvorima financiranja. Ako to dopuste, države članice osiguravaju uspostavljanje jasnog i transparentnog procesa odobrenja koji je otvoren za sve sudionike na tržištu i čiji je cilj umanjiti troškove certifikacije;</p> <p>(c) dopustiti strankama obveznicama da uštede ostvarene u određenoj godini obračunaju kao da su ostvarene u bilo kojoj od četiri prethodne ili tri sljedeće godine.</p> <p>8. Jednom godišnje države članice objavljuju ostvarene uštede energije prema strankama obveznicama ili prema podkategorijama stranaka obveznica i ukupno u okviru sustava.</p> <p>Države članice osiguravaju da stranke obveznice na zahtjev pruže:</p> <p>(a) zbirne statističke informacije o krajnjim kupcima (i utvrde bitne promjene u odnosu na prethodno dostavljene informacije); i</p>				
---	--	--	--	--

<p>(b) trenutačne informacije o potrošnji krajnjih kupaca, uključujući prema potrebi profile opterećenja, segmentaciju kupaca i zemljopisni položaj kupaca, uz očuvanje cjelovitosti i povjerljivosti privatnih ili poslovno osjetljivih informacija u skladu s primjenjivim pravom Unije. Takav se zahtjev upućuje najviše jednom godišnje.</p> <p>9. Kao alternativa uspostavljanju sustava obveze energetske učinkovitosti na temelju stavka 1., države se članice mogu odlučiti poduzeti druge mjere politike za ostvarivanje ušteda energije među krajnjim kupcima, pod uvjetom da te mjere politike ispunjavaju kriterije utvrđene u stavcima 10. i 11. Godišnji iznos nove uštede energije ostvarene takvim pristupom jednak je iznosu nove uštede energije propisane stavcima 1., 2. i 3. Države članice mogu kombinirati sustave obveza s alternativnim mjerama politike, uključujući nacionalne programe za energetska učinkovitost, pod uvjetom da očuvaju jednakovrijednost.</p> <p>Mjere politike iz prvog podstavka mogu uključivati, ali nisu ograničene na sljedeće mjere politike ili njihove kombinacije:</p> <p>(a) poreze na energiju ili CO₂ koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;</p> <p>(b) financijske planove i instrumente ili fiskalne poticaje koji dovode do primjene energetske učinkovite tehnologije ili tehnika i koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;</p> <p>(c) propise ili dobrovoljne sporazume koji dovode do primjene energetske učinkovite tehnologije ili tehnika i koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji;</p> <p>(d) standarde i norme čiji je cilj poboljšanje energetske učinkovitosti proizvoda i usluga, uključujući zgrade i vozila, osim ako su obvezni i primjenjivi u državama članicama na temelju prava Unije;</p> <p>(e) sustave označavanja energetske učinkovitosti osim onih koji su obvezni i primjenjivi u državama članicama na temelju prava Unije;</p> <p>(f) osposobljavanje i obrazovanje, uključujući savjetodavne programe za energetiku, koji dovode do primjene energetske učinkovite tehnologije ili tehnika i koji za učinak imaju smanjenje potrošnje energije u krajnjoj potrošnji.</p> <p>Države članice do 5. prosinca 2013. obavješćuju Komisiju o mjerama politike koje planiraju usvojiti za potrebe prvog podstavka i članka 20. stavka 6. u skladu s okvirom predviđenim u Prilogu V. točki 4. i navode kako namjeravaju ostvariti zahtijevan iznos uštede. U slučaju mjera politike iz drugog podstavka i članka 20. stavka 6., navedena obavijest pokazuje kako su ispunjeni kriteriji iz stavka 10. U slučaju mjera politike osim onih iz drugog podstavka ili članka 20. stavka 6., države članice objašnjavaju kako se ostvaruje jednaka razina uštede, praćenja i provjere. Komisija može predložiti izmjene u roku od tri mjeseca od obavijesti.</p>				
--	--	--	--	--

<p>10. Ne dovodeći u pitanje stavak 11., kriteriji za mjere politike poduzete u skladu sa stavkom 9. drugim podstavkom i člankom 20. stavkom 6. su sljedeći:</p> <p>(a) mjere politike predviđaju najmanje dva prijelazna razdoblja do 31. prosinca 2020. i dovode do ostvarivanja razine cilja utvrđene u stavku 1.;</p> <p>(b) definirana je odgovornost svake ovlaštene stranke, stranke sudionice ili provedbenog tijela javne vlasti, ovisno o tome koje je relevantno;</p> <p>(c) uštede energije koje se trebaju ostvariti utvrđene su na transparentan način;</p> <p>(d) iznos uštede energije koji se zahtijeva ili koji treba ostvariti mjerom politike iskazan je kao krajnja potrošnja energije ili kao potrošnja primarne energije na temelju faktora konverzije utvrđenih u Prilogu IV.;</p> <p>(e) uštede energije izračunavaju se pomoću metoda i načela predviđenih u Prilog V. točkama 1. i 2.;</p> <p>(f) ušteda energija izračunava se pomoću metoda i načela predviđenih u Prilogu V. točki 3.;</p> <p>(g) stranke sudionice osiguravaju godišnje izvješće o ostvarenim uštedama energije, osim ako to nije izvedivo, i objavljuju ga;</p> <p>(h) osigurano je praćenje rezultata i predviđene su odgovarajuće mjere u slučaju nezadovoljavajućeg napretka;</p> <p>(i) uspostavljen je nadzorni sustav koji također uključuje neovisnu provjeru statistički značajnog udjela mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti; i</p> <p>(j) svake se godine objavljuju podaci o godišnjem kretanju ušteda energije.</p> <p>11. Države članice osiguravaju usklađenost poreza iz stavka 9. drugog podstavka točke (a) s kriterijima navedenima u stavku 10. točkama (a), (b), (c), (d), (f), (h) i (j).</p> <p>Države članice osiguravaju usklađenost propisa i dobrovoljnih sporazuma iz stavka 9. drugog podstavka točke (c) s kriterijima navedenima u stavku 10. točkama (a), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (i) i (j).</p> <p>Države članice osiguravaju usklađenost drugih mjera politike iz stavka 9. drugog podstavka i nacionalnih fondova za energetske učinkovitost iz članka 20. stavka 6. s kriterijima navedenima u stavku 10. točkama (a), (b), (c), (d), (e), (h), (i) i (j).</p> <p>12. Države članice osiguravaju da se uštede energije u slučaju preklapanja učinka mjera politike ili pojedinačnih mjera ne uračunavaju dva puta.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 8.</p> <p style="text-align: center;">Energetski pregledi i sustavi gospodarenja energijom</p> <p>1. Države članice promiču među svim krajnjim kupcima dostupnost visokokvalitetnih energetskih pregleda koji su troškovno učinkoviti i:</p>				

<p>(a) koje neovisno provode kvalificirani i/ili akreditirani stručnjaci u skladu s kvalifikacijskim kriterijima; ili</p> <p>(b) koje provode i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva.</p> <p>Energetske preglede iz prvog podstavka mogu provoditi unutarnji stručnjaci ili energetske revizori pod uvjetom da je predmetna država članica uspostavila sustav kojim se osigurava i provjerava njihova kakvoća, uključujući prema potrebi godišnji nasumični odabir barem statistički značajnog postotka svih energetske preglede koje su proveli. Kako bi se zajamčila visoka kakvoća energetske preglede i sustava gospodarenja energijom, države članice utvrđuju transparentne i nediskriminirajuće minimalne kriterije za energetske preglede na temelju Priloga VI.</p> <p>Energetski pregledi ne uključuju klauzule o zabrani prijena nalaza pregleda kvalificiranom/akreditiranom pružatelju energetske usluga ako se korisnik tome ne protivi.</p> <p>2. Države članice razvijaju programe kojima potiču provedbu energetske preglede u MSP-ovima te naknadnu provedbu preporuka iz tih preglede.</p> <p>Na temelju transparentnih i nediskriminirajućih kriterija i ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim potporama, države članice mogu uspostaviti sustave potpore MSP-ovima, uključujući u slučaju sklapanja dobrovoljnih sporazuma, za pokrivanje troškova energetske preglede i provedbu troškovno visokoučinkovitih preporuka iz energetske preglede ako se provode predložene mjere.</p> <p>Države članice skreću pažnju MSP-ova, uključujući putem odgovarajućih posredničkih organizacija koje ih zastupaju, na konkretne primjere kako sustavi gospodarenja energijom mogu pomoći njihovom poslovanju. Komisija pomaže državama članicama pružajući im potporu pri razmjeni najboljih praksi u ovom području.</p> <p>3. Države članice također razvijaju programe za podizanje svijesti među kućanstvima o koristima takvih preglede putem odgovarajućih savjetodavnih službi.</p> <p>Države članice potiču programe osposobljavanja za kvalifikaciju energetske revizora kojima se osigurava da je na raspolaganju dovoljan broj stručnjaka.</p> <p>4. Države članice osiguravaju da u poduzećima koja nisu MSP-ovi energetske pregled na neovisan i troškovno učinkovit način provedu kvalificirani i/ili akreditirani stručnjaci ili da ga provedu i nadziru neovisna tijela na temelju nacionalnog zakonodavstva do 5. prosinca 2015. i najmanje svake četiri godine od datuma prethodnog energetske preglede. 218 Službeni list Europske unije 12/Sv. 4 HR</p> <p>5. Smatra se da energetske preglede udovoljavaju zahtjevima iz stavka 4. ako se provode na neovisan način, u skladu s minimalnim kriterijima na temelju</p>	<p>Strategija energetske razvoja Republike Hrvatske do 2020.g.</p> <p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti (NAPEnU) za razdoblje 2017.-2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		
--	---	------------------	--	--

<p>Priloga VI., i ako se provode prema dobrovoljnim sporazumima sklopljenima između organizacija dionika i imenovanog tijela te ako ih nadzire predmetna država članica, druga tijela na koja su nadležna tijela prenijela odgovarajuću odgovornost ili Komisija.</p> <p>Pristup sudionika na tržištu koji nude energetske usluge temelji se na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima.</p> <p>6. Poduzeća koja nisu MSP-ovi i koja provode sustav gospodarenja energijom ili sustav upravljanja okolišem, koji ovjerava neovisno tijelo u skladu s relevantnim europskim ili međunarodnim normama, izuzeta su od primjene zahtjeva iz stavka 4., pod uvjetom da države članice osiguraju da predmetni sustav upravljanja uključuje energetske pregled u skladu s minimalnim kriterijima na temelju Priloga VI.</p> <p>7. Energetski pregledi mogu biti samostalni ili dio šire okolišne revizije. Države članice mogu zahtijevati da dio energetske revizije čini procjena tehničke i gospodarske izvedivosti priključenja na postojeću ili planiranu mrežu centraliziranog grijanja ili hlađenja.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje pravo Unije o državnim potporama, države članice mogu provesti programe poticaja i potpora za provedbu preporuka iz energetske revizije i sličnih mjera.</p>				
<p>Članak 9.</p> <p>Mjerenje</p> <p>1. Države članice osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima električne energije, prirodnog plina, centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.</p> <p>Takva pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama osiguravaju se prilikom:</p> <p>(a) zamjene postojećeg brojila, osim ako je to tehnički neizvedivo ili troškovno neučinkovito u odnosu na dugoročnu procijenjenu potencijalnu uštedu;</p> <p>(b) postavljanja novog priključka u novoj zgradi ili ako je zgrada podvrgnuta velikim radovima obnove kako je utvrđeno u Direktivi 2010/31/EU.</p> <p>2. Ako i u mjeri u kojoj primjenjuju inteligentne sustave mjerenja i uvode pametna brojila za prirodni plin i/ili električnu energiju u skladu s direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, države članice:</p> <p>(a) osiguravaju da sustavi mjerenja krajnjim kupcima pružaju informacije o stvarnom vremenu uporabe i da su ciljevi energetske učinkovitosti i koristi za krajnje kupce potpuno uzeti u obzir</p>	<p>Članak 47.</p> <p>Mjerenje i raspodjela</p> <p>(1) U zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci koji su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, mogu ugraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini. <p>(2) Kod donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka, u zgradi/građevini potrebna je</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>prilikom uspostavljanja minimalnih funkcionalnosti brojila i određivanja obveza sudionika na tržištu;</p> <p>(b) osiguravaju sigurnost pametnih brojila i podatkovnih komunikacija te privatnost krajnjih kupaca u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o zaštiti podataka i privatnosti;</p> <p>(c) u slučaju električne energije i na zahtjev krajnjeg kupca, zahtijevaju od pružatelja usluga mjerenja da osiguraju da brojilo ili brojila mogu uzimati u obzir električnu energiju prenesenu u mrežu iz prostorija krajnjeg kupca;</p> <p>(d) osiguravaju da na zahtjev krajnjih kupaca podaci o mjerenju predaje i preuzimanja električne energije budu dostupni krajnjim kupcima ili trećoj osobi koja djeluje u ime krajnjeg kupca u lako razumljivom obliku koji se može koristiti za usporedbu ponuda pod jednakim uvjetima;</p> <p>(e) zahtijevaju da se u trenutku postavljanja pametnih brojila kupcima pruže odgovarajući savjeti i informacije, posebno u vezi s njihovim punim potencijalom u pogledu upravljanja očitavanjem brojila i praćenjem potrošnje energije.</p> <p>3. Ako se zgrada opskrbljuje grijanjem i hlađenjem ili toplom vodom iz mreže za centralizirano grijanje ili iz centralnog izvora koji opslužuje više zgrada, mjerilo toplinske energije ili tople vode postavlja se je na izmjenjivaču topline ili mjestu isporuke.</p> <p>U zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja/hlađenja ili se opskrbljuju iz mreže za centralizirano grijanje ili centralnog izvora koji opslužuje više zgrada, brojila individualne potrošnje također se postavljaju do 31. prosinca 2016. za mjerenje potrošnje topline ili hlađenja ili tople vode za svaku jedinicu gdje je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito. Ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili troškovno učinkovita, za mjerenje grijanja upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako predmetna država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito. U tom se slučaju mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline.</p> <p>Ako se višenamjenske zgrade opskrbljuju iz sustava centraliziranog grijanja ili hlađenja ili ako u takvim zgradama prevladavaju vlastiti zajednički sustavi grijanja ili hlađenja, države članice mogu uvesti transparentna pravila za raspodjelu troškova potrošnje topline ili tople vode u takvim zgradama kako bi osigurale transparentnost i točnost obračuna individualne potrošnje. Prema potrebi takva pravila uključuju smjernice za način raspodjele troškova grijanja i/ili tople vode koji se upotrebljavaju na sljedeće načine:</p> <p>(a) topla voda za potrebe kućanstva;</p> <p>(b) toplina koju ispuštaju instalacije u zgradi i za potrebe grijanja zajedničkih prostora (ako su stubišta i hodnici opremljeni radijatorima);</p>	<p>suglasnost 90% posto glasova samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p> <p>(3) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, radove na ugradnji uređaja može izvoditi isključivo izvođač koji je ovlašten za obavljanje tih djelatnosti, temeljem pisanog ugovora s vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(4) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka za vlasnike samostalnih uporabnih cjelina vrši te očitavanja dostavlja opskrbljivaču u rokovima i formatu koji su utvrđeni u pravilniku iz stavka 5. ovoga članka ovlašteni predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba temeljem pisanog ugovora sklopljenog s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika na temelju odluke donesene većinom glasova suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(5) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje ugradnja uređaja iz stavka 1. ovoga članka te modeli raspodjele i obračuna toplinske energije, način raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima te uvjeti.</p> <p>(6) Program, uvjeti i način stjecanja ovlaštenja iz stavka 3. ovoga članka i druga pitanja u svezi provjere stručne osposobljenosti, propisuju se pravilnikom koji donosi Ministarstvo.</p>			
---	---	--	--	--

<p>(c) za potrebe grijanja stanova.</p>	<p>Članak 48.</p> <p>Zasebna mjerila toplinske energije</p> <p>(1) Zgrade/građevine koje se sastoje od više samostalnih uporabnih cjelina, a izgrađene i/ili priključene prvi puta na toplinski sustav nakon stupanja na snagu ovog Zakona, moraju raspolagati uređajima iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona ili se isti ugrađuju temeljem članka 47. stavka 2. ovoga Zakona, tada se razlika podataka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p> <p>Članak 49.</p> <p>Razdjelnici</p> <p>(1) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, a sukladno odredbama pravilnika iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona.</p> <p>(2) Ukoliko odluku o tome donese obična većina suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini mogu odlučiti:</p>			
---	---	--	--	--

<p>- o primjeni modela raspodjele i obračuna toplinske energije, odnosno načinu raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima drugačiju od onoga određenog odredbama pravilnika iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona, ako se isti baziraju na načelu pravične raspodjele, koja u obzir uzima specifičnosti samostalnih uporabnih cjelina, njihovu površinu i/ili položaj u zgradi/građevini i/ili njihove pojedinačne energetske karakteristike, uz uvjet da isti ne stavljaju u bitno povoljniji položaj određenog suvlasnika i/ili određenu skupinu suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini ili</p> <p>- o primjeni načina raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima kao da uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona nisu niti ugrađeni.</p> <p>(3) Odluku iz stavka 2. ovoga članka ovlaštenu predstavnik suvlasnika dužan je dostaviti opskrbljivaču u roku od osam dana od donošenja odluke, te osobi iz članka 47. stavka 4. kojoj istodobno izjavljuje raskid ugovora, uz obvezu naknade time prouzročene štete.</p> <p>(4) Ako nakon donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka, neki od suvlasnika samostalne uporabne cjeline povuče danu suglasnost tako da se izgubi potrebna većina, prestaje važiti odluka iz stavka 2. ovoga članka i primjenjuje se očitavanje uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije sukladno pravilniku iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona, a o čemu je ovlaštenu predstavnik suvlasnika dužan obavijestiti opskrbljivača u roku od osam dana.</p> <p>(5) Opskrbljivač je dužan primijeniti odluku iz stavka 2., odnosno stavka 4. ovoga članka na način da se model i način raspodjele toplinske energije</p>			
--	--	--	--

	<p>primjenjuje kod obračuna toplinske energije za idući mjesec.</p> <p>(6) Krajnji kupac ne može obavljati preinake na instalacijama, niti na zajedničkom mjerilu toplinske energije bez odobrenja opskrbljivača i/ili distributera toplinske energije.</p> <p>(7) U zgradi/građevini mogu se ugrađivati uređaji samo jednog proizvođača uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije kojega vlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini slobodno izaberu, a kako bi se omogućio jedinstveni sustav očitavanja i naplate isporučene toplinske energije.</p>			
<p>Članak 10.</p> <p>Informacije o obračunu</p> <p>1. Ako krajnji kupci nemaju pametna brojila iz direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, države članice do 31. prosinca 2014. osiguravaju da su informacije o obračunu točne i temeljene na stvarnoj potrošnji, u skladu s Prilogom VII. točkom 1.1., za sve sektore obuhvaćene ovom Direktivom, uključujući distributere energije, operatore distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije, ako je to tehnički izvedivo i gospodarski opravdano. Ova se obveza može ispuniti pomoću sustava redovitog samoočitavanja od strane krajnjih kupaca prilikom kojeg krajnji kupci obavješćuju dobavljača energije o rezultatima očitavanja brojila. Obračun se temelji na procijenjenoj potrošnji ili paušalnom iznosu samo ako krajnji kupac nije dostavio rezultate očitavanja brojila za određeno obračunsko razdoblje.</p> <p>2. Brojilima postavljenima u skladu s direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ osiguravaju se točne informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje. Države članice osiguravaju da krajnji kupci imaju mogućnost jednostavnog pristupa dodatnim informacijama o prethodnoj potrošnji čime im se omogućuju detaljne samoprovjere. Dodatne informacije o prethodnoj potrošnji uključuju:</p> <p>(a) kumulativne podatke za najmanje tri prethodne godine ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće. Podaci odgovaraju razdobljima za koja su na raspolaganju informacije o redovitom obračunu; i</p> <p>(b) detaljne podatke u skladu s vremenom uporabe za bilo koji dan, tjedan, mjesec i godinu. Navedeni se podaci stavljaju na raspolaganje krajnjem kupcu</p>	<p>Članak 47.</p> <p>Mjerenje i raspodjela</p> <p>(1) U zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci koji su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, mogu ugraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini. <p>(2) Kod donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka, u zgradi/građevini potrebna je suglasnost 90% posto glasova samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p> <p>(3) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1,</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>putem interneta ili sučelja brojila za razdoblje od najmanje prethodna 24 mjeseca ili za razdoblje od početka ugovora o opskrbi ako je ono kraće.</p> <p>3. Neovisno o tome jesu li postavljena pametna brojila ili nisu, države članice:</p> <p>(a) zahtijevaju da, u mjeri u kojoj su dostupne informacije o obračunu električne energije i prethodnoj potrošnji krajnjih kupaca, one na njihov zahtjev budu stavljene na raspolaganje pružatelju energetske usluge kojeg odredi krajnji kupac;</p> <p>(b) osiguravaju da se krajnjim kupcima ponudi mogućnost primanja informacija o obračunu i računa u elektroničkom obliku te da na zahtjev dobiju jasno i razumljivo objašnjenje o tome kako je izrađen njihov račun, posebno ako se računi ne temelje na stvarnoj potrošnji;</p> <p>(c) osiguravaju da su uz račun dostupne i odgovarajuće informacije kako bi krajnji kupci dobili detaljno izvješće o trenutnim troškovima energije u skladu s Prilogom VII.;</p> <p>(d) mogu na zahtjev krajnjeg kupca odrediti da se informacije sadržane u takvim računima ne smatraju zahtjevom za plaćanje; U takvim slučajevima države članice osiguravaju da dobavljači izvora energije ponude fleksibilne aranžmane za stvarno plaćanje;</p> <p>(e) zahtijevaju da se informacije o troškovima energije i procjene troškova energije potrošačima daju na zahtjev, pravodobno i u lako razumljivom obliku, čime se potrošačima omogućuje usporedba ponuda pod jednakim uvjetima.</p>	<p>ovog članka, radove na ugradnji uređaja može izvoditi isključivo izvođač koji je ovlašten za obavljanje tih djelatnosti, temeljem pisanog ugovora s vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(4) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1. ovog članka, očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka za vlasnike samostalnih uporabnih cjelina vrši te očitavanja dostavlja opskrbljivaču u rokovima i formatu koji su utvrđeni u pravilniku iz stavka 5. ovoga članka ovlašteni predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba temeljem pisanog ugovora sklopljenog s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika na temelju odluke donesene većinom glasova suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(5) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuje ugradnja uređaja iz stavka 1. ovoga članka te modeli raspodjele i obračuna toplinske energije, način raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima te uvjeti.</p> <p>(6) Program, uvjeti i način stjecanja ovlaštenja iz stavka 3. ovoga članka i druga pitanja u svezi provjere stručne osposobljenosti, propisuju se pravilnikom koji donosi Ministarstvo.</p> <p style="text-align: center;">Članak 48.</p> <p style="text-align: center;">Zasebna mjerila toplinske energije</p> <p>(1) Zgrade/građevine koje se sastoje od više samostalnih</p>			
--	--	--	--	--

uporabnih cjelina, a izgrađene i/ili priključene prvi puta na toplinski sustav nakon stupanja na snagu ovog Zakona, moraju raspolagati uređajima iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona.

(2) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona ili se isti ugrađuju temeljem članka 47. stavka 2. ovoga Zakona, tada se razlika podatka potrošnje toplinske energije izmjerena na zajedničkom mjerilu toplinske energije i podataka potrošnje toplinske energije izmjerene na uređajima za mjerenje potrošnje toplinske energije u svim samostalnim uporabnim cjelinama dijeli na sve samostalne uporabne cjeline sukladno odluci većine glasova suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.

Članak 16.

Računovodstveno razdvajanje djelatnosti

(1) Energetski subjekt koji obavlja više djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona dužan je računovodstveno razdvojiti djelatnosti radi primjene načela nediskriminacije korisnika toplinskog sustava.

(2) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka dužan je izraditi, objaviti i dati na reviziju godišnje financijske izvještaje. Revizija godišnjega financijskog izvještaja mora potvrditi da se poštivalo načelo nediskriminacije korisnika toplinskog sustava. Godišnji financijski izvještaji moraju sadržavati podatke o transakcijama s povezanim energetskim subjektima.

(3) Energetski subjekt iz stavka 1. ovoga članka, dužan je utvrditi pravila za raspoređivanje imovine, obveza, prihoda, troškova i

	<p>amortizacije sukladno odluci Agencije o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva.</p> <p>Članak 17.</p> <p>Pravo pristupa poslovnim knjigama</p> <p>(1) Energetski subjekti koji obavljaju djelatnosti iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona dužni su omogućiti Agenciji pristup poslovnim knjigama, što uključuje pravo Agencije da zahtijeva sve potrebne obavijesti te dostavu potrebnih podataka, neposredan uvid u poslovne knjige, knjigovodstvene isprave, financijske izvještaje i drugu dokumentaciju energetskog subjekta te poduzimanje drugih radnji potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije.</p> <p>(2) Agencija će osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznala u obavljanju svojih poslova.</p>			
<p>Članak 11.</p> <p>Troškovi pristupa informacijama o mjerenju i obračunu</p> <p>1. Države članice osiguravaju da krajnji kupci sve svoje račune i informacije o obračunu za potrošnju energije dobivaju besplatno te da podacima o svojoj potrošnji mogu pristupiti besplatno i na odgovarajući način.</p> <p>2. Neovisno o stavku 1., troškovi informacija o obračunu individualne potrošnje grijanja i hlađenja u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama raspodjeljuju se na neprofitnoj osnovi u skladu s člankom 9. stavkom 3. Troškovi proizišli iz dodjele ovog zadatka trećoj osobi, kao što je pružatelj usluga ili lokalni dobavljač energije, koji obuhvaća mjerenje, raspodjelu i obračun stvarne individualne potrošnje u takvim zgradama, mogu se prenijeti na krajnje kupce u mjeri u kojoj su takvi troškovi opravdani.</p>	<p>Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“ 41/14, 110/15)</p> <p>Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“ 22/13, 95/15, 102/15)</p> <p>Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ 28/13, 14/14, 16/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 12.</p> <p>Program za obavješćivanje i osnaživanje potrošača</p>	<p>Zakon o zaštiti potrošača („Narodne novine“ 41/14, 110/15)</p>			

<p>1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi male potrošače energije, uključujući kućanstva, potaknule na učinkovitu uporabu energije i olakšale im je. Navedene mjere mogu biti dio nacionalne strategije.</p> <p>2. Za potrebe stavka 1. navedene mjere uključuju jedan ili više elemenata navedenih pod točkom (a) ili (b):</p> <p>(a) niz instrumenata i politika za poticanje promjena u ponašanju koji mogu uključivati:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. fiskalne poticaje; ii. pristup financiranju, financijskoj potpori ili subvencijama; iii. pružanje informacija; iv. projekte koji služe kao primjer; v. aktivnosti na radnom mjestu; <p>(b) načine i sredstva za uključivanje potrošača i organizacija potrošača tijekom mogućeg uvođenja pametnih brojlara putem priopćenja o:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. troškovno učinkovitim i lako ostvarivim promjenama u uporabi energije; ii. informacijama o mjerama za povećanje energetske učinkovitosti 	<p>Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“ 22/13, 95/15, 102/15)</p> <p>Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ 28/13, 14/14, 16/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 13.</p> <p>Sankcije</p> <p>Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivima u slučaju nepoštovanja nacionalnih odredaba donesenih u skladu s člancima od 7. do 11. i člankom 18. stavkom 3. te poduzimaju mjere potrebne za osiguravanje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama do 5. lipnja 2014., a o svim naknadnim izmjenama koje se na njih odnose obavješćuju je bez odlaganja.</p>	<p>Članak 53.</p> <p>Prekršajne odredbe</p> <p>(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba koja je je energetska subjekt ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetska djelatnosti u skladu s člankom 9. stavkom 3. ovoga Zakona 2. ne koristi građevine temeljem dokaza o vlasništvu ili prava korištenja iz ugovora o zakupu te drugog ugovora sklopljenog s vlasnikom građevine i/ili opreme za obavljanje energetska djelatnosti proizvodnje toplinske energije sukladno članku 23. stavku 2. ovoga Zakona 3. ne osigura tajnost povjerljivih poslovnih podataka koje sazna od drugih energetska subjekata i krajnjih kupaca u skladu s člankom 18. ovoga Zakona 4. postupa suprotno odredbi članka 16. ovoga Zakona 5. proizvodna postrojenja koja se namjeravaju graditi ne udovoljavaju kriterijima, utvrđenim u postupku izdavanja 	<p>Usklađeno</p>		

	<p>energetskog odobrenja (članak 21. stavak 1.)</p> <p>6. obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije bez sklopljenog ugovora o koncesiji za distribuciju toplinske energije ili ugovora o koncesiji za izgradnju energetskih objekata za distribuciju toplinske energije, odnosno obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije na području za koje je s drugim energetskim subjektom sklopljen ugovor o koncesiji (članak 25. stavak 1.)</p> <p>7. kao distributer toplinske energije ne ispunjava svoje obveze iz članka 33. ovoga Zakona</p> <p>8. ne dostavi podatke, odnosno ne dostavi podatke na zahtjev sukladno odredbama članka 8. stavka 2., članka 19. stavka 4., te članka 36. ovoga Zakona</p> <p>9. ne izradi plan razvoja toplinske distribucijske mreže u skladu sa Strategijom energetskog razvoja i Programom provedbe Strategije energetskog razvoja te planovima i programima jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja energetska djelatnost distribucije toplinske energije sukladno članku 34. stavku 1. ovoga Zakona</p> <p>10. plan razvoja distribucijske mreže ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona</p> <p>11. ne dostavi informacije o provođenju plana razvoja distribucijske mreže jedinicama lokalne samouprave sukladno planovima i programima jedinice lokalne i područne samouprave donesenim te planom razvoja distribucijske mreže (članak 34. stavak 4.)</p> <p>12. neosnovano odbije pristup distribucijskoj mreži suprotno članku 35. stavku 1. točki 1. ovoga Zakona</p> <p>13. ne dostavi stranki rješenje s razlozima odbijanja pristupa u skladu s člankom 35. stavkom 2. ovoga Zakona</p>			
--	--	--	--	--

<p>14. ne postupa u skladu s općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom, općim uvjetima za isporuku toplinske energije i mrežnim pravilima za distribuciju toplinske energije iz članka 13. i 14. ovoga Zakona,</p> <p>15. ne koristi toplinsku energiju, pod uvjetima, na način i za namjenu utvrđenu sukladno članku 39. stavku 5. ovoga Zakona</p> <p>16. koristi toplinsku energiju suprotno uvjetima utvrđenim općim uvjetima za opskrbu toplinskom energijom glede pouzdanog i točnog mjerenja preuzete toplinske energije u skladu s člankom 39. stavkom 6. ovoga Zakona</p> <p>17. ne omogući ovlaštenim osobama pristup mjernim uređajima i unutarnjim instalacijama, kao i mjestu priključka radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene i održavanja uređaja i izmještanja mjernih mjesta izvan objekta ili na granicu vlasništva ili obustave isporuke toplinske energije u slučajevima neovlaštenog korištenja toplinske energije ili neplaćanja dospjele obveze za isporučenu toplinsku energiju u skladu s utvrđenim rokovima i uvjetima (članak 39. stavak 7.)</p> <p>18. ne osigura da su uvjeti ugovora o opskrbi krajnjih kupaca toplinske energije koje nudi usklađeni s općima aktima iz članka 13. i 14. ovoga Zakona (članak 41. stavak 1.)</p> <p>19. obavlja energetska djelatnost opskrbe toplinskom energijom bez dozvole, suprotno odredbi članka 38. stavka 1. ovoga Zakona</p> <p>20. ne izradi i na primjeren način javno ne objavi standardne uvjete za zaključenje ugovora o opskrbi krajnjih kupaca toplinske energije s unaprijed utvrđenim uvjetima sukladno članku 41. stavku 1. ovoga Zakona</p> <p>21. sklopi ugovor o opskrbi krajnjih kupaca toplinske</p>			
---	--	--	--

<p>energije koji ne sadrži sve minimalne elemente iz članka 41. stavka 3. ovoga Zakona</p> <p>22. ne poduzme mjere, unutar 24 sata, za ponovnu uspostavu opskrbe krajnjeg kupca koji je podmirio svoje dospjele obveze, odnosno bez odgađanja ne podnese zahtjev distributeru toplinske energije za ponovnu uspostavu opskrbe toplinskom energijom u skladu s člankom 42. stavkom 5. ovoga Zakona</p> <p>23. ne uspostavi opskrbu krajnjeg kupca, unutar 24 sata, ako se utvrdi da je kupcu neutemeljeno obustavljena opskrba toplinskom energijom u skladu s člankom 42. stavkom 6. ovoga Zakona</p> <p>24. ugovor o prodaji toplinske energije sklopi bez prethodne suglasnosti distributera toplinske energije suprotno odredbi članka 22. stavka 1. ovoga Zakona</p> <p>25. priključi građevinu na distribucijsku mrežu bez građevinske dozvole ili drugoga odgovarajućeg akta na temelju kojega se može graditi građevina suprotno odredbi članka 45. stavka 1. ovoga Zakona</p> <p>26. za obavljanje energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga ne primjenjuje iznose tarifnih stavki na temelju tarifne metodologije u skladu s člankom 12. stavkom 4., člankom 12. stavkom 1. ovoga Zakona, te člankom 33. stavkom 1. točkom 17</p> <p>27. ne omogući pristup poslovnim knjigama sukladno članku 17. ovoga Zakona,</p> <p>28. ako ne primjeni odluke, odnosno ne primjeni ih na način određen člankom 49. stavkom 5. ovoga Zakona</p> <p>29. ne postupa prema rješenju nadležnog inspektora u skladu s člankom 52. stavkom 3. ovoga Zakona</p> <p>30. ne uskladi svoje poslovanje, odnosno ne organizira obavljanje svoje djelatnosti u propisanom roku, sukladno članku 58. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona</p>			
---	--	--	--

31. ne donese odluku u propisanom roku, sukladno članku 58. stavak 4. ovoga Zakona

32. ne sklopi ugovor u propisanom roku, sukladno odredbama članka 58. stavcima 2. i 5. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka odgovorna fizička osobna, odnosno odgovorna fizička osoba u pravnoj osobi te u energetsom subjektu.

(3) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se energetsom subjektu koji je počinio dva ili više prekršaja iz stavka 1. ovoga članka ili koji u razdoblju od godine dana ponovi dva ili više puta prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja energetske djelatnosti, odnosno djelatnosti u trajanju do godine dana.

Članak 54.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička ili pravna osoba ili skup osoba ako:

1. kao krajnji kupac obavlja preinake na instalacijama protivno članku 46. stavku 2., na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nema odobrenje opskrbljivača i/ili distributera toplinske energije sukladno članku 49. stavku 6. ovoga Zakona

2. ne ugradi uređaje sukladno članku 48. stavku 1. ovoga Zakona

3. kao krajnji kupac ako se izdvojio iz zajedničkog toplinskog sustava, na zajedničkom mjerilu toplinske energije, ako nije ispunio uvjete iz članka 50. stavka 1. ovoga Zakona.

4. kao suvlasnička zajednica nisu ispunili uvjete iz članka 45. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba koja

	<p>sklopi ugovor koji ne udovoljava članku 41. stavku 1., članku 47. stavku 3. ili 4. ovoga Zakona.</p> <p>(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:</p> <p>1. kao ovlaštteni predstavnik suvlasnika ne dostavi opskrbljivaču, odnosno ne dostavi opskrbljivaču u određenom roku odluku iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona</p> <p>2. kao ovlaštteni predstavnik suvlasnika ako ne obavijesti opskrbljivača, odnosno ne obavijesti opskrbljivača u određenom roku iz članka 49. stavka 4. ovoga Zakon.</p>			
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE III.</p> <p style="text-align: center;">UČINKOVITOST U OPSKRBI ENERGIJOM</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 14.</p> <p style="text-align: center;">Poticanje učinkovitosti u grijanju i hlađenju</p> <p>1. Države članice do 31. prosinca 2015. provode sveobuhvatnu procjenu potencijala za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja koja sadrži informacije utvrđene u Prilogu VIII. i o tome obavješćuju Komisiju. Ako su već provele istovrsnu procjenu, o tome obavješćuju Komisiju.</p> <p>U sveobuhvatnoj se procjeni u potpunosti uzima u obzir analiza nacionalnih potencijala za visokoučinkovitu kogeneraciju provedena u skladu s Direktivom 2004/8/EZ.</p> <p>Na zahtjev Komisije procjena se ažurira i dostavlja Komisiji svakih pet godina. Svaki takav zahtjev Komisija podnosi najmanje godinu dana prije isteka roka.</p> <p>2. Države članice donose politike kojima se potiče da se na lokalnoj i regionalnoj razini vodi računa o mogućnostima uporabe učinkovitih sustava grijanja i hlađenja, posebno onih temeljenih na visokoučinkovitoj kogeneraciji. U obzir se uzima potencijal za razvoj lokalnih i regionalnih tržišta toplinske energije.</p> <p>3. Za potrebe procjene iz stavka 1., države članice provode analizu troškova i koristi za svoje državno područje koja se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u</p>	<p style="text-align: center;">Članak 6.</p> <p style="text-align: center;">Potencijal za učinkovitost u grijanju i hlađenju</p> <p>(1) Radi većeg korištenja nacionalnog potencijala toplinske energije za grijanje i hlađenje Vlada Republike Hrvatske donosi program korištenja potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju.</p> <p>(2) Procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati:</p> <p>1. opis mogućnosti razvoja sustava toplinske energije za grijanje i hlađenje temeljem povećanja potrošnje energije i/ili obnove postojeće infrastrukture</p> <p>2. predviđanje kako će se navedena potrošnja promijeniti u sljedećih 10 godina, uzimajući posebno u obzir razvoj potražnje u zgradama i različitim industrijskim sektorima</p>			

<p>skladu s Prilogom IX. dijelom 1. Analiza troškova i koristi doprinosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem. Navedena analiza troškova i koristi može biti dio procjene okoliša u skladu s Direktivom 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. lipnja 2001. o procjeni učinaka određenih planova i programa na okoliš (1).</p> <p>4. Ako se na temelju procjene iz stavka 1. i analize iz stavka 3. utvrdi potencijal za primjenu visokoučinkovite kogeneracije i/ili učinkovitog centraliziranog grijanja i hlađenja čije su koristi veće od troškova, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za razvoj infrastrukture za učinkovito grijanje i hlađenje i/ili za omogućavanje razvoja visokoučinkovite kogeneracije i uporabe grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije u skladu sa stavcima 1., 5. i 7.</p> <p>Ako se na temelju procjene iz stavka 1. i analize iz stavka 3. ne utvrdi potencijal čije su koristi veće od troškova, uključujući administrativne troškove provedbe analize troškova i koristi iz stavka 5., predmetna država članica može izuzeti postrojenja iz zahtjeva utvrđenih u tom stavku.</p> <p>5. Države članice osiguravaju provedbu analize troškova i koristi u skladu s Prilogom IX. dijelom 2. ako se nakon 5. lipnja 2014.:</p> <p>(a) planira novo toplinsko postrojenje za proizvodnju električne energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi osiguranja rada postrojenja kao visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja; 12/Sv. 4.</p> <p>(b) u značajnoj mjeri preuređuje postojeće toplinsko postrojenje za proizvodnju električne energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW kako bi se procijenili troškovi i koristi njegove pretvorbe u visokoučinkovitu kogeneraciju;</p> <p>(c) planira ili u značajnoj mjeri preuređuje industrijsko postrojenje s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW u kojem se proizvodi otpadna toplina na korisnoj temperaturnoj razini kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline radi udovoljavanja gospodarski opravdanoj potražnji, uključujući putem kogeneracije, i priključivanja tog postrojenja na mrežu za centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>(d) planira nova mreža za centralizirano grijanje i hlađenje ili ako se u postojećoj mreži za centralizirano grijanje ili hlađenje planira novo postrojenje za proizvodnju energije s ukupnom toplinskom snagom većom od 20 MW ili ako se u značajnoj mjeri preuređuje takvo postojeće postrojenje kako bi se procijenili troškovi i koristi iskorištavanja otpadne topline iz susjednih industrijskih postrojenja.</p> <p>Postavljanje opreme za hvatanje ugljikovog dioksida proizvedenog u postrojenju za izgaranje s ciljem njegova geološkog skladištenja kako je predviđeno</p>	<p>3. kartu Republike Hrvatske s područjima na kojoj su, uz istodobno očuvanje komercijalno osjetljivih informacija, utvrđena</p> <ul style="list-style-type: none"> - mjesta potrošnje toplinske energije za grijanje i hlađenje, što uključuje općine i gradove sa stupnjem izgrađenosti od najmanje 0,3 i industrijske zone s ukupnom godišnjom potrošnjom toplinske energije za grijanje i hlađenje većom od 20 GWh - postojeća i planirana infrastruktura za centralizirano grijanje i hlađenje - moguća mjesta opskrbe toplinskom energijom za grijanje i hlađenje, uključujući postrojenja za proizvodnju električne energije s ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije većom od 20 GWh, postrojenja za spaljivanje otpada i postojeća i planirana kogeneracijska postrojenja u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz propisa koji uređuje područje energetske učinkovitosti i postrojenja za toplinske sustave <p>4. utvrđivanje potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje koja se može zadovoljiti visokoučinkovitim kogeneracijom, uključujući mikrokogeneraciju u stambenom sektoru, u toplinskim sustavima</p> <p>5. utvrđivanje potencijala za dodatnu visokoučinkovitu kogeneraciju, također putem preuređenja postojećih i izgradnje novih proizvodnih i industrijskih postrojenja ili drugih pogona koji proizvode otpadnu toplinu</p> <p>6. utvrđivanje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za toplinski sustav</p> <p>7. strategije, politike i mjere koje se mogu usvojiti do 2020. i 2030. radi ostvarenja potencijala iz točke 5. ovoga stavka kako bi se udovoljilo potražnji iz točke 4. ovoga stavka, uključujući, prema potrebi, prijedloge za:</p>	<p>Usklađeno</p>		
--	--	------------------	--	--

<p>Direktivom 2009/31/EZ ne smatra se preuređenjem u smislu točaka (b), (c) i (d) ovog stavka. Države članice mogu zahtijevati da se analiza troškova i koristi iz točaka (c) i (d) provede u suradnji s poduzećima odgovornima za rad mreža za centralizirano grijanje i hlađenje.</p> <p>6. Države članice mogu iz stavka 5. izuzeti:</p> <p>(a) postrojenja za proizvodnju električne energije koja se koriste kod vršnih opterećenja i postrojenja za proizvodnju rezervne električne energije za koja se planira da će raditi manje od 1 500 radnih sati godišnje kao tekući prosjek u razdoblju od pet godina na temelju postupka provjere koji utvrđuju države članice i kojim se osigurava ispunjavanje ovog kriterija za izuzeće;</p> <p>(b) nuklearne elektrane;</p> <p>(c) postrojenja koja moraju biti smještena u blizini mjesta geološkog skladištenja odobrenog u skladu s Direktivom 2009/31/EZ.</p> <p>Države članice također mogu odrediti pragove, iskazane kao iznos dostupne korisne otpadne topline, potražnja za toplinskom energijom ili udaljenosti između industrijskih postrojenja i mreža za centralizirano grijanje, radi izuzimanja pojedinačnih postrojenja iz odredaba stavka 5. točaka (c) i (d). Države članice obavješćuju Komisiju o izuzećima usvojenima na temelju ovog stavka do 31. prosinca 2013. te o svim njihovim naknadnim izmjenama nakon toga.</p> <p>7. Države članice donose kriterije za odobrenje iz članka 7. Direktive 2009/72/EZ ili kriterije za istovjetnu dozvolu kako bi:</p> <p>(a) uzele u obzir ishod sveobuhvatne procjene iz stavka 1.;</p> <p>(b) osigurale ispunjavanje zahtjeva iz stavka 5.; i</p> <p>(c) uzele u obzir ishod analize troškova i koristi iz stavka 5.</p> <p>8. Države članice mogu na temelju kriterija za odobrenje i kriterija za dozvolu iz stavka 7. izuzeti pojedinačna postrojenja iz zahtjeva za provedbu opcija čije su koristi veće od troškova ako za to postoje imperativni pravni, vlasnički ili financijski razlozi. U tom slučaju dotična država članica Komisiji dostavlja svoju odluku s obrazloženjem u roku od tri mjeseca od dana donošenja.</p> <p>9. Stavci 5., 6., 7. i 8. ovog članka primjenjuju se na postrojenja obuhvaćena Direktivom 2010/75/EU ne dovodeći u pitanje zahtjeve te direktive.</p> <p>10. Na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti iz Priloga II. točke (f), države članice osiguravaju da se podrijetlo električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije može jamčiti na temelju objektivnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija koje utvrđuje svaka država članica. One osiguravaju da je navedeno jamstvo o podrijetlu usklađeno sa zahtjevima i da sadrži najmanje informacije navedene u Prilogu X. Države članice uzajamno priznaju svoja jamstva o podrijetlu, isključivo kao dokaz informacija iz ovog stavka. Svako odbijanje priznavanja jamstva o</p>	<p>- povećanje udjela kogeneracije u potrošnji toplinske energije za grijanje i hlađenje te u proizvodnji električne energije. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguranja optimalne usklađenosti ponude i potražnje za toplinskom energijom za grijanje i hlađenje</p> <p>- razvoj infrastrukture za učinkovite toplinske sustave kako bi se omogućio razvoj visokoučinkovite kogeneracije i upotreba toplinske energije za grijanje i hlađenje iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije</p> <p>- poticanje postavljanja novih toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije i industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina na lokacijama na kojima će se oporabiti maksimalni iznos raspoložive otpadne topline radi udovoljavanja postojećoj ili predviđenoj potražnji za grijanjem i hlađenjem</p> <p>- poticanje uspostavljanja novih stambenih zona ili novih industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokacijama gdje raspoloživa otpadna toplina, kako je utvrđeno u sveobuhvatnoj procjeni, može pridonijeti udovoljavanju njihovoj potražnji za grijanjem i hlađenjem. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji radi osiguravanja optimalne usklađenosti ponude i potražnje toplinske energije za grijanje i hlađenje</p> <p>- poticanje priključivanja toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina, postrojenja za spaljivanje otpada i drugih pogona za proizvodnju energije iz otpada na toplinske sustave,</p>			
---	---	--	--	--

<p>podrijetlu kao takvog dokaza, posebno zbog razloga povezanih sa sprečavanjem prijevare, mora se temeljiti na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima. Države članice obavješćuju Komisiju o takvom odbijanju i razlozima. Kod odbijanja priznanja jamstva o podrijetlu, Komisija može donijeti odluku kojom obvezuje na priznanje stranu koja ga odbija, posebno s obzirom na objektivne, transparentne i nediskriminirajuće kriterije na kojima se takvo priznanje temelji.</p> <p>Komisija je ovlaštena putem delegiranih akata u skladu s člankom 23. ove Direktive preispitati usklađene referentne vrijednosti učinkovitosti utvrđene u Provedbenoj odluci Komisije 2011/877/EU (1) na temelju Direktive 2004/8/EZ do 31. prosinca 2014.</p> <p>11. Države članice osiguravaju da je sva raspoloživa potpora kogeneraciji uvjetovana time da je proizvedena električna energija podrijetlom iz visokoučinkovite kogeneracije i da se otpadna toplina učinkovito upotrebljava za ostvarivanje ušteda primarne energije. Javna potpora kogeneraciji, proizvodnji centraliziranog grijanja i mrežama za centralizirano grijanje prema potrebi podliježe pravilima o državnim potporama.</p>	<p>- poticanje priključivanja stambenih zona i industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na toplinske sustave</p> <p>8. udio visokoučinkovite kogeneracije i utvrđeni potencijal te napredak ostvaren u skladu s propisima koji uređuju područje energetske učinkovitosti</p> <p>9. procjenu očekivane uštede energenta</p> <p>10. procjenu mjera javne potpore grijanju i hlađenju, ako su usvojene, s godišnjim proračunom i utvrđivanje mogućih elemenata potpore. Time se ne dovodi u pitanje zasebna obavijest o programima javne potpore za procjenu potpora.</p> <p>(3) U mjeri u kojoj je to primjereno sveobuhvatna se procjena može sastojati od skupa regionalnih ili lokalnih planova i strategija.</p> <p>(4) Za potrebe procjene iz stavka 1. ovoga članka analiza troškova i koristi se temelji na klimatskim uvjetima, gospodarskoj izvedivosti i tehničkoj prikladnosti u skladu s analizom iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona. Analiza troškova i koristi pridonosi lakšem utvrđivanju, u smislu izvora i troškova, najučinkovitijih rješenja za ispunjavanje potreba za grijanjem i hlađenjem.</p>			
<p>Članak 15.</p> <p>Pretvorba, prijenos odnosno transport i distribucija energije</p> <p>1. Države članice osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela za energetiku vode računa o energetske učinkovitosti pri provedbi regulatornih zadataka navedenih u direktivama 2009/72/EZ i 2009/73/EZ u vezi s njihovim odlukama o radu infrastrukture za plin i električnu energiju. Države članice posebno osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela za energetiku putem razvoja mrežnih tarifa i propisa u okviru Direktive 2009/72/EZ i uzimajući u obzir troškove i koristi svake mjere osiguraju poticaje za mrežne operatore da korisnicima mreže stave na raspolaganje usluge</p>	<p>Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“ 22/13, 95/15, 102/15)</p> <p>Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ 28/13, 14/14, 16/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>sustava i time im omogućuje provedbu mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti u kontekstu daljnjeg uvođenja pametnih mreža.</p> <p>Takve usluge sustava može odrediti operator sustava i one ne smiju imati negativan učinak na sigurnost sustava.</p> <p>Države članice za električnu energiju osiguravaju usklađenost propisa o mreži i mrežnih tarifa s kriterijima iz Priloga XI., uzimajući u obzir smjernice i kodekse razvijene na temelju Uredbe (EZ) br. 714/2009.</p> <p>2. Države članice do 30. lipnja 2015. osiguravaju:</p> <p>(a) provedbu procjene potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za plin i električnu energiju, posebno u vezi s prijenosom odnosno transportom, distribucijom, upravljanjem opterećenjem interoperabilnošću te priključivanjem na postrojenja za proizvodnju energije, uključujući mogućnosti pristupa za mikrogeneratore energije;</p> <p>(b) utvrđivanje konkretnih mjera i ulaganja za uvođenje troškovno učinkovitih poboljšanja energetske učinkovitosti u mrežnu infrastrukturu, uključujući rokove njihova uvođenja.</p> <p>3. Države članice mogu dopustiti komponente programa i struktura tarifa sa socijalnim ciljem za prijenos/transport i distribuciju energije iz mreže, uz uvjet da se svi narušavajući učinci na prijenosni/transportni i distribucijski sustav svedu na nužan minimum i da nisu nerazmjerni socijalnom cilju.</p> <p>4. Države članice osiguravaju ukidanje onih poticaja u tarifama prijenosa/transporta i distribucije koji su štetni za cjelokupnu učinkovitost (uključujući energetske učinkovitost) proizvodnje, prijenosa/transporta i distribucije energije te opskrbe njome ili onih koji mogu onemogućiti sudjelovanje u odgovoru na potražnju na tržištima uravnoteženja ili prilikom nabave pomoćnih usluga. Države članice osiguravaju da se mrežnim operatorima pružaju poticaji za poboljšanje učinkovitosti u planiranju i radu infrastrukture i, u okviru Direktive 2009/72/EZ, da tarife dobavljačima omogućuju poboljšanje sudjelovanja potrošača u učinkovitosti sustava, uključujući odgovor na potražnju, ovisno o nacionalnim okolnostima.</p> <p>5. Ne dovodeći u pitanje članak 16. stavak 2. Direktive 2009/28/EZ i uzimajući u obzir članak 15. Direktive 2009/72/EZ te potrebu za osiguravanjem kontinuiteta opskrbe toplinskom energijom, države članice osiguravaju da, podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnost mreže temeljenima na transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima koje određuju nadležna nacionalna tijela, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava u okviru odgovornosti za dispečiranje proizvodnih postrojenja na svojem području:</p> <p>(a) jamče prijenos i distribuciju električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije;</p>				
--	--	--	--	--

<p>(b) osiguravaju prioritetni ili zajamčen pristup mreži za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije;</p> <p>(c) pri dispečiranju postrojenja za proizvodnju električne energije osiguravaju prioritetno odašiljanje električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u mjeri u kojoj to dozvoljava siguran rad nacionalnog elektroenergetskog sustava.</p> <p>Države članice osiguravaju jasno i detaljno objašnjenje te objavljivanje pravila koja se odnose na rangiranje različitih prioriteta pristupa i odašiljanja dodijeljenih u njihovim elektroenergetskim sustavima. Pri osiguravanju prioritetnog pristupa ili odašiljanja za visokoučinkovitu kogeneraciju, države članice mogu odrediti rangiranje između i unutar različitih vrsta obnovljive energije i visokoučinkovite kogeneracije te u svakom slučaju osiguravaju da prioritetni pristup ili odašiljanje za energiju iz različitih obnovljivih izvora energije nisu ometani.</p> <p>Pored obveza utvrđenih u prvom podstavku, operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava ispunjavaju zahtjeve utvrđene u Prilogu XII.</p> <p>Države članice mogu posebno olakšati priključivanje na mrežni sustav za električnu energiju iz visokoučinkovite kogeneracije proizvedenu u malim kogeneracijskim i mikrokogeneracijskim jedinicama. Države članice prema potrebi poduzimaju mjere kojima mrežne operatore potiču da usvoje proces jednostavnog obavješćivanja „postavi i obavijesti” za postavljanje mikrokogeneracijskih jedinica radi pojednostavljenja i skraćivanja postupka odobrenja za pojedinačne građane i instalatere.</p> <p>6. Podložno zahtjevima koji se odnose na očuvanje pouzdanosti i sigurnosti mreže, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kojima osiguravaju da operatori visokoučinkovite kogeneracije mogu ponuditi usluge uravnoteženja i druge operativne usluge na razini operatora prijenosnih sustava ili operatora distribucijskih sustava ako je to tehnički i gospodarski izvedivo s obzirom na način rada visokoučinkovitog kogeneracijskog postrojenja. Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava osiguravaju da su takve usluge uključene u proces nadmetanja za usluge koji je transparentan, nediskriminirajući i podložan kontroli.</p> <p>Države članice prema potrebi mogu od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava zahtijevati da smanjivanjem pristojbi za priključenje i uporabu sustava potiču smještanje visokoučinkovite kogeneracije u blizini područja potražnje.</p> <p>7. Države članice mogu proizvođačima električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije koji se žele priključiti na mrežu dozvoliti objavu poziva za podnošenje ponuda za radove priključivanja na mrežu.</p>				
--	--	--	--	--

<p>8. Države članice osiguravaju da nacionalna regulatorna tijela za energetiku potiču izvore na strani potražnje, kao što je odgovor na potražnju, da osim u nabavi sudjeluju i na veleprodajnim i maloprodajnim tržištima.</p> <p>Podložno tehničkim ograničenjima svojstvenima upravljanju mrežama, države članice osiguravaju da pri ispunjavanju zahtjeva za usluge uravnoteženja i pomoćne usluge operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava postupaju prema pružateljima odgovora na potražnju, uključujući agregatore, na nediskriminirajući način i u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima. Podložno tehničkim ograničenjima svojstvenima upravljanju mrežama, države članice potiču pristup odgovoru na potražnju i njegovo sudjelovanje na tržištima uravnoteženja, rezervi i drugih usluga sustava, između ostalog tako da od nacionalnih regulatornih tijela za energetiku ili, ako se to zahtijeva na temelju njihovih nacionalnih regulatornih sustava, od operatora prijenosnih sustava i operatora distribucijskih sustava zahtijevaju da u bliskoj suradnji s pružateljima usluga potražnje i potrošačima definiraju tehničke načine za sudjelovanje na navedenim tržištima u skladu s tehničkim zahtjevima tih tržišta i mogućnostima odgovora na potražnju. Takve specifikacije uključuju sudjelovanja agregatora.</p> <p>9. Pri izvješćivanju u skladu s Direktivom 2010/75/EU i ne dovodeći u pitanje njezin članak 9. stavak 2., države članice razmatraju uključivanje informacija o razinama energetske učinkovitosti postrojenja za izgaranje goriva s ukupnom nazivnom ulaznom toplinskom snagom od 50 MW ili više u svjetlu relevantnih najboljih dostupnih tehnika razvijenih u skladu s Direktivom 2010/75/EU i Direktivom 2008/1/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. siječnja 2008. o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja (1).</p> <p>Države članice mogu poticati operatore postrojenja iz prvog podstavka na poboljšanje godišnjih prosječnih neto operativnih stopa.</p>				
<p style="text-align: center;">POGLAVLJE IV.</p> <p style="text-align: center;">HORIZONTALNE ODREDBE</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 16.</p> <p style="text-align: center;">Raspoloživost kvalifikacijskih, akreditacijskih i certifikacijskih sustava</p> <p>1. Ako nacionalnu razinu tehničke kompetentnosti, objektivnosti i pouzdanosti smatra nedovoljnom, država članica do 31. prosinca 2014. osigurava da certifikacijski i/ili akreditacijski sustavi i/ili jednaki kvalifikacijski sustavi, uključujući prema potrebi odgovarajuće programe osposobljavanja, postanu ili budu dostupni za pružatelje energetske usluga i energetske preglede te za menadžere u području</p>	<p style="text-align: center;">Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“ 22/13, 95/15, 102/15)</p> <p>Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ 28/13, 14/14, 16/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>energetike i instalatere dijelova zgrada povezanih s energijom kako je definirano u članku 2. točki 9. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>2. Države članice osiguravaju da su sustavi iz stavka 1. transparentni za potrošače, pouzdani i da doprinose nacionalnim ciljevima energetske učinkovitosti.</p> <p>3. Države članice stavljaju na raspolaganje javnosti certifikacijske i/ili akreditacijske sustave ili jednake kvalifikacijske sustave iz stavka 1. te surađuju jedna s drugom i s Komisijom na usporedbi sustava i njihovom priznavanju.</p> <p>Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za upoznavanje potrošača s dostupnošću kvalifikacijskih i/ili certifikacijskih sustava u skladu s člankom 18. stavkom 1.</p>				
<p>Članak 17.</p> <p>Obavješćivanje i osposobljavanje</p> <p>1. Države članice osiguravaju transparentnost informacija o dostupnim mehanizmima za energetske učinkovitost i financijskim i pravnim okvirima te njihovo opsežno širenje svim relevantnim sudionicima na tržištu, kao što su potrošači, građevinari, arhitekti, inženjeri, okolišni i energetske revizori i instalateri dijelova zgrada kako je definirano u Direktivi 2010/31/EU.</p> <p>Države članice potiču pružanje informacija bankama i drugim financijskim institucijama o mogućnostima sudjelovanja u financiranju mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti, također i putem uspostavljanja javno-privatnih partnerstava.</p> <p>2. Države članice utvrđuju odgovarajuće uvjete kako bi tržišni operatori potrošačima energije mogli pružati odgovarajuće i ciljane informacije i savjete u vezi s energetske učinkovitošću.</p> <p>3. Komisija preispituje učinak svojih mjera za potporu razvoju platformi, u okviru kojih, između ostalog, europska tijela za socijalni dijalog potiču programe osposobljavanja za energetske učinkovitost, i prema potrebi uvodi daljnje mjere. Komisija potiče europske socijalne partnere na raspravu o energetske učinkovitosti.</p> <p>4. Države članice, uz sudjelovanje dionika, uključujući lokalna i regionalna tijela, potiču odgovarajuće inicijative za informiranje, podizanje svijesti i osposobljavanje s ciljem obavješćivanja građana o koristima i praktičnim prednostima poduzimanja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti.</p> <p>5. Komisija potiče razmjenu i opsežno širenje informacija o najboljim praksama energetske učinkovitosti u državama članicama.</p>	<p>Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“ 22/13, 95/15, 102/15)</p> <p>Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ 28/13, 14/14, 16/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
<p>Članak 18.</p> <p>Energetske usluge</p>				

<p>1. Države članice promiču tržište energetske usluge i pristup tom tržištu za MSP-ove na sljedeće načine:</p> <p>(a) širenjem jasnih i lako dostupnih informacija o:</p> <p>i. dostupnim ugovorima o energetskim uslugama i klauzulama koje bi trebalo uključiti u takve ugovore kako bi se zajamčili uštede energije i prava krajnjih kupaca;</p> <p>ii. financijskim instrumentima, poticajima, financijskim potporama i zajmovima kojima se podupiru projekti u vezi s uslugama energetske učinkovitosti;</p> <p>(b) poticanjem razvoja oznaka kakvoće, između ostalog putem trgovačkih udruženja;</p> <p>(c) stavljanjem na raspolaganje javnosti i redovitim ažuriranjem popisa dostupnih pružatelja energetske usluge koji su kvalificirani i/ili certificirani i čije su kvalifikacije i/ili certifikacije u skladu s člankom 16. ili osiguravanjem sučelja putem kojeg pružatelji energetske usluge mogu davati informacije;</p> <p>(d) podupiranjem javnog sektora u prihvaćanju ponuda energetske usluge, posebno za preuređenje zgrada, putem:</p> <p>i. osiguravanja obrazaca za ugovore o energetskom učinku koji uključuju najmanje stavke navedene u Prilogu XIII.;</p> <p>ii. pružanja informacija o najboljim praksama za ugovore o energetskom učinku, uključujući prema potrebi analizu troškova i koristi na temelju pristupa životnog vijeka;</p> <p>(e) osiguravanjem kvalitativnog pregleda u okviru nacionalnog akcijskog plana za energetsku učinkovitost u vezi sa sadašnjim i budućim razvojem tržišta energetske usluge.</p> <p>2. Države članice podupiru pravilno funkcioniranje tržišta energetske usluge prema potrebi na sljedeće načine:</p> <p>(a) utvrđivanjem i objavljivanjem točaka za kontakt na kojima krajnji kupci mogu dobiti informacije iz stavka 1.;</p> <p>(b) prema potrebi poduzimanjem mjera za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka koje onemogućuju uvođenje ugovora o energetskom učinku i drugih modela usluga energetske učinkovitosti za utvrđivanje i/ili provedbu mjera za uštede energije;</p> <p>(c) razmatranjem uspostavljanja ili dodjele uloge neovisnog mehanizma, kao što je ombudsman, kako bi se osigurali učinkovito postupanje s pritužbama i izvansudsko rješavanje sporova proizišlih iz ugovora o energetskim uslugama;</p> <p>(d) omogućavanjem neovisnim posrednicima na tržištu da imaju ulogu u poticanju razvoja tržišta na strani potražnje i ponude.</p> <p>3. Države članice osiguravaju da se distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije suzdrže od svih aktivnosti kojima se može onemogućiti potražnja za energetskim uslugama ili drugim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti ili njihova isporuka, ili spriječiti razvoj tržišta za takve usluge</p>	<p>Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“ 22/13, 95/15, 102/15)</p> <p>Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ 28/13, 14/14, 16/17)</p>	<p>Usklađeno</p>		
--	--	------------------	--	--

<p>ili mjere, uključujući sprečavanje pristupa tržištu za konkurente ili zloporabu vladajućeg položaja.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 19.</p> <p>Druge mjere za poticanje energetske učinkovitosti</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje osnovna načela vlasničkog i stanarskog prava država članica, države članice ocjenjuju i prema potrebi poduzimaju odgovarajuće mjere za uklanjanje regulatornih i neregulatornih prepreka energetske učinkovitosti, posebno u vezi s:</p> <p>(a) podjelom poticaja između vlasnika i stanara zgrade ili između više vlasnika kako bi se osiguralo da se zbog činjenice da neće pojedinačno ostvariti sve koristi ili zbog nedostatka pravila za podjelu troškova i koristi između njih, uključujući nacionalna pravila i mjere kojima je uređen proces odlučivanja u nekretninama s više vlasnika, navedene stranke ne odvrate od ulaganja u poboljšanje učinkovitosti koje bi u protivnom proveli;</p> <p>(b) pravnim i regulatornim odredbama te administrativnim praksama koje se odnose na javnu nabavu te godišnji proračun i računovodstvo kako bi se osiguralo da se pojedinačna javna tijela ne odvrate od ulaganja u poboljšanje energetske učinkovitosti i smanjenje troškova očekivanog životnog vijeka te od uporabe ugovora o energetskom učinku i drugih mehanizama financiranja s trećim osobama na dugoročnoj ugovornoj osnovi.</p> <p>Takve mjere za uklanjanje prepreka mogu uključivati osiguravanje poticaja, stavljanje izvan snage ili izmjenu pravnih ili regulatornih odredaba ili donošenje smjernica i interpretativnih priopćenja ili pojednostavljenje administrativnih postupaka. Mjere se mogu kombinirati s odredbama o obrazovanju, osposobljavanju i posebnim informacijama te tehničkoj pomoći u vezi s energetskom učinkovitošću.</p> <p>2. O ocjenjivanju prepreka i mjera iz stavka 1. Komisija se obavješćuje u prvom nacionalnom akcijskom planu za energetske učinkovitost iz članka 24. stavka 2. Komisija potiče razmjenu najboljih nacionalnih praksi s tim u vezi.</p>	<p style="text-align: center;">Članak 47.</p> <p style="text-align: center;">Mjerenje i raspodjela</p> <p>(1) U zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona, radi racionalnijeg korištenja energije krajnji kupci koji su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina, mogu ugraditi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jedno zasebno mjerilo toplinske energije svake samostalne uporabne cjeline u kombinaciji s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste ili - uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) s uređajem za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil) na svakom radijatorskom ili ogrjevnom tijelu druge vrste u samostalnoj uporabnoj cjelini. <p>(2) Kod donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1. ovoga članka, u zgradi/građevini potrebna je suglasnost 90% posto glasova samostalnih uporabnih cjelina, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika.</p> <p>(3) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, radove na ugradnji uređaja može izvoditi isključivo izvođač koji je ovlašten za obavljanje tih djelatnosti, temeljem pisanog ugovora s vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.</p> <p>(4) U slučaju donošenja odluke o ugradnji uređaja iz stavka 1, ovog članka, očitavanje uređaja iz stavka 1. ovoga članka za vlasnike samostalnih uporabnih cjelina vrši te očitavanja dostavlja opskrbljivaču u rokovima i</p>	<p>Usklađeno</p>		

formatu koji su utvrđeni u pravilniku iz stavka 5. ovoga članka ovlaštenu predstavnik suvlasnika ili od njega ovlaštena fizička ili pravna osoba temeljem pisanog ugovora sklopljenog s ovlaštenim predstavnikom suvlasnika na temelju odluke donesene većinom glasova suvlasnika, koja se računa po suvlasničkim dijelovima, a ne po broju suvlasnika, napisanog jasnim i razumljivim rječnikom, uz primjerenu zaštitu potrošača od nepoštenih i zavaravajućih načina prodaje.

Članak 49.

Razdjelnici

(1) Ako su ugrađeni uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, za sve samostalne uporabne cjeline koje imaju ugrađene uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, raspodjela i obračun troškova za isporučenu toplinsku energiju temelji se na očitanjima uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije, a sukladno odredbama pravilnika iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona.

(2) Ukoliko odluku o tome donese obična većina suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina, suvlasnici samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini mogu odlučiti:

- o primjeni modela raspodjele i obračuna toplinske energije, odnosno načinu raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima drugačiju od onoga određenog odredbama pravilnika iz članka 47. stavka 5. ovoga Zakona, ako se isti baziraju na načelu pravične raspodjele, koja u obzir uzima specifičnosti samostalnih uporabnih cjelina, njihovu površinu i/ili položaj u zgradi/građevini i/ili njihove pojedinačne energetske karakteristike, uz uvjet da isti ne stavljaju u bitno povoljniji

	<p>položaj određenog suvlasnika i/ili određenu skupinu suvlasnika samostalnih uporabnih cjelina u zgradi/građevini ili</p> <p>- o primjeni načina raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju u toplinskim sustavima kao da uređaji iz članka 47. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona nisu niti ugrađeni.</p> <p>Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima („Narodne novine“ 152/14)</p> <p>Strategija energetske razvoja Republike Hrvatske do 2020.g. Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017.-2019.</p>			
<p>Članak 20.</p> <p>Nacionalni fond za energetske učinkovitost, financiranje i tehnička podrška</p> <p>1. Ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, države članice olakšavaju uspostavljanje novih ili uporabu postojećih instrumenata financiranja za mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti kako bi se maksimalno iskoristile pogodnosti financiranja iz više izvora.</p> <p>2. Komisija prema potrebi izravno ili putem europskih financijskih institucija pomaže državam članicama pri uspostavljanju instrumenata financiranja i sustava tehničke podrške s ciljem povećanja energetske učinkovitosti u različitim sektorima.</p> <p>3. Komisija olakšava razmjenu najboljih praksi između nadležnih nacionalnih ili regionalnih tijela, na primjer putem godišnjih sastanaka regulatornih tijela, javnih baza podataka s informacijama o provedbi mjera u državama članicama i usporedbe zemalja.</p> <p>4. Države članice mogu uspostaviti nacionalni fond za energetske učinkovitost. Namjena tog fonda je pružanje podrške nacionalnim inicijativama za povećanje energetske učinkovitosti.</p> <p>5. Države članice mogu omogućiti da se obveze iz članka 5. stavka 1. ispunjavaju godišnjim doprinosima nacionalnom fondu za energetske učinkovitost u iznosu koji je jednak ulaganjima potrebnim za ispunjavanje navedenih obveza.</p> <p>6. Države članice mogu predvidjeti da stranke obveznice svoje obveze iz članka 7. stavka 1. mogu ispuniti u obliku godišnjeg doprinosa nacionalnom fondu za energetske učinkovitost u iznosu koji je</p>	<p>Fond za energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije</p>			

<p>jednak ulaganjima potrebnim za ispunjavanje navedenih obveza.</p> <p>7. Države članice mogu upotrebljavati svoje prihode od godišnjih emisijskih kvota u skladu s Odlukom br. 406/ 2009/EZ kako bi razvile inovativne mehanizme financiranja za praktičnu primjenu cilja poboljšanja energetske svojstava zgrada iz članka 5.</p>				
<p>Članak 21.</p> <p>Faktori konverzije</p> <p>Za potrebe usporedbe ušteda energije i pretvorbe u usporedivu jedinicu primjenjuju se faktori konverzije utvrđeni u Prilogu IV. osim ako je opravdana uporaba drugih faktora konverzije.</p>				
<p>POGLAVLJE V.</p> <p>ZAVRŠNE ODREDBE</p>				
<p>Članak 22.</p> <p>Delegirani akti</p> <p>1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. radi preispitivanja usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti iz članka 14. stavka 10. drugog podstavka.</p> <p>2. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 23. kako bi tehničkom napretku prilagodila vrijednosti, metode izračunavanja, zadani koeficijent primarne energije i zahtjeve iz priloga I., II., III., IV., V., VII., VIII., IX., X. i XII.</p>				
<p>Članak 23.</p> <p>Izvršavanje delegacije</p> <p>1. Ovlasti za donošenje delegiranih akata dodjeljuju se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.</p> <p>2. Ovlasti za donošenje delegiranih akata iz članka 22. Komisiji se dodjeljuju na rok od pet godina od 4. prosinca 2012.</p> <p>3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 22. Odlukom o opozivu okončava se delegiranje ovlasti navedeno u toj odluci. Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan utvrđen u odluci. Ona ne utječe na valjanost bilo kojih delegiranih akata koji su već na snazi.</p> <p>4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.</p> <p>5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 22. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće na njega ne uloži nikakav prigovor u roku od dva mjeseca od obavješćivanja Europskog</p>				

<p>parlamenta i Vijeća o tom aktu ili prije isteka tog roka ako Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju namjeru uložiti prigovor. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.</p>				
<p style="text-align: center;">Članak 24.</p> <p style="text-align: center;">Preispitivanje i praćenje provedbe</p> <p>1. Države članice od 2013. svake godine do 30. travnja izvješćuju o napretku u ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti u skladu s Prilogom XIV. dijelom 1. Izvješće može činiti dio nacionalnih programa reformi iz Preporuke Vijeća 2010/410/EU od 13. srpnja 2010. o općim smjernicama za gospodarske politike država članica i Unije (1).</p> <p>2. Do 30. travnja 2014. i zatim svake tri godine nakon toga države članice podnose nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost. Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost obuhvaćaju značajne mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i očekivane i/ili ostvarene uštede energije, uključujući uštede u opskrbi energijom te prijenosu i distribuciji energije kao i u njezinoj krajnjoj potrošnji, s ciljem ostvarivanja nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti iz članka 3. stavka 1. Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost dopunjeni su ažuriranim procjenama očekivane opće potrošnje primarne energije u 2020. i procijenjenim razinama potrošnje primarne energije u sektorima navedenima u Prilogu XIV. dijelu 1.</p> <p>Komisija do 31. prosinca 2012. osigurava obrazac kao smjernicu za nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost. Taj se obrazac usvaja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 26. stavka 2. Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost u svakom slučaju moraju uključivati informacije navedene u Prilogu XIV.</p> <p>3. Komisija ocjenjuje godišnja izvješća i nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost te procjenjuje u kojoj je mjeri određena država članica postigla napredak prema ostvarivanju nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti predviđenih u članku 3. stavku 1. i prema provedbi ove Direktive. Komisija svoju procjenu šalje Europskom parlamentu i Vijeću. Komisija može na temelju svoje procjene izvješća i nacionalnih akcijskih planova za energetske učinkovitost dati preporuke državama članicama.</p> <p>4. Komisija prati učinak provedbe ove Direktive na direktive 2003/87/EZ, 2009/28/EZ i 2010/31/EU te na Odluku br. 406/2009/EZ, kao i na industrijske sektore, posebno na one koji su izloženi znatnom riziku od istjecanja ugljika kako je određeno u Odluci 2010/2/EU.</p>	<p>Četvrti Nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti za razdoblje 2017.-2019.</p>	<p>Usklađeno</p>		

<p>5. Komisija preispituje stalnu potrebu za mogućnošću izuzeća utvrđenih u članku 14. stavku 6. prvi put tijekom procjene prvog nacionalnog akcijskog plana za energetska učinkovitost i zatim svake tri godine nakon toga. Ako preispitivanje pokaže da bilo koji od kriterija za navedena izuzeća više nije opravdan s obzirom na raspoloživost toplinskog opterećenja i stvarne uvjete rada izuzetih postrojenja, Komisija predlaže odgovarajuće mjere.</p> <p>6. Države članice u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu I. svake godine do 30. travnja Komisiji dostavljaju statističke podatke o nacionalnoj proizvodnji električne i toplinske energije iz visokoučinkovite i niskoučinkovite kogeneracije u odnosu na ukupnu proizvodnju toplinske i električne energije. One također dostavljaju godišnje statističke podatke o kogeneracijskim kapacitetima za proizvodnju toplinske i električne energije i gorivima za kogeneraciju te o proizvodnji i kapacitetima centraliziranoga grijanja i hlađenja u odnosu na ukupnu proizvodnju i kapacitete toplinske i električne energije. Države članice dostavljaju statističke podatke o uštedama primarne energije koje se postižu primjenom kogeneracije u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu II.</p> <p>7. Komisija do 30. lipnja 2014. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja procjenu iz članka 3. stavka 2. kojoj prema potrebi prilaže prijedloge za daljnje mjere.</p> <p>8. Uzimajući u obzir zahtjeve utvrđene Direktivom 2004/18/EZ, Komisija do 5. prosinca 2015. preispituje učinkovitost provedbe članka 6. i podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Tom se izvješću prema potrebi prilažu prijedlozi za daljnje mjere.</p> <p>9. Komisija do 30. lipnja 2016. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o provedbi članka 7. Tom se izvješću prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog za jednu ili više sljedećih namjena:</p> <p>(a) izmjenu krajnjeg datuma utvrđenog u članku 7. stavku 1.;</p> <p>(b) preispitivanje zahtjeva utvrđenih u članku 7. stavicima 1., 2. i 3.;</p> <p>(c) utvrđivanje dodatnih zajedničkih zahtjeva, posebno u vezi s pitanjima iz članka 7. stavka 7.</p> <p>10. Komisija do 30. lipnja 2018. procjenjuje napredak koji su države članice ostvarile u uklanjanju regulatornih i neregulatornih prepreka iz članka 19. stavka 1. Ta je procjena prema potrebi popraćena prijedlozima za daljnje mjere.</p> <p>11. Komisija objavljuje izvješća iz stavaka 1. i 2.</p>				
<p>Članak 25.</p> <p>Internetska platforma</p> <p>Komisija uspostavlja internetsku platformu za poticanje praktične provedbe ove Direktive na</p>				

<p>nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Platforma pruža podršku razmjeni iskustava u vezi s praksama, sustavnim vrednovanjem, aktivnostima umrežavanja i inovativnim praksama.</p>				
<p>Članak 26.</p> <p>Odborski postupak</p> <p>1. Komisiji pomaže odbor. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.</p> <p>2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.</p>				
<p>Članak 27.</p> <p>Izmjene i stavljanja izvan snage</p> <p>1. Direktiva 2006/32/EZ stavlja se izvan snage od 5. lipnja 2014., osim njezinog članka 4. stavaka od 1. do 4. i priloga I., III. i IV., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za njezino prenošenje u nacionalno pravo. Članak 4. stavci od 1. do 4. i prilozima I., III. i IV. Direktive 2006/32/EZ stave se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2017.</p> <p>Direktiva 2004/8/EZ stavlja se izvan snage od 5. lipnja 2014., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u vezi s rokovima za njezino prenošenje u nacionalno pravo.</p> <p>Upućivanja na direktive 2006/32/EZ i 2004/8/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XV.</p> <p>2. Članak 9. stavci 1. i 2. Direktive 2010/30/EU brišu se od 5. lipnja 2014.</p> <p>3. Direktiva 2009/125/EZ mijenja se kako slijedi: 1. Umeće se sljedeća uvodna izjava:</p> <p>„(35a) Direktivom 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada (*) od država članica zahtijeva se da odrede zahtjeve energetske svojstava za dijelove zgrada koji čine dio ovojnice zgrade i zahtjeve sustava u pogledu ukupnih energetske svojstava, ispravnog postavljanja i odgovarajućeg dimenzioniranja, ugađanja i nadzora tehničkih sustava koji se postavljaju u postojećim zgradama. U skladu je s ciljevima ove Direktive da se u određenim okolnostima navedenim zahtjevima može ograničiti postavljanje proizvoda povezanih s energijom koji su u skladu s ovom Direktivom i njezinim provedbenim mjerama, pod uvjetom da takvi zahtjevi ne predstavljaju neopravdanu tržišnu prepreku. _____ (*) SL L 153, 18.6.2010., str. 13.”</p> <p>2. Na kraju članka 6. stavka 1. dodaje se sljedeća rečenica: „Time se ne dovode u pitanje zahtjevi energetske svojstava i zahtjevi sustava koje određuju države članice u skladu s člankom 4. stavkom 1. i člankom 8. Direktive 2010/31/EU.”</p>				

<p>Članak 28.</p> <p>Prenošenje</p> <p>1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 5. lipnja 2014.</p> <p>Neovisno o prvom podstavku, države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člankom 4., člankom 5. stavkom 1. prvim podstavkom, člankom 5. stavkom 5., člankom 5. stavkom 6., člankom 7. stavkom 9. zadnjim podstavkom, člankom 14. stavkom 6., člankom 19. stavkom 2., člankom 24. stavkom 1. i člankom 24. stavkom 2. te Prilogom V. točkom 4. do datuma koji su u njima navedeni.</p> <p>One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba. Kada države članice donose ove odredbe, te odredbe prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Države članice određuju načine tog upućivanja.</p> <p>2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.</p>				
<p>Članak 29.</p> <p>Stupanje na snagu</p> <p>Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.</p>				
<p>Članak 30.</p> <p>Adresati</p> <p>Ova je Direktiva upućena državama članicama.</p>				
<p>PRILOG I.</p> <p>OPĆA NAČELA ZA IZRAČUN ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ KOGENERACIJE</p> <p>Dio I.</p> <p>Opća načela</p> <p>Vrijednosti koje se koriste za izračun električne energije iz kogeneracije određuju se na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima. Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun se može temeljiti na potvrđenim vrijednostima.</p> <p>(a) Proizvodnja električne energije iz kogeneracije smatra se jednakom ukupnoj godišnjoj proizvodnji električne energije u jedinici mjereno na izlazu glavnih generatora;</p> <p>i. u kogeneracijskim jedinicama tipa (b), (d), (e), (f), (g) i (h) iz dijela II., cjelokupne godišnje</p>				

učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 75 %; i

ii. u kogeneracijskim jedinicama tipa (a) i (c) iz dijela II., cjelokupne godišnje učinkovitosti koju utvrđuju države članice, na razini od najmanje 80 %.

(b) Kod kogeneracijskih jedinica cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke (a) podtočke i. (kogeneracijske jedinice tipa (b), (d), (e), (f), (g) i (h) iz dijela II.) ili cjelokupne godišnje učinkovitosti ispod vrijednosti iz točke (a) podtočke ii. (kogeneracijske jedinice tipa (a) i (c) iz dijela II.) kogeneracija se izračunava u skladu sa sljedećom formulom:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \times C$$

pri čemu:

E_{CHP} označava količinu električne energije iz kogeneracije,

C označava omjer električne i toplinske energije,

H_{CHP} označava količinu korisne topline iz kogeneracije (izračunanu u tu svrhu kao ukupna proizvodnja toplinske energije umanjena za svu toplinu proizvedenu u odvojenim kotlovima ili izravnim oduzimanjem pare iz parnoga generatora ispred turbine).

Izračun električne energije iz kogeneracije mora se temeljiti na stvarnom omjeru električne i toplinske energije. Ako nije poznat stvarni omjer električne i toplinske energije kogeneracijske jedinice, mogu se, posebno u statističke svrhe, koristiti sljedeće zadane vrijednosti za jedinice tipa (a), (b), (c), (d), i (e) iz dijela II., uz uvjet da je izračunana kogeneracijska električna energija manja ili jednaka ukupnoj proizvodnji električne energije u jedinici:

Tip jedinice	Zadani omjer električne i toplinske energije, C
Kombinirani proces plinske i parne turbine	0,95
Protutlačne parne turbine	0,45
Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare	0,45
Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline	0,55
Motor s unutarnjim izgaranjem	0,75

Ako države članice uvedu zadane vrijednosti za omjere električne i toplinske energije za jedinice

<p>tipa (f), (g), (h), (i), (j) i (k) iz dijela II., takve se zadane vrijednosti objavljuju i o njima se obavješćuje Komisija.</p> <p>(c) Ako se energetska udio utrošenoga goriva u postupku kogeneracije povraća u kemikalijama i reciklira, taj se udio može oduzeti iz utrošenoga goriva prije izračunavanja cjelokupne učinkovitosti iz točaka (a) i (b).</p> <p>(d) Države članice mogu odrediti omjer električne i toplinske energije kao omjer između električne energije i korisne topline u kogeneracijskom pogonu nižeg kapaciteta koristeći radne podatke određene jedinice.</p> <p>(e) Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama (a) i (b) koristiti razdoblja izvješćivanja različita od jednogodišnjih.</p> <p>Dio II.</p> <p>Kogeneracijske tehnologije obuhvaćene ovom Direktivom</p> <p>(a) Kombinirani proces plinske i parne turbine</p> <p>(b) Protutlačne parne turbine</p> <p>(c) Kondenzacijske parne turbine s oduzimanjem pare</p> <p>(d) Plinske turbine s iskorištavanjem otpadne topline</p> <p>(e) Motor s unutarnjim izgaranjem</p> <p>(f) Mikroturbine</p> <p>(g) Stirlingovi motori</p> <p>(h) Gorivne ćelije</p> <p>(i) Parni strojevi</p> <p>(j) Organski Rankineovi procesi</p> <p>(k) Sve druge vrste tehnologija ili njihove kombinacije obuhvaćene definicijom utvrđenom u članku 2. točki 30.</p> <p>Pri provedbi i primjeni općih načela za izračun električne energije iz kogeneracije, države članice upotrebljavaju detaljne smjernice utvrđene Odlukom Komisije 2008/952/EZ od 19. studenoga 2008. o uspostavljanju detaljnih smjernica za provedbu i primjenu Priloga II. Direktivi 2004/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG II.</p> <p style="text-align: center;">METODOLOGIJA UTVRĐIVANJA UČINKOVITOSTI POSTUPKA KOGENERACIJE</p> <p>Vrijednosti koje se koriste za izračun učinkovitosti kogeneracije i ušteda primarne energije određuju se</p>				

na temelju očekivanog ili stvarnog rada jedinice u uobičajenim pogonskim uvjetima.

(a) Visokoučinkovita kogeneracija

Za potrebe ove Direktive visokoučinkovita kogeneracija ispunjava sljedeće kriterije:

—kogeneracijskom proizvodnjom iz kogeneracijskih jedinica osiguravaju se uštede primarne energije izračunane u skladu s točkom (b) od najmanje 10 % u odnosu na referentne vrijednosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije,

—proizvodnja iz malih kogeneracijskih i mikrokogeneracijskih jedinica kojom se osiguravaju uštede primarne energije može se ubrojiti u visokoučinkovitu kogeneraciju.

(b) Izračun ušteta primarne energije

Iznos ušteta primarne energije dobivenih iz kogeneracijske proizvodnje definirane u skladu s Prilogom I. izračunava se prema sljedećoj formuli:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

pri čemu:

PES označava uštede primarne energije,

CHP H_{η} označava učinkovitost toplinske energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja proizvodnja korisne topline podijeljena s utroškom goriva za proizvodnju zbroja korisne topline i električne energije iz kogeneracije,

Ref H_{η} označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske energije,

CHP E_{η} označava učinkovitost električne energije iz kogeneracijske proizvodnje definiranu kao godišnja električna energija iz kogeneracije podijeljena s utroškom goriva za proizvodnju zbroja ukupne korisne topline i električne energije iz kogeneracije. Tamo gdje kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 14. stavkom 10.,

Ref E_{η} označava referentnu vrijednost učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne energije.

(c) Izračun ušteta energije pomoću alternativnog izračuna

<p>Države članice mogu izračunavati uštede primarne energije iz proizvodnje toplinske, električne i mehaničke energije kako je niže naznačeno bez primjene Priloga I. kako bi se iz istog postupka isključili oni dijelovi toplinske i električne energije koji nisu dobiveni kogeneracijom. Takva se proizvodnja može smatrati visokoučinkovitom kogeneracijom uz uvjet da ispunjava kriterije učinkovitosti iz točke (a) ovog Priloga i, za kogeneracijske jedinice električnog kapaciteta većeg od 25 MW, ako je cjelokupna učinkovitost iznad 70 %. Međutim, za izdavanje jamstva o podrijetlu i u statističke svrhe količina električne energije iz kogeneracije dobivena takvom proizvodnjom utvrđuje se u skladu s Prilogom I.</p> <p>Ako se uštede primarne energije za postupak izračunavaju alternativnom metodom kako je gore naznačeno, uštede primarne energije izračunavaju se pomoću formule iz točke (b) ovog Priloga tako da se „CHP $H\eta$” zamijeni s „$H\eta$” i „CHP $E\eta$” s „$E\eta$”, pri čemu:</p> <p>$H\eta$ označava učinkovitost toplinske energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja topline podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije,</p> <p>$E\eta$ označava učinkovitost električne energije postupka, definiranu kao godišnja proizvodnja električne energije podijeljena s utroškom goriva za dobivanje zbroja proizvodnje toplinske i električne energije. Tamo gdje kogeneracijska jedinica proizvodi mehaničku energiju, godišnja električna energija iz kogeneracije može se povećati dodatnim elementom koji predstavlja količinu električne energije koja je jednaka količini mehaničke energije. Ovaj dodatni element ne predstavlja osnovu za pravo na izdavanje jamstava o podrijetlu u skladu s člankom 14. stavkom 10.</p> <p>(d) Države članice mogu za potrebe izračuna u skladu s točkama (b) i (c) ovog Priloga koristiti razdoblja izvješćivanja različita od jednogodišnjih.</p> <p>(e) Kod mikrokogeneracijskih jedinica izračun ušteta primarne energije može se temeljiti na potvrđenim podacima.</p> <p>(f) Referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije</p> <p>Usklađene referentne vrijednosti učinkovitosti sastoje se od matičnih vrijednosti diferenciranih prema relevantnim čimbenicima, uključujući godinu izgradnje i vrste goriva, i moraju se zasnivati na dokumentiranoj analizi uzimajući među ostalim u obzir podatke iz operative uporabe u realnim uvjetima, mješavinu goriva i klimatske uvjete kao i primijenjene kogeneracijske tehnologije.</p> <p>Temeljem referentnih vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije u skladu s formulom utvrđenom u točki (b) određuje</p>				
---	--	--	--	--

<p>se operativna učinkovitost odvojene proizvodnje toplinske i električne energije koja se namjerava zamijeniti kogeneracijom.</p> <p>Referentne vrijednosti učinkovitosti izračunavaju se prema sljedećim načelima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.za kogeneracijske jedinice usporedba s odvojenom proizvodnjom električne energije temelji se na načelu usporedbe istih kategorija goriva; 2.svaka kogeneracijska jedinica uspoređuje se s najdostupnijom i ekonomski najopravdanijom tehnologijom za odvojenu proizvodnju toplinske i električne energije na tržištu u godini izgradnje kogeneracijske jedinice; 3.referentne vrijednosti učinkovitosti za kogeneracijske jedinice starije od 10 godina utvrđuju se prema referentnim vrijednostima jedinica starih 10 godina; 4.referentne vrijednosti učinkovitosti za odvojenu proizvodnju električne i toplinske energije odražavaju klimatske razlike među državama članicama. 				
<p style="text-align: center;">PRILOG III.</p> <p style="text-align: center;">ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA PROIZVODE, USLUGE I ZGRADE KOJE KUPUJE SREDIŠNJA VLAST</p> <p>U mjeri u kojoj je to sukladno troškovnoj učinkovitosti, gospodarskoj izvedivosti, široj održivosti, tehničkoj prikladnosti i dovoljnoj razini tržišnog natjecanja, središnja vlast koja kupuje proizvode, usluge ili zgrade:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a)ako je proizvod obuhvaćen delegiranim aktom donesenim na temelju Direktive 2010/30/EU ili povezane provedbene direktive Komisije, kupuje samo proizvode usklađene s kriterijem pripadnosti najvišem mogućem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrebu za osiguravanjem dovoljne razine tržišnog natjecanja; (b)ako je proizvod koji nije obuhvaćen točkom (a) obuhvaćen provedbenom mjerom u okviru Direktive 2009/125/EZ koja je usvojena nakon stupanja na snagu ove Direktive, kupuje samo proizvode usklađene s referentnim vrijednostima za energetska učinkovitost koje su određene u toj provedbenoj mjeri; (c)kupuje uredsku opremu koja je obuhvaćena Odlukom Vijeća 2006/1005/EZ od 18. prosinca 2006. o sklapanju Sporazuma između Vlade Sjedinjenih Američkih Država i Europske zajednice o usklađivanju programa za označivanje energetske učinkovitosti za uredsku opremu ⁽¹⁾ i koja je usklađena sa zahtjevima energetske učinkovitosti koji nisu manje stroži od zahtjeva 				

<p>navedenih u Prilogu C Sporazumu koji je priložen toj Odluci;</p> <p>(d) kupuje samo gume koje su usklađene s kriterijem pripadnosti najvišem razredu energetske učinkovitosti s obzirom na potrošnju goriva kako je definirano Uredbom (EZ) br. 1222/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o označivanju guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge bitne parametre ⁽²⁾. Ovim se zahtjevom javna tijela ne sprečavaju u kupnji guma najvišeg razreda s obzirom na prijanjanje na mokroj podlozi ili vanjsku buku kotrljanja ako je to opravdano sigurnosnim razlozima ili razlozima javnog zdravlja;</p> <p>(e) u svojim pozivima za podnošenje ponuda za ugovore o uslugama zahtijevaju da za potrebe pružanja predmetnih usluga pružatelji usluga upotrebljavaju samo proizvode u skladu sa zahtjevima iz točaka (a) do (d) prilikom pružanja predmetnih usluga. Ovaj se zahtjev primjenjuje samo na nove proizvode koje pružatelj usluga kupuje djelomično ili u cijelosti za potrebe pružanja predmetnih usluga;</p> <p>(f) kupuje ili sklapa nove sporazume o najmu samo za zgrade koje ispunjavaju barem minimalne zahtjeve energetske svojstava iz članka 5. stavka 1. osim ako je namjena kupnje:</p> <p>i. provedba velike obnove ili rušenja;</p> <p>ii. u slučaju javnih tijela, ponovna prodaja zgrade, a ne njezina uporaba za potrebe javnog tijela; ili</p> <p>iii. očuvanje zgrade kao službeno zaštićene zgrade jer pripada posebno zaštićenom području ili zbog njezine posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti.</p> <p>Usklađenost s navedenim zahtjevima provjerava se putem energetske certifikata iz članka 11. Direktive 2010/31/EU.</p> <p>_____</p> <p>⁽¹⁾ SL L 381, 28.12.2006., str. 24.</p> <p>⁽²⁾ SL L 342, 22.12.2009., str. 46.</p>												
<p style="text-align: center;">PRILOG IV.</p> <p>ENERGETSKI UDIO ODABRANIH GORIVA ZA KRAJNJU POTROŠNJU – TABLICA KONVERZIJE ⁽¹⁾</p> <table border="1" data-bbox="92 1816 651 2007"> <thead> <tr> <th>Energetska roba</th> <th>kJ (neto kalorijska vrijednost (NCV))</th> <th>kgoe (NCV)</th> <th>kWh (NCV)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1 kg koksa</td> <td>28 500</td> <td>0,676</td> <td>7,917</td> </tr> </tbody> </table>	Energetska roba	kJ (neto kalorijska vrijednost (NCV))	kgoe (NCV)	kWh (NCV)	1 kg koksa	28 500	0,676	7,917				
Energetska roba	kJ (neto kalorijska vrijednost (NCV))	kgoe (NCV)	kWh (NCV)									
1 kg koksa	28 500	0,676	7,917									

1 kg kamenog ugljena	17 200 — 30 700	0,411 — 0,733	4,778 — 8,528				
1 kg briketa mrkog ugljena	20 000	0,478	5,556				
1 kg crnog lignita	10 500 — 21 000	0,251 — 0,502	2,917 — 5,833				
1 kg mrkog ugljena	5 600 — 10 500	0,134 — 0,251	1,556 — 2,917				
1 kg uljnog škrljevca	8 000 — 9 000	0,191 — 0,215	2,222 — 2,500				
1 kg treseta	7 800 — 13 800	0,186 — 0,330	2,167 — 3,833				
1 kg briketa treseta	16 000 — 16 800	0,382 — 0,401	4,444 — 4,667				
1 kg ostatnog loživog ulja (teškog ulja)	40 000	0,955	11,111				
1 kg lakog loživog ulja	42 300	1,010	11,750				
1 kg motornog benzina (benzina)	44 000	1,051	12,222				
1 kg parafina	40 000	0,955	11,111				
1 kg ukapljenog naftnog plina	46 000	1,099	12,778				
1 kg prirodnog plina ⁽²⁾	47 200	1,126	13,10				
1 kg ukapljenog prirodnog plina	45 190	1,079	12,553				
1 kg drva (25 % vlažnosti) ⁽³⁾	13 800	0,330	3,833				
1 kg drvenih peleta/briketa	16 800	0,401	4,667				
1 kg otpada	7 400 — 10 700	0,177 — 0,256	2,056 — 2,972				
1 MJ dobivene topline	1 000	0,024	0,278				
1 kWh električne energije	3 600	0,086	1 ⁽⁴⁾				
Izvor: Eurostat.							

<p>(¹) Države članice mogu primjenjivati drukčije koeficijente konverzije ako se oni mogu opravdati.</p> <p>(²) 93 % metana.</p> <p>(³) Države članice mogu primjenjivati i druge vrijednosti ovisno o vrsti drva koje se najviše upotrebljava u odgovarajućoj državi članici.</p> <p>(⁴) Primjenjuje se ako se uštede energije izračunavaju s obzirom na primarnu energiju koristeći se pristupom odozdo prema gore na temelju krajnje potrošnje energije. Za uštede električne energije u kWh države članice mogu primjenjivati zadani koeficijent od 2,5. Države članice mogu primjenjivati drukčiji koeficijent pod uvjetom da ga mogu opravdati.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG V.</p> <p>Zajedničke metode i načela za izračun učinka sustava obveza energetske učinkovitosti ili drugih mjera politike u skladu s člankom 7. stavcima 1., 2. i 9. i člankom 20. stavkom 6.</p> <p>1. Metode za izračun ušteda energije u smislu članka 7. stavaka 1. i 2., članka 7. stavka 9. drugog podstavka točaka (b), (c), (d), (e) i (f) te članka 20. stavka 6.</p> <p>Stranke obveznice, stranke sudionice, ovlaštene stranke ili provedbena tijela javne vlasti mogu upotrebljavati jednu ili više sljedećih metoda za izračun ušteda energije:</p> <p>(a) predviđene uštede na temelju rezultata prethodnih energetskih poboljšanja u sličnim postrojenjima pod neovisnim nadzorom. Opći se pristup naziva „ex-ante”;</p> <p>(b) izmjerene uštede, pri čemu se uštede od uvođenja mjere ili paketa mjera utvrđuju bilježenjem stvarnog smanjenja u uporabi energije, uzimajući u obzir čimbenike kao što su aditivnost, zauzetost, razine proizvodnje i vremenske prilike koji mogu utjecati na potrošnju. Opći se pristup naziva „ex-ante”;</p> <p>(c) procijenjene uštede, pri čemu se upotrebljavaju tehničke procjene ušteda. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo ako je utvrđivanje pouzdanih izmjerenih podataka za određeno postrojenje teško ili nerazmjerno skupo, na primjer pri zamjeni kompresora ili električnog motora drukčijom vrijednošću kWh od one za koju postoje neovisne informacije o izmjerenim uštedama, ili ako procjene na temelju metodologija i referentnih vrijednosti utvrđenih na nacionalnoj razini provode kvalificirani ili akreditirani stručnjaci koji ne ovise o uključenim strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p>				

<p>(d)uštede utvrđene na temelju istraživanja kojima se utvrđuje odgovor potrošača na savjete, informativne kampanje, sustave označivanja, certifikacijske sustave i pametne mjerne sustave. Ovaj se pristup može upotrebljavati samo za uštede proizišle iz promjena u ponašanju potrošača. Ne može se upotrebljavati za uštede proizišle iz provedbe fizičkih mjera.</p> <p>2.Pri utvrđivanju uštede energije za mjeru za poboljšanje energetske učinkovitosti u smislu članka 7. stavaka 1. i 2., članka 7. stavka 9. drugog podstavka točaka (b), (c), (d), (e) i (f) te članka 20. stavka 6. primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a)u obzir se mogu uzeti samo uštede koje prelaze sljedeće razine:</p> <p>i.standardne vrijednosti emisija Unije za nove osobne automobile i nova laka gospodarska vozila nakon provedbe Uredbe (EZ) br. 443/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nove osobne automobile u okviru integriranog pristupa Zajednice s ciljem smanjivanja emisija CO₂ iz lakih vozila (¹)odnosno Uredbe (EU) br. 510/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija za nova laka gospodarska vozila kao dio integriranog pristupa Unije s ciljem smanjivanja emisija CO₂iz osobnih i lakih gospodarskih vozila (²);</p> <p>ii.zahtjevi Unije u vezi s uklanjanjem određenih proizvoda povezanih s energijom s tržišta nakon provedbe provedbenih mjera u skladu s Direktivom 2009/125/EZ; i</p> <p>(b)kako bi se u obzir uzele klimatske razlike između regija, države članice mogu odlučiti prilagoditi uštede standardnoj vrijednosti ili uskladiti različite uštede energije s temperaturnim razlikama između regija;</p> <p>(c)aktivnosti stranke obveznice, stranke sudionice ili ovlaštene stranke moraju biti dokazivo značajne za ostvarivanje iskazane uštede;</p> <p>(d)na uštede proizišle iz pojedinačne mjere pravo može polagati samo jedna stranka;</p> <p>(e)pri izračunu ušteda energije uzima se u obzir njihov životni vijek. To se može provesti tako da se zbroje uštede koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom između datuma njezine provedbe i 31. prosinca 2020. Države članice mogu također usvojiti drugu metodu ako procijene da se njome može ostvariti barem jednaka ukupna količina ušteda. Ako upotrebljavaju druge metode, države članice osiguravaju da ukupni iznos ušteda energije izračunan pomoću tih drugih metoda ne prelazi iznos ušteda energije koji bi dobile kada bi</p>				
--	--	--	--	--

<p>uštete izračunale kao zbroj ušteta koje će se ostvariti svakom pojedinačnom mjerom između datuma njezine provedbe i 31. prosinca 2020. Države članice u svom prvom nacionalnom akcijskom planu za energetska učinkovitost u skladu s Prilogom XIV. ovoj Direktivi detaljno opisuju koje su druge metode upotrebljavale i kojim su odredbama osigurale ispunjavanje tog obvezujućeg zahtjeva za izračun; i</p> <p>(f)dopuštene su mjere koje pojedinačno ili zajednički provode stanke obveznice, stranke sudionice ili ovlaštene stranke i čiji je cilj dovesti do trajne transformacije proizvoda, opreme ili tržišta na višu razinu energetske učinkovitosti; i</p> <p>(g)pri poticanju uvođenja mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti države članice osiguravaju održavanje norma kakvoće proizvoda, usluga i provedbe mjera. Ako takve norme ne postoje, države članice surađuju sa strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama na njihovom uvođenju.</p> <p>3.Pri utvrđivanju uštete energije na temelju mjera politike koje se primjenjuju u skladu s člankom 7. stavkom 9. drugim podstavkom točkom (a) primjenjuju se sljedeća načela:</p> <p>(a)u obzir se uzimaju samo uštete energije na temelju mjera oporezivanja koje prelaze minimalne razine oporezivanja primjenjive na goriva u skladu s Direktivom Vijeća 2003/96/EZ od 27. listopada 2003. o restrukturiranju sustava Zajednice za oporezivanje energenata i električne energije ⁽³⁾ ili Direktivom Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost ⁽⁴⁾;</p> <p>(b)za izračun učinka upotrebljavaju se najnoviji i reprezentativni službeni podaci o cjenovnoj elastičnosti; i</p> <p>(c)uštete energije ostvarene pratećim instrumentima porezne politike, uključujući fiskalne poticaje ili uplate u fond, obračunavaju se zasebno.</p> <p>4.Obavješćivanje o metodologiji</p> <p>Države članice do 5. prosinca 2013. Komisiju obavješćuju o predloženoj detaljnoj metodologiji za rad sustava obveze energetske učinkovitosti i za potrebe članka 7. stavka 9. i članka 20. stavka 6. Osim u slučaju poreza, takva obavijest uključuje pojedinosti o:</p> <p>(a)strankama obveznicama, strankama sudionicama, ovlaštenim strankama ili provedbenim tijelima javne vlasti;</p> <p>(b) ciljanim sektorima;</p>				
--	--	--	--	--

<p>(c) razini cilja uštede energije ili očekivanim uštedama koje se trebaju ostvariti u cijelom razdoblju i međurazdobljima;</p> <p>(d) trajanju razdoblja obveze i međurazdoblja;</p> <p>(e) kategorijama prihvatljivih mjera;</p> <p>(f) metodologiji izračunavanja, uključujući kako se određuju aditivnost i značajnost te koje se metodologije i referentne vrijednosti upotrebljavaju za tehničke procjene;</p> <p>(g) životnom vijeku mjera;</p> <p>(h) pristupu usvojenom za rješavanje pitanja klimatskih razlika unutar države članice;</p> <p>(i) normama kakvoće;</p> <p>(j) protokolima za praćenje i provjeru i kako se osigurava njihova neovisnost o strankama obveznicama, strankama sudionicama ili ovlaštenim strankama;</p> <p>(k) revizijskim protokolima; i</p> <p>(l) kako se vodi računa o potrebi za ispunjavanjem zahtjeva iz članka 7. stavka 1. drugog podstavka.</p> <p>U slučaju poreza takva obavijest uključuje pojedinosti o:</p> <p>(a) ciljanim sektorima i segmentu poreznih obveznika;</p> <p>(b) provedbenom tijelu javne vlasti;</p> <p>(c) očekivanoj uštedi koju treba ostvariti;</p> <p>(d) trajanju porezne mjere i međurazdobljima; i</p> <p>(e) metodologiji izračunavanja, uključujući koja se cjenovna elastičnost upotrebljava.</p> <hr/> <p>⁽¹⁾ SL L 140, 5.6.2009., str. 1.</p> <p>⁽²⁾ SL L 145, 31.5.2011., str. 1.</p> <p>⁽³⁾ SL L 283, 31.10.2003., str. 51.</p> <p>⁽⁴⁾ SL L 347, 11.12.2006., str. 1.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG VI.</p> <p>Minimalni kriteriji za energetske preglede uključujući energetske preglede koji se provode u sklopu sustava gospodarenja energijom</p> <p>Energetski pregledi iz članka 8. temelje se na sljedećim smjernicama:</p> <p>(a) zasnivaju se na ažuriranim, izmjerenim i sljedivim radnim podacima o potrošnji energije i (za električnu energiju) profilima opterećenja;</p> <p>(b) obuhvaćaju detaljan pregled profila potrošnje energije zgrada ili skupina zgrada, tehnoloških</p>				

<p>processa ili industrijskih postrojenja, uključujući prijevoz;</p> <p>(c)kada je to moguće, proizlaze iz analize troškova ciklusa trajanja umjesto iz jednostavnih razdoblja povrata kako bi se u obzir uzele dugoročne uštede, preostale vrijednosti dugoročnih ulaganja i diskontne stope;</p> <p>(d)razmjerni su i u dovoljnoj mjeri reprezentativni kako bi se omogućilo dobivanje pouzdane slike o cjelokupnim energetske svojstvima i pouzdano prepoznavanje najvažnijih mogućnosti za poboljšanje.</p> <p>Energetskim se pregledima omogućuju detaljni i potvrđeni izračuni za predložene mjere s ciljem pružanja jasnih informacija o mogućim uštedama.</p> <p>Mora biti omogućena pohrana podataka koji se upotrebljavaju u energetske pregledima za povijesnu analizu i praćenje učinaka.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG VII.</p> <p>Minimalni zahtjevi za obračun i informacije o obračunu na temelju stvarne potrošnje</p> <p>1. Minimalni zahtjevi za obračun</p> <p>1.1. Obračun na temelju stvarne potrošnje</p> <p>Kako bi se krajnjim kupcima omogućila regulacija vlastite potrošnje energije, obračun se treba provoditi na temelju stvarne potrošnje najmanje jednom godišnje, a informacije o obračunu trebaju se staviti na raspolaganje najmanje svaka tri mjeseca na zahtjev ili ako su se potrošači odlučili za primanje obračuna u elektroničkom obliku, u suprotnom dva puta godišnje. Plin koji se koristi samo za kuhanje može se izuzeti iz ovog zahtjeva.</p> <p>1.2. Minimalne informacije koje račun mora sadržavati</p> <p>Države članice osiguravaju da su prema potrebi u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrđama izdanima na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stavljene sljedeće informacije:</p> <p>(a)sadašnje stvarne cijene i stvarna potrošnja energije;</p> <p>(b)usporedbe sadašnje potrošnje energije krajnjeg kupca i potrošnje u istom razdoblju prošle godine, po mogućnosti u grafičkom obliku;</p> <p>(c)kontaktne informacije organizacija krajnjih kupaca, energetske agencija ili sličnih tijela, uključujući adrese internetskih stranica, gdje se mogu pronaći informacije o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, usporedivim profilima krajnjih korisnika i</p>				

<p>objektivnim tehničkim specifikacijama opreme koja koristi energiju.</p> <p>Pored toga, kada je moguće i korisno države članice osiguravaju da se u ili s računima, ugovorima, transakcijama i potvrdama izdanima na distribucijskim stanicama krajnjim kupcima na jasan i razumljiv način na raspolaganje stave usporedbe s prosječnim uobičajenim ili referentnim krajnjim kupcem iz iste kategorije korisnika ili da se krajnjeg kupca uputi na navedene informacije.</p> <p>1.3. Savjeti u vezi s energetsom učinkovitošću koji su priloženi računima i druge povratne informacije za krajnje kupce</p> <p>U ugovorima, prilikom izmjena ugovora, u računima koje kupci primaju ili na internetskim stranicama namijenjenima pojedinačnim kupcima distributeri energije, operatori distribucijskih sustava i poduzeća za maloprodaju energije obavješćuju svoje kupce na jasan i razumljiv način o kontaktnim informacijama neovisnih centara za savjetovanje potrošača, energetskih agencija ili sličnih institucija, uključujući njihove internetske adrese, gdje se mogu dobiti savjeti o raspoloživim mjerama za poboljšanje energetske učinkovitosti, referentnim profilima za potrošnju energije i tehničkim specifikacijama za uređaje koji koriste energiju, pri čemu ti savjeti mogu dovesti do smanjenja potrošnje energije navedenih uređaja.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG VIII.</p> <p>Potencijal za učinkovitost u grijanju i hlađenju</p> <p>1.Sveobuhvatna procjena nacionalnih potencijala za grijanje i hlađenje iz članka 14. stavka 1. uključuje:</p> <p>(a) opis potražnje za grijanjem i hlađenjem;</p> <p>(b) predviđanje kako će se navedena potražnja promijeniti u sljedećih 10 godina, uzimajući posebno u obzir razvoj potražnje u zgradama i različitim industrijskim sektorima;</p> <p>(c) kartu državnog područja na kojoj je, uz istodobno očuvanje komercijalno osjetljivih informacija, utvrđeno sljedeće:</p> <p>i. mjesta potražnje za grijanjem i hlađenjem, uključujući;</p> <p>— općine i konurbacije sa stupnjem izgrađenosti od najmanje 0,3, i</p>				

<p>—industrijske zone s ukupnom godišnjom potrošnjom grijanja i hlađena većom od 20 GWh;</p> <p>ii.postojeća i planirana infrastruktura za centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>iii.moguća mjesta opskrbe grijanjem i hlađenjem, uključujući:</p> <p>—postrojenja za proizvodnju električne energije s ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije većom od 20 GWh, i</p> <p>— postrojenja za spaljivanje otpada,</p> <p>—postojeća i planirana kogeneracijska postrojenja u kojima se upotrebljavaju tehnologije iz Priloga I. dijela II. i postrojenja za centralizirano grijanje;</p> <p>(d)utvrđivanje potražnje za grijanjem i hlađenjem koja se može zadovoljiti visokoučinkovitom kogeneracijom, uključujući mikrokogeneraciju u stambenom sektoru, i centraliziranim grijanjem i hlađenjem;</p> <p>(e)utvrđivanje potencijala za dodatnu visokoučinkovitu kogeneraciju, također putem preuređenja postojećih i izgradnje novih proizvodnih i industrijskih postrojenja ili drugih pogona koji proizvode otpadnu toplinu;</p> <p>(f)utvrđivanje potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>(g)strategije, politike i mjere koje se mogu usvojiti do 2020. i 2030. s ciljem ostvarenja potencijala iz točke (e) kako bi se udovoljilo potražnji iz točke (d), uključujući prema potrebi prijedloge za:</p> <p>i.povećanje udjela kogeneracije u proizvodnji grijanja i hlađenja te u proizvodnji električne energije;</p> <p>ii.razvoj infrastrukture za učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje kako bi se omogućio razvoj visokoučinkovite kogeneracije i uporaba grijanja i hlađenja iz otpadne topline i obnovljivih izvora energije;</p>				
--	--	--	--	--

<p>iii.poticanje postavljanja novih toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije i industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina na lokacijama na kojima će se oporabiti maksimalni iznos raspoložive otpadne topline radi udovoljavanja postojećoj ili predviđenoj potražnji za grijanjem i hlađenjem;</p> <p>iv.poticanje uspostavljanja novih stambenih zona ili novih industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokacijama gdje raspoloživa otpadna toplina, kako je utvrđeno u sveobuhvatnoj procjeni, može doprinijeti udovoljavanju njihovoj potražnji za grijanjem i hlađenjem. To može uključivati prijedloge kojima se podržava grupiranje izvjesnog broja pojedinačnih postrojenja na istoj lokaciji s ciljem osiguravanja optimalne usklađenosti ponude grijanja i hlađenja i potražnje za njima;</p> <p>v.poticanje priključivanja toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih pogona u kojima nastaje otpadna toplina, postrojenja za spaljivanje otpada i drugih pogona za proizvodnju energije iz otpada na lokalnu mrežu za centralizirano grijanje ili hlađenje;</p> <p>vi.poticanje priključivanja stambenih zona i industrijskih pogona koji u proizvodnim procesima upotrebljavaju toplinsku energiju na lokalnu mrežu za centralizirano grijanje i hlađenje;</p> <p>(h)udio visokoučinkovite kogeneracije i utvrđeni potencijal te napredak ostvaren u skladu s Direktivom 2004/8/EZ;</p> <p>(i)procjenu očekivane uštede primarne energije;</p> <p>(j)procjenu mjera javne potpore grijanju i hlađenju, ako su usvojene, s godišnjim proračunom i utvrđivanje mogućih elemenata potpore. Time se ne dovodi u pitanje zasebna obavijest o programima javne potpore za procjenu državnih potpora.</p> <p>2.U mjeri u kojoj je to primjereno sveobuhvatna se procjena može sastojati od skupa regionalnih ili lokalnih planova i strategija.</p>				
---	--	--	--	--

PRILOG IX.

ANALIZA TROŠKOVA I KORISTI

Dio 1.

Opća načela analize troškova i koristi

Priprema analize troškova i koristi u odnosu na mjere za poticanje učinkovitosti u grijanju i hlađenju kako je navedeno u članku 14. stavku 3. namijenjena je osiguravanju osnove za donošenje odluke o kvalificiranom određivanju prioriteta u pogledu ograničenih izvora na socijalnoj razini.

Analiza troškova i koristi može obuhvaćati procjenu projekta ili skupinu projekata za širu lokalnu, regionalnu ili nacionalnu procjenu s ciljem utvrđivanja troškovno najučinkovitije i najkorisnije mogućnosti grijanja ili hlađenja na određenom zemljopisnom području za potrebe planiranja toplinske energije.

Analiza troškova i koristi za potrebe članka 14. stavka 3. uključuje gospodarsku analizu koja obuhvaća društvenogospodarske i okolišne čimbenike.

Analiza troškova i koristi uključuje niže navedene korake i pitanja:

(a)Određivanje granice sustava i zemljopisne granice

Područjem primjene predmetne analize troškova i koristi određuje se relevantni energetska sustav. Zemljopisna granica obuhvaća prikladno dobro definirano zemljopisno područje, npr. određenu regiju ili područje metropole, kako bi se izbjegao odabir onih rješenja koja nisu optimalna za svaki slučaj pojedinačno.

(b)Integrirani pristup mogućnostima u vezi s potražnjom i ponudom

Pri analizi troškova i koristi u obzir se uzimaju, na temelju raspoloživih podataka, svi relevantni izvori opskrbe dostupni unutar granica sustava i zemljopisnih granica, uključujući otpadnu toplinu iz proizvodnje električne energije i industrijskih postrojenja i obnovljivu energiju, te svojstva i kretanja u vezi s potražnjom za grijanjem i hlađenjem.

(c)Određivanje ishodišnog scenarija

Ishodišni scenarij služi kao referentna točka na temelju koje se ocjenjuju alternativni scenariji.

<p>(d) Utvrđivanje alternativnih scenarija</p> <p>Razmatraju se sve relevantne alternative ishodišnom scenariju. Scenariji koji nisu izvedivi zbog tehničkih ili financijskih razloga, nacionalne regulacije ili vremenskih ograničenja mogu se isključiti u ranoj fazi analize troškova i koristi ako je to opravdano na temelju pažljivih, jasnih i dobro dokumentiranih razmatranja.</p> <p>U analizi troškova i koristi u obzir se trebaju uzeti samo mogućnosti visokoučinkovite kogeneracije, učinkovitog centraliziranoga grijanja i hlađenja ili opskrbe učinkovitim individualnim grijanjem i hlađenjem kao alternativni scenariji u odnosu na ishodišni scenarij.</p> <p>(e) Metoda izračunavanja veće koristi u odnosu na trošak</p> <p>i. Ocjenjuju se i uspoređuju ukupni dugoročni troškovi i koristi mogućnosti opskrbe grijanjem ili hlađenjem.</p> <p>ii. Kriterij za ocjenjivanje je neto sadašnja vrijednost.</p> <p>iii. Vremenski se okvir odabire tako da se uključe svi relevantni troškovi i koristi scenarija. Na primjer, odgovarajući vremenski okvir može biti 25 godina za plinsku elektranu, 30 godina za sustav centraliziranoga grijanja ili 20 godina za opremu za grijanje kao što su kotlovi.</p> <p>(f) Izračun i predviđanje cijena i druge pretpostavke za gospodarsku analizu</p> <p>i. Za potrebe analiza troškova i koristi države članice osiguravaju pretpostavke u vezi s cijenama glavnih ulaznih i izlaznih čimbenika i diskontnom stopom.</p> <p>ii. Diskontna stopa koja se u gospodarskoj analizi upotrebljava za izračun neto sadašnje vrijednosti odabire se u skladu s europskim ili nacionalnim smjernicama ⁽¹⁾.</p> <p>iii. Države članice upotrebljavaju predviđanja u vezi s kretanjem nacionalnih, europskih ili međunarodnih cijena energije ako je to potrebno u njihovom nacionalnom i/ili regionalnom/lokalnom kontekstu.</p>				
---	--	--	--	--

<p>iv. Cijene koje se upotrebljavaju u gospodarskoj analizi odražavaju stvarne društvenogospodarske troškove i koristi i trebaju uključivati vanjske troškove, kao što su učinci na zdravlje i okoliš, u mjeri u kojoj je to moguće, odnosno ako tržišna cijena već postoji ili ako je uključena u europsku ili nacionalnu regulaciju.</p> <p>(g) Gospodarska analiza: popis učinaka</p> <p>U gospodarskoj se analizi uzimaju u obzir i svi relevantni gospodarski učinci.</p> <p>Države članice pri donošenju odluka mogu procijeniti i uzeti u obzir troškove i uštede energije u analiziranim scenarijima proizišle iz povećanja fleksibilnosti u opskrbi energijom te iz optimalnijeg rada elektroenergetskih mreža, uključujući izbjegnute troškove i uštede proizišle iz smanjenja ulaganja u infrastrukturu.</p> <p>Troškovi i koristi koji se uzimaju u obzir uključuju najmanje sljedeće:</p> <p>i. koristi</p> <ul style="list-style-type: none"> — vrijednost proizvodnje za potrošače (toplinska i električna energija), — u mjeri u kojoj je to moguće, vanjske koristi kao što su koristi za zdravlje i okoliš; <p>ii. troškove</p> <ul style="list-style-type: none"> — kapitalne troškove postrojenja i opreme, — kapitalne troškove povezanih energetske mreže, — varijabilne i fiksne operativne troškove, — troškove energije, — u mjeri u kojoj je to moguće, troškove u vezi s okolišem i zdravljem. <p>(h) Analiza osjetljivosti</p> <p>Uključuje se analiza osjetljivosti radi procjene troškova i koristi projekta ili skupine projekata na temelju različitih cijena energije, diskontnih stopa</p>				
---	--	--	--	--

<p>i drugih varijabilnih čimbenika sa značajnim učinkom na ishod izračuna.</p> <p>Države članice određuju nadležna tijela odgovorna za provedbu analiza troškova i koristi u skladu s člankom 14. Države članice mogu od nadležnih lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela ili operatora pojedinačnih postrojenja zahtijevati provedbu gospodarske i financijske analize. One osiguravaju detaljne metodologije i pretpostavke u skladu s ovim Prilogom i uspostavljaju i objavljuju postupke za gospodarsku analizu.</p> <p>Dio 2.</p> <p>Načela za potrebe članka 14. stavaka 5. i 7.</p> <p>Analizama troškova i koristi osiguravaju se informacije za potrebe mjera iz članka 14. stavaka 5. i 7.</p> <p>Ako se planira postrojenje namijenjeno samo proizvodnji električne energije ili postrojenje u kojem se neće iskoristavati otpadna toplina, izrađuje se usporedba između planiranog postrojenja ili planiranog preuređenja i istovjetnog postrojenja u kojem se proizvodi jednaka količina električne energije ili procesne topline, ali i iskoristava otpadna toplina i isporučuje toplinska energija putem visokoučinkovite kogeneracije i/ili mreža za centralizirano grijanje ili hlađenje.</p> <p>U procjeni se u okviru zadane zemljopisne granice uzima u obzir planirano postrojenje i sva odgovarajuća postojeća ili potencijalna mjesta potražnje za toplinskom energijom koja se iz njega mogu opskrbljivati, uzimajući u obzir racionalne mogućnosti (na primjer tehničku izvedivost i udaljenost).</p> <p>Granica sustava određuje se tako da uključuje planirano postrojenje i toplinska opterećenja, kao što su zgrade i tehnološki procesi. U okviru granica sustava za oba se slučaja određuju i uspoređuju ukupni troškovi pružanja toplinske i električne energije.</p> <p>Toplinska opterećenja uključuju postojeća toplinska opterećenja, kao što je industrijsko postrojenje ili postojeći sustav za centralizirano grijanje, a u gradskim područjima također toplinsko opterećenje i troškove koji bi nastali ako bi se skupini zgrada ili dijelu grada osigurala nova mreža za centralizirano grijanje i/ili ako bi se skupina zgrada ili dio grada priključili na takvu mrežu.</p> <p>Analiza troškova i koristi temelji se na opisu planiranog postrojenja i usporednog postrojenja, uključujući prema potrebi električne i toplinske</p>				
--	--	--	--	--

<p>kapacitete, vrstu goriva, planiranu uporabu i broj planiranih radnih sati godišnje, lokaciju i potražnju za električnom i toplinskom energijom.</p> <p>Za potrebe usporedbe u obzir se uzimaju potražnja za toplinskom energijom i vrste grijanja i hlađenja koja upotrebljavaju susjedna mjesta potražnje za toplinskom energijom. Usporedba obuhvaća infrastrukturne troškove planiranog i usporednog postrojenja.</p> <p>Analiza troškova i koristi za potrebe članka 14. stavka 5. uključuje gospodarsku analizu koja obuhvaća financijsku analizu koja odražava stvarne transakcije u novčanom toku iz ulaganja u pojedinačna postrojenja i iz njihova rada.</p> <p>Projekti s pozitivnim rezultatima analize troškova i koristi su projekti kod kojih zbroj diskontiranih koristi u gospodarskoj i financijskoj analizi prelazi zbroj diskontiranih troškova (veća korist od troškova).</p> <p>Države članice utvrđuju opća načela za metodologiju, pretpostavke i vremenski okvir za gospodarsku analizu.</p> <p>Države članice mogu od poduzeća odgovornih za rad toplinskih postrojenja za proizvodnju električne energije, industrijskih poduzeća, mreža za centralizirano grijanje i hlađenje ili drugih stranaka na koje utječe definirana granica sustava ili zemljopisna granica zahtijevati da dostave podatke koji će se upotrijebiti u procjeni troškova i koristi pojedinačnog postrojenja.</p> <hr/> <p>⁽¹⁾ Kod nacionalne diskontne stope odabrane za potrebe gospodarske analize trebalo bi uzeti u obzir podatke koje dostavlja Europska središnja banka.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG X.</p> <p>Jamstvo o podrijetlu za električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije</p> <p>(a) Države članice poduzimaju mjere kojima osiguravaju:</p> <p>i. da jamstvo o podrijetlu električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije:</p> <p>— proizvođačima omogućuje da dokažu da je električna energija koju prodaju proizvedena iz visokoučinkovite kogeneracije i u tu se</p>				

<p>svrhu izdaje kao odgovor na zahtjev proizvođača,</p> <p>—točno je, pouzdano i zaštićeno od prijevara,</p> <p>—izdaje se, prenosi i ukida u elektroničkom obliku;</p> <p>ii.da se ista jedinica energije iz visokoučinkovite kogeneracije uzima u obzir samo jedanput.</p> <p>(b)Jamstvo o podrijetlu iz članka 14. stavka 10. sadrži najmanje sljedeće informacije:</p> <p>i.identitet, lokaciju, vrstu i kapacitet (za toplinsku i električnu energiju) postrojenja u kojem se proizvela energija;</p> <p>ii. datume i mjesta proizvodnje;</p> <p>iii.donju kalorijsku vrijednost izvora goriva iz kojeg je proizvedena električna energija;</p> <p>iv.količinu i uporabu toplinske energije proizvedene zajedno s električnom energijom;</p> <p>v.količinu električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije u skladu s Prilogom II. na koju se jamstvo odnosi;</p> <p>vi.uštede primarne energije izračunane u skladu s Prilogom II. na temelju usklađenih referentnih vrijednosti učinkovitosti navedenih u Prilogu II. točki (f);</p> <p>vii.nazivnu električnu i toplinsku učinkovitost pogona;</p> <p>viii.je li i u kojoj mjeri postrojenje imalo koristi od potpore ulaganju;</p> <p>ix.je li i u kojoj mjeri jedinica energije imala koristi na bilo koji drugi način od nacionalnog programa potpore i vrstu programa potpore;</p> <p>x.datum od kojeg je postrojenje operativno; i</p> <p>xi.datum i zemlju izdavanja jedinstvenog identifikacijskog broja.</p>				
---	--	--	--	--

<p>Jamstvo o podrijetlu standardno vrijedi za 1 MWh. Odnosi se na neto proizvedenu električnu energiju koja se mjeri na granici stanice i isporučuje u mrežu.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG XI.</p> <p>Kriteriji energetske učinkovitosti za regulaciju energetske mreže i za tarife elektroenergetske mreže</p> <p>1.Mrežne tarife odražavaju uštede troškova u mrežama ostvarene na strani potražnje, mjerama odgovora na potražnju i distribuiranom proizvodnjom energije, uključujući uštede od smanjenja troškova isporuke ili ulaganja u mrežu te optimalnijeg rada mreže.</p> <p>2.Regulacijom mreže i mrežnim tarifama mrežni operatori ili poduzeća za maloprodaju energije ne sprečavaju se da na raspolaganje stave usluge sustava za mjere odgovora na potražnju, upravljanje potražnjom i distribuiranu proizvodnju energije na organiziranim tržištima električne energije, posebno:</p> <p>(a)preusmjeravanje opterećenja krajnjih kupaca iz vremena vršnog opterećenja u vrijeme izvan vršnog opterećenja uzimajući u obzir raspoloživost obnovljive energije, energije iz kogeneracije i distribuirane proizvodnje energije;</p> <p>(b)uštede energije na temelju odgovora energetskih agregatora na potražnju distribuiranih potrošača;</p> <p>(c)smanjenje potražnje putem mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti koje provode pružatelji energetskih usluga, uključujući poduzeća za energetske usluge;</p> <p>(d)priključivanje i dispečiranje izvora proizvodnje energije na donjim naponskim razinama;</p> <p>(e)priključivanje izvora proizvodnje energije koji su bliže mjestu potrošnje; i</p> <p>(f) skladištenje energije.</p> <p>Za potrebe ove odredbe pojam „organizirana tržišta električne energije” uključuje izvanburzovna tržišta i burze električne energije za trgovanje električnom energijom, kapacitete, usluge uravnoteženja i pomoćne usluge u svim</p>				

<p>vremenskim okvirima, uključujući terminska tržišta, tržišta za dan unaprijed i tržišta za isti dan.</p> <p>3.Mrežnim ili maloprodajnim tarifama može se poduprijeti dinamično određivanje cijena za mjere odgovora na potražnju krajnjih kupaca, kao što su:</p> <p>(a) tarife s obzirom na vrijeme uporabe;</p> <p>(b)određivanje cijena u vrijeme kritičnog opterećenja;</p> <p>(c) određivanje cijena u realnom vremenu; i</p> <p>(d) popusti u vrijeme vršnog opterećenja.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG XII.</p> <p>ZAHTJEVI ENERGETSKE UČINKOVITOSTI ZA OPERATORE PRIJENOSNIH SUSTAVA I OPERATORE DISTRIBUCIJSKIH SUSTAVA</p> <p>Operatori prijenosnih sustava i operatori distribucijskih sustava:</p> <p>(a)utvrđuju i objavljuju standardna pravila u vezi s pokrivanjem i podjelom troškova tehničke prilagodbe, kao što su priključci na mrežu i jačanje mreže, poboljšanjem rada mreže i nediskriminirajućom primjenom kodeksa o mreži potrebnih za integraciju novih proizvođača koji u međusobno povezanu mrežu isporučuju električnu energiju proizvedenu iz visokoučinkovite kogeneracije;</p> <p>(b)svakom novom proizvođaču električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije koji se želi priključiti na sustav pružaju sveobuhvatne i potrebne informacije, uključujući:</p> <p>i.sveobuhvatnu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem na mrežu;</p> <p>ii.razuman i točan vremenski raspored za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenje na mrežu;</p> <p>iii.razumni okvirni vremenski raspored za svaki predloženi priključak na mrežu. Cjelokupni proces priključivanja na mrežu ne bi trebao trajati dulje od 24 mjeseca, vodeći računa o razumnoj praktičnosti i nediskriminaciji;</p>				

<p>(c)osiguravaju standardizirane i pojednostavljene postupke za priključivanje distribuiranih proizvođača energije iz visokoučinkovite kogeneracije kako bi olakšali njihovo priključivanje na mrežu.</p> <p>Standardna pravila iz točke (a) temelje se na objektivnim, transparentnim i nediskriminirajućim kriterijima, a posebno se uzimaju u obzir svi troškovi i koristi povezani s priključivanjem navedenih proizvođača na mrežu. U pravilima mogu biti predviđene različite vrste priključaka.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG XIII.</p> <p>Minimalne stavke koje treba uključiti u ugovore o energetske učinke sklopljene s javnim sektorom ili u povezane specifikacije javnog natječaja</p> <ul style="list-style-type: none"> —Jasan i transparentan popis mjera za poboljšanje učinkovitosti koje treba provesti ili rezultata u vezi s učinkovitošću koje treba ostvariti. —Zajamčene uštede koje treba ostvariti provedbom mjera iz ugovora. —Trajanje i ključne točke ugovora, uvjeti i otkazni rok. —Jasan i transparentan popis obveza svake ugovorne stranke. —Referentni datum(i) za utvrđivanje ostvarenih ušteda. —Jasan i transparentan popis koraka u provedbi mjere ili paketa mjera i prema potrebi povezanih troškova. —Obveza potpune provedbe mjera iz ugovora i dokumentiranje svih promjena napravljenih tijekom provedbe projekta. —Propisi o uključivanju istovjetnih zahtjeva u sve podugovore s trećim osobama. —Jasan i transparentan prikaz financijskih posljedica projekta i raspodjele udjela obiju stranaka u ostvarenim novčanim uštedama (odnosno naknada pružatelju usluga). 				

<p>—Jasne i transparentne odredbe o mjerenju i provjeri ostvarenih zajamčenih ušteda, provjeri kakvoće i jamstvima.</p> <p>—Odredbe u kojima se objašnjava postupak u slučaju promjene okvirnih uvjeta koji utječu na sadržaj i ishod ugovora (odnosno promjene cijene energije, intenziteta uporabe postrojenja).</p> <p>—Detaljne informacije o obvezama svake ugovorne stranke i o sankcijama za njihovo kršenje.</p>				
<p style="text-align: center;">PRILOG XIV.</p> <p>OPĆI OKVIR ZA IZVJEŠĆIVANJE</p> <p>Dio 1.</p> <p>Opći okvir za godišnja izvješća</p> <p>Godišnja izvješća iz članka 24. stavka 1. predstavljaju osnovu za praćenje napretka u ostvarivanju nacionalnih ciljeva za 2020. Države članice osiguravaju da izvješća sadrže najmanje sljedeće informacije:</p> <p>(a) procjenu sljedećih pokazatelja za prethodnu godinu (godinu X⁽¹⁾ - 2):</p> <p>i. potrošnje primarne energije;</p> <p>ii. ukupne krajnje potrošnje energije;</p> <p>iii. krajnje potrošnje energije prema sektoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> — industrija, — promet (prema potrebi uz podjelu na putnički i teretni promet), — kućanstva, — usluge; <p>iv. bruto dodane vrijednosti prema sektoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> — industrija, — usluge; 				

<p>v. raspoloživog dohotka kućanstava;</p> <p>vi. bruto domaćeg proizvoda (BDP);</p> <p>vii.proizvodnje električne energije u termoelektranama;</p> <p>viii.proizvodnje električne energije u postrojenjima za kombiniranu proizvodnju toplinske i električne energije;</p> <p>ix.proizvodnje toplinske energije u termoelektranama;</p> <p>x.proizvodnje toplinske energije u postrojenjima za kombiniranu proizvodnju toplinske i električne energije, uključujući industrijsku otpadnu toplinu;</p> <p>xi. goriva utrošenog u termoelektranama;</p> <p>xii.putničkih kilometara (pkm) ako su ti podaci dostupni;</p> <p>xiii.tonskih kilometara (tkm) ako su ti podaci dostupni;</p> <p>xiv.kombiniranih prevezenih kilometara (pkm + tkm) ako nisu dostupni podaci za xii. i xiii.;</p> <p>xv. stanovništva.</p> <p>U sektorima u kojima je potrošnja energije stabilna ili u porastu, države članice analiziraju razloge i svoj ocjenu prilažu procjeni.</p> <p>Drugo i naknadna izvješća uključuju također točke od (b) do (e):</p> <p>(b)najnovije podatke o glavnim zakonodavnim i nezakonodavnim mjerama koje su provedene prošle godine i koje doprinose ostvarivanju ukupnih nacionalnih ciljeva povećanja energetske učinkovitosti za 2020.;</p> <p>(c)ukupnu površinu poda zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti države članice i s ukupnom korisnom površinom poda većom od 500 m², odnosno od 9. srpnja 2015. većom od 250 m² koje, do 1. siječnja godine u kojoj treba</p>				
---	--	--	--	--

<p>podnijeti izvješće, nisu ispunile zahtjeve energetske svojstava iz članka 5. stavka 1.;</p> <p>(d) ukupnu površinu poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti država članica koja je bila renovirana prošle godine kako je navedeno u članku 5. stavku 1. ili iznos uštede energije u prihvatljivim zgradama u vlasništvu i uporabi središnje vlasti kako je navedeno u članku 5. stavku 6.;</p> <p>(e) uštede energije ostvarene putem nacionalnih sustava obveze energetske učinkovitosti iz članka 7. stavka 1. ili alternativnih mjera usvojenih primjenom članka 7. stavka 9.</p> <p>Prvo izvješće također uključuje nacionalni cilj iz članka 3. stavka 1.</p> <p>Države članice u godišnja izvješća iz članka 24. stavka 1. mogu također uključiti dodatne nacionalne ciljeve. Oni se posebno mogu odnositi na statističke pokazatelje navedene u točki (a) ovog dijela ili njihove kombinacije, kao što je primarni ili krajnji energetske intenzitet ili sektorski energetske intenziteti.</p> <p>Dio 2.</p> <p>Opći okvir za nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost</p> <p>Nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost iz članka 24. stavka 2. osigurava se okvir za razvoj nacionalnih strategija za energetske učinkovitost.</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost obuhvaćaju značajne mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti i očekivane/ostvarene uštede energije, uključujući uštede u opskrbi energijom, prijenosu i distribuciji energije te njezinoj krajnjoj potrošnji. Države članice osiguravaju uključivanje najmanje niže navedenih informacija u nacionalne akcijske planove za energetske učinkovitost.</p> <p>1. Ciljevi i strategije:</p> <ul style="list-style-type: none"> — okvirni nacionalni cilj povećanja energetske učinkovitosti za 2020. kako je predviđeno člankom 3. stavkom 1., — nacionalni okvirni cilj uštede energije utvrđen u članku 4. stavku 1. Direktive 2006/32/EZ, 				
---	--	--	--	--

<p>—ostali postojeći ciljevi povećanja energetske učinkovitosti koji se odnose na cjelokupno gospodarstvo ili određene sektore.</p> <p>2.Mjere i uštede energije</p> <p>U nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost pružaju se informacije o usvojenim mjerama ili mjerama koje se planiraju usvojiti radi provedbe glavnih elemenata ove Direktive i o povezanim uštedama.</p> <p>(a)Uštede primarne energije</p> <p>U nacionalnim akcijskim planovima za energetske učinkovitost navode se značajne mjere i aktivnosti poduzete s ciljem uštede primarne energije u svim sektorima gospodarstva. Za svaku se mjeru ili paket mjera/aktivnosti navode procjene očekivanih ušteda za 2020. i ušteda ostvarenih do trenutka izvješćivanja.</p> <p>Prema potrebi trebaju se pružiti informacije o drugim učincima/koristima mjera (smanjenju emisije stakleničkih plinova, poboljšanju kakvoće zraka, otvaranju radnih mjesta itd.) i proračunu za njihovu provedbu.</p> <p>(b)Ušteda krajnje energije</p> <p>Prvi i drugi nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju rezultate u vezi s ispunjavanjem cilja uštede krajnje energije utvrđenog u članku 4. stavcima 1. i 2. Direktive 2006/32/EZ. Ako izračun/procjena ušteda prema mjeri nije dostupna, iskazuje se smanjenje energije na razini sektora kao rezultat (kombinacije) mjera.</p> <p>Prvi i drugi nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitosti također uključuju metodologiju mjerenja i/ili izračunavanja koja se upotrebljava za izračun ušteda energije. Ako se primjenjuje „preporučena metodologija” (2), nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost trebao bi sadržavati upućivanje na nju.</p> <p>3.Posebne informacije koje se odnose na ovu Direktivu</p> <p>3.1.Javna tijela (članak 5.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju popis javnih tijela koja</p>				
--	--	--	--	--

<p>su razvila plan za energetska učinkovitost u skladu s člankom 5. stavkom 7.</p> <p>3.2.Obveze energetske učinkovitosti (članak 7.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetska učinkovitost uključuju nacionalne koeficijente odabrane u skladu s Prilogom IV.</p> <p>Prvi nacionalni akcijski plan za energetska učinkovitost uključuje kratki opis nacionalnog sustava iz članka 7. stavka 1. ili alternativnih mjera usvojenih primjenom članka 7. stavka 9.</p> <p>3.3.Energetski pregledi i sustavi gospodarenja (članak 8.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetska učinkovitost uključuju:</p> <p>(a)broj energetska pregleda provedenih u prethodnom razdoblju;</p> <p>(b)broj energetska pregleda provedenih u velikim poduzećima u prethodnom razdoblju;</p> <p>(c)broj velikih poduzeća na njihovim područjima uz naznaku broja onih na koje se primjenjuje članak 8. stavak 5.</p> <p>3.4.Poticanje učinkovitog grijanja i hlađenja (članak 14.)</p> <p>Nacionalni akcijski planovi za energetska učinkovitost uključuju procjenu napretka ostvarenog u provedbi sveobuhvatne procjene iz članka 14. stavka 1.</p> <p>3.5.Prijenos i distribucija energije (članak 15.)</p> <p>Prvi nacionalni akcijski plan za energetska učinkovitost i naknadna izvješća koja se podnose svakih 10 godina nakon toga uključuju provedene procjene, mjere i ulaganja utvrđene s ciljem iskorištavanja potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za plin i električnu energiju iz članka 15. stavka 2.</p> <p>3.6.Države članice u okviru nacionalnih akcijska planova za energetska učinkovitost izvješćuju o mjerama poduzetima za omogućavanje i razvoj odgovora na potražnju kako je navedeno u članku 15.</p>				
---	--	--	--	--

3.7. Raspoloživost kvalifikacijskih, akreditacijskih i certifikacijskih sustava (članak 16.)

Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju informacije o raspoloživim kvalifikacijskim, akreditacijskim i certifikacijskim sustavima ili istovjetnim kvalifikacijskim sustavima za pružatelje energetske usluga, energetske preglede i mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti.

3.8. Energetske usluge (članak 18.)

Nacionalni akcijski planovi za energetske učinkovitost uključuju poveznicu na internetsku stranicu na kojoj se može pristupiti popisu ili sučelju pružatelja energetske usluga iz članka 18. stavka 1. točke (c).

3.9. Druge mjere za poticanje energetske učinkovitosti (članak 19.)

Prvi nacionalni akcijski plan za energetske učinkovitost uključuje popis mjera iz članka 19. stavka 1.

(1) X = tekuća godina.

(2) Preporuke o metodama za mjerenje i provjeru u okviru Direktive 2006/32/EZ o energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetske uslugama.

PRILOG XV.

Korelacijska tablica

Direktiva 2004/8/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 2.	Članak 1. stavak 1.
Članak 3. točka (a)	Članak 2. točka 30.
Članak 3. točka (b)	Članak 2. točka 32.

Članak 3. točka (c)	Članak 2. točka 31.			
Članak 3. točka (d)	Članak 2. točka 33.			
Članak 3. točke (e) i (f)	—			
Članak 3. točka (g)	Članak 2. točka 35.			
Članak 3. točka (h)	—			
Članak 3. točka (i)	Članak 2. točka 34.			
Članak 3. točka (j)	—			
Članak 3. točka (k)	Članak 2. točka 36.			
Članak 3. točka (l)	Članak 2. točka 37.			
Članak 3. točka (m)	Članak 2. točka 39.			
Članak 3. točka (n)	Članak 2. točka 38.			
Članak 3. točka (o)	—			
—	Članak 2. točke 40., 41., 42., 43. i 44.			
Članak 4. stavak 1.	Prilog II. točka (f) prva podtočka			
Članak 4. stavak 2.	Članak 14. stavak 10. drugi podstavak			
Članak 4. stavak 3.	—			

Članak 5.	Članak 14. stavak 10. prvi podstavak i Prilog X.			
Članak 6.	Članak 14. stavci 1. i 3., prilozi VIII. i IX.			
Članak 7. stavak 1.	Članak 14. stavak 11.			
Članak 7. stavci 2. i 3.	—			
Članak 8.	Članak 15. stavak 5.			
—	Članak 15. stavci 6., 7., 8. i 9.			
Članak 9.	—			
Članak 10. stavci 1. i 2.	Članak 14. stavak 1. i članak 24. stavak 2., Prilog XIV. dio 2.			
Članak 10. stavak 3.	Članak 24. stavak 6.			
Članak 11.	Članak 24. stavak 3.			
—	Članak 24. stavak 5.			
Članak 12. stavci 1. i 3.	—			
Članak 12. stavak 2.	Prilog II. točka (c)			
Članak 13.	Članak 22. stavak 2.			
Članak 14.	—			
Članak 15.	Članak 28.			
Članak 16.	—			
Članak 17.	Članak 29.			
Članak 18.	Članak 30.			

Prilog I.	Prilog I. dio II.			
Prilog II.	Prilog I. dio I. i dio II. zadnji podstavak			
Prilog III.	Prilog II.			
Prilog IV.	Prilog VIII.			
—	Prilog IX.			
Direktiva 2006/32/EZ	Ova Direktiva			
Članak 1.	Članak 1. stavak 1.			
Članak 2.	Članak 1. stavak 1.			
Članak 3. točka (a)	Članak 2. točka 1.			
Članak 3. točka (b)	Članak 2. točka 4.			
Članak 3. točka (c)	Članak 2. točka 6.			
Članak 3. točka (d)	Članak 2. točka 5.			
—	Članak 2. točke 2. i 3.			
Članak 3. točka (e)	Članak 2. točka 7.			
Članak 3. točke (f), (g), (h) i (i)	—			
—	Članak 2. točke od 8. do 19.			
Članak 3. točka (j)	Članak 2. točka 27.			
—	Članak 2. točka 28.			
Članak 3. točka (k)	—			
Članak 3. točka (l)	Članak 2. točka 25.			

—	Članak 2. točka 26.			
Članak 3. točka (m)	—			
Članak 3. točka (n)	Članak 2. točka 23.			
Članak 3. točka (o)	Članak 2. točka 20.			
Članak 3. točka (p)	Članak 2. točka 21.			
Članak 3. točka (q)	Članak 2. točka 22.			
Članak 3. točke (r) i (s)	—			
—	Članak 2. točke 24., 29., 44. i 45.			
—	Članak 3.			
—	Članak 4.			
Članak 4.	—			
Članak 5.	Članci 5. i 6.			
Članak 6. stavak 1. točka (a)	Članak 7. stavak 8. točke (a) i (b)			
Članak 6. stavak 1. točka (b)	Članak 18. stavak 3.			
Članak 6. stavak 2.	Članak 7. stavci 1., 5., 6., 7., 9., 10., 11. i 12.			
—	Članak 7. stavci 2. i 3.			
Članak 6. stavak 3.	Članak 18. stavak 2. točke (b) i (c)			
Članak 6. stavak 5.	—			
Članak 7.	Članak 17.			
Članak 8.	Članak 16. stavak 1.			

—	Članak 16. stavci 2. i 3.				
Članak 9. stavak 1.	Članak 19.				
Članak 9. stavak 2.	Članak 18. stavak 1. točka (d) podtočka i.				
—	Članak 18. stavak 1. točke (a), (b), (c), (d) podtočka ii. i (e)				
Članak 10. stavak 1.	Članak 15. stavak 4.				
Članak 10. stavak 2.	Članak 15. stavak 3.				
—	Članak 15. stavci 7., 8. i 9.				
Članak 11.	Članak 20.				
Članak 12. stavak 1.	Članak 8. stavak 1.				
Članak 12. stavak 2.	—				
—	Članak 8. stavci 2., 3., 4., 5., 6. i 7.				
Članak 12. stavak 3.	—				
Članak 13. stavak 1.	Članak 9.				
Članak 13. stavak 2.	Članak 10. i Prilog VII. točka 1.1.				
Članak 13. stavak 3.	Prilog VII. točke 1.2. i 1.3.				
—	Članak 11.				
—	Članak 12.				
—	Članak 13.				
—	Članak 15. stavci 1. i 2.				
—	Članak 18. stavak 2. točke (a) i (d)				

—	Članak 21.			
Članak 14. stavci 1. i 2.	Članak 24. stavci 1. i 2.			
Članak 14. stavak 3.	—			
Članak 14. stavci 4. i 5.	Članak 24. stavak 3.			
—	Članak 24. stavci 4. i 7. do 11.			
—	Članak 22. stavak 1.			
Članak 15. stavak 1.	Članak 22. stavak 2.			
Članak 15. stavci 2., 3. i 4.	—			
—	Članak 23.			
—	Članak 25.			
Članak 16.	Članak 26.			
Članak 17.	Članak 27.			
Članak 18.	Članak 28.			
Članak 19.	Članak 29.			
Članak 20.	Članak 30.			
Prilog I.	—			
Prilog II.	Prilog IV.			
Prilog III.	—			
Prilog IV.	—			
Prilog V.	—			
Prilog VI.	Prilog III.			

—	Prilog V.				
—	Prilog VI.				
—	Prilog VII.				
—	Prilog XI.				
—	Prilog XII.				
—	Prilog XIII.				
—	Prilog XIV.				
—	Prilog XV.				